

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

2017

ΕΤΗΣΙΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
Περιφέρειας Κρήτης

Φεβρουάριος 2018

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	2
Χαιρετισμός Περιφερειάρχη	3
Πρώτο Μέρος Απολογισμός Προγράμματος Δράσης	6
Άξονας 1. Περιβάλλον-Αειφόρος Ανάπτυξη	6
Άξονας 2. Ενέργεια και Επιχειρησιακός Ενεργειακός Σχεδιασμός	14
Πολιτική Προστασία	18
Άξονας 3. Χωροταξικός-Πολεοδομικός Σχεδιασμός.....	23
Άξονας 4. Ενίσχυση Προσπελασιμότητας	25
Άξονας 5. Ευρωπαϊκά και Διεθνή Θέματα-Ανταγωνιστικότητα- Επιχειρηματικότητα	37
Άξονας 6. Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση.....	53
Άξονας 7. Τεχνολογία	72
Άξονας 8. Πολιτισμός – Αθλητισμός - Τουρισμός.....	77
Άξονας 9. Υγεία - Κοινωνική Μέριμνα	88
Άξονας 10. Αγροτική και Αστική Ανάπτυξη	115
Άξονας 11. Εξωστρέφεια, Ανθρώπινα και Πολιτικά Δίκτυα.....	148
Δεύτερο Μέρος.....	157
Europe Direct Κρήτης.....	157
Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Κρήτης.....	163
Ενεργειακό Κέντρο Περιφέρειας Κρήτης.....	168
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Κρήτης	172
Αγροδιατροφική Σύμπραξη Κρήτης	176
Οικονομικός Απολογισμός.....	177
Πεπραγμένα Διοίκησης.....	186

Χαιρετισμός Περιφερειάρχη

Φίλες και φίλοι,

Αγαπητοί συνεργάτες,

Συνήθως, οι απολογισμοί αποτελούν μια τυπική καταγραφή. Ο σημερινός απολογισμός, ενότητα προς ενότητα, αποτελεί χειροπιαστό δείγμα της συλλογικής μας δουλειάς. Της ευθύνης που επωμισθήκαμε, των δράσεων που αναλάβαμε τη χρονιά που μας πέρασε.

Είναι ο απολογισμός των πεπραγμένων της Περιφέρειας Κρήτης, του Περιφερειακού Συμβουλίου, των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής, των εργαζομένων στην Περιφέρεια, των εθελοντών, των ανθρώπων που καθημερινά συνεργάζονται μαζί μας. Και είναι πέρα για πέρα αληθινός, με ορατά αποτελέσματα στην αναμφίβολα δύσκολη καθημερινότητα που βιώνουμε.

Όπως θα έλεγε και ο ποιητής, «το καλό πρέπει να το παίρνουμε όπου το βρίσκουμε». Αυτή ήταν η βασική μας βούληση, πάνω σε αυτή θα συνεχίσουμε.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Όπως διαμορφώνονται οι συνθήκες στη χώρα τα τελευταία χρόνια, μια καινοτόμος αντίληψη στη διαχείριση των δημοσίων πραγμάτων προκύπτει αναγκαία μέσα από την πραγματική ζωή. Πιστεύουμε για το λόγο αυτό ότι μπορούμε να επεξεργαστούμε έναν άλλο τρόπο άσκησης της δημόσιας ευθύνης. Της περιφερειακής αρχής. Έναν τρόπο που έχει το αποτέλεσμα ως βασικό κριτήριο. Και πάνω από όλα προτάσσει τους ανθρώπους και τις ανάγκες τους.

Για εμάς, αλλά και για εμένα προσωπικά, η Περιφέρεια ήταν και είναι όχι μόνο μεγάλη πρόκληση, αλλά και μια δοκιμασία. Γνωρίζουμε ότι όλα δεν μπορούν να γίνουν. Γνωρίζουμε όμως ότι εκεί που υπάρχει σχέδιο και βούληση πολλά μπορούν να γίνουν. Και αυτό που σήμερα φαίνεται ανέφικτο, από εμάς εξαρτάται να γίνει αύριο εφικτό. Για αυτό συμμετέχουμε. Για αυτό διεκδικούμε, για αυτό δεν αφήνουμε καμία ευκαιρία να χαθεί. Για αυτό είμαστε και παραμένουμε στρατευμένοι στον αγώνα για μια Κρήτη, που γεμάτη προοπτικές και αναπτυξιακές δυνατότητες θα εισέλθει στη νέα δεκαετία μετά το 2020.

Το 2017 δώσαμε όλες μας τις δυνάμεις για να πετύχουμε πράγματα, και να αντιμετωπίσουμε προβλήματα παγιωμένα, στα περισσότερα πεδία της καθημερινότητας και της ζωής μας: αναπτυξιακά, οικονομικά, κοινωνικά, ανθρωπιστικά, πολιτικά. Δεν σταματήσαμε, όμως, ούτε μέρα. Προσπαθήσαμε να ανταποκριθούμε στις μείζονες κοινωνικές ανάγκες, να εκσυγχρονίσουμε τη διοίκηση, να βρούμε εναλλακτικούς πόρους χρηματοδότησης, να βάλουμε την Κρήτη σε τροχιά ανάκαμψης από την Κίσημο μέχρι τη Σητεία.

Πατήσαμε στο έργο των προηγούμενων χρόνων και προχωρήσαμε ένα βήμα παραπέρα, μέχρι τον τελικό στόχο. Να καταστήσουμε το νησί, σε μητροπολιτικό κέντρο της Μεσογείου. Αυτός είναι ο ρόλος που αξίζει στην Κρήτη.

Στον τομέα του περιβάλλοντος, της ενέργειας, του χωροταξικού σχεδιασμού, καλύφθηκε χαμένος χρόνος δεκαετιών. Με την ολοκλήρωση του Περιφερειακού Χωροταξικού Σχεδιασμού, με τις σημαντικές εξελίξεις στην ενεργειακή διασύνδεση της Κρήτης με την ηπειρωτική Ελλάδα, βάλαμε το νησί στην προμετωπίδα του ενεργειακού χάρτη της Νοτιοανατολικής Μεσογείου.

Στον τομέα της Έρευνας, της Καινοτομίας, της Ανταγωνιστικότητας, συνεχίσαμε την υλοποίηση της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3 Crete), αποσπώντας τις καλύτερες κριτικές από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Χρηματοδοτήσαμε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, χτίσαμε γέφυρες ανάμεσα στα Ακαδημαϊκά και Ερευνητικά Ιδρύματα της Κρήτης με τον κόσμο των επιχειρήσεων. Ενισχύσαμε την εξωστρέφεια της οικονομίας του νησιού.

Στον Πολιτισμό, τον Αθλητισμό και τον Τουρισμό, τους σημαντικούς αυτούς πυλώνες της Κρήτης αθροίσαμε δυνάμεις. Στηρίξαμε το ντόπιο ανθρώπινο δυναμικό, δώσαμε βήμα έκφρασης σε ντόπιους καλλιτέχνες, διοργανώσαμε πολιτιστικές εκδηλώσεις διεθνούς εμβέλειας, αναλάβαμε το σύνολο των εκδηλώσεων για το Έτος Καζαντζάκη. Την ίδια χρονιά, διοργανώσαμε και φιλοξενήσαμε σπουδαίες αθλητικές διοργανώσεις, γεγονότα που αγκάλιασαν χιλιάδες νέοι άνθρωποι, εκατοντάδες εθελοντές. Στον τομέα του Τουρισμού, συνεχίσαμε το έργο των προηγούμενων χρόνων. Συμπληρώσαμε το ετήσιο καλεντάρι με τις διεθνείς εκθέσεις, πρωτοπορήσαμε και βραβευθήκαμε για μια ακόμα φορά για την τουριστική μας προβολή.

Στον τομέα της Εκπαίδευσης, της Υγείας, της Κοινωνικής Μέριμνας, δώσαμε όλες μας τις δυνάμεις. Όπως θα διαπιστώσετε στις επιμέρους ενότητες η δουλειά που έγινε επέφερε μετρήσιμα, ποιοτικά αλλά και ποσοτικά αποτελέσματα. Στηρίξαμε τους συνανθρώπους μας, που έχουν βιώσει με έντονο τρόπο την οικονομική κρίση, διευρύνουμε το πλαίσιο της παρέμβασης στον τομέα της πρόληψης. Σε μια χώρα που ο κοινωνικός ιστός έχει διαρραγεί, οι τρεις αυτοί τομείς, αποτέλεσαν και αποτελούν μια αναπόδραστη προτεραιότητα για την Περιφέρεια Κρήτης.

Στον τομέα της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, της Εξωστρέφειας, των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, η Περιφέρεια Κρήτης συνεχίζει να βρίσκεται στην πρωτοπορία, όχι μόνο σε σχέση με τις υπόλοιπες Ελληνικές Περιφέρειες, αλλά και σε σχέση με πολλές Περιφέρειες της Ένωσης. Το αργυρό πανευρωπαϊκό βραβείο Δημόσιας Διοίκησης, αποτελεί μια ακόμα μεγάλη επιβράβευση για όλους μας. Παράλληλα, χτίσαμε γέφυρες συνεργασίας της Κρήτης με άλλες Περιφέρειες, ανοίξαμε διάπλατα παράθυρα κοινής δράσης στον τομέα των ευρωπαϊκών πολιτικών. Την ίδια στιγμή δώσαμε ιδιαίτερο βάρος στον πρωτογενή τομέα, στην αγροδιατροφή, πιστοποιήσαμε δεκάδες τοπικά προϊόντα και επιχειρήσεις, συμμετείχαμε σε διεθνείς εκθέσεις τροφίμων, στηρίξαμε τους αγρότες στο μέτρο των δυνατοτήτων μας.

Στον κρίσιμο τομέα των υποδομών τονίσαμε με αποφασιστικότητα ότι το έλλειμμα βιωσιμότητας της χώρας μας δεν θα αντιμετωπιστεί με συνταγές του παρελθόντος. Αντιθέτως χρειάζονται νέες προσεγγίσεις, νέες αντιλήψεις και προπαντός νέες ιδέες.

Ο θεσμός της Περιφέρειας καλείται να λειτουργήσει σαν ένα πολυδύναμο εργαστήριο ανάπτυξης. Η πολιτική του ατροφία, που οφείλεται στην άρνηση της κεντρικής διοίκησης να του εκχωρήσει περαιτέρω αρμοδιότητες, δεν συνιστά εμπόδιο. Στην

ουσία, οι Περιφέρειες αποτελούν αντίβαρο στο υπερτροφικό και αναποτελεσματικό κράτος.

Σε αυτό το περιβάλλον η αξιοποίηση των κονδυλίων του ΠΕΠ Κρήτης, η προσέγγιση νέων χρηματοδοτικών εργαλείων, μας έδωσε τη δύναμη να υλοποιήσουμε και να χρηματοδοτήσουμε δεκάδες έργα και στις τέσσερις Περιφερειακές Ενότητες του νησιού. Παράλληλα, διεκδικήσαμε την υλοποίηση των μεγάλων αναπτυξιακών έργων που έχει ανάγκη το νησί. Ένας σύγχρονος αυτοκινητόδρομος από την Κίσαμο μέχρι τη Σητεία αποτελεί την κορυφαία προτεραιότητα για την Κρήτη. Η Περιφέρεια Κρήτης έχει καταθέσει συγκεκριμένη πρόταση για το έργο. Αυτή και μόνο αυτή αποτελεί τη βάση του διεκδικητικού μας πλαισίου.

Φίλες και φίλοι,

Η παραγωγική, οικονομική, αναπτυξιακή υστέρηση της Ελλάδας δεν εμπόδισε το νησί μας να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες και τις δυνατότητές του. Δεν στάθηκε ικανή να περιστείλει το δικό μας όραμα για την Κρήτη:

Να την καταστήσουμε Περιφέρεια-πρότυπο στην Ευρώπη.

Μια Περιφέρεια εξωστρεφή.

Μια Περιφέρεια που στηρίζεται στη συνεργασία, στη συνέργεια, στη συμπόρευση όλων των κοινωνικών της δυνάμεων.

Για αυτό ακριβώς το λόγο πρέπει να κάνουμε σαφές, πως σήμερα περισσότερο από ποτέ η επένδυση στην Περιφέρεια, δεν αποτελεί απλά μια περιφερειακή πολιτική, αλλά τη μόνη βιώσιμη εθνική αναπτυξιακή πολιτική. Η περιφερειακή ανάπτυξη προϋποθέτει και περιφερειακή διακυβέρνηση άλλου τύπου.

Σε αυτή τη διακυβέρνηση θεμέλιος λίθος είναι η αποκέντρωση, η συμμετοχή και διαβούλευση. Άλλωστε, η Περιφέρεια Κρήτης διαθέτει τη δυνατότητα να αποτελέσει τον κεντρικό πυλώνα μιας εμπροσθοβαρούς αναπτυξιακής στρατηγικής. Μιας στρατηγικής, που θα ανταποκρίνεται στις νέες ανάγκες και απαιτήσεις, με το βλέμμα στραμμένο στις προκλήσεις και ευκαιρίες του μέλλοντος.

Κυρίες και κύριοι,

Μέσα και από το φετινό απολογισμό επιβεβαιώνεται ότι η πράξη είναι το μοναδικό κριτήριο της αλήθειας.

Και η αλήθεια είναι η δύναμή μας.

Σας ευχαριστώ

Πρώτο Μέρος Απολογισμός Προγράμματος Δράσης

Άξονας 1. Περιβάλλον-Αειφόρος Ανάπτυξη

Δράσεις για την ανάδειξη, αξιοποίηση και αειφόρο διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων και άμεση αντιμετώπιση περιβαλλοντικών πιέσεων.

Επιτροπή Περιβάλλοντος

Με την υπ' αρ. 26/2017 (πρακτικό 07/30-03-2017) Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης συστάθηκε η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας για την περιφερειακή περίοδο από Μάρτιο 2017 έως Αύγουστο 2019 (άρθρο 146 του Ν. 3852/2010), στην οποία το Π.Σ. μεταβίβασε την αρμοδιότητα για την έκφραση γνώμης επί των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, που έχει από το Ν. 1650/86 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με το Ν. 3010/2002.

Η μεταβίβαση της ανωτέρω αρμοδιότητας στην προτεινόμενη επιτροπή, συμβάλει στην ταχύτερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία της περιφέρειας, με την προώθηση δημόσιων αλλά και ιδιωτικών έργων λόγω της έγκαιρης εξυπηρέτησης των ενδιαφερόμενων επενδυτών.

Η Επιτροπή αποτελείται από 12 τακτικά και 12 αναπληρωματικά μέλη, όλοι περιφερειακοί σύμβουλοι, ενώ εκπροσωπούνται αναλογικά όλες οι περιφερειακές παρατάξεις. Πρόεδρος της Επιτροπής ορίστηκε ο Αντιπεριφερειάρχης Χωροταξίας και Περιβάλλοντος κ. Καλογερός Νίκος με απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 164 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α/2010).

Κατά την διάρκεια του 2017 πραγματοποιήθηκαν 10 συνεδριάσεις της Επιτροπής Περιβάλλοντος & Χωροταξίας.

Σε αυτές και σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που έχει η Επιτροπή εξετάστηκαν συνολικά:

- i) Μία (1) Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ),
- ii) Εξήντα μία (61) Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για έργα και δραστηριότητες,
- iii) Τέσσερις (4) Προγραμματικές Συμβάσεις (εκτός αυτών που αποφασίστηκαν στην επιτροπή προγραμματισμού και στο Περιφερειακό Συμβούλιο),

και εκδόθηκε απόφαση γνωμοδότησης για τις (i) και (ii) και απόφαση έγκρισης σύναψης για τις (iii) (σε συνεργασία με την επιτροπή Προγραμματισμού και το Περιφερειακό Συμβούλιο).

Πιο αναλυτικά στην Επιτροπή συζητήθηκαν:

1) Μια (1) Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) που αφορούσε το «Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης»,

2) Εννιά (9) Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για σημαντικές υποδομές όπως την ηλεκτρική διασύνδεση Πελοποννήσου με Κρήτη, οδοποιίες σημαντικών υποδομών (διαμόρφωση κόμβων του αερολιμένα Χανίων, οδικό τμήμα Σπήλι – Ακούμια του Νότιου Οδικού άξονα Κρήτης, παράκαμψη Παχειάς Άμμου του Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης, Λιμενικό Έργο Λινοπεραμάτων, ισόπεδο κόμβοι Κατσαμπά, Φράγμα Πλακιώτισσας). Γνωμοδοτήσεις υπήρξαν και για άλλα οδικά τμήματα, επαρχιακής και δημοτικής κατάταξης σε διάφορα σημεία της Περιφέρειας.

3) Δώδεκα (12) Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για έργα σταθμών βάσης κινητής και σταθερής τηλεφωνίας καθώς και τηλεπικοινωνιών.

4) Δεκαέξι (16) Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για διάφορα άλλα έργα (οικοδομικός συνεταιρισμός, ελαιουργεία, τυροκομεία, πτηνοσφαγεία, αθλητικές εγκαταστάσεις, κλπ).

5) Δεκαεφτά (17) Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για Ξενοδοχειακές Μονάδες και τουριστικά καταλύματα.

6) Τέσσερις (4) Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για αποχετευτικά δίκτυα και Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων.

7) Τρεις (3) Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Ενέργειες που έγιναν, αρμοδιότητας του Αντιπεριφερειάρχη Χωροταξίας – Περιβάλλοντος.

1. Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων

α) Συνεργασία με Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ανάπτυξης και τους Φορείς Διαχείρισης για τις μελέτες των μονάδων επεξεργασίας αποβλήτων στα Χανιά, στο Αμάρι, στη Χερσόνησο και στις Αρχάνες και τη χρηματοδότηση αυτών, στο πλαίσιο υλοποίησης του ΠΕΣΔΑ Κρήτης.

β) Διαπραγματεύσεις για την εξεύρεση του νέου ΧΥΤΥ Ρεθύμνου στο πλαίσιο των δεσμεύσεων για την κοινωνική αποδοχή των προγραμματισμένων εγκαταστάσεων στην περιοχή του ΧΥΤΑ Αμαρίου. Συντονισμός και συνεργασία με Υπουργείο, ΕΣΔΑΚ, Δήμο Αμαρίου, Αμάρι ΟΤΑ, νομικών συμβούλων για την εξεύρεση της βέλτιστης λύσης και

χρηματοδότησης για την απαλλοτρίωση των εκτάσεων για την υφιστάμενη και νέα θέση των εγκαταστάσεων στο Αμάρι.

γ) Συναντήσεις και διαβουλεύσεις με την τοπική κοινωνία και το Δήμο Καντάνου Σελίνου για την χωροθέτηση του ΣΜΑ Παλαιόχωρας.

2. Αέρια Ρύπανση

Η ατμοσφαιρική ρύπανση αποτελεί, βάσει του Π.Ο.Υ., το σημαντικότερο περιβαλλοντικό πρόβλημα σε παγκόσμιο επίπεδο, καθώς υπολογίζεται ότι 92% του παγκόσμιου πληθυσμού ζει σε συνθήκες ποιότητας αέρα που δεν πληρούν τα θεσπισμένα όρια ασφαλείας [1]. Αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες θνησιμότητας παγκοσμίως, ευθυνόμενη για 6,5 εκατομμύρια θανάτους ετησίως [2] και βάσει του Ο.Ο.Σ.Α. τον κύριο περιβαλλοντικό παράγοντα που οδηγεί σε πρώιμο θάνατο [3].

α) Νέα Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ Περιφέρειας και Πανεπιστημίου Κρήτης και Πολυτεχνείου Κρήτης και υλοποίηση αυτής, για την παρακολούθηση της αέριας ρύπανσης στις πόλεις Ηρακλείου και Χανίων. Καταμέτρηση ατμοσφαιρικών ρύπων αιθαλομίχλης και αφρικανικής σκόνης και προστασία πληθυσμού με έγκαιρη ενημέρωση από την Περιφέρεια και προτεινόμενα βραχυπρόθεσμα σχέδια δράσης.

β) Προετοιμασία Στρατηγικού Σχεδίου Δράσης αντιμετώπισης Ατμοσφαιρικής ρύπανσης για όλη την Περιφέρεια Κρήτης. Συνεργασία Περιφέρειας με Πανεπιστήμιο Κρήτης, Πολυτεχνείο Κρήτης, Υπουργείο Περιβάλλοντος και ΔΕΗ για την διαχρονική παρακολούθηση της αέριας ρύπανσης σύμφωνα με την Οδηγία 2008/50/ΕΚ με δημιουργία δικτύου σταθμών υπερσύγχρονων προδιαγραφών που θα καλύπτουν τις ανάγκες της Περιφέρειας. Συνεργασία με τη διαχειριστική αρχή του ΠΕΠ Κρήτης για την ένταξη της χρηματοδότησης της προμήθειας των σταθμών.

3. Κλιματική Αλλαγή

Συνεργασία με ΕΥΔ Κρήτης για επιλογή Τεχνικού Συμβούλου για τη σύνταξη των τευχών Δημοπράτησης για τον Διαγωνισμό της Μελέτης του Περιφερειακού Σχεδιασμού Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή στην Κρήτη (ΠΕΣΠΚΑ). Παραλαβή Τευχών Δημοπράτησης και συνεργασία με ΥΠΕΝ. Προετοιμασία Διαγωνισμού για το ΠΕΣΠΚΑ.

4. Παρακολούθηση υδάτων

Υποβολή πρότασης χρηματοδότησης στο πλαίσιο της πρόσκλησης με κωδικό ΕΤΠΑ-21 της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης στον Άξονα Προτεραιότητας 2: «Βιώσιμη Ανάπτυξη με αναβάθμιση του περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην Κρήτη» με τίτλο «Δράση 6.β.6: Ειδικά προγράμματα παρακολούθησης ορθής λειτουργίας των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων - μονάδων ελαιοτριβείων -

μονάδων τυροκομείων και λοιπών δυνητικά για τα ύδατα ρυπογόνων δραστηριοτήτων». Τίτλος «Ενίσχυση ελέγχων στις ρυπογόνες για τα ύδατα δραστηριότητες στην Περιφέρεια Κρήτης» ποιότητας του νερού και των υγρών αποβλήτων. Συνολικός προϋπολογισμός 251.371€. Η πρόταση αποσκοπεί στην ενίσχυση της παρακολούθησης της ορθής λειτουργίας ρυπογόνων για τα ύδατα δραστηριοτήτων (σημειακές πηγές ρύπανσης) όπως Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ), ελαιουργεία, τυροκομεία και λοιπές ρυπογόνες δραστηριότητες, παρακολούθηση που πραγματοποιείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας Κρήτης στο πλαίσιο της υλοποίησης του εγκεκριμένου Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης, καθώς και της τήρησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Υπόεργο 1: Προμήθεια εξοπλισμού για τον έλεγχο/παρακολούθηση της ποιότητας του νερού και των υγρών αποβλήτων.

Υπόεργο 2: Ενίσχυση των ελέγχων στις ρυπογόνες για τα ύδατα δραστηριότητες στην Περιφέρεια Κρήτης.

5. Βιοποικιλότητα

- ✓ **Φεβρουάριος 2017:** Στο πλαίσιο της Πρόσκλησης που δημοσιεύτηκε από την Ειδική Υπηρεσία του Ε.Π. της Περιφέρειας Κρήτης για την υποβολή προτάσεων στη Δράση 6.d.1 «Ενίσχυση και ανάδειξη οικοτόπων και της βιοποικιλότητας της Κρήτης» του Άξονα Προτεραιότητας 2 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη» 2014-2020, κατόπιν διαβούλευσης με τους επιστημονικούς φορείς της Κρήτης που ασχολούνται με την προστασία και ανάδειξη της βιοποικιλότητας, εστάλησαν στην Ειδική Υπηρεσία του Ε.Π. της Περιφέρειας Κρήτης 11 προτάσεις – προτεραιότητες για την προστασία και ορθή διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος του νησιού μας, οι οποίες θεωρήθηκαν ως:
  - Υλοποιήσιμες στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη» 2014-2020.
  - Σημαντικές για την ανάδειξη και προστασία της βιοποικιλότητας και των οικοτόπων της Κρήτης, την αποκατάσταση υποβαθμισμένων φυσικών οικοτόπων, την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση πολιτών και Φορέων και την ανάπτυξη δράσεων στον Εθνικό Δρυμό Σαμαριάς – Λευκών Ορέων, ως μοναδική περιοχή του δικτύου NATURA 2000 στην Κρήτη που διαθέτει Φορέα Διαχείρισης.
- ✓ **6 Φεβρουαρίου 2017:** Συνδιοργάνωση εσπερίδας με τη WWF Ελλάς με θέμα «Πολίτες και περιβάλλον: Ο ρόλος των πολιτών στην προστασία των νησιωτικών υγροτόπων», που πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα Ανδρόγεω του Δήμου Ηρακλείου. Στην εσπερίδα επισημάνθηκε η πολλαπλή σημασία των νησιωτικών υγροτόπων για τη λειτουργία του κύκλου του νερού, τη ρύθμιση της ποιότητας των υδάτων, την ανάσχεση της διάβρωσης των ακτών, τη βιοποικιλότητα και τα οικοσυστήματα, αλλά και τη βιώσιμη ανάπτυξη σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

- ✓ **Οκτώβριος 2017:** Υποβολή φακέλου υποψηφιότητας για τα ετήσια Βραβεία NATURA 2000 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στην κατηγορία «Επικοινωνία», για την ολοκληρωμένη ενημερωτική καμπάνια ανάδειξης και προώθησης των περιοχών NATURA 2000 της Κρήτης «Φύση σμιλεμένη από το χρόνο – Ζούμε μαζί της, την προστατεύουμε», που έλαβε χώρα στο πλαίσιο του έργου της Περιφέρειας Κρήτης «Ανάδειξη και προώθηση των περιοχών του δικτύου Natura2000 στην Κρήτη» (Κωδικός πράξης ΟΠΣ-ΕΡΓΟΡΑΜΑ 380448, με χρηματοδότηση από το Ε.Π. Κρήτης και Νήσων Αιγαίου 2007-2013 και συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και εθνικούς πόρους).

- ✓ **Νοέμβριος 2017:** Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε το πρώτο Ολοκληρωμένο Έργο LIFE IP 4 NATURA με τίτλο «Ολοκληρωμένες δράσεις για την διατήρηση και διαχείριση των περιοχών του δικτύου Natura 2000, των ειδών, των οικοτόπων και των οικοσυστημάτων στην Ελλάδα, στο οποίο η Περιφέρεια Κρήτης συμμετέχει ως εταίρος, υπό το συντονισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Πρόκειται για το μεγαλύτερο σε χρηματοδότηση και διάρκεια έργο LIFE που θα υλοποιηθεί στην Ελλάδα. Τα Ολοκληρωμένα Έργα LIFE (LIFE IP) είναι έργα μεγάλης κλίμακας, που έχουν ως στόχο την εφαρμογή συγκεκριμένων σχεδίων και στρατηγικών της Ένωσης και την κινητοποίηση σχετικών πηγών χρηματοδότησης (Κοινοτικής, εθνικής ή ιδιωτικής) με συμπληρωματικές δράσεις στο έργο. Κάθε κράτος - μέλος δικαιούται ένα Ολοκληρωμένο Έργο LIFE για την περίοδο 2014-2020 σε κάθε έναν από τους τομείς της φύσης (διαχείρισης των περιοχών του δικτύου Natura 2000), του περιβάλλοντος (ύδατα, απόβλητα ή αέρας) και του κλίματος, εφόσον καταθέσει μια καθόλα πλήρη και τεχνικά άριστη πρόταση. Μέχρι σήμερα, έχουν εγκριθεί 15 Ολοκληρωμένα Έργα σε 10 κράτη - μέλη. Το LIFE IP 4 NATURA θα διαρκέσει 8 έτη (2018–2025), με συνολικό προϋπολογισμό 17.000.000€, από τα οποία τα 10.200.000€ είναι η χρηματοδότηση από την Ε.Ε, 4.000.000€ η εθνική συμμετοχή μέσω πόρων του Πράσινου Ταμείου και 2.800.000€ η ίδια συμμετοχή των εταίρων που συμμετέχουν στο έργο. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια του έργου θα γίνει συντονισμός για την κινητοποίηση πόρων για δράσεις σχετικές με τη βιοποικιλότητα και τη φύση από άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία, όπως είναι το ΕΣΠΑ, τα Επιχειρησιακά Προγράμματα των 13 Περιφερειών και το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης.

- ✓ **Δεκέμβριος 2017:** Προπαρασκευαστικές ενέργειες για τη διοργάνωση του Συνεδρίου της Περιφέρειας Κρήτης για τις περιοχές NATURA 2000 και διαβούλευση με τους επιστημονικούς φορείς που μελετούν τη βιοποικιλότητα σχετικά με τη θεματολογία του Συνεδρίου.

6. Κυκλική Οικονομία

Συμμετοχή στις ενέργειες της Περιφέρειας για την ίδρυση ΕΟΕΣ για την κυκλική Οικονομία στις νησιωτικές περιοχές της Μεσογείου με έδρα την Κρήτη. Συμμετοχή στη σύνταξη κειμένων Σύμβασης και Καταστατικού και επικοινωνιακές δράσεις για την αποδοχή και την έγκρισή τους από τα συνυπογράφοντα μέλη. Συμμετοχή στο Συνέδριο που διοργανώθηκε υπό την Ευρωπαϊκή Προεδρία της Μάλτας στην Μάλτα για το συγκεκριμένο θέμα.

7. RIS3

Συμμετοχή στη διαδικασία για τη διαβούλευση της RIS3Crete για τον Περιβαλλοντικό Τομέα (Περιβάλλον / Ενέργεια)» η οποία απεστάλη στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ της Περιφέρειας Κρήτης προκειμένου να συμβάλλει στον σχεδιασμό των προσκλήσεων χρηματοδότησης στο πλαίσιο της Στρατηγικής της Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Κρήτης.

8. Συνέρδια

- 3^ο Περιφερειακό Συνέδριο για την Παραγωγική Ανασυγκρότηση Συντονισμός της Συνεδρίας για τη «Στρατηγική για την Ενέργεια και το Περιβάλλον» με ομιλητές τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας Γ. Σταθάκης και τον Αναπληρωτή Υπουργό Σωκράτη Φάμελο, στο 3^ο Περιφερειακό Συνέδριο για την Παραγωγική Ανασυγκρότηση που πραγματοποιήθηκε στην Κρήτη, στο πλαίσιο της διαμόρφωσης της Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής 2021.
- Συμμετοχή στις συσκέψεις μεταξύ ΟΑΚ και Περιφέρειας για το θέμα του ΒΟΑΚ συνολικά και των κατά τόπους τμημάτων του.
- Συσκέψεις με εκπροσώπους του ΕΛΚΕΘΕ με αντικείμενο τα αποτελέσματα της “Μελέτης προστασίας Κόλπου Χανίων” και το κόστος εφαρμογής της, η λύση της χωροθέτησης παράκτιων αιολικών πάρκων, καθώς και της χωροθέτησης καταδυτικών πάρκων στην Κρήτη και η αντιμετώπιση των προβλημάτων που συναντούν οι πρωτοβουλίες αυτές.
- Εκπροσώπηση της Περιφέρειας στην έκθεση «ΚΥΝΗΓΕΣΙΑ 2017» που διεξήχθη στο εκθεσιακό κέντρο ΜΕΚ Παιανίας από 7 έως 9 Απριλίου, με κεντρικό αντικείμενο το κυνήγι αλλά και με προεκτάσεις σε ότι αφορά τη φύση, το βουνό, την ορειβασία την περιήγηση και την περιπέτεια, προβάλλοντας τα πολιτισμικά και περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά της Κρήτης.
- Συντονισμός και οργάνωση συναντήσεων σχετικά με το σχεδιαζόμενο από τον ΟΛΗ λιμενικό έργο εξυπηρέτησης βιομηχανικών εγκαταστάσεων στα Λινοπεράματα Δ. Μαλεβιζίου και τις αντιδράσεις των κατοίκων του Δ. Μαλεβιζίου. Με βάση την πρόταση που κατατέθηκε από την Περιφέρεια κατά την διαβούλευση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Κρήτης για την μετεγκατάσταση των οχλουσών βιομηχανικών εγκαταστάσεων των Λινοπεραμάτων στην περιοχή της Κορακιάς, προγραμματίστηκαν σειρά δράσεων και ενεργειών.
- Διαβούλευση Πρότασης για Π.Δ. Χρήσεων Γης.
- Πρόταση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, περί τροποποίησης του σχεδίου προεδρικού διατάγματος «Κατηγορίες και Περιεχόμενο Χρήσεων Γης», λόγω παράλειψης της δυνατότητας χωροθέτησης εντός τουριστικών περιοχών «Συnergieών αυτοκινήτων και συνήθων οχημάτων», μετά από σχετικά αιτήματα των φορέων του τουριστικού κλάδου.

- Συμμετοχή στη διαβούλευση για το σχέδιο ΚΥΑ διάθεσης υγρών αποβλήτων του ΥΠΕΝ.
- Συμμετοχή στο 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Θεσσαλίας με θέμα την Κλιματική Αλλαγή", στις 9 και 10 Ιουνίου, στην Καρδίτσα υπό την αιγίδα των Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών και της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Το συνέδριο διοργανώθηκε υπό την επιστημονική αιγίδα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και του ΤΕΙ Θεσσαλίας.

Ευρωπαϊκά Προγράμματα- Έργα Έσπα που Υλοποιήθηκαν από τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού

- **INTERREG MED – BLUEISLANDS**, «Seasonal variation of waste as effect of tourism/Εποχιακή διακύμανση των απορριμμάτων ως συνέπεια του τουρισμού» με ακρωνύμιο «BLUEISLANDS/ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΝΗΣΟΙ».
- **HORIZON 2020 - SCREEN**, (Synergic Circular Economy across European regions-Συνέργειες για την Κυκλική Οικονομία στις Ευρωπαϊκές Περιφέρειες).
- **Step**, «Κοινωνική και πολιτική συμμετοχή των νέων σε περιβαλλοντικά θέματα»: Το Πρόγραμμα ολοκληρώθηκε επιτυχώς το Δεκέμβριο 2017. Στόχος του ήταν ενεργή ένταξη της νέας γενιάς στις συμμετοχικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων για περιβαλλοντικά θέματα στην Ευρώπη, με σύγχρονα ηλεκτρονικά εργαλεία διαβούλευσης.
- **Horizon 2020**, “Think Nature” – Development of a multi-stakeholder dialogue platform and Think tank to promote innovation with Nature based solutions – Ανάπτυξη πολύπλευρου διαλόγου και νοοτροπίας για την προώθηση της καινοτομίας σχεδιασμού με φιλικές προς το περιβάλλον λύσεις.
- **SHERPA**, “SHared knowledge for Energy Renovation in buildings by Public Administrations” /”Ανταλλαγή εμπειριών για την ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων από Δημόσιες Αρχές” του προγράμματος Interreg MED. δ) BLUEISLANDS Seasonal variation of waste as effect of tourism – (“Γαλάζιες Νήσοι” Εποχιακή διακύμανση των απορριμμάτων ως συνέπεια των απορριμμάτων ως συνέπεια του τουρισμού) του Ευρωπαϊκού Προγράμματος INTERREG Mediterranean 2014-2020
- **Horizon 2020**, “SCREEN” – Synergic Circular Economy across European Regions – Σε συνεργασία οι Περιφέρειες της Ευρώπης για την ανάπτυξη της Κυκλικής Οικονομίας. Το πρόγραμμα ξεκίνησε το Νοέμβριο 2016. Έγινε συλλογή στοιχείων και συμπλήρωση του Screen Mapping Tool προκειμένου να καταγραφεί το προφίλ της Περιφέρειας Κρήτης αναφορικά με την κυκλική οικονομία, να αξιολογηθούν οι δυνατότητές της και να εντοπιστούν οι τοπικές αλυσίδες αξίας, καθώς και ενδεχόμενες συνέργειες τους με αντίστοιχες των εταίρων του προγράμματος.
- “NAYΣ”, INTERREG Ελλάδα – Κύπρος.

- Στο πλαίσιο του Ολοκληρωμένου Ευρωπαϊκού Προγράμματος **LIFE Integrated Projects Nature** (LIFE IP 4 NATURA), υποβλήθηκε πρόταση με τίτλο «Ολοκληρωμένες δράσεις για τη διατήρηση και διαχείριση των περιοχών του δικτύου Natura 2000, των ειδών, των οικοτόπων και των οικοσυστημάτων στην Ελλάδα» (Integrated actions for conservation and management of Natura 2000 sites, species, habitats and ecosystems in Greece), από σχήμα εταίρων με επικεφαλής το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) και συμμετοχή της Περιφέρειας Κρήτης ως συνδικαιούχου. Η πρόταση αυτή έλαβε θετική αξιολόγηση και έγκριση χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- **LIFE-ADAPT 2 CLIMA**, “Προσαρμογή στις Επιδράσεις της Κλιματικής Αλλαγής στη Γεωργία των Νησιών της Μεσογείου – Adaptation to Climate Change Impacts on the Mediterranean islands’ Agriculture”
- **INTERREG EUROPE-TANIA**, “Treating contamination through nanoremediation Απορρύπανση μέσω νανοτεχνολογίας” (Μαρία Κανδηλογιαννάκη). Το πρόγραμμα ξεκίνησε τον Ιανουάριο 2017 και συμμετείχα σε αυτό από τον Απρίλιο 2017. Κανδηλογιαννάκη
- **LIFE-MEDEA**, “ Mitigating the Health Effects of Desert Dust Storms Using Exposure-Reduction Approaches-Αντιμετώπιση των επιπτώσεων των καταιγίδων σκόνης ερήμου (ΚΣΕ) στην υγεία χρησιμοποιώντας προσεγγίσεις περιορισμού στην έκθεση»Κύπρου και του Ισραήλ.

Συμμετοχές σε Ημερίδες – Συνέδρια

- «Πολίτης και Περιβάλλον», Αίθουσα Ανδρόγεω 6-2-17.
- «Smart Water», ΤΕΕ Χανίων 22-2-17.
- Συνέδριο για Υδρογονάνθρακες», Atlantis 29-3-17.
- «Ενεργειακή Αναβάθμιση δικτύων δημοσίου οδοφωτισμού», ΚΑΠΕ, 24-5-17.
- «PELAGOS» - ΕΛΚΕΘΕ, Divani Palace Adropolis, 25-5-17.
- «Μελέτη κατασκευή χρηματοδότηση μελέτη συντήρηση εκμετάλλευση ΒΟΑΚ», ΕΒΕ – ΤΕΕ., 30-8-17.
- «ZERO CO₂», ΜΑΙΧ, 7-9-17.
- «LIFE – NATURA- Περιβαλλοντική Ευθύνη», ΜΦΙΚ, 8-9-17
- «Ελληνική Βοτανική Εταιρία – 15^ο Συνέδριο ΕΒΕ», ΜΑΙΧ, 14-9-17.
- «Εναρκτήρια Ημερίδα ε.ε. BLUEISLANDS», Ελληνική Εταιρία Φωτογραφίας, 24-10-17.
- «Ν. Αυθαιρέτων», ΤΕΕ- ΤΑΚ, Υπουργός Γ. Σταθάκης, 10-11-17.
- «Παγκόσμια Ημέρα Ελιάς», ΜΑΙΧ, 15-11-17.
- «ε.ε. SHERPA», Ανοικτή Ημερίδα με Δήμους – Φορείς, 22-1-17.

Άξονας 2. Ενέργεια και Επιχειρησιακός Ενεργειακός Σχεδιασμός

Τομέας Ενέργειας

1. Ηλεκτρική Διασύνδεση

Το έργο της ηλεκτρικής διασύνδεσης της Κρήτης με την ηπειρωτική χώρα, όπως τεκμηριώνεται και στο νέο Σχέδιο του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ που αφορά στην περίοδο 2019 – 2028, αποτελεί ένα αναγκαίο έργο όσον αφορά στη σκοπιμότητα υλοποίησής. Κατά το 2017 ο Αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης Νίκος Καλογερός, πραγματοποίησε μια σειρά συναντήσεων με όλους τους εμπλεκόμενους με το θέμα φορείς προκειμένου να ενημερωθεί και να θέσει τις απόψεις της για το θέμα της ηλεκτρικής διασύνδεσης του νησιού με την ηπειρωτική χώρα.

- Τον **Μάρτιο 2017** πραγματοποιήθηκε συνάντηση με τον Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας κ. Σταθάκη, κατά την οποία έγινε μια σύντομη ενημέρωση από τον Υπουργό για την πορεία των έργων ηλεκτρικής διασύνδεσης της Κρήτης με την ηπειρωτική Ελλάδα, καθώς και τις νεότερες εξελίξεις γύρω από τα ενεργειακά έργα που ενδεχόμενα αφορούν την Περιφέρεια Κρήτης, όπως ο αγωγός φυσικού αερίου EASTMED και το καλώδιο μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος από το Ισραήλ μέσω Κύπρου και Κρήτης (EuroAsia Interconnector).
- Τον **Μάιο 2017** πραγματοποιήθηκε συνάντηση με τον πρόεδρο του ΔΕΔΔΗΕ κ. Χατζηαργυρίου και υψηλόβαθμα στελέχη του φορέα σχετικά με την ενεργειακή ασφάλεια και ευστάθεια του ηλεκτρικού συστήματος του νησιού.
- Τον **Μάιο 2017** κλιμάκιο του ΑΔΜΗΕ παρουσίασε το έργο της ηλεκτρικής διασύνδεσης της Κρήτης όπως προβλέπεται σταδιακά να υλοποιηθεί βάσει του σχεδιασμού του ΑΔΜΗΕ, σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στη Περιφέρεια Κρήτης παρουσία του Περιφερειάρχη Σταύρου Αρναουτάκη.
- Τον **Δεκέμβριο του 2017** επισκέφθηκαν την Κρήτη στελέχη της εταιρείας Euroasia Interconnector Ltd, που αποτελεί το φορέα υλοποίησης του υποθαλάσσιου καλωδίου και πραγματοποιήθηκε σύσκεψη παρουσία του Περιφερειάρχη, κατά την οποία έγινε αναλυτική παρουσίαση του έργου και της προόδου υλοποίησής του, εκτενής ενημέρωση για όλες τις τελευταίες εξελίξεις, καθώς και παρουσίαση του Σχεδίου ενημέρωσης και συμμετοχής του κοινού.

2. Εξοικονόμηση ενέργειας

■ **Καταγραφή του δικτύου οδικού φωτισμού για σταδιακή αντικατάσταση:** Στο πλαίσιο ενεργειών και δράσεων για την εξοικονόμηση ενέργειας από τον οδοφωτισμό, σε συνεργασία με τις αρμόδιες διευθύνσεις της Περιφέρειας, έπειτα από την καταγραφή και την ψηφιακή αποτύπωση της θέσης των σωμάτων οδικού φωτισμού σε όλο το μήκος του Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης, η Αντιπεριφέρεια διερευνά την αναβάθμιση του δικτύου οδοφωτισμού και την ενσωμάτωση σύγχρονων τεχνολογιών για την εξοικονόμηση ενέργειας, τόσο στο εθνικό όσο και στο επαρχιακό οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς της.

■ **Εκδήλωση για το πρόγραμμα χρηματοδότησης για ενεργειακή αναβάθμιση των ΟΤΑ:** Τον Μάιο 2017 η Περιφέρεια Κρήτης διοργάνωσε ενημερωτική Εκδήλωση σε συνεργασία με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για το πρόγραμμα χρηματοδότησης των ΟΤΑ α' και β' βαθμού για την ενεργειακή αναβάθμιση των δικτύων του δημόσιου οδοφωτισμού με εξοικονόμηση πόρων έως και 65%.

■ **Ενεργοποίηση ενεργειακών υπευθύνων στα κτίρια της Περιφέρειας:** Έπειτα από τον ορισμό Ενεργειακών Υπευθύνων για όλα τα κτίρια που χρησιμοποιούνται από την Περιφέρεια Κρήτης, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της ΚΥΑ Δ6/Β/14826/2008 (ΦΕΚ 1122/Β/2008) και στο πλαίσιο δράσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την εξοικονόμηση ενέργειας στο δημόσιο τομέα, οι ενεργειακοί υπεύθυνοι υπό τον συντονισμό της Αντιπεριφέρειας κατέγραψαν το κτιριακό απόθεμα και ολοκλήρωσαν τη βάση δεδομένων με όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες των κτιρίων, προκειμένου να τεθούν προτεραιότητες ως προς την ενεργειακή αναβάθμισή τους.

■ **Ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων:** Η Περιφέρεια Κρήτης, υιοθετώντας την ευρωπαϊκή πολιτική για την ενέργεια, στοχεύει στην εξοικονόμηση ενέργειας και τη μείωση των εκπομπών του CO₂ και επιδιώκει να καταστήσει το δημόσιο τομέα πρότυπο πεδίο εφαρμογής σύγχρονων πρακτικών που εξοικονομούν ενέργεια και πόρους. Πέραν της συμμετοχής σε ευρωπαϊκά έργα με αντικείμενο την ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος, η Αντιπεριφέρεια συντόνισε τη μελέτη για την ενεργειακή αναβάθμιση του κεντρικού μεγάρου της Περιφέρειας Κρήτης στο Ηράκλειο και εξασφάλισε χρηματοδότηση για την υλοποίησή της.

Η Περιφέρεια Κρήτης βραβεύτηκε για τις όλες τις παραπάνω πρωτοβουλίες και δράσεις της στον τομέα της Εξοικονόμησης Ενέργειας σε ειδική εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, στο πλαίσιο του αναπτυξιακού-επενδυτικού φόρουμ «Εξοικονόμηση Ενέργειας - Επενδύοντας στο Ευρωπαϊκό Όραμα» που πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο DIVANI CARAVEL.

3. Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

Με αφορμή την έναρξη ισχύος της Υπουργικής Απόφασης, που δίνει τη δυνατότητα εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων στο πλαίσιο εφαρμογής του μέτρου του ενεργειακού συμψηφισμού (Net Metering) και του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού (Virtual Net Metering), τα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου έχουν τη δυνατότητα αυτοπαραγωγής της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνουν. Θέλοντας να μεγιστοποιήσει και να επιταχύνει την αξιοποίηση του νέου αυτού νομοθετήματος, η Αντιπεριφέρεια συντονίζει δράσεις μείωσης του ενεργειακού κόστους στους Δήμους και τους ΤΟΕΒ της Κρήτης. Έχοντας θέσει ψηλά στους στόχους της την αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας και τη μείωση του ενεργειακού

κόστους, η Περιφέρεια Κρήτης χρηματοδοτεί την εκπόνηση όλων των απαραίτητων μελετών για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων στους ενδιαφερόμενους Δήμους και τους ΤΟΕΒ της Κρήτης. Σκοπός είναι η κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών με τη χρήση των υφιστάμενων αδειοδοτικών και χρηματοδοτικών εργαλείων.

Ευρωπαϊκά Προγράμματα στον Τομέα της Ενέργειας

- Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα INTERREG EUROPE – Εταίρος στο Έργο «**REBUS - Renovation for Energy Efficient Buildings- Ανακαίνιση για ενεργειακά αποδοτικά κτίρια**» με επικεφαλής εταίρο το Ενεργειακό Γραφείο της Φλωρεντίας (Florentine Energy Agency): Το έργο αφορά στη βελτίωση της ικανότητας των Δημόσιων Αρχών στις περιφέρειες της Ευρώπης να αναδείξουν και να προωθήσουν αποτελεσματικές πολιτικές ανακαίνισης στα κτίρια τους, στην ευαισθητοποίηση των χρηστών των δημοσίων κτιρίων και στην καλλιέργεια των δεξιοτήτων των φορέων σε θέματα εξοικονόμησης ενέργειας.
- Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα INTERREG EUROPE –Εταίρος στο Έργο CLEAN «**Technologies and open innovation for low -carbon Regions-Τεχνολογίες και Ανοικτή Καινοτομία στις Περιφέρειες Χαμηλού Άνθρακα**» με επικεφαλής εταίρο το Δίκτυο Ευρωπαϊκών Περιφερειών για την Εφαρμογή της Τεχνολογίας Επικοινωνιών ERNACT- Ιρλανδία. Στόχος η μεγαλύτερη εστίαση σε εργαλεία πολιτικής για την προώθηση της αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ των δημόσιων αρχών, των πολιτών και των ερευνητικών κέντρων και εταιρειών που μπορούν να εισαγάγουν νέες καινοτόμες λύσεις ενεργειακής απόδοσης.
- Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα INTERREG MED – Εταίρος στο Έργο «**SHERPA – Shared knowledge for Energy renovation in Buildings by Public Administrations – Ανταλλαγή εμπειριών στους Δημόσιους Φορείς για την ενεργειακή ανακαίνιση των κτιρίων**» με επικεφαλής εταίρο την Κυβέρνηση της Καταλονίας (Government of Catalonia): Το έργο έχει σχεδιαστεί για δημόσιους φορείς με σκοπό να συμβάλει στην ενίσχυση των ικανοτήτων των δημοσίων διοικήσεων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, έτσι ώστε να βελτιωθεί η ενεργειακή απόδοση στα δημόσια κτίρια.
- Μέλος Περιφερειακής Ομάδας Φορέων στο Έργου «**ZEROCO2 - Προώθηση των Κτιρίων με μηδενικές εκπομπές CO2, λόγω της χρήσης ενέργειας σε αυτά**» του Ευρωπαϊκού Προγράμματος INTERREG EUROPE, σε συνεργασία με το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων (MAIX).

Ημερίδες – Συνέδρια – Παρουσιάσεις

- **2ο Παγκρήτιο Ενεργειακό Συνέδριο για τη Ν.Α. Μεσόγειο** που διοργάνωσε η Επαγγελματική και Επιστημονική Ένωση Τεχνολόγων Μηχανικών με τη στήριξη της Περιφέρειας Κρήτης και τη συνεργασία της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Κρήτης, Ηράκλειο, 29 Μαρτίου 2017.
- Παρουσίαση με θέμα **«Οι εξελίξεις στην Κρήτη στον τομέα της Ενέργειας και το πεδίο δράσης των Ενεργειακών Συνεταιρισμών»** στο Συνέδριο «Ίδρυση Ενεργειακών Συνεταιρισμών - Το νέο Νομοθετικό Πλαίσιο στην Ελλάδα», Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης, Απρίλιος 2017.
- Συμμετοχή της Περιφέρειας Κρήτης στην **εναρκτήρια ημερίδα του Ελληνικού Κόμβου για τη Γαλάζια Ενέργεια**, Αθήνα, 25 Μαΐου 2017.
- Χαιρετισμός στην Ημερίδα για την **παρουσίαση των αποτελεσμάτων του έργου URBANFLUXES**, το οποίο χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα πλαίσιο Horizon2020 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ηράκλειο, 14 Ιουλίου 2017.
- Συμμετοχή στο Εναρκτήριο Συνέδριο της Πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής **«Clean Energy for EU Islands»**, Χανιά, 22 Σεπτεμβρίου 2017.
- Παρουσίαση με θέμα **«Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημοσίων Κτιρίων και η εγκατάσταση Φ/Β συστημάτων σε Δήμους της Κρήτης»** στο ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ-ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΦΟΡΟΥΜ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ-ΕΠΕΝΔΥΟΝΤΑΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΡΑΜΑ, Αθήνα, 14 Νοεμβρίου 2017.
- Παρουσίαση με θέμα **«Εξωστρέφεια και Διεθνείς Συνεργασίες: οι πρωτοβουλίες της Περιφέρειας Κρήτης»** στο 2^ο σεμινάριο του Ελληνικού Κόμβου για τη Γαλάζια Ενέργεια “Capacity building on Markets & MRE Technology Applications”, Αθήνα 11 Δεκεμβρίου 2017

Πολιτική Προστασία

Κύριες δράσεις πολιτικής προστασίας

- Συντονισμός Δράσεων των Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας για την αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών.
- Συνεργασία και συνεχής επικοινωνία με τους φορείς Πολιτικής Προστασίας Κρήτης για τον σχεδιασμό των δράσεων αντιμετώπισης των φυσικών καταστροφών.
- Εισηγήσεις και κήρυξη περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας περιοχών όλων των Περιφερειακών Ενοτήτων για την αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών.
- Διοικητική υποστήριξη και λειτουργία ασύρματου δικτύου επικοινωνιών φορέων πολιτικής προστασίας Κρήτης τεχνολογίας TETRA.
- Συνεχής ενημέρωση του ιστοχώρου της Περιφέρειας Κρήτης σε θέματα Προστασίας των Πολιτών από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές – Χώροι καταυλισμού Π.Ε Ηρακλείου.
- Συνέχιση διαδικασίας και διοικητική στήριξη για τις αποζημιώσεις των πληγέντων επιχειρήσεων στην περιοχή του Γιόφυρου.
- Διαδικασία οριοθέτησης περιοχών Περιφέρειας που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές.
- Συμμετοχή σε επιτροπές ασφάλειας λιμένων.
- Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα PACES για θέματα ετοιμότητας και αντιμετώπισης συνεπειών από σεισμούς με εκπαιδεύσεις σε Αυστρία και Κύπρο και παρουσιάσεις σε Ηράκλειο και Κύπρο.
- Οργάνωση και συντονισμό καταυλισμού σκηνών στο Ηράκλειο σε συνεργασία με τη Δ/ση Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας στο πλαίσιο του προγράμματος PACES.
- Συμμετοχή στην άσκηση επί χάρτου στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος “DECATASTROFIZE “, του Ι.Τ.Ε.
- Συνεργασία – παροχή στοιχείων και τεχνική υποστήριξη με το ΕΚΑΒ και την 7^η ΥΠΕ Κρήτης για την επιλογή συστήματος ασύρματης επικοινωνίας.
- Συγκρότηση Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας όλων των Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας και σύνταξη των Κανονισμών Λειτουργίας τους, όπως ορίζει η κείμενη νομοθεσία.
- Σύνταξη επιχειρησιακού σχεδιασμού πολιτικής προστασίας Περιφέρειας Κρήτης και αποστολή του στην Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή της Περιφέρειας Κρήτης.
- Διαδικασία καθιέρωσης σε 24ωρη λειτουργία της Δ/σης Πολιτικής Προστασίας και των Τμημάτων της.
- Υποβολή πρότασης ως εταίρος, με συντονιστή το Πανεπιστήμιο Κρήτης – Μουσείο Φυσικής Ιστορίας στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος με τίτλο «Ανθεκτικότητα Τουρισμού στις Φυσικές Καταστροφές».

Στόχοι στα επόμενα χρόνια :

- Δημιουργία Συντονιστικού Κέντρου Πολιτικής Προστασίας με πλήρη εξοπλισμό και εκπαίδευση των υπαλλήλων που θα το στελεχώνουν.
- Βάση δεδομένων-Πλατφόρμα ενημέρωσης των πολιτών στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας.
- Εκπαίδευση-ενημέρωση στελεχών κύριων ξενοδοχειακών μονάδων του Νησιού.

Επισημάνση: Η Δ/ση Πολιτικής Προστασίας Π.Κ και τα Τμήματα αυτής στις Περιφερειακές Ενότητες, είναι σε ετοιμότητα όλο το 24ωρο όλες τις ημέρες της εβδομάδας και χρησιμοποιούν τα κινητά τους τηλέφωνα και το σύστημα επικοινωνίας ΤΕΤΡΑ για την παροχή βοήθειας και το συντονισμό δράσεων πολιτικής προστασίας. Επίσης, χρησιμοποιείται η τεχνολογία αποστολής SMS για την έγκαιρη προειδοποίηση σε περίπτωση πρόβλεψης έντονων καιρικών φαινομένων.

Κύριες δράσεις Τμήματος Πολιτικής Προστασίας Ηρακλείου

- Συνεχής επικοινωνία με τους εμπλεκόμενους φορείς (Δήμους, Πυροσβεστική, Αστυνομία, Τεχνικές Υπηρεσίες, εθελοντικές οργανώσεις κλπ) για τον συντονισμό αντιμετώπισης έκτατων καιρικών φαινομένων.
- Σύγκλιση δύο Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας για την προετοιμασία αντιμετώπισης πυρκαγιών κατά την καλοκαιρινή περίοδο και κατάρτιση μνημονίου ενεργειών.
- Σύγκλιση Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση Πλημμυρών, χιονοπτώσεων και έντονων καιρικών φαινομένων και κατάρτιση μνημονίου ενεργειών.
- Ολοκλήρωση διαδικασίας εκτιμήσεων, συντονισμός επιτροπών, γραμματειακή υποστήριξη, και αποστολής τελικών πινάκων αποζημιώσεων πληγέντων επιχειρήσεων στην περιοχή του Γιόφυρου.
- Λειτουργία και συνεχείς δοκιμές του συστήματος επικοινωνιών ΤΕΤΡΑ.
- Συνεχής ενημέρωση και επικοινωνία με την Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας για την έκδοση δελτίων επικίνδυνων καιρικών φαινομένων και ενημέρωση των εμπλεκόμενων φορέων για κατάσταση ετοιμότητας και αντιμετώπισης των φαινομένων αυτών.
- Έκδοση δελτίων τύπου για την προστασία των πολιτών στα επικίνδυνα καιρικά φαινόμενα και συνεχής επικοινωνία με τα ΜΜΕ.
- Συντονισμός και διάθεση μέσων στις πυρκαγιές του καλοκαιριού.
- Συντονισμός και διάθεση ιδίων μέσων από την Δ/ση Τεχνικών Έργων στους εκχιονισμούς του Επαρχιακού δικτύου και βοήθεια στις όμορες Περιφερειακές Ενότητες.
- Διανομή φυλλαδίων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών σε συνεργασία με Εθελοντικές Ομάδες.

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

- Επανεκδοση φυλλαδίου για την αντιμετώπιση Δασικών πυρκαγιών.
- Επιθεωρήσεις αντιμετώπισης κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις (ΣΕΒΕΖΟ).
- Συμμετοχή και παρουσίαση δράσεων σε ημερίδα εγκαταστάσεων SEVESO.
- Συμμετοχή σε ασκήσεις SEVESO.
- Συνεργασία με το Δήμο Μαλεβυζίου για την ενημέρωση κοινού για την αντιμετώπιση επιπτώσεων από τεχνολογικά ατυχήματα- SEVESO.
- Συνεργασία με την Περιφερειακή Δ/ση Εκπαίδευσης Κρήτης για την διανομή ηλεκτρονικού πληροφοριακού υλικού πολιτικής προστασίας στα σχολεία.
- Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα PACES με εκπαιδύσεις και παρουσιάσεις σε Αυστρία και Κύπρο καθώς επίσης σχεδιασμός άσκησης πεδίου δημιουργίας Καταυλισμού μετά από σεισμό.
- Συνεργασία με την Δ/ση Περιβάλλοντος για την αντιμετώπιση περιστατικού αέριας ρύπανσης στην Βι. Πε Ηρακλείου.
- Συμμετοχή σε ημερίδες – ενημερώσεις σε θέματα Πολ. Προστασίας που πραγματοποιούνται στην Κρήτη.

Κύριες δράσεις Τμήματος Πολιτικής Προστασίας Λασιθίου

- Έκδοση των απαραίτητων εγγράφων για την Περιφερειακή Ενότητα Λασιθίου, στην επικαιροποίηση τηλεφωνικών καταλόγων και βάσεων δεδομένων και των απαιτούμενων Παραρτημάτων.
- Σύνταξη ημερολογίου σε περιπτώσεις συμβάντων αντιμετώπισης κινδύνων (πυρκαγιές), χιονοπτώσεων, σεισμών ώστε να μπορούν να βγαίνουν τα απαραίτητα συμπεράσματα για τις ενέργειες που έγιναν και να μπορούν να υπάρξουν βελτιώσεις από τυχόν αστοχίες ή κενά στην πρόληψη ή την καταστολή τους. Τα παραπάνω στοιχεία μπαίνουν σε ειδικό φάκελο «Φάκελος καταστροφών».
- Ενημέρωση με αποστολή sms σε περιπτώσεις προληπτικών ενημερώσεων φορέων προκειμένου να είναι σε ετοιμότητα αλλά και ενημερώσεων αρχών σε περιπτώσεις καταστροφών. Κατά το έτος 2017 εκδόθηκαν 43 έκτακτα δελτία επιδείνωσης του καιρού από την Ε.Μ.Υ. και όλα όσα αφορούσαν επιδείνωση του καιρού στην Κρήτη διεκπεραιώθηκαν άμεσα από εμάς με την άψογη συνεργασία και τις οδηγίες της Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Κρήτης. Αντίστοιχα κατά την θερινή περίοδο υπήρξε πάντα άμεση ενημέρωση των εμπλεκόμενων προσώπων και φορέων για ετοιμότητα σε περιπτώσεις που ο κίνδυνος πυρκαγιάς ήταν πολύ υψηλός για το Λασιθί. Τεθήκαμε ως Υπηρεσία σε ετοιμότητα ειδοποιώντας παράλληλα όλες τις λοιπές Υπηρεσίες που εμπλέκονται προκειμένου και αυτές να είναι σε ετοιμότητα.
- Αξιοποιήσαμε τον εξοπλισμό που έχουμε με χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) αλλά και ασυρμάτου, τηλεφώνου, Fax και του συστήματος Tetra ώστε να υπάρχουν κατά το δυνατόν περισσότερες εναλλακτικές λύσεις αλλά και χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών. Ειδικά το σύστημα Tetra το οποίο αγοράστηκε κατόπιν ενεργειών της Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Κρήτης

αποδείχτηκε πρωτοποριακό σε επίπεδο Πολιτικής Προστασίας και θα είναι πολύ χρήσιμο σε περιπτώσεις σεισμού αφού εξασφαλίζεται η επικοινωνία με όλους σχεδόν τους κύριους φορείς Πολιτικής Προστασίας σε περίπτωση που δεν λειτουργούν τα κινητά τηλέφωνα.

- Συγκλήθηκε 2 φορές το ΣΟΠΠ Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου και πάρθηκαν οι απαραίτητες αποφάσεις (Πυρκαγιές, Πλημμύρες, Χιονοπτώσεις Παγετός, Σεισμοί).

Κύριες δράσεις Τμήματος Πολιτικής Προστασίας Ρεθύμνου

- Επικαιροποίησε μνημόνια ενεργειών της Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου σε περίπτωση σεισμών, έντονων καιρικών φαινομένων και πυρκαγιών.
- Συγκρότησε το ΣΟΠΠ για πυρκαγιές και έντονα καιρικά φαινόμενα (πλημμύρες χιονοπτώσεις κτλ) και ενεργοποίησε τους φορείς και τις Υπηρεσίες για την πρόληψη και αντιμετώπιση πυρκαγιών καθώς και λοιπών εκτάκτων αναγκών , σύμφωνα με τις εγκυκλίους της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (κατολισθήσεις- πλημμύρες – χιονοπτώσεις - πυρκαγιές).
- Προέβη στις ανάλογες συστάσεις σε όλους τους Δήμους της Π.Ε. Ρεθύμνης, ώστε να προβούν στις απαραίτητες και ενδεδειγμένες ενέργειες σύμφωνα με τις εγκυκλίους της Γ.Γ.Π.Π. για την αποφυγή πυρκαγιάς ή άλλων εκτάκτων αναγκών.
- Βοήθησε το έργο της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας στη κατάσβεση πυρκαγιών χορτολιβαδικών και γεωργικών εκτάσεων που εκδηλώθηκαν στο νομό Ρεθύμνου το καλοκαίρι του 2017 με την αποστολή υδροφόρου οχήματος της Π.Ε.Ρ και υδροφόρες από τους γειτονικούς Δήμους.
- Έλαβε μέρος σε ημερίδες και ασκήσεις της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης στη Δ/ση Π.Π. που είχαν ως κύριο αντικείμενο θέματα πολιτικής προστασίας.
- Προέβη σε συνεργασία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία σε ενημερωτικές συναντήσεις και ασκήσεις ετοιμότητας σε σχολεία, εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε Ρεθύμνου.
- Συνεχίζει να λειτουργεί και να αξιοποιεί το σύστημα ασύρματης επικοινωνίας TETRA το οποίο εξασφαλίζει απρόσκοπτη επικοινωνία μεταξύ των φορέων λήψης αποφάσεων εντός της Περιφέρειας Κρήτης σε περίπτωση έκτακτου γεγονότος – φυσικού φαινομένου.
- Συμμετέχει στην επιτροπή ασφαλείας λιμένα Ρεθύμνου.

Κύριες δράσεις Τμήματος Πολιτικής Προστασίας Χανίων

- Προχώρησε τις διαδικασίες και συνέταξε καταστάσεις στα πλαίσια της αποζημίωσης πληγέντων από πλημμύρες στις 31/12/2014-1/1/2015 στους Δήμους Χανίων, Πλατανιά και Αποκορώνου.
- Κίνησε τις διαδικασίες για την κήρυξη περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας περιοχών της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων στις 11-2-2017 για τους Δήμους Χανίων, Πλατανιά και Αποκορώνου.
- Κίνησε τις διαδικασίες για την οριοθέτηση ως πλημμυρόπληκτες περιοχές των Δήμων Χανίων, Πλατανιά και Αποκορώνου από τις πλημμύρες στις 11-2-2017
- Κίνησε τις διαδικασίες για την κήρυξη περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας περιοχών της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων από τις πλημμύρες και ανεμοστρόβιλο στις 26-10-2017.
- Κίνησε τις διαδικασίες για την οριοθέτηση ως πλημμυρόπληκτες περιοχές των Δήμων Χανίων, Πλατανιά και Αποκορώνου από τις πλημμύρες στις 26-10-2017.
- Συνέστησε συνεργεία και παρέλαβε αιτήσεις από πληγέντες επιχειρήσεις από τις πλημμύρες στις 11-2-2017 και 26-10-2017 για να πραγματοποιηθούν αυτοψίες.
- Συγκάλεσε δύο τακτικά και ένα έκτακτο Συντονιστικό όργανο Πολιτικής Προστασίας.
- Πραγματοποίησε δράσεις για την εκπαίδευση εθελοντικών ομάδων.
- Συνέταξε μνημόνιο ενεργειών για την αντιμετώπιση κινδύνων που προέρχονται από δασικές πυρκαγιές.
- Συνέταξε μνημόνιο ενεργειών για την αντιμετώπιση πλημμυρών.
- Συνέταξε μνημόνιο ενεργειών για την αντιμετώπιση χιονοπτώσεων.
- Ενημέρωσε σχέδιο αντιμετώπισης σεισμών.
- Συμμετείχε σε ασκήσεις ετοιμότητας για πυρκαγιές σε συνεργασία με άλλες Δημόσιες Υπηρεσίες.
- Χειρίστηκε θέματα που έχουν να κάνουν με δασικές πυρκαγιές, εξαφανίσεις, διασώσεις, πλημμύρες, χιονοπτώσεις και κατολισθήσεις.

Άξονας 3. Χωροταξικός-Πολεοδομικός Σχεδιασμός

Χωροταξία

Το Νοέμβριο του 2017 και ύστερα από μια χρονοβόρα διαδικασία εγκρίθηκε το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κρήτης (ΦΕΚ 260 / ΑΑΠ /08-11-2017). Το Χωροταξικό Πλαίσιο της Κρήτης είναι το πρώτο και μοναδικό θεσμοθετημένο από τα δώδεκα που εκπονούνται για όλες τις Περιφέρειες της χώρας.

Της παραπάνω σημαντικής απόφασης είχε προηγηθεί συνάντηση με τον Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας Γιώργο Σταθάκη με την Γενική Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος Ειρήνη Κλαμπατσέα, την ειδική σύμβουλο του Υπουργού Ζήφου Μαρία καθώς και τον ειδικό συνεργάτη του Ναπολέοντα Ξιφάρá. Βασικό θέμα συζήτησης απετέλεσε η πορεία θεσμοθέτησης του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κρήτης (ΠΠΧΣΑΑΠΚ). Στη συνέχεια της υπό όρους θετικής γνωμοδότησης του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης συζητήθηκαν οι κυριότερες παρατηρήσεις πάνω στο σχέδιο καθώς και το χρονοδιάγραμμα που διαμορφώνονταν μέχρι την οριστική θεσμοθέτησή του.

Στην συνάντηση συζητήθηκε η πρόοδος σημαντικών νομοθετικών εκκρεμοτήτων σε χωροταξικά ζητήματα όπως το Π.Δ των Χρήσεων Γης (που βρίσκεται σε διαβούλευση) καθώς και οι προδιαγραφές των Τοπικών και Ειδικών Χωρικών Σχεδίων που προβλέπονται από το Ν. 4447. Στόχος της Περιφέρειας είναι να ολοκληρωθεί ο χωροταξικός σχεδιασμός πρώτου επιπέδου στην Κρήτη, που ενισχύει και οριοθετεί το βασικό αναπτυξιακό πλαίσιο του νησιού μας.

Αναλυτική συζήτηση έγινε και σχετικά με τις προθέσεις του Υπουργείου για τους οικοδομικούς συνεταιρισμούς της Κρήτης ενώ τέλος έγινε μια σύντομη ενημέρωση από τον Υπουργό για την πορεία των έργων διασύνδεσης της Κρήτης με την ηπειρωτική Ελλάδα σύμφωνα και με το δεκαετές πρόγραμμα του ΑΔΜΗΕ, καθώς και τις νεώτερες εξελίξεις γύρω από τα ενεργειακά έργα που ενδεχόμενα αφορούν την Περιφέρειά μας όπως, ο αγωγός φυσικού αερίου EASTMED, και το καλώδιο μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος από το Ισραήλ μέσω Κύπρου (EuroAsia Interconnector).

Το αναθεωρημένο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Περιφέρειας Κρήτης περιλαμβάνει σημαντικές στρατηγικές επιλογές για την περαιτέρω ανάπτυξη του νησιού και την ενίσχυση των θέσεων εργασίας.

Στους στόχους του περιλαμβάνονται:

- ✓ Η ενίσχυση του διεθνούς και ευρωπαϊκού προσανατολισμού της Περιφέρειας Κρήτης, με έμφαση στην ολοκλήρωση των διευρωπαϊκών υποδομών μεταφορών και

νέες, στρατηγικού χαρακτήρα, υποδομές και εγκαταστάσεις για υποδοχή διεθνών αγωγών και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων, καθώς και στην υποστήριξη της ερευνητικής και τεχνολογικής δραστηριότητας του νησιού.

- ✓ Η προώθηση της χωρικής ολοκλήρωσης της Περιφέρειας Κρήτης, με έμφαση, στην ανάπτυξη ενός σύγχρονου προτύπου αγροτικής οικονομίας και σύνδεσης της αγροτικής παραγωγής με τον ποιοτικό τουρισμό, στην προώθηση καινοτομικών πρωτοβουλιών στον τομέα του τουρισμού για τη μετάβαση σε έναν διαφοροποιημένο και πολυθεματικό τουρισμό, καθώς και στην ενεργειακή αναβάθμιση της Κρήτης και τη διασύνδεση της με το ηπειρωτικό σύστημα.
- ✓ Η ολοκλήρωση των αναγκαίων χωρικών δράσεων για την προώθηση ενός προτύπου χωρικής οργάνωσης, για την οργάνωση του οικιστικού δικτύου, την αλλαγή του προτύπου κατανάλωσης του χώρου με τον περιορισμό της άμετρης κατανάλωσης γης σε βάρος γεωργικών και δασικών εκτάσεων, τον εμπλουτισμό των πόλεων της Κρήτης με λειτουργίες υπερτοπικού χαρακτήρα, καθώς και την ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

GIS

Υλοποίηση αντικειμένου προγραμματικής σύμβασης μεταξύ Περιφέρειας Κρήτης και Πολυτεχνείου Κρήτης, για την εκτέλεση του έργου «σχεδιασμός, ανάπτυξη, λειτουργία και συντήρηση γεωγραφικού συστήματος πληροφοριών (Geographical Information System-GIS)». Το συγκεκριμένο σύστημα αναμένεται να ενισχύσει σημαντικά όλες τις δράσεις, τις προσπάθειες και τις ενέργειες που καταβάλλονται από ερευνητικούς φορείς, από μελετητές και μηχανικούς για την αποτύπωση της Κρήτης, μέσω σύγχρονων και αναβαθμισμένων τεχνολογικών γεωγραφικού περιεχομένου.

Άξονας 4. Ενίσχυση Προσπελασιμότητας

Τμήμα Σχεδιασμού Περιφερειακής Πολιτικής

Α : Σχέδιο Δράσης της Περιφέρειας Κρήτης, Έτους 2017

Με ευθύνη του Αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη Ξυλούρη Νίκου συντονίστηκαν όλες οι ενέργειες για τα τεχνικά έργα που υλοποιεί η Περιφέρεια Κρήτης.

Παράλληλα, συγκεντρώθηκαν τα στοιχεία όλων των έργων, μελετών και λοιπών δράσεων που υλοποιούσαν η Περιφέρεια Κρήτης (ΠΚ) και οι τέσσερις (4) Περιφερειακές Ενότητες της ΠΚ και αφού έγινε η σχετική επεξεργασία τους, καταρτίστηκε το Σχέδιο Δράσης (ΣΔ) της ΠΚ/ΠΕ, έτους 2017, με πηγές χρηματοδότησης τους ΚΑΠ, τους Ίδιους Πόρους, τα ταμειακά υπόλοιπα από προηγούμενες πηγές χρηματοδότησης, το Π.Δ.Ε (εθνικό και συγχρηματοδοτούμενο σκέλος) και τις λοιπές πηγές εκτός ΕΣΠΑ της Ε.Ε.: (HORIZON, LIFE, INTERREG κα).

Για το ΣΔ έτους 2017, έγιναν δύο προεγκρίσεις οι οποίες υποβλήθηκαν στην Εκτελεστική Επιτροπή. Μετά από σχετικές εισηγήσεις εγκρίθηκαν με τις αριθμ. 2/2017 και 18/2017 αποφάσεις του Π.Σ. Το ΣΔ έτους 2017 εγκρίθηκε με τη με αριθμ. 27/2017 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου και τροποποιήθηκε με τις αριθμ. 37/2017, 62/2017, 84/2017, 96/2017, 113/2017 και 124/2017 όμοιες.

ΣΔ – ΠΚ ΕΤΟΥΣ 2017	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΧ/ΜΕΝΩ Ν ΕΡΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΕΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΚΑΤΑΝΕΜΗΘΕΙΣΕ Σ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ 2017
ΠΕΡΙΦ. ΚΡΗΤΗΣ (00)	22	05	1.550.725,00
ΠΔΕ/ΕΘΝΙΚΟ ΣΚΕΛΟΣ	148	113	28.875.252,06
ΣΥΓΧΡΗΜ/ΜΕΝΑ ΕΡΓΑ (ΕΣΠΑ-ΛΟΙΠΑ)	19	10	21.263.627,19
ΠΕ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (01)	43	7	2.664.137,28
ΠΕ ΡΕΘΥΜΝΟΥ (02)	41	20	1.475.660,78
ΠΕ ΧΑΝΙΩΝ (03)	31	14	2.745.175,99
ΠΕ ΛΑΣΙΘΙΟΥ (04)	80	17	2.449.026,25
ΣΥΝΟΛΟ	384	186	61.023.604,55

Η υλοποίηση των έργων του ΣΔ – ΠΚ/ΠΕ παρακολουθείται από το Τμήμα Σχεδιασμού Περιφερειακής Πολιτικής της Δ/σης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, το οποίο και καταχωρεί τα σχετικά διαχειριστικά στοιχεία.

Τέλος, από το ανωτέρω Τμήμα γίνεται η αρχική μετάπτωση όλων των στοιχείων των έργων του ΣΔ – ΠΚ/ΠΕ στο Ενιαίο Σύστημα Διαχείρισης Τεχνικών Έργων (OTS) της ΠΚ.

Τμήμα Εφαρμογής Προγραμμάτων και Έργων

Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) Κρήτης, ένα σημαντικό μέσο άσκησης αναπτυξιακής πολιτικής, για το 2017 περιλάμβανε έργα – μελέτες της Περιφέρειας, των Δήμων, των Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. και λοιπών φορέων, συνολικού προϋπολογισμού **1.039.353.159,34 ευρώ**.

Ειδικότερα:

A. Στο εθνικό σκέλος (εθνικοί πόροι), προϋπολογισμού **515.522.408,29 ευρώ**, έχουν ενταχθεί έργα και μελέτες από προηγούμενα έτη έως και το 2017.

Οι πληρωμές έτους 2017 ανήλθαν σε **47.955.688,12 ευρώ** με παράλληλη εξόφληση των υποχρεώσεων - οφειλών.

B. Τα έργα συγχρηματοδοτούμενου σκέλους (από την Ε.Ε.), προϋπολογισμού **523.830.751,05 ευρώ**, περιλαμβάνουν :

- 1) έργα της ΣΑΕΠ 002/1 (**ΕΣΠΑ 2014-2020 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΚΕΛΟΣ**)
- 2) έργα της ΣΑΕΠ 002/8 (**ΕΣΠΑ 2007-2013 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΚΕΛΟΣ**)
- 3) έργα της ΣΑΕΠ 302/8- **ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ 2007-2013** όπως π.χ. τα διασυνοριακά προγράμματα «**ΕΛΛΑΔΑ - ΚΥΠΡΟΣ**», «**ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ 2007-2013**», «**MED 2007-2013**», **INTERREG EUROPE** (ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΡΗΤΗΣ),
- 4) έργα της ΣΑΕΠ 302/2 - **ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ 2007-2013** όπως π.χ. τα διασυνοριακά προγράμματα «**INTERREG IV/C 2007-2013**», «**ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ 2007-2013**», «**SEE**», «**MED 2007-2013**» (ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΡΗΤΗΣ),
- 5) έργα των ΣΑΝΑ/8 (πρώην Νομαρχιακές ενότητες) που ολοκληρώνονται (**ΕΣΠΑ 2007-2013 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΚΕΛΟΣ**)
- 6) έργα της ΣΑΕΠ 002/2
- 7) έργα της ΣΑΕΠ 602/6 (**BALKAN MED PROGRAMME**)
- 8) έργα της ΣΑΕΠ 102/6 (**διασυνοριακά προγράμματα «ΕΛΛΑΔΑ - ΚΥΠΡΟΣ» 2014-2020**)

Για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα οι πληρωμές το έτος 2017, ανήλθαν σε **26.808.014,82 ευρώ**.

I. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ

	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ	ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ ΕΤΟΥΣ 2017	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΓΙΑ ΠΛΗΡΩΜΗ
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	1.039.353.159,34	583.495.315,05	88.960.690,03	394.663.081,61

II. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΣΑ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ	ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ ΕΤΟΥΣ 2017	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΤΟΥΣ 2017	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΓΙΑ ΠΛΗΡΩΜΗ
ΕΠ002/8	211.597.424,60	210.657.715,14	70.060,95	64.546,78	875.162,68
ΕΠ302/8	3.497.324,89	3.342.348,75	124.629,46	69.126,46	85.849,68
ΕΠ302/2	659.424,12	276.882,65	269.362,00	269.362,00	113.179,47
ΕΠ002/2	4.528.189,37	2.372.184,29	2.008.978,22	1.972.333,80	183.671,28
ΝΑ0168	28.184.994,42	28.184.869,74	124,68	124,68	0,00
ΝΑ0318	17.205.139,47	17.196.992,60	8.146,87	8.146,87	0,00
ΝΑ0408	13.568.940,26	13.556.190,13	12.750,03	12.750,03	0,10
ΝΑ0498	15.129.850,53	15.129.850,53	0,00	0,00	13.568.940,26
ΕΠ002/1	224.560.645,52	17.979.818,69	38.510.949,70	24.411.624,20	182.169.202,63
ΕΠ102/6	4.148.155,00	0,00	0,00	0,00	4.148.155,00
ΕΠ602/6	750.662,87	0,00	0,00	0,00	750.662,87
ΣΥΝΟΛΟ	523.830.751,05	308.696.852,52	41.005.001,91	26.808.014,82	201.894.823,97

III. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΣΑ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ	ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ- ΠΛΗΡΩΜΕΣ 2017	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΓΙΑ ΠΛΗΡΩΜΗ
ΕΠ002	323.884.391,92	205.122.492,16	25.728.855,57	93.033.044,19
ΕΠ402	42.130.133,54	22.759.028,36	5.000.000,00	14.371.105,18
ΕΠ502	125.476.433,36	43.417.553,35	15.314.053,36	66.744.826,65
ΜΠ002	12.536.689,47	3.499.388,66	1.912.779,19	7.124.521,62
ΕΠ802	11.494.760,00	0,00	0,00	11.494.760,00
ΣΥΝΟΛΟ	515.522.408,29	274.798.462,53	47.955.688,12	192.768.257,64

Τμήμα Τεκμηρίωσης

- Ευθύνη λειτουργίας και γραμματειακή υποστήριξη του Κομβικού Σημείου Επαφής (ΚΟΣΕ) της Περιφέρειας Κρήτης στα πλαίσια του Ν.3882/2010 (Α' 166).
- Συγκέντρωση, επεξεργασία και τεκμηρίωση γεωγραφικών, δημογραφικών, οικονομικών κοινωνικών και άλλων στοιχείων που αφορούν την Περιφέρεια.
- Τήρηση στοιχείων που αφορά την τουριστική κίνηση (ποσοτική και ποιοτική) στη Περιφέρεια Κρήτης από βάσεις δεδομένων της ΕΛΣΤΑΤ, ΕΟΤ, ΚΕΠΕ και ΣΕΤΕ.
- Καταγραφή των στοιχείων των ενισχυόμενων φορέων στη βάση του αρμόδιου κρατικού φορέα (Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Ιδιωτικών Επενδύσεων). Εισαγωγή στοιχείων και πλήρης ενημέρωση της βάσης δεδομένων με τα απαιτούμενα στοιχεία από το αρχείο του τμήματος κινήτρων.
- Συμμετοχή σε Περιφερειακά Όργανα Ελέγχου (Παραδόθηκαν δεκατέσσερα)
- Ολοκληρώσεις Αναπτυξιακού Νόμου 2601/1998
- Συμμετοχή στην επιτροπή αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων του άρθρου 14 του Ν. 4399/2016

Διεύθυνση Τεχνικών Έργων

Συγκεντρωτικός Πίνακας

ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Τ.Υ 2016	ΠΡΟΒΛ. ΕΣΟΔΑ 2017	ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗ	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ	ΝΕΑ ΕΡΓΑ 2017	ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤ/ΝΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ
ΚΑΠ	275.490,82	823.244,56	1.550.725,00	1.546.725,00	4.000,00	1.550.725,00
ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ		451.989,62				
ΣΥΝΟΛΟ	275.490,82	1.275.234,18	1.550.725,00	1.546.725,00	4.000,00	1.550.725,00

ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ (Π/Υ)	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ (Π/Υ)	ΝΕΑ ΕΡΓΑ 2017 (Π/Υ)	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ 2017
ΠΑΕ - ΕΘΝΙΚΟ ΣΚΕΛΟΣ	102.042.534,88	64.582.296,11	37.460.238,77	28.875.252,06
ΠΑΕ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΣΚΕΛΟΣ	84.985.068,75	51.404.219,24	33.580.849,51	21.263.627,19

Έργα Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ/ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΛΠ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΟΣΟ
ΒΕΛΤΙΩΣΗ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΣΗΜΑΝΣΗΣ Ε.Ο.Δ. ΚΡΗΤΗΣ	1.400.000,00	0,00
ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΚΟΡΑΚΑ ΚΑΤΩ ΓΟΥΒΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ	420.000,00	173.521,53
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΟΔ ΣΗΤΕΙΑ-ΠΑΧΕΙΑ ΑΜΜΟΣ	1.500.000,00	675.000,00

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΗΤΕΙΑΣ – ΠΑΧΕΙΑΣ ΑΜΜΟΥ	825.000,00	298.095,06
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ Ε.Ο.Δ ΚΡΗΤΗΣ	700.000,00	358.430,93
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΑΡΑΝΥΜΦΩΝ – ΤΡΙΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ	2.500.000,00	1.968.561,52
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΚΑΣΤΕΛΙ - ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ	1.000.000,00	520.932,98
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΙΔΗΡΑΣ ΠΕΖΟΓΕΦΥΡΑΣ ΣΤΟ ΓΟΥΒΙΑΝΟ ΠΟΤΑΜΟ	185.000,00	123.504,89
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ –ΤΥΛΙΣΣΟΣ – ΑΝΩΓΕΙΑ ΤΜΗΜΑ ΑΠΟ ΟΡΟΠΕΔΙΟ ΣΤΡΟΥΜΠΟΥΛΑ ΕΩΣ ΚΟΜΒΟ ΑΣΤΥΡΑΚΙΟΥ	8.900.000,00	7.840.814,49
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΒΟΑΚ	10.000.000,00	5.678.416,03
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ, ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ-ΒΙΑΝΝΟΣ, ΤΜΗΜΑ ΠΕΖΑ-ΑΡΚΑΛΟΧΩΡΙ	328.551,45	0,00
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΑΡΙΣΤΕΡΟΥ ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ : ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΣΙΒΑ-ΒΕΝΕΡΑΤΟΥ-ΑΥΓΕΝΙΚΗΣ	122.500,00	58.800,00
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ, ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗΣ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ Π.Ε.Ο. ΓΕΩΡΓΙΟΥΠΟΛΗΣ - ΧΑΝΙΑ	350.000,00	143.500,00

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΙΑΝΝΟΥ	500.000,00	194.999,99
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ	500.000,00	240.000,00
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΙΝΩΑ ΠΕΔΙΑΔΑΣ	500.000,00	210.000,00
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΙΟΥ	200.000,00	74.071,61
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ	500.000,00	215.000,01
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ, ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗΣ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΠΕΟ ΒΡΥΣΕΣ-ΧΑΝΙΑ	100.000,00	0,00
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	500.000,00	0,00
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΡΧΑΝΩΝ-ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ	500.000,00	200.000,00
ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ, ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΥΠΑΡΧΟΝΤΟΣ ΚΤΙΡΙΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	347.475,00	206.312,49
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΙΜΝΟΔΕΞΑΜΕΝΗΣ ΣΤΕΡΝΩΝ (ΚΟΥΤΕΛΑ) ΔΗΜΟΥ ΚΟΦΙΝΑ	2.793.330,00	0,00
ΑΜΟΙΒΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ [ΕΡΓΟΥ "ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΙΜΝΟΔΕΞΑΜΕΝΗΣ ΣΤΕΡΝΩΝ (ΚΟΥΤΕΛΑ) ΔΗΜΟΥ ΚΟΦΙΝΑ"]	130.000,00	0,00
ΑΝΑΝΕΩΣΗ & ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ 'ΦΡΑΓΜΑ ΑΣΙΤΩΝ-ΠΡΙΝΙΑ Ν.ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ'	115.424,97	30.750,00
ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ -ΚΤΗΜΑΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΔΑΝΕΙΟΘΑΛΑΜΩΝ & ΤΕΥΧΗ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ «ΦΡΑΓΜΑ ΑΜΙΡΩΝ-ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ»	150.000,00	62.361,00

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΟΥ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΙΝΙΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	95.000,00	73.176,91
ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΝΟΤΙΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΑΞΟΝΑ Ν. ΡΕΘΥΜΝΗΣ (ΟΔΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΝΤΟΣ Ν. ΡΕΘΥΜΝΗΣ - ΤΜΗΜΑ ΡΟΔΑΚΙΝΟ-ΣΕΛΙΑ- ΛΕΥΚΟΓΕΙΑ-ΑΚΟΥΜΙΑ-ΑΓΙΑ ΓΑΛΗΝΗ) (Τέως Κωδικός 2003ΜΠ00230001)»,	3.404.000,00	3.404.000,00
ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΣΤΟΥΣ ΟΔΙΚΟΥΣ ΑΞΟΝΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ-ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ (Τέως Κωδικός 2010ΜΠ00230010)	179.353,23	0,00
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΤΑΣΤΡΩΜΑΤΟΣ (ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ) ΟΔΩΝ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥΠΟΛΗΣ	800.000,00	0,00
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΧΡΩΜΑΤΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΣΗΜΑΝΣΗΣ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΤΗΘΑΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ-ΚΡΑΣΠΕΔΩΝ ΣΤΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ	73.800,00	38.519,00
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΑΣΤΡΙΤΣΙΟΥ	232.500,00	217.982,93
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΘΑΡΜΕΝΩΝ ΣΤΗΘΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΝΕΩΝ	500.000,00	220.000,01
ΑΡΔΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΠΛΑΚΙΩΤΙΣΣΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ	2.500.000,00	486.487,07
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ (ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ-ΥΔΡΕΥΣΗ- ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ-ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ) ΔΗΜΟΥ ΑΝΩΓΕΙΩΝ	150.000,00	0,00
ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ Ε.Ο.Δ ΚΡΗΤΗΣ (ΜΕ ΑΥΤΕΠΙΣΤΑΣΙΑ)	248.000,00	248.000,00
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟΥ ΧΛΟΟΤΑΠΗΤΑ ΣΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΑΜΜΟΥΔΑΣ ΔΗΜΟΥ ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ	247.500,00	0,00
ΜΕΤΑΤΟΠΙΣΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΤΟΥ ΟΤΕ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ 'ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΝΕΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΕΣΣΑΡΑΣ'	11.432,04	11.432,04
ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΖΗΜΙΩΝ ΤΟΥ Ε.Ο.Δ ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥΣ ΜΗΝΕΣ (ΜΕ ΑΥΤΕΠΙΣΤΑΣΙΑ)	300.000,00	300.000,00

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ ΣΗΜΑΝΣΗΣ ΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΤΑΚΤΕΣ-ΑΜΕΣΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΗΣ ΣΗΜΑΝΣΗΣ ΤΟΥ Ε.Ο.Δ. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ	73.800,00	64.012,52
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΑΝΤΙΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΡΑΝΩΝ ΕΚΣΚΑΦΩΝ ΤΩΝ ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥΠΟΛΗΣ	24.800,00	24.738,00
ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΣΗΤΕΙΑΣ Χ.Θ. 7+150-10+176,50 (ΔΔΕ ΠΕΡΙΦ. ΚΡΗΤΗΣ)	248.675,71	70.062,48
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΩΝ ΤΟΥ ΓΗΠΕΔΟΥ ΑΣΤΡΙΤΣΙΟΥ	90.000,00	55.460,04
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΚΟΜΒΩΝ ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΑΥΤΗΣ	74.400,00	0,00
ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΣ ΚΟΜΒΟΥ Π.Ε.Ο-ΛΑΧΑΝΑΓΟΡΑ	74.400,00	27.528,00
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΔΡΟΜΟΥ ΠΡΟΣ ΜΟΝΗ ΚΑΛΛΕΡΓΗ (ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΥ)	74.400,00	0,00
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΝΗΜΕΙΟΥ-ΒΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΣΤΟΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΓΟΡΤΥΝΑΣ	30.000,00	0,00
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ Ε.Ο.Δ. 97 ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ-ΑΓ.ΓΑΛΗΝΗΣ	1.000.000,00	334.207,19
ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ Ν.Ε.Ο ΚΑΙ Π.Ε.Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ	800.000,00	0,00
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΟΔ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ	74.400,00	60.308,14
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΓΕΩΤΡΗΣΕΙΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΛΙΜΝΟΔΕΞΑΜΕΝΗΣ ΖΑΚΡΟΥ Π.Ε ΛΑΣΙΘΙΟΥ	74.400,00	0,00
ΑΜΕΣΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΡΗΤΗΣ (ΜΕ ΑΥΤΕΠΙΣΤΑΣΙΑ)	350.000,00	0,00
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΩΝ ΤΟΥ ΓΗΠΕΔΟΥ ΤΟΥ “ΠΑΝΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΑΤΣΑΛΕΝΙΟΥ” (Π.Ο.Α.)	330.000,00	0,00
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΙΜΝΟΔΕΞΑΜΕΝΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ ΑΝΩΓΕΙΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ	990.000,00	0,00

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΦΑΚΕΛΟΣ ΠΡΩΤΗΣ ΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΑ ΧΑΛΛΑΥΡΙΑΝΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	155.174,22	62.071,92
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΟΔΙΚΗΣ ΑΦΑΛΕΙΑΣ ΣΕ ΘΕΣΕΙΣ ΜΟΑ (ΜΕΙΩΜΕΝΗΣ ΟΔΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ) ΣΤΟΥΣ ΟΔΙΚΟΥΣ ΑΞΟΝΕΣ: α) ΗΡΑΚΛΕΙΟ - ΜΟΙΡΕΣ - ΤΥΜΠΑΚΙ - ΑΓΙΑ ΓΑΛΛΗΝΗ, β) ΗΡΑΚΛΕΙΟ - ΓΟΥΒΕΣ - ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ - ΜΑΛΙΑ (Π.Ε.Ο.) και γ) ΧΑΝΙΑ - ΡΕΘΥΜΝΟ (Π.Ε.Ο.)	9.980.000,00	0,00
ΔΑΠΑΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΠΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟ (ΕΡΓΟΥ ΜΕ ΚΩΔ. 00.40.17.023)	20.000,00	0,00
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ ΚΟΜΒΟΥ ΝΕΑΠΟΛΗΣ	74.400,00	0,00
ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΑ ΚΑΙ ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ - ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΟ ΚΥΜΑ - ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΛΗΡΩΣΗΣ - ΦΡΑΓΜΑ ΑΜΙΡΩΝ - ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	74.400,00	0,00
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΣΗΜΑΝΣΗΣ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΡΗΤΗΣ	24.800,00	0,00
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΗΓΩΝ - ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΔΡΟΛΗΨΙΑΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝΙΑΝΑ, ΔΗΜΟΥ ΓΟΡΤΥΝΑΣ	198.000,00	0,00
ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΓΕΥΜΑΤΩΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΡΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ, ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΑΝΝΟΥ - ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	300.000,00	0,00
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΔΕΞΙΟΥ ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ : ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΣΙΒΑ - ΒΕΝΕΡΑΤΟΥ - ΑΥΓΕΝΙΚΗΣ	161.768,99	0,00
ΑΓΟΡΑ ΓΗΣ -1ο ΥΠΟΕΡΓΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ Λ/Ξ ΣΤΕΡΝΩΝ	354.265,20	ΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ Ο ΔΗΜΟΣ ΓΟΡΤΥΝΑΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ -3ο ΥΠΟΕΡΓΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΛΞ ΣΤΕΡΝΩΝ	60.404,80	
«ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ -ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ- ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ ΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ» και με Κ.Α. 2014ΕΠ50200012 και 11 ^ο υπέργου : «ΑΜΕΣΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΡΗΤΗΣ (ΜΕ ΑΥΤΕΠΙΣΤΑΣΙΑ)» ποσού 350.000,00€.	350.000,00	350.000,00
Έργο: Συντήρηση Οδικού Δικτύου Κρήτης και Επισκευή- Συντήρηση-Βελτίωση Κτιριακών Εγκαταστάσεων Εξοπλισμού και Μέων Περιφέρειας Κρήτης, με Κ.Α. 2014ΕΠ50200001 της ΣΑΕΠ 502 Υπόεργο: Συντήρηση και Αποκατάσταση Ζημιών του Οδικού Δικτύου Κρήτης (με αυτεπιστασία) (Προϋπολογισμού 400.000,00€)	400.000,00	400.000,00

Συνεχιζόμενα έργα ΠΔΕ (Συγχρηματοδοτούμενο σκέλος ΕΣΠΑ 2014-2020)

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ/ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΠ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜ/ΣΗΣ	ΠΡΟΫΠΟ-ΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΟΣΟ
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	ΕΠ "ΚΡΗΤΗ 2014-2020" ΣΑΕΠ 002/1	11.541.012,39	4.604.025,73
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ		6.700.000,00	
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ - ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΑ, ΦΡΕΑΤΙΟ ΦΟΡΤΙΣΗΣ, ΔΙΚΤΥΑ ΑΓΩΓΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΟΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ		4.604.025,73	6.121.449,51
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ -ΔΑΠΑΝΕΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕ ΔΙΚΤΥΟ ΔΕΗ		200.000,00	
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ -ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		73.800,00	
ΚΑΤΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΝΕΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΕΣΣΑΡΑΣ	ΕΠ "ΚΡΗΤΗ 2014-2020" ΣΑΕΠ 002/1	393.383,02	393.383,02
ΚΑΤΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΝΕΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΕΣΣΑΡΑΣ		393.383,02	393.383,02
ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΡΓΩΝ ΟΔΟΠΟΙΑΣ ΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΑΞΟΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟ-ΒΙΑΝΝΟΣ, ΤΜΗΜΑ ΑΛΑΓΝΙ-ΜΑΡΘΑ, Α/Κ ΚΟΥΝΑΒΩΝ	ΕΠ "ΚΡΗΤΗ 2014-2020" ΣΑΕΠ 002/1	6.622.800,00	3.318.846,28
ΚΑΤΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΝΙΣΟΠΕΔΟΥ ΚΟΜΒΟΥ ΚΟΥΝΑΒΩΝ		6.400.000,00	3.296.046,28
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΔΙΚΤΥΩΝ Ο.Κ.Ω		200.000,00	0,00
ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΠΙΒΛΕΨΗΣ ΑΠΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ		22.800,00	22.800,00

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΡΓΩΝ ΟΔΟΠΟΙΑΣ ΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΑΞΟΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟ-ΒΙΑΝΝΟΣ, ΤΜΗΜΑ ΑΛΑΓΝΙ-ΜΑΡΘΑ, ΑΠΟ Χ.Θ. 4+870 ΕΩΣ Χ.Θ. 7+700 (ΠΕΡΙΟΧΗ Α/Κ ΑΡΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ)	ΕΠ "ΚΡΗΤΗ 2014-2020" ΣΑΕΠ 002/1	13.580.000,00	0,00
ΚΑΤΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΝΙΣΟΠΕΔΟΥ ΚΟΜΒΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗΣ ΑΡΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ		12.500.000,00	0,00
ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΕΩΝ		800.000,00	0,00
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΔΙΚΤΥΩΝ ΟΚΩ		250.000,00	0,00
ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΠΙΒΛΕΨΗΣ ΑΠΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ		30.000,00	0,00

Άξονας 5. Ευρωπαϊκά και Διεθνή Θέματα-Ανταγωνιστικότητα-Επιχειρηματικότητα

Η Αντιπεριφέρεια Ευρωπαϊκών και Διεθνών Θεμάτων συστήθηκε το Μάρτιο 2017, Αντιπεριφερειάρχης ορίστηκε ο Γιώργος Αλεξάκης και θεωρείται συνέχεια και εξέλιξη του προηγούμενου θεσμού του Εντεταλμένου Περιφερειακού Συμβούλου για τα Ευρωπαϊκά και Διεθνή Θέματα. Ο Απολογισμός αφορά τις αντίστοιχες αρμοδιότητες και συγκεκριμένα τους ακόλουθους άξονες δράσης.

A. Ευρωπαϊκές Περιφερειακές Πολιτικές

Στόχος είναι η ενημέρωση για τις σχεδιαζόμενες ευρωπαϊκές πολιτικές που αφορούν Περιφέρειες όπως η Κρήτη (νησιωτικές, παραθαλάσσιες και κυρίως απομακρυσμένες από το κέντρο της Ευρώπης). Μετά την ενημέρωση ακολουθεί η συμμετοχή στη Διαβούλευση για την οριστικοποίηση αυτών των πολιτικών και αργότερα η ανατροφοδότηση από τις εμπειρίες υλοποίησης ώστε να διορθώνονται ανάλογα. Με αυτό τον τρόπο *επηρεάζουμε και προσανατολίζουμε* τις πολιτικές ως προς τις ανάγκες μας, ώστε τα ευρωπαϊκά προγράμματα που θα προκύψουν για την πιλοτική εφαρμογή (αυτών των πολιτικών) να είναι κατάλληλα για την Περιφέρεια μας.

Για την επίτευξη του σκοπού αυτού η Περιφέρεια Κρήτης συμμετέχει σε πολλά Δίκτυα Συνεργασίας και αναλαμβάνει ηγετικούς ρόλους σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Η ΔΙΚΤΥΩΣΗ όχι μόνο κάνει γνωστή την Κρήτη στο πλαίσιο της ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ αλλά την καθιστά αξιόπιστο συνομιλητή και εταίρο στα Ευρωπαϊκά Προγράμματα.

Τα κυριότερα Δίκτυα που συμμετέχουμε ως Περιφέρεια Κρήτης είναι :

- ✓ Η Επιτροπή των Περιφερειών (**CoR**) με συμμετοχή του Περιφερειάρχη Σταύρου Αρναουτάκη.
- ✓ Η Διάσκεψη των Παράκτιων και Απομακρυσμένων Περιοχών (**CRPM**) με συμμετοχή του Αντιπεριφερειάρχη Γιώργου Αλεξάκη, όπου έχει εκλεγεί Αντιπρόεδρος.
- ✓ Η Ένωση Ευρωπαϊκών Περιφερειών για Προϊόντα Προέλευσης (**AREPO**) με συμμετοχή της Αντιπεριφερειάρχη Θεανώ Βρέτζου, όπου έχει εκλεγεί Πρόεδρος.
- ✓ Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Έρευνας και Καινοτομίας (**ERRIN**).
- ✓ Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Τοπικής Ένταξης & Κοινωνικής Δράσης (**ELISAN**).
- ✓ Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Κοινωνικών Υπηρεσιών (**ENSA**).
- ✓ Το Δίκτυο Όμορφων Χωριών της Μεσογείου: Ένωση «Τα πιο Όμορφα Χωριά της Κρήτης».
- ✓ Το Δίκτυο **Euromontana** (Ευρωπαϊκό πολυτομεακό δίκτυο για την συνεργασία και ανάπτυξη των ορεινών περιοχών).

Η συμμετοχή μας στη Διάσκεψη των Απομακρυσμένων, Παραθαλάσσιων και Νησιωτικών Περιφερειών της Ευρώπης Conference of Peripheral and Maritime Regions of Europe

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

(CRPM) υλοποιείται μέσα από :

- ✓ Την Αντιπροεδρία CRPM, επί των Θαλασσίων Θεμάτων
- ✓ Την συμμετοχή στο Πολιτικό Γραφείο
- ✓ Την ενεργητική Συμμετοχή στη Διαμεσογειακή Επιτροπή

Και αφορά :

- επεξεργασία και κατάθεση απόψεων για ποικίλα θέματα όπως: Εδαφική Συνοχή, Διαπεριφερειακές συνεργασίες, Περιβάλλον, Ενέργεια, Μεταφορές, Μεταναστευτικό Ζήτημα, Πολιτική μετά το 2020, Θαλάσσια Θέματα : Γαλάζια Ανάπτυξη, Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός, Ενέργεια από Θάλασσα, Θαλάσσιες επενδύσεις, κτλ
- εκπροσώπηση της CRPM -και προβολής συγχρόνως και της Κρήτης - σε διεθνείς διοργανώσεις-Συνέδρια.

Ευρωπαϊκά Προγράμματα

Η Περιφέρεια Κρήτης από την θεσμοθέτηση της (2010) μέχρι σήμερα *έμαθε* να υποβάλλει, υλοποιεί και αξιοποιεί Ανταγωνιστικά Ευρωπαϊκά Προγράμματα, χάρη στις προσπάθειες του έμπνηχου δυναμικού της πολιτικού και υπηρεσιακού. Μετά την υποβολή πέραν των 100 προτάσεων και την έγκριση του 1/3 αυτών, (33 συνολικά προγράμματα) σήμερα υλοποιούμε 23 Ευρωπαϊκά Ανταγωνιστικά Προγράμματα, σε όλη την Κρήτη, σε διάφορους τομείς.

Ο στόχος μας από την υλοποίηση των Ευρωπαϊκών Ανταγωνιστικών Προγραμμάτων είναι να τα καταστήσουμε ΧΡΗΣΙΜΑ και ΧΡΗΣΤΙΚΑ για τους φορείς, τις επιχειρήσεις, τους πολίτες της Κρήτης. Μέσα από τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα :

- ✓ Μαθαίνουμε - διερευνούμε την ευρωπαϊκή agenda και την εφαρμόζουμε – υλοποιούμε στην Κρήτη.
- ✓ Κατανοούμε και μεταφέρουμε τις ευρωπαϊκές στρατηγικές στην τοπική κοινωνία
- ✓ Κεφαλαιοποιούμε τα αποτελέσματα και τις ευκαιρίες σε τοπικό επίπεδο για την ανάπτυξη

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

ΤΟΜΕΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	12
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	10
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	22
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	10
ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΙΟΝ	4
ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	4
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	3
ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ	9
ICTs	8
ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	5
ΚΟΙΝΩΝΙΑ-ΠΟΛΙΤΕΣ	33

ΟΦΕΛΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΕΝΕΡΓΕΙΑ	CLEAN	ΜΕΛΕΤΕΣ - ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΙΡΙΑ
	REBUS	
	SHERPA	
	STRATENERGY (ΝΕΟ)	
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	BRANDTOUR	ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ
	PANORAMED	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΑΡΑΚΤΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
	CO EVOLVE	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΚΤΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
	EMBLEMATIC	ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΔΟΧΩΡΑΣ
	ΝΑΥΣ	ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑ-ΤΟΠΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ-ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
	INNOBLUEGROWTH	ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ-ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑ-ΕΝΕΡΓΕΙΑ-ΙΣΤΟΠΛΟΙΑ
	TOUREST	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΙΟΝΙΟ-ΑΔΡΙΑΤΙΚΗ
	IMPRECO	ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ-ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΕ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	ADAPT2CLIMA	ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ
	THINKNATURE	ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ-ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
	SOCLIMPACT	ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ-ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	TANIA	ΑΠΟΡΥΠΑΝΣΗ ΕΔΑΦΩΝ
	PANACEA	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΟΡΘΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ-ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ
	BLUEISLANDS	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ
	STEP	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΝΕΟΙ-ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ-ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
	SCREEN	ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ROAD	ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΤΑΙΡΙΚΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΙΣ ΕΥΘΥΝΣΙΣ ΣΤΙΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
	FILO	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΜΟΝΑΞΙΑΣ ΣΤΟΥΣ ΗΛΙΚΩΜΕΝΟΥΣ
ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΗ	NICHE	ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

Εφαρμογές Κυκλικής Οικονομίας στην Κρήτη

Με αφορμή σχετικά Ευρωπαϊκά Προγράμματα αλλά και επειδή η ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ αποτελεί κυρίαρχη ευρωπαϊκή στρατηγική για τα επόμενα χρόνια, πρόθεση μας είναι να ενημερώσουμε, ευαισθητοποιήσουμε και κινητοποιήσουμε φορείς, επιχειρήσεις και πολίτες της Κρήτης.

Επιλέχθηκαν οι τομείς των ΤΥΡΟΚΟΜΕΙΩΝ και ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΩΝ, όπου οι αντίστοιχοι φορείς είναι διατιθέμενοι να συμπράξουν σε πιλοτικές εφαρμογές.

Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης Περιφέρειας Κρήτης (RIS3Crete)

Η ΔΙΑΠ/Τμήμα Σχεδιασμού, σε συνέχεια της υλοποίησης της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2014-2020 (RIS3Crete) διενέργησε την διαδικασία της **Επιχειρηματικής Ανακάλυψης (entrepreneurial discovery)** για τους 3 από τους 4 τομείς προτεραιότητας της RIS3Crete σε συνεργασία με τις αντίστοιχες πλατφόρμες καινοτομίας που έχουν δημιουργηθεί και λειτουργήσει. Οι τομείς προτεραιότητας που έχει θέσει η RIS3Crete είναι: ο **Αγροδιατροφικός Τομέας**, ο **Πολιτιστικός – Τουριστικός Τομέας**, ο **Περιβαλλοντικός Τομέας** και ο **Τομέας της Γνώσης**. Στόχος της όλης προσπάθειας είναι η στήριξη της επιχειρηματικότητας και της έρευνας/καινοτομίας, με την κατάθεση-συζήτηση-επεξεργασία καινοτόμων προτάσεων στους παραπάνω τομείς, που δύνανται να χρηματοδοτηθούν.

Με απόφαση Περιφερειάρχη από το Μάρτιο του 2017 ενταταλμένη Περιφερειακή Σύμβουλος για θέματα επιχειρηματικότητας, καινοτομίας και εμπορίου ορίστηκε η Έφη Κουτεντάκη.

Κατά το έτος 2017, ολοκληρώθηκε ο Α΄ Κύκλος Διαβούλευσης στους τρεις από τους τέσσερις τομείς προτεραιότητας (Αγροδιατροφικός Τομέας, Πολιτιστικός – Τουριστικός Τομέας και Περιβαλλοντικός Τομέας) ενώ έχει ξεκινήσει η προετοιμασία σε υπηρεσιακό επίπεδο για τον Τομέας της Γνώσης.

Στο παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται συνοπτικά τα στοιχεία αναφορικά με την υποβολή προτάσεων/ιδεών για το πρώτο κύκλο διαβουλεύσεων ανά τομέα. Να σημειωθεί ότι στον Περιβαλλοντικό Τομέα διενεργήθηκε μία ενδιάμεση συμμετοχική διαβούλευση πριν την ολοκλήρωση της διαδικασίας με τη τελική διαβούλευση Α΄ Κύκλου.

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

Τομέας Προτεραιότητας	Πλήθος Ιδεών που υποβλήθηκαν	Πλήθος Ιδεών προς Διαβούλευση	Κατανομή Ιδεών ανά Τύπο Δράσης		
			Σχέδια Επίδειξης - Πιλοτικές Δράσεις	Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Φορείς	Έρευνα και Ανάπτυξη από ΜΜΕ
Περιβαλλοντικός Τομέας (1 ^η Διαβούλευση)	57	57	41	9	7
Περιβαλλοντικός Τομέας (Τελική Διαβούλευση)	53	53	21	25	7
Πολιτιστικός – Τουριστικός Τομέας (Τουρισμός Υπαίθρου)	86	66	12	35	19
Αγροδιατροφικός Τομέας	100	81	9	60	12
Σύνολο ιδεών/προτάσεων	239	200	42	120	38

Περιβαλλοντικός Τομέας

Μετά την αρ.πρωτ. 213763/01-11-2016 απόφαση του Περιφερειάρχη για την σύσταση της Ομάδας Εργασίας της πλατφόρμας του Περιβαλλοντικού τομέα, την ενεργοποίηση της πλατφόρμας στα τέλη του 2016 καθώς και την ολοκλήρωση της 1ης συμμετοχικής άσκησης στις 19.12.2016, ακολούθησε η υλοποίηση της δεύτερης φάσης της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης με την διενέργεια της 2ης συμμετοχικής άσκησης για τον Περιβαλλοντικό τομέα στις 20.2.2017.

Στις συμμετοχικές ασκήσεις αυτές και σε όλο το ενδιάμεσο χρόνο καταβλήθηκε ιδιαίτερη προσπάθεια για περαιτέρω ενημέρωση τους, ώστε να καθοδηγηθούν στην υποβολή καινοτόμων ιδεών, που έγινε με τη χρήση τυποποιημένης ηλεκτρονικής φόρμας υποβολής ιδεών και αυτοαξιολόγησης ιδεών μέσω της ιστοσελίδας της RIS3Crete (<http://ris3.crete.gov.gr>). Η σχετική διαδικασία απέβλεπε στην τεκμηρίωση μιας θεματικής εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα προσεγγίζε καλύτερα τις περιφερειακές δυνατότητες.

Στην τελική ημερίδα διαβούλευσης, που πραγματοποιήθηκε στις 21.3.2017, κατατέθηκαν 53 ιδέες/προτάσεις και αξιολογήθηκαν με βάση ένα διαμορφωμένο πλαίσιο αξιολόγησης από 4 θεματικούς εμπειρογνώμονες, τα συμπεράσματα των οποίων λήφθηκαν υπόψη στη διαμόρφωση της εισήγησης της ΔΙΑΠ προς το Περιφερειακό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας Κρήτης (ΠΣΕΚ-Κ). Η πρώτη φάση η διαβούλευση επικεντρώθηκε στους εξής τομείς:

Α. Ανάπτυξη δραστηριοτήτων για την εξοικονόμηση ενέργειας και μείωσης των εκπομπών CO₂:

- Παραγωγή νέων ή βελτιωμένων δομικών υλικών και συστημάτων κατασκευής για τον κτιριακό τομέα, τις αστικές αναπλάσεις και τα έργα υποδομής.

- Ενσωμάτωση βιοκλιματικών στοιχείων, τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας και τεχνολογιών ΑΠΕ σε υπάρχοντα και νέα κτίρια.
- Βελτίωση της απόδοσης (μείωση κατανάλωσης ενέργειας των συστημάτων θέρμανσης, ψύξης, φωτισμού, ύδρευσης, άρδευσης, διαχείρισης λυμάτων, διαχείρισης στερεών αποβλήτων και εν γένει μεγάλων υποδομών).
- Νέα βελτιωμένα υλικά για συστήματα ΑΠΕ.
- Ανάπτυξη και εφαρμογή τεχνολογιών ΑΠΕ/εξοικονόμησης ενέργειας, προσαρμοσμένων στις ανάγκες των παραγωγικών τομέων της Κρήτης και γενικότερα προσαρμοσμένων στις συνθήκες της Κρήτης.

Β. Ανάπτυξη δραστηριοτήτων στον κύκλο του νερού:

- Επιχειρηματικές πρωτοβουλίες ανάπτυξης, εισαγωγής και αξιοποίησης νέων τεχνολογιών για τη μείωση απωλειών ύδατος, βέλτιστης διαχείρισης υπηρεσιών ύδατος και υποδομών για ορθολογική χρήση και επαναχρησιμοποίηση (non conventional water resources).
- Ανάπτυξη καινοτόμων συστημάτων διαχείρισης αστικών ή και βιομηχανικών λυμάτων και πιλοτικές εφαρμογές για διήθηση με χρήση φίλτρων ή μεμβρανών.
- Ανάκτηση και επαναχρησιμοποίηση συστατικών από λύματα (φώσφορος - άζωτο - λοιπά υποπροϊόντα).

Τόσο στην αρχική, όσο και στη τελική ημερίδα, κατατέθηκαν προτάσεις και εκτός του αρχικά ορισθέντος πλαισίου αλλά στην πλειοψηφία τους εντός των πεδίων που αρχικά είχαν διαμορφωθεί στο πλαίσιο της RIS3Crete. Από την διαδικασία αυτή έχει δημιουργηθεί ένα απόθεμα γνώσης, που μπορεί να αποτελέσει τη βάση για ανάπτυξη βιώσιμων επιχειρηματικά καινοτομιών και την ανάδειξη επιχειρηματικών ευκαιριών. Από το σύνολο των προτάσεων: 21 (και 4 χωρίς βαθμολόγηση) αφορούσαν σε Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Φορείς, 13 (και 3 χωρίς βαθμολόγηση, 4 μη επιλέξιμες από ιδιώτες, 1 εκτός αντικειμένου) προτείνονται από Ερευνητικούς Φορείς ως Σχέδια Επίδειξης και 7 ήταν προσανατολισμένες σε Έρευνα σε ΜΜΕ.

Αποτελέσματα Διαβούλευσης Α' Κύκλου – Περιβαλλοντικός Τομέας

Έπειτα από την ολοκλήρωση της διαβούλευσης προέκυψαν τα προτεινόμενα πεδία εξειδίκευσης και ενδεικτικές προτεραιότητες, τα οποία αποτέλεσαν συμπεράσματα της εισήγησης της ΔΙΑΠ προς το ΠΣΕΚ-Κ, το οποίο και γνωμοδότησε θετικά.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΠΕΔΙΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Α. ΕΝΕΡΓΕΙΑ

ΠΕΔΙΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ
Εγκαταστάσεις για παραγωγή και εξοικονόμηση ενέργειας	Υβριδικά Φωτοβολταϊκά/Μικρές Α/Γ
Παραγωγή και χρήση νέων υλικών	Τεχνολογία υλικών

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

Ευφυείς τεχνολογίες στην ενέργεια	Συστήματα ανάλυσης συμπεριφοράς, διαχείρισης, προσομοίωσης και βελτιστοποίησης ηλεκτρικών δικτύων και καταναλωτών Τεχνολογίες ηλιακών οχημάτων Αύξηση της Ενεργειακής Απόδοσης σε βιομηχανίες εντάσεως ενέργειας – Αξιοποίηση απορριπτόμενης θερμότητας
Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας σε κτίρια, εγκαταστάσεις και υποδομές	Τεχνολογία-Προϊόντα Μετρητικός Εξοπλισμός

B. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΠΕΔΙΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ
Χώνευση Βιοτεχνικών και Βιομηχανικών Αποβλήτων	Χώνευση Βιοτεχνικών και Βιομηχανικών Αποβλήτων
Ανάπτυξη εξοπλισμού προστασίας του περιβάλλοντος	Ανάπτυξη εξοπλισμού προστασίας του περιβάλλοντος [μετρήσεις, παρακολούθηση/βελτίωση ποιότητας περιβάλλοντος, εφαρμογές αξιοποίησης ΑΠΕ]
Μηχανικές Μονάδες Βελτίωσης ΕΕΛ	Ολοκληρωμένα συστήματα ή υποσυστήματα ΕΕΛ.
Ευφυείς τεχνολογίες σε υδραυλικά δίκτυα	Ευφυής διαχείριση δικτύων ύδρευσης Ευφυής διαχείριση δικτύων άρδευσης Σχεδίαση-κατασκευή-εμπορία αισθητήρων για υδραυλικά δίκτυα Πιστοποίηση - συμμόρφωση διαδικασιών διαχείρισης δικτύων ύδρευσης με διεθνή πρότυπα

Ο ιστοχώρος - Διαδικτυακή Εφαρμογή της RIS3Crete

Για την υποστήριξη της όλης διαδικασίας ενημέρωσης των ενδιαφερομένων καθώς και των δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Κρήτης δημιουργήθηκε στις αρχές του 2017, διαδικτυακή εφαρμογή η οποία λειτουργεί στη διεύθυνση: <http://ris3.crete.gov.gr>.

Μέσω της συγκεκριμένης ιστοσελίδας δημοσιεύονται όλες οι πληροφορίες σχετικά με τις δράσεις των τεσσάρων πλατφορμών, υποβάλλονται ηλεκτρονικά ερωτήματα από επιχειρηματίες και φορείς για την ολοκληρωμένη και άμεση υποστήριξή τους, υποβάλλονται ηλεκτρονικά οι ιδέες και προτάσεις από τους ενδιαφερόμενους για συμμετοχή στις διαβουλεύσεις, αναλύονται όλα τα δεδομένα υποβολών και αυτοαξιολογήσεων, υποστηρίζονται όλες οι διαδικασίες της Επιχειρηματικής Ανακάλυψης, δημοσιεύονται νέα και ανακοινώσεις σχετικά με τις διαβουλεύσεις και τις εκδηλώσεις, αναρτάται όλο το ενημερωτικό υλικό, χρήσιμα αρχεία & παρουσιάσεις, αναρτώνται οι σχετικές προσκλήσεις από την ΕΥΔ Ε.Π. Περιφέρειας Κρήτης. Επίσης, για την ολοκληρωμένη ενημέρωση και δημοσιοποίηση των δράσεων της RIS3Crete, δημιουργήθηκαν ανάλογα προφίλ στα

κοινωνικά δίκτυα. Συγκεκριμένα: Facebook <https://www.facebook.com/ris3crete/> και Twitter <https://twitter.com/ris3crete>.

Πολιτιστικός – Τουριστικός Τομέας

Μετά την αρ.πρωτ. 706/30-11-2016 απόφαση του Περιφερειάρχη για την σύσταση της Ομάδας Εργασίας της πλατφόρμας του Πολιτιστικού – Τουριστικού τομέα, ενεργοποιήθηκε η πλατφόρμα με την εναρκτήρια συνεδρίαση της στις 20/12/2016. Στη συνέχεια και με την αρ.πρωτ. 80/15-2-2017 απόφαση του Περιφερειάρχη συγκροτήθηκε η Υποομάδα Εργασίας στα πλαίσια της Πλατφόρμας του Πολιτιστικού -Τουριστικού Τομέα, με εξειδίκευση στον «**Τουρισμό Υπαίθρου**», για την εμβάθυνση και προώθηση της διαδικασίας της επιχειρηματικής ανακάλυψης κατά την υλοποίηση της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης Περιφέρειας Κρήτης (RIS3Crete).

Στη συνέχεια αναλύθηκε και συμφωνήθηκε η μεθοδολογία υλοποίησης της επιχειρηματικής ανακάλυψης και δημιουργήθηκε μητρώο εμπλεκομένων επιχειρήσεων του κλάδου. Στο πλαίσιο της επιχειρηματικής ανακάλυψης ενημερώθηκαν επιχειρήσεις και ερευνητικοί φορείς που δραστηριοποιούνται στο τουρισμό υπαίθρου με την οργάνωση οκτώ (8) συμμετοχικών συναντήσεων διαβούλευσης σε όλους τους Νομούς της Κρήτης, στο διάστημα από τις 21.2.2017 έως 31.3.2017. Στις διαβουλεύσεις αυτές και σε όλο το ενδιαμέσο χρόνο καταβλήθηκε ιδιαίτερη προσπάθεια για περαιτέρω ενημέρωση τους, ώστε να καθοδηγηθούν στην υποβολή καινοτόμων ιδεών που έγινε και με τη χρήση τυποποιημένης ηλεκτρονικής φόρμας υποβολής ιδεών και αυτοαξιολόγησης ιδεών. Η σχετική διαδικασία απέβλεπε στην τεκμηρίωση μιας θεματικής εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα προσεγγίζει καλύτερα τις περιφερειακές δυνατότητες.

Στο πλαίσιο της επιχειρηματικής ανακάλυψης:

- (α) ενημερώθηκαν επιχειρήσεις και ερευνητικοί φορείς που δραστηριοποιούνται στο τουρισμό
- (β) οργανώθηκαν παρουσιάσεις σε όλους τους νομούς της Κρήτης και σε συνεργασία με τις Αναπτυξιακές Εταιρίες – ΟΤΑ.
- (γ) οργανώθηκαν δύο προπαρασκευαστικά εργαστήρια διαβούλευσης και μια τελική ημερίδα
- (δ) τυποποιήθηκε η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής ιδεών/προτάσεων
- (ε) τυποποιήθηκε η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής αυτό-αξιολόγησης ιδεών / προτάσεων από τους ενδιαφερόμενους και
- (στ) διαμορφώθηκε ένα πλαίσιο αξιολόγησης τους.

Κατά την πρώτη φάση η διαβούλευση επικεντρώθηκε στις εξής Ενδεικτικές Προτεραιότητες ανά Περιοχή Παρέμβασης της RIS3Crete:

- Αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της ποιότητας των υπηρεσιών τουρισμού υπαίθρου
  - ✓ Αξιοποίηση της ΤΠΕ για την ενίσχυση της εστιασμένης προσωπικής εξυπηρέτησης πελατών, της βελτίωσης της διαδραστικότητας, της μείωση του κόστους των υπηρεσιών.
  - ✓ Στήριξη νεοφυών επιχειρήσεων στο τομέα του τουρισμού υπαίθρου και σε δραστηριότητες που συνδέονται με τον πολιτισμό και τη δημιουργία.

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

- ✓ Ανάπτυξη εφαρμογών κινητής τηλεφωνίας και διαδικτύου σε θέματα πλοήγησης και διαδραστικής επικοινωνίας.
- ✓ Ενίσχυση καινοτομίας για την ανάπτυξη εφαρμογών που αξιοποιούν ανοικτά δεδομένα για την παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας σε σχέση με τους τουριστικούς προορισμούς
- Ανάδειξη του πολιτισμού ως ανταγωνιστικό στοιχείο του τουριστικού προϊόντος
  - ✓ Ενίσχυση ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών προβολής της πολιτισμικής κληρονομιάς, συστημάτων πλοήγησης, διαχείρισης δρομολογίων σε τουριστικές περιοχές.
- Διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, ισχυροποίηση του brand name
  - ✓ Επιδεικτικά σχέδια προώθησης νέων, καινοτόμων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών που προωθούν εναλλακτικές μορφές τουρισμού.

Για την διευκόλυνση της διαβούλευσης, οι προτάσεις τελικά κατανεμήθηκαν σε 4 ομάδες με βασικά κριτήρια τη συνάφεια ως προς το αντικείμενο, τις κοινές μεθόδους εφαρμογής και τους κοινούς επιχειρηματικούς προσανατολισμούς, και ειδικότερα: 2 ομάδες για εφαρμογές ΤΠΕ, 1 ομάδα για ανάδειξη, εμπλουτισμό τουρισμού και 1 ομάδα για marketing - προώθηση τουριστικού προϊόντος.

Στην τελική ημερίδα διαβούλευσης, που πραγματοποιήθηκε στις 4.4.2017, κατατέθηκαν αρχικά 86 προτάσεις. Από αυτές 66 παρουσιάστηκαν στην τελική ημερίδα διαβούλευσης και αξιολογήθηκαν με βάση ένα διαμορφωμένο πλαίσιο αξιολόγησης από 4 θεματικούς εμπειρογνώμονες, τα συμπεράσματα των οποίων λήφθηκαν υπόψη στη διαμόρφωση της παρούσας εισήγησης. Από τις 66 προτάσεις 58 βαθμολογήθηκαν. Από τις 58 προτάσεις 7 είναι εκτός αντικειμένου γιατί δεν αφορούν στον τουρισμό υπαίθρου. Η πλειοψηφία των προτάσεων εστιάζοταν στις Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Φορείς (35) ενώ 19 αφορούσαν στην Έρευνα σε ΜΜΕ και 12 από αυτές στα Σχέδια Επίδειξης από Ερευνητικά/Ακαδημαϊκά Ιδρύματα.

Αποτελέσματα Διαβούλευσης Α' Κύκλου – Πολιτιστικός - Τουριστικός Τομέας (Τουρισμός Υπαίθρου)

Έπειτα από την ολοκλήρωση της διαβούλευσης προέκυψαν τα προτεινόμενα πεδία εξειδίκευσης και ενδεικτικές προτεραιότητες, τα οποία αποτέλεσαν συμπεράσματα της εισήγησης της ΔΙΑΠ προς το ΠΣΕΚ-Κ, το οποίο και γνωμοδότησε θετικά.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΠΕΔΙΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

ΠΕΔΙΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ
Καινοτόμες δράσεις εξατομίκευσης των υπηρεσιών στο τομέα τουρισμού – πολιτισμού, με αξιοποίηση και ανάδειξη των ιδιαίτερων στοιχείων του ιστορικού, αλλά και φυσικού περιβάλλοντος της Κρήτης	Διαδραστικές web πλατφόρμες ενημέρωσης επικοινωνίας και παροχής κοινών υπηρεσιών Κινητές εφαρμογές πλοήγησης για την αξιοποίηση διαδρομών Open source big data analysis για την τεκμηρίωση τουριστικής εμπειρίας και προτιμήσεων
Ανάδειξη και προώθηση καινοτόμων τουριστικών προϊόντων που ενδυναμώνουν τον τουρισμό υπαίθρου	Πλατφόρμες web καταγραφής ανάδειξης και προβολής συστατικών στοιχείων τουριστικών προϊόντων Εργαλεία εικονικής πραγματικότητας για την ανάδειξη

ΠΕΛΙΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ
	δραστηριοτήτων βιωματικού τουρισμού
Καινοτόμες εφαρμογές για ανάδειξη στοιχείων του πολιτιστικού περιβάλλοντος ενταγμένου στο ιδιαίτερο φυσικό περιβάλλον με πρόσβαση σε ανοιχτά δεδομένα ηλεκτρονικού πολιτισμού – τουρισμού	Ανάπτυξη ψηφιακής εικονικής αναπαραγωγής (augmented reality) διαδρομών και μεμονωμένων αξιόλογων πολιτιστικών πόρων Ηλεκτρονική χαρτογράφηση μνημείων Δημιουργία touch screen/mobile interface info kiosks με αναβαθμισμένο περιεχόμενο και διαδραστική επικοινωνία
Ανάπτυξη περιεχομένου στο πλαίσιο υπηρεσιών μάρκετινγκ και σχεδιασμού που επιτρέπουν την ανάδειξη και προβολή της τουριστικής εμπειρίας μέσα από την τεκμηρίωση της ιστορίας και του φυσικού περιβάλλοντος των επιμέρους περιοχών	Ολοκληρωμένα συστήματα ΤΠΕ προβολής κρατήσεων και after sale αξιολόγησης Αξιοποίηση μέσω κοινωνικής δικτύωσης για προβολή Αξιοποίηση δημιουργικής βιομηχανίας για τον εμπλουτισμό, ανάδειξη και προβολή της τουριστικής εμπειρίας
Ενίσχυση – συγκρότηση δικτύων ανά ειδική μορφή τουρισμού υπαίθρου	Νέα εργαλεία ΤΠΕ για την ενίσχυση των δικτύωσης με την παροχή κοινών υπηρεσιών
Ενίσχυση των διασυνδέσεων των επιχειρήσεων τουρισμού υπαίθρου με επιχειρήσεις του αγροδιατροφικού συμπλέγματος	Δημιουργία web πλατφόρμας ανάδειξης τοπικών προϊόντων και επικοινωνίας με τουριστικές μονάδες και καταναλωτές Web based συστήματα cross selling υπηρεσιών και προϊόντων Πιστοποίηση τουριστικών μονάδων για χρήση τοπικών προϊόντων

Αγροδιατροφικός Τομέας

Η οργάνωση της διαβούλευσης στον Αγροδιατροφικό Τομέα βασίστηκε στο με αρ. πρωτ. έγγραφο 21921/31-1-2017 - απόφαση του Περιφερειάρχη «Συγκρότηση Ομάδας Εργασίας της πλατφόρμας του Αγροδιατροφικού Τομέα για την προώθηση της διαδικασίας της επιχειρηματικής ανακάλυψης στο πλαίσιο εφαρμογής της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Κρήτης (RIS3Crete). Στην Ομάδα αυτή συμμετείχαν υπηρεσιακοί παράγοντες, επιχειρηματίες, επαγγελματίες και ερευνητές.

Η Πλατφόρμα Καινοτομίας ανέλαβε σχετικές πρωτοβουλίες για την οργάνωση της διαδικασίας ανοικτής διαβούλευσης με στόχο την επιχειρηματική ανακάλυψη και τελικά την βέλτιστη επιχειρηματική αξιοποίηση αποτελεσμάτων έρευνας.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της Πλατφόρμας Καινοτομίας η διαβούλευση του 1ου κύκλου επικεντρώθηκε στο ελαιόλαδο, τα γαλακτοκομικά, τα κηπευτικά και τα αμπελοοινικά προϊόντα και στους εξής τομείς εξειδίκευσης:

- Έξυπνη Γεωργία – Κτηνοτροφία
- Φιλοπεριβαλλοντική Γεωργία – Κτηνοτροφία και Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή
- Ιχθυοαλιεία και Ασφάλεια Τροφίμων στον Αγροδιατροφικό τομέα
- Κυκλική Οικονομία

Οι προαναφερόμενοι 4 τομείς εξειδίκευσης, εμπίπτουν στην πρώτη Περιοχή Παρέμβασης της RIS3Crete «Βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης, των αγροτικών προϊόντων φυτικής – ζωικής παραγωγής και των τροφίμων στις διεθνείς αγορές» για τα

επιλεγμένα προϊόντα. Σημειώνεται ότι στις αρχικές 20 ενδεικτικές Προτεραιότητες Παρέμβασης της RIS3Crete, μετά από σχετική επεξεργασία στο επίπεδο της Πλατφόρμας Καινοτομίας, για την 1η Περιοχή Παρέμβασης, προστίθεται μια επιπλέον «21 Παράγωγή προϊόντων από αειφόρα παραγωγικά συστήματα για ενίσχυση της ανθεκτικότητας και προσαρμοστικότητας στην κλιματική αλλαγή».

Η διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης στον Αγροδιατροφικό Τομέα, είχε διάρκεια 5 μηνών, η οποία ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2017 με την ενεργοποίηση της πλατφόρμας καινοτομίας και αρχική συνάντηση – ημερίδα με τους ενδιαφερόμενους φορείς, επιχειρηματικούς και ερευνητικούς, και την έναρξη δράσεων ενημέρωσης των εμπλεκομένων. Στο πλαίσιο της σχετικής διαδικασίας:

- (α) ενημερώθηκαν επιχειρήσεις και ερευνητικοί φορείς που δραστηριοποιούνται στον Αγροδιατροφικό Τομέα,
- (β) οργανώθηκαν προπαρασκευαστικά εργαστήρια διαβούλευσης στις έδρες των Περιφερειακών Ενοτήτων της Κρήτης,
- (γ) έγιναν περίπου 20 εστιασμένες συναντήσεις με επιχειρηματικούς και ερευνητικούς φορείς,
- (δ) και μια τελική ημερίδα με παρουσίαση όλων των προτάσεων που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο των τομέων εξειδίκευσης.

Παράλληλα στο πλαίσιο της επιχειρηματικής ανακάλυψης, καταγράφηκαν τομείς ενδιαφέροντος για άλλα προϊόντα όπως το κρέας και το μέλι τα οποία παρουσιάζουν σημαντικό αναπτυξιακό ενδιαφέρον και προοπτικές και για άλλες Προτεραιότητες Παρέμβασης που δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο των 4 Τομέων Εξειδίκευσης του 1^{ου} κύκλου διαβούλευσης.

Στη λογική αυτή από την διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης έχει κινητοποιηθεί ένα σημαντικό τμήμα του επιχειρηματικού δυναμικού που δραστηριοποιείται στον Αγροδιατροφικό Τομέα και έχει δημιουργηθεί ένα απόθεμα γνώσης που μπορεί να αποτελέσει τη βάση για ανάπτυξη βιώσιμων επιχειρηματικά καινοτομιών και ανάδειξη επιχειρηματικών ευκαιριών, συμπληρωματικά και στο πλαίσιο του ΠΑΑ (π.χ. μέτρο 16). Η διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης απέδωσε αρχικά 100 προτάσεις. Από τις αρχικές 100 προτάσεις 19 εξαιρέθηκαν από την διαδικασία διαβούλευσης γιατί αφορούσαν προϊόντα που δεν είχαν περιληφθεί στον 1^ο κύκλο. Οι 81 παρουσιάστηκαν στην τελική ημερίδα διαβούλευσης και αξιολογήθηκαν. Από τις 81 προτάσεις 80 βαθμολογήθηκαν και 1 αποσύρθηκε. Από τις 80 βαθμολογημένες προτάσεις 5 είναι εκτός αντικειμένου καθώς 4 εμπίπτουν σε μη επιλεγμένες Προτεραιότητες Παρέμβασης του 1^{ου} κύκλου διαβούλευσης και 1 που δεν αφορούσε στην Έξυπνη Εξειδίκευση

Αποτελέσματα Διαβούλευσης Α' Κύκλου – Αγροδιατροφικός Τομέας

Έπειτα από την ολοκλήρωση της διαβούλευσης προέκυψαν τα προτεινόμενα πεδία εξειδίκευσης και ενδεικτικές προτεραιότητες, τα οποία αποτέλεσαν συμπεράσματα της εισήγησης της ΔΙΑΠ προς το ΠΣΕΚ-Κ, το οποίο και γνωμοδότησε θετικά.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΠΕΔΙΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

ΠΕΔΙΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ
Έξυπνη Γεωργία	Γεωργία ακριβείας στις συνθήκες της χώρας : <ul style="list-style-type: none"> • Συστήματα Υποστήριξης Αποφάσεων (Decision Support Systems – DSS), • παγκόσμια συστήματα γεωεντοπισμού (GPS), • γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών (GIS), • αισθητήρες και συστήματα ελέγχου εφαρμογής εισροών • Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης • Γεωργικοί αυτοματισμοί και ρομποτική
	Ανάπτυξη έξυπνων θερμοκηπίων και υδροπονίας με την αξιοποίηση Βασικών Τεχνολογιών Εφαρμογής (BTE), Τεχνολογιών Πληροφορικής
Φιλοπεριβαλλοντική Γεωργία - Κτηνοτροφία & Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή	Διάχυση νέων καλλιεργητικών πρακτικών (άρδευση, λίπανση, φυτοπροστασία) που μειώνουν το κόστος παραγωγής
	Ανάπτυξη συστημάτων ολοκληρωμένης διαχείρισης & βιολογικής, παραγωγής - εκτροφής στις συνθήκες του νησιού.
	Διαχείριση ασθενειών της ζωικής και φυτικής παραγωγής
	Ανάπτυξη πρωτοκόλλων, μείωσης κόστους παραγωγής και βελτίωσης της ποιότητας τυροκομικών προϊόντων της Κρήτης
	Παραγωγή προϊόντων από αειφόρα παραγωγικά συστήματα για ενίσχυση της ανθεκτικότητας και προσαρμοστικότητας στην κλιματική αλλαγή
Ιχθυοασιμότητα & Ασφάλεια Τροφίμων	Εφαρμογή προ και μετά συλλεκτικών τεχνικών βελτίωσης /διατήρησης ποιότητας των γεωργικών προϊόντων (κηπευτικών και φρούτων) και ανάπτυξη εργαλείων για το χαρακτηρισμό των ποιοτικών γνωρισμάτων τους.
	Βελτίωση της ποιότητας, της διατηρησιμότητας, της υγιεινής και της ασφάλειας των τροφίμων
	Ανάπτυξη και χρήση μεθόδων ελέγχου και ανίχνευσης βιολογικών, χημικών και φυσικών κινδύνων στα τρόφιμα
	Ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών συσκευασίας προϊόντων (ενεργή και νοήμων συσκευασία – νέα υλικά-ιχθυοασιμότητα)
	Ανάπτυξη και βελτίωση πολλαπλασιαστικού υλικού και ανάπτυξη μεθόδων & τεχνολογιών για τον έλεγχο της αυθεντικότητας προϊόντων και ταυτοποίηση της γεωγραφικής προέλευσης.
Κυκλική Οικονομία εν γένει σε όλη την αλυσίδα αξίας του αγροδιατροφικού τομέα.	«Αξιοποίηση παραπροϊόντων ή άλλων συστατικών των 4 προϊόντων (ελαιόλαδο, κηπευτικά, γάλα & αμπελοοινικά) για παραγωγή είτε βελτιωτικών εδάφους είτε νέων προϊόντων».

Τομέας της Γνώσης

Έχει ξεκινήσει η προετοιμασία σε υπηρεσιακό επίπεδο και αναμένεται στο προσεχές διάστημα να ξεκινήσει η υλοποίηση της στρατηγικής βάσει των ιδιαιτεροτήτων του συγκεκριμένου τομέα.

Προσκλήσεις υποβολής Προτάσεων RIS3Crete μετά την Επιχειρηματική Ανακάλυψη

Λαμβάνοντας υπόψη όλη την παραπάνω διαδικασία και μετά από τη θετική γνωμοδότηση του Περιφερειακού Συμβουλίου Έρευνας και Καινοτομίας Κρήτης (ΠΣΕΚ-Κ), στις 27/12/2017 ανακοινώθηκε από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης πρόσκληση για υποβολή προτάσεων στον Άξονα Προτεραιότητας 1 «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, καινοτομίας και επιχειρηματικότητας της Κρήτης» του ΕΠ Κρήτη 2014-2020 για τη Δράση 1.β.1 : Έργα επίδειξης – πειραματικής ανάπτυξης, που προωθούν την έρευνα και καινοτομία σε τομείς της RIS3Crete, Προϋπολογισμού: 1.500.000€ (<http://ris3.crete.gov.gr/prosklisi-tpa-28-drasi-1-b-1-erga-epideixhs/>).

Η πρόσκληση απευθύνεται σε **Ερευνητικούς Οργανισμούς** που έχουν εγκαταστάσεις στην Περιφέρεια Κρήτης. Στο πλαίσιο της δράσης θα χρηματοδοτηθούν έργα επίδειξης – πειραματικής ανάπτυξης των Ερευνητικών Οργανισμών που προωθούν την έρευνα και καινοτομία στην Περιφέρεια Κρήτης.

Αυτή είναι η πρώτη πρόσκληση στο πλαίσιο της RIS3Crete, που επικεντρώνεται σε θεματικούς τομείς, οι οποίοι αναδείχθηκαν από τη διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης, ενώ αναμένονται άμεσα οι επόμενες προσκλήσεις από την ΕΥΔ για **Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Φορείς** καθώς και για **Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις**.

Η Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης (Α' Κύκλος)

Κατά τη διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης, στους παραπάνω τρεις τομείς προτεραιότητας, διενεργήθηκαν συμμετοχικές ασκήσεις, στοχευμένες συναντήσεις ενημέρωσης καθώς και ανοικτές εκδηλώσεις ενημέρωσης του επιχειρηματικού και ερευνητικού/ακαδημαϊκού κόσμου του νησιού. Συνολικά διενεργήθηκαν περίπου 70 εκδηλώσεις και συναντήσεις στους τέσσερεις νομούς της Κρήτης. Συγκεκριμένα ανά τομέα: Περιβάλλον - Ενέργεια : 20, Τουρισμός Υπαίθρου: 20, Αγροδιατροφικός Τομέας: 30.

Μέσω της επιχειρηματικής ανακάλυψης άρχισε να λειτουργεί ο τετραπλός έλικας σε περιφερειακό επίπεδο, με την υιοθέτηση μιας διαδραστικής διαδικασίας διαβούλευσης και σχεδιασμού. Συνοπτικά τα βήματα που ακολουθήθηκαν βάσει εγκεκριμένης μεθοδολογίας υλοποίησης ήταν:

- Σύσταση της Πλατφόρμας Καινοτομίας οι οποία ανέλαβε σχετικές πρωτοβουλίες για την οργάνωση της διαδικασίας ανοικτής διαβούλευσης
- Καθορισμός πεδίων εξειδίκευσης ανά τομέα προτεραιότητας
- Πρόσκληση για ηλεκτρονική υποβολή προτάσεων μέσω της ιστοσελίδας της RIS3Crete
- Δημιουργία μητρώου επιχειρήσεων και ερευνητικών/ακαδημαϊκών ιδρυμάτων ανά τομέα και ενημέρωσή τους σχετικά με τις δράσεις

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

- Ενημέρωση επιχειρηματιών και ερευνητών μέσω προπαρασκευαστικών εργαστηρίων, ημερίδων ενημέρωσης, στοχευμένων συναντήσεων στους 4 νομούς της Κρήτης
- Αυτό-αξιολόγηση προτάσεων από τους συμμετέχοντες
- Διενέργεια διαβουλεύσεων με την αξιολόγηση ιδεών και προτάσεων από ειδικούς εμπειρογνώμονες
- Σύνταξη εισηγήσεων από τη ΔΙΑΠ προς το Περιφερειακό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας Κρήτης

Τμήμα Κινήτρων Περιφερειακής Ανάπτυξης

- Έγινε **καταβολή ποσού επιχορήγησης** συνολικού ύψους **2.011.678,89€** σε **πενήντα ένα (51)** επενδυτικούς φορείς και εισηγήσεις για επιπλέον καταβολή συνολικού ποσού **2.287.645,25€** σε **είκοσι εννέα (29)** επενδυτικούς φορείς.
- Επιστροφή δύο (2) **εγγυητικών ποσού 415.387,50€**.
- Εκδόθηκαν δεκαεννέα (19) **αποφάσεις Ολοκλήρωσης**, Οριστικοποίησης του κόστους και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας εκ των οποίων **δεκατρείς (13)** αφορούσαν σε επενδύσεις του Ν.3299/2004, **δύο (2)** αφορούσαν σε επενδύσεις του Ν. 3908/2011 και **τέσσερις (4)** του Ν.2601/1998.
- Εκδόθηκαν **εννιά (9) αποφάσεις τροποποίησης** επενδυτικών σχεδίων εκ των οποίων οι **δύο (2)** αφορούσαν σε επενδύσεις που έχουν υπαχθεί στον Αναπτυξιακό Νόμο 3908/2011 και οι **επτά (7)** αφορούσαν σε επενδύσεις που έχουν υπαχθεί στον Αναπτυξιακό Νόμο 3299/2004.
- Εκδόθηκαν **τρεις (3) ανακλήσεις αποφάσεων υπαγωγής** επενδυτικών σχεδίων εκ των οποίων **δύο (2)** αφορούσαν σε επενδύσεις που έχουν υπαχθεί στον Αναπτυξιακό Νόμο 3299/2004 και **μία (1)** στον Ν.2601/1998.
- Εκδόθηκαν **τριάντα μία (31) αποφάσεις συγκρότησης Περιφερειακών Οργάνων Ελέγχου (ΠΟΕ)**, εκ των οποίων οι **είκοσι πέντε (25)** αφορούσαν σε νέες συγκροτήσεις και οι **έξι (6)** αφορούσαν σε τροποποιήσεις υφιστάμενων ΠΟΕ. Από τις **τριάντα μία (31) αποφάσεις συγκρότησης ΠΟΕ οι είκοσι έξι (26)** αφορούσαν σε επενδύσεις του Ν. 3299/2004 και **οι πέντε (5)** αφορούσαν σε επενδύσεις του Ν. 3908/2011. Επίσης έγιναν **δύο (2) αποφάσεις ανάκλησης συγκρότησης ΠΟΕ και μία (1) απόφαση επανελέγχου επένδυσης**.
- Παραδόθηκαν **εκθέσεις ελέγχου από τα ΠΟΕ για τριάντα (30)** επενδυτικά σχέδια εκ των οποίων οι **είκοσι πέντε (25)** αφορούσαν σε επενδύσεις που έχουν υπαχθεί στον Αναπτυξιακό Νόμο 3299/2004 και οι **πέντε (5)** αφορούσαν σε επενδύσεις που έχουν υπαχθεί στον Αναπτυξιακό Νόμο 3908/2011.
- Πραγματοποιήθηκαν δύο (2) συνεδριάσεις της ΠΓΕ στις 6-7-2017 και 19-12-2017 με θέματα τροποποιήσεων, ολοκληρώσεων και ανακλήσεων.
- Στο πλαίσιο του α' κύκλου προκήρυξης Ν.4399/2016 για το 2017 υποβλήθηκαν για το καθεστώς της Γενικής Επιχειρηματικότητας **24** αιτήσεις υπαγωγής, στις Νέες Ανεξάρτητες ΜΜΕ **18** αιτήσεις υπαγωγής και στην ενίσχυση Μηχανολογικού Εξοπλισμού **5** αιτήσεις υπαγωγής. Αντίστοιχα, τεκμηριώθηκαν στη Γενική Επιχειρηματικότητα **36** αιτήσεις υπαγωγής, στις Νέες Ανεξάρτητες ΜΜΕ **20** αιτήσεις υπαγωγής και στην ενίσχυση Μηχανολογικού Εξοπλισμού **6** αιτήσεις

υπαγωγής. Επίσης, διενεργήθηκαν στη Γενική Επιχειρηματικότητα 14 Έλεγχοι Πληρότητας και στις Νέες Ανεξάρτητες ΜΜΕ 2 Έλεγχοι Πληρότητας. Στο πλαίσιο του β' κύκλου προκήρυξης Ν.4399/2016 για το 2017, υποβλήθηκαν για το καθεστώς της Γενικής Επιχειρηματικότητας 2 αιτήσεις υπαγωγής και βρίσκεται σε εξέλιξη.

- Συγκροτήθηκαν δύο (2) επιτροπές αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων του άρθρου 14 του Ν. 4399/2016.

Ευρωπαϊκά Έργα από τη ΔΙΑΠ

ROAD CSR (INTERREG EUROPE)

Road CSR– Οδικός Χάρτης για την ενσωμάτωση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ) στα Κράτη Μέλη της ΕΕ και στις επιχειρηματικές πρακτικές. Ο στόχος του έργου είναι να βοηθήσει τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) να εφαρμόσουν τις αρχές της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις ώστε να τις βοηθήσει να γίνουν περισσότερο ανταγωνιστικές, βιώσιμες, καινοτόμες και να επιτύχουν μακροπρόθεσμη κερδοφορία με κοινωνική δικαιοσύνη και προστασία του περιβάλλοντος. Η Περιφέρεια Κρήτης (μέσω της ΔΙΑΠ-Τμήμα Σχεδιασμού Περιφερειακής Πολιτικής) συμμετέχει στο έργο ως εταίρος με φορείς από άλλες 6 χώρες και με επικεφαλής εταίρο την Αναπτυξιακή Λάρνακας, Κύπρος.

Το Τμήμα σε συνεργασία με την ομάδα έργου έκανε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την υλοποίηση του έργου σύμφωνα με το εγκεκριμένο τεχνικό δελτίο. Δρομολόγησε τη διαδικασία διαγωνισμού ώστε να ανατεθεί μέρος του έργου σε εξωτερικό συνεργάτη και συντόνισε/επέβλεψε τη συνεργασία με τον ανάδοχο, ενώ διενέργησε όλη τη διοικητική διαδικασία ώστε να υλοποιηθούν όλα τα παραδοτέα του 2017 εντός χρονοδιαγράμματος του έργου (Κυριότερα παραδοτέα: Μελέτη Υφιστάμενης κατάστασης της ΕΚΕ στην Κρήτη, Έκθεση Καλών Πρακτικών ΕΚΕ, Έρευνα μέσω online ερωτηματολογίων για την ΕΚΕ στις ΜΜΕ της Κρήτης, Διοργάνωση 3 Θεματικών Σεμιναρίων και μιας Συνάντησης Συντονιστικής Επιτροπής στο Ηράκλειο, Άρθρα και Newsletter έργου). Επίσης το Τμήμα συμμετείχε στην προγραμματισμένη συνάντηση των εταίρων στην Τσεχία (Ιούνιος 2017), στη συνάντηση των εταίρων στο Ηράκλειο (Νοέμβριος 2017) και στο European Week of Regions and Cities 2017 στις Βρυξέλλες (Οκτώβριος 2017).

CLEAN (INTERREG EUROPE)

Η Περιφέρεια Κρήτης (μέσω της ΔΙΑΠ-Τμήμα Σχεδιασμού Περιφερειακής Πολιτικής) συμμετέχει ως εταίρος στο ευρωπαϊκό έργο CLEAN - Τεχνολογίες και ανοιχτή καινοτομία για περιφέρειες χαμηλού άνθρακα» με επικεφαλής εταίρο το Δίκτυο Ευρωπαϊκών Περιφερειών για την Εφαρμογή της Τεχνολογίας Επικοινωνιών ERNACT (Ιρλανδία). Στόχος του έργου είναι οι εταίροι να συνεργαστούν μεταξύ τους κατά τα έτη 2017-2022 για τη βελτίωση των εργαλείων πολιτικής τους ως προς την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού αποθέματος και των δημόσιων υποδομών κατά 4%.

Το Τμήμα σε συνεργασία με την ομάδα έργου, έκανε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την υλοποίηση του έργου σύμφωνα με το εγκεκριμένο τεχνικό δελτίο. Διοργάνωσε την

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

1η και τη 2η συνάντηση στο Ηράκλειο της τοπικής ομάδας φορέων στα πλαίσια του έργου, συμμετείχε στη 2η προγραμματισμένη συνάντηση εταίρων στο Καέν της Γαλλίας (Οκτώβριος 2017) με την συμμετοχή επιχειρηματιών-μέλη της ομάδας εργασίας, που δραστηριοποιούνται στο χώρο, προετοίμασε τη σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου για την κάλυψη αναγκών του έργου με ένα άτομο ειδικότητας ΠΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ. Πραγματοποίησε την ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης σχετικά με την κατανάλωση ενέργειας στα Δημόσια Κτίρια στην Περιφέρεια Κρήτης και έχουν εντοπιστεί οι καινοτόμες καλές πρακτικές. Οι πρακτικές αυτές θα αποτελέσουν μέρος της βάσης δεδομένων στην ιστοσελίδα του Interreg. Επίσης από 20-24 Νοεμβρίου 2017 πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου καμπάνια ανάδειξης της Περιφέρειας Κρήτης σε θέματα ενεργειακής αναβάθμισης.

Άξονας 6. Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση

Στον τομέα της Εκπαίδευσης και της Δια Βίου Μάθησης με απόφαση του Περιφερειάρχη ορίστηκαν ως εντατελέμενοι σύμβουλοι οι: Καμπουράκης Λάμπρος για την Π.Ε. Ηρακλείου, Σημανδηράκης Παναγιώτης για την Π.Ε. Χανίων και Παρασύρης Ιωάννης για την Π.Ε. Ρεθύμνου.

Σύμφωνα με τον Νόμο Καλλικράτη η αιρετή Περιφέρεια έχει συγκεκριμένες αρμοδιότητες στον τομέα της Παιδείας όπου εκτός από την μεταφορά μαθητών, περιλαμβάνουν την κατάρτιση προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης, περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, εκπαίδευσης Νέας Γενιάς και εκπαίδευσης ενηλίκων. Επιπλέον, εγκρίνει την αδελφοποίηση σχολείων της Περιφέρειας με αντίστοιχα του εξωτερικού, τη πραγματοποίηση εκδρομών εκτός χώρας καθώς και τη θέσπιση βραβείων ή χορηγιών για την ενθάρρυνση της ανάπτυξης των γραμμάτων και των τεχνών, ενισχύοντας παράλληλα συλλόγους και φορείς που δραστηριοποιούνται για τον ίδιο σκοπό.

Σε αυτό το πλαίσιο, η Περιφέρεια Κρήτης και για το 2017 ανέλαβε πρωτοβουλίες, συνεργάστηκε με εμπλεκόμενους φορείς, στήριξε με όλα τα μέσα, δράσεις και εκδηλώσεις που προάγουν τη φιλομάθεια και τη γνώση αλλά προχώρησε και στην στήριξη Δήμων για την συντήρηση υποδομών παιδείας, πέραν των δικών της αρμοδιοτήτων, έχοντας πάντοτε κατά νου ότι μόνο με συνοχή και συνεργασία όλων των φορέων, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης, δύνανται να ξεπεραστούν οι μεγάλες προκλήσεις της εποχής μας.

Στόχος της Περιφέρειας Κρήτης μέσα από τις δράσεις που αναλαμβάνει, τις συνεργασίες που υλοποιεί, μέσα αλλά και πέραν των θεσμοθετημένων αρμοδιοτήτων της στον τομέα της Παιδείας είναι να στηρίζει τις υποδομές, να ενημερώσει, να ευαισθητοποιήσει και να εκπαιδεύσει επί συγκεκριμένων θεμάτων που απασχολούν τον κοινωνικό μας βίο συμβάλλοντας στη βελτίωση της ζωής όλων.

✓ **Μεταφορά μαθητών για τα έτη 2017-2020.**

Κατόπιν της συγκέντρωσης και επεξεργασίας των στοιχείων που αφορούν στους μαθητές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης η υπηρεσία Δια Βίου Μάθησης Απασχόλησης και Εμπορίου προχώρησε στη κατάρτιση των απαιτούμενων δρομολογίων με λεωφορεία και επιβατικά ΔΧ (ταξί) ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες μεταφοράς 11.788 μαθητών.

Έτσι, διενεργήθηκε ηλεκτρονικός ανοικτός διεθνής διαγωνισμός με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα προσφορά από άποψη τιμής με συνολικό προϋπολογισμό για τα έτη 2017-2020 (έως 31/08/2020), 26.193.109 ευρώ συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

Επιπλέον, έγιναν οι απαραίτητες ενέργειες για την έγκριση διάθεσης πίστωσης και την έκδοση απόφασης ανάληψης υποχρέωσης για τη μεταφορά 800 μαθητών με ειδικά μαθητικά δελτία με προϋπολογισμό 885.074,39 ευρώ για το σχολικό έτος 2017-2018.

Για το σχολικό έτος 2016-2017, για τη μεταφορά 135 μαθητών (κυρίως νυχτερινών σχολείων) όπου λόγω ειδικών συνθηκών ήταν αδύνατη η μεταφορά με δημόσια συγκοινωνία και προσέρχονταν με ιδιόκτητα οχήματα, συγκεντρώθηκαν τα απαραίτητα δικαιολογητικά και πληρώθηκε το ποσό των 140.000 ευρώ.

Τέλος, από την εν λόγω υπηρεσία, πέραν της καθημερινής φροντίδας και επίβλεψης της διαδικασίας μεταφοράς των μαθητών επιλύοντας τα όποια προβλήματα ανακύπτουν, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της σχετικής νομοθεσίας, εκδόθηκε άδεια για την Σχολή Ανώτερης Δραματικής Τέχνης «Νότος» καθώς επίσης εγκρίθηκαν και πραγματοποιήθηκαν αρκετές αδελφοποιήσεις σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με σχολεία του εξωτερικού.

Συνέδρια – Ημερίδες - Συμμετοχές

✓ 13ο Ελληνικό Αστρονομικό Συνέδριο (Ιούλιος, Ηράκλειο)

Η Ελληνική Αστρονομική Εταιρεία (ΕΛ.ΑΣ.ΕΤ.), η οποία αποτελεί τον επίσημο φορέα οργάνωσης των Ελλήνων που ασχολούνται επαγγελματικά με την έρευνα και διδασκαλία σε θέματα αστρονομίας και αστροφυσικής, πραγματοποίησε το 13^ο Ελληνικό Αστρονομικό Συνέδριο. Το συνέδριο αυτό, στο οποίο παρουσιάζονται οι τελευταίες εξελίξεις στην έρευνα σε θέματα αστρονομίας, γίνεται σε διαφορετική κάθε φορά περιοχή της χώρας. Η επίσημη γλώσσα των συνεδρίων της ΕΛ.ΑΣ.ΕΤ. είναι η αγγλική και συνήθως πάνω από 100 επιστήμονες από την Ελλάδα και το εξωτερικό συμμετέχουν σε αυτά.

✓ 3ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα: «Ανθρωπιστικές Επιστήμες, Εκπαίδευση, Κοινωνία και Πολιτική Παιδεία» (Μάιος, Ηράκλειο)

Έχοντας δύο επιτυχημένα συνέδρια στο ενεργητικό του το ΙΑΚΕ, αυτή τη φορά με κεντρικό ομιλητή στην επίσημη έναρξη 3ου Συνεδρίου τον Δρ. Ιωσήφ Σηφάκη, έναν εκ των κορυφαίων επιστημόνων στον τομέα της Πληροφορικής σε παγκόσμιο επίπεδο, θέλησε να συμβάλει στον επιστημονικό διάλογο γύρω από τα ζητήματα της πολιτικής και πολιτειακής παιδείας στη χώρας μας και να αναδείξει τον τομέα αυτό ως παράγοντα που συμβάλει στην κοινωνική και οικονομική της ανάπτυξη. Η όλη διοργάνωση είχε στόχο να αποτελέσει μείζονα αφορμή για διεξοδικότερες προσεγγίσεις τόσο στα επιμέρους ζητήματα του σχεδιασμού και της εφαρμογής προγραμμάτων πολιτειακής παιδείας όσο και της αλληλεπίδρασης μεταξύ της γενικότερης πολιτικής παιδείας και της πολιτικής κουλτούρας, της στάσης και τοποθέτησης των πολιτών απέναντι στους πολιτικούς θεσμούς και διαδικασίες, τα πολιτικά αντικείμενα και τις πολιτικές νόρμες και αξίες.

Επίσης στις Ολομέλειες που πραγματοποιήθηκαν μίλησαν καθηγητές και πρυτάνεις από τα πανεπιστήμια του Wuppertal, UCL Institute of Education, University of Sussex, University of Bielefeld, Πανεπιστημίου του Σάλζμπουργκ, Πάντειου Πανεπιστημίου, Πανεπιστημίου Κρήτης, Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Πανεπιστημίου της Κύπρου καθώς και από πολλά ακόμη εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Το πρόγραμμα του συνεδρίου περιείχε ακόμα, πολύ ενδιαφέρουσες προφορικές και αναρτημένες εισηγήσεις που επικεντρώνονται σε θέματα Αναλυτικών Προγραμμάτων και σχολικών εγχειριδίων, Δια Βίου Μάθησης και εκπαίδευσης ενηλίκων, σχολικής ηγεσίας και συμβουλευτικής στην εκπαίδευση, αποκέντρωσης και περιφερειακής ανάπτυξης, συνεργασίας σχολείου και τοπικής αυτοδιοίκησης, εκπαιδευτικής και πολιτιστικής πολιτικής, καινοτόμων προγραμμάτων και έξυπνων πόλεων κ.α. Στις παράλληλες συνεδρίες αλλά και στα βιωματικά εργαστήρια και τα συμπόσια που πραγματοποιήθηκαν έλαβαν μέρος Πανεπιστημιακοί Δάσκαλοι, καθώς και περισσότεροι από 370 ερευνητές, επιστήμονες, εκπαιδευτικοί, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές από πανεπιστήμια της Ελλάδας, της Κύπρου και άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

✓ 1^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ «ΦΥΣΙΚΗΣ ΔΡΩΜΕΝΑ» (Μάρτιος-Απρίλιος , Ηράκλειο)

Ο Σύλλογος Φυσικών Κρήτης διοργάνωσε Συνέδριο με τίτλο «Φυσικής Δρώμενα». Στο Συνέδριο συμμετείχαν εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων από ολόκληρη την Κρήτη, με

στόχο την αλληλεπίδραση Φυσικών από όλους τους χώρους δραστηριότητας, από την τάξη μέχρι και το ερευνητικό εργαστήριο.

Ενδεικτικές κατηγορίες εργασιών που παρουσιάστηκαν, μεταξύ άλλων ήταν :

- Κεντρικές ομιλίες – προφορικές εισηγήσεις.
  - Αναρτημένες ανακοινώσεις.
  - Παρουσιάσεις σχεδίων εργασίας (projects) και γενικά καινοτόμων διδακτικών σεναρίων που υλοποιήθηκαν στα πλαίσια του σχολείου.
  - Ερευνητικές εργασίες – δραστηριότητες ερευνητών ή ομάδων ερευνητών.
  - Θεατρικά και μουσικά έργα.
- ✓ **Επιστημονική συνάντηση με θέμα «Το νερό, φύση, επιστήμη, ιστορία, πολιτισμός-ZΑΡΟΣ ΚΡΗΤΗ» , (Μάιος, Ζαρός)**

Με την στήριξη της Περιφέρειας Κρήτης πραγματοποιήθηκε επιστημονική συνάντηση με θέμα «Το νερό, φύση, επιστήμη, ιστορία, πολιτισμός-ZΑΡΟΣ ΚΡΗΤΗ» το διήμερο 27-28 Μαΐου στο Πνευματικό Κέντρο Ζαρού, όπου διοργανωτές ήταν το τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης, το Γυμνάσιο Ζαρού, και το «Παγκόσμιο Γεωπάρκο ΟΥΝΕΣΚΟ ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ».

Σκοπός της επιστημονικής συνάντησης ήταν να αποκτηθεί μια πληρέστερη εικόνα για τη σημασία του νερού στη τέχνη, τη θρησκεία, την ιστορία, τη φιλοσοφία, τη ψυχανάλυση και την εθνολογία υπερτονίζοντας την αξία της ορθολογικής διαχείρισής του στον ανθρώπινο πολιτισμό.

✓ **ΕΠΕΤΕΙΑΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ Η ΚΡΗΤΗ ΣΤΟΝ 21^Ο ΑΙΩΝΑ Προβλήματα, Προκλήσεις και Προοπτικές στην Κοινωνία, Οικονομία, Πολιτική και Υγεία (Δεκέμβριος, Ρέθυμνο)**

Με αφορμή τα 30 χρόνια λειτουργίας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης (ΣΚΕ) (1987-2017), η Σχολή διοργάνωσε Συνέδριο με θέμα «Η ΚΡΗΤΗ ΣΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ: Προβλήματα, Προκλήσεις και προοπτικές στην Κοινωνία, Οικονομία, Πολιτική και Υγεία». Το Συνέδριο επεδίωξε να αναδείξει τα προβλήματα αλλά και τις αναπτυξιακές προκλήσεις και προοπτικές της κοινωνίας, της οικονομίας, της πολιτικής και υγείας της Κρήτης σήμερα, σε μια περίοδο κρίσης και ραγδαίων αλλαγών. Το Συνέδριο διεξήχθη το Δεκέμβριο του 2017 (1-2/12/17) στο Ρέθυμνο.

✓ **11^η Επιστημονική Διημερίδα ΙΤΕ (Οκτώβριος, Ηράκλειο)**

Με την Υποστήριξη του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και της Περιφέρειας Κρήτης το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ) διοργάνωσε φέτος την **11^η Επιστημονική Διημερίδα ΙΤΕ**, την Παρασκευή 13 και το Σάββατο 14 Οκτωβρίου 2017. Η Διημερίδα, η οποία λαμβάνει χώρα περιοδικά, έχει ως κύριο στόχο την ενημέρωση της ευρύτερης ερευνητικής κοινότητας του ΙΤΕ και του Πανεπιστημίου Κρήτης για τις τρέχουσες ερευνητικές δραστηριότητες των Ινστιτούτων, με έμφαση σε διεπιστημονικές συνέργειες.

✓ **“ΒΡΑΔΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΗ” ΣΤΟ ΙΤΕ: “Γνώρισε τη Μαγεία της έρευνας” (Σεπτέμβριος, Ηράκλειο)**

Με σύνθημα «Γνώρισε τη Μαγεία της Έρευνας» πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 29 Σεπτεμβρίου στις Βούτες η καθιερωμένη «ΒΡΑΔΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΗ». Σε έναν θεσμό που

κρατά δώδεκα χρόνια, συνολικά, 1.500.000 επισκέπτες σε 300 ευρωπαϊκές πόλεις συμμετέχουν την τελευταία Παρασκευή του Σεπτέμβρη στη Βραδιά Ερευνητή.

Το κοινό είχε την ευκαιρία να ταξιδέψει στον συναρπαστικό κόσμο της έρευνας και της τεχνολογίας μέσα από τη διάδραση, το θέαμα, τη διασκέδαση, την τέχνη, το παιχνίδι και τον διάλογο. Οι επισκέπτες μεταξύ άλλων είχαν την ευκαιρία να δουν εικόνες ουράνιων αντικειμένων που έχουν φωτογραφηθεί από τα τηλεσκόπια του Αστεροσκοπείου Σκίνακα. Από το Ινστιτούτο Ηλεκτρονικής Δομής και Λείζερ προβλήθηκε βίντεο με την εξέλιξη και τα επιτεύγματα της Μικρο-Νανο Ηλεκτρονικής στο ΙΤΕ από τη γένεση της (1986) μέχρι σήμερα καθώς και προοπτικές για το μέλλον.

Οι ερευνητές του Ινστιτούτου Μοριακής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας παρουσίασαν πειράματα σχετικά με το πώς, χρησιμοποιώντας ζωντανούς οργανισμούς, μπορούμε να κατανοήσουμε τη λειτουργία των κυττάρων και των οργανισμών. Επίσης, αναλύθηκε πώς η βιολογική έρευνα μπορεί να συμβάλλει στη βελτίωση της ανθρώπινης υγείας και στην ανάπτυξη καλύτερων πρακτικών στη γεωργία και επιπλέον δόθηκε η ευκαιρία σε παρευρισκόμενους να πραγματοποιήσουν δικά τους πειράματα.

Ο κόσμος είχε την ευκαιρία να γνωρίσει το σύστημα τρισδιάστατης καταγραφής και αναπαραγωγής ήχου ImmACS, το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου, την Διαδικτυακή Πλατφόρμα Ανάλυσης Δομημένων Διαλόγων APOPSIS, το σύστημα BiasMeter που μετρά τη μεροληψία σε online πληροφορία, το πρόσωπο του στρες, το Εικονικό Δοκιμαστήριο Ένδυσης, το Be There Now!, μία «Φωτογραφική μηχανή», ένα διαδραστικό σύστημα που επιτρέπει σε πολλαπλούς χρήστες να βλέπουν ζωντανά την εικόνα τους να ενσωματώνεται σε ασπρόμαυρα ψηφιακά τοπία από το Ηράκλειο του παρελθόντος (1900-1930) και πολλά άλλα ενδιαφέροντα επιτεύγματα των ερευνητών.

Επίσης, έγινε παρουσίαση των δραστηριοτήτων του Ινστιτούτου Υπολογιστικών Μαθηματικών στην εκτίμηση του κινδύνου ρύπανσης παράκτιων περιοχών από πετρελαιοκηλίδες και πλαστικά απορρίμματα με χρήση μαθηματικών μοντέλων.

✓ **Συνδιοργάνωση με το Δίκτυο «Teachers 4 Europe» Δημέρου Εκδηλώσεων με θέμα: Μέρες έκφρασης και δημιουργίας: Η ανθρώπινη ζωή ως θεμελιώδης ευρωπαϊκή αξία» (27- 28 Απριλίου 2017).**

Η συνδιοργάνωση είχε ως στόχο την ανάδειξη των ευρωπαϊκών αξιών και να συμβάλλει στην καλύτερη ενημέρωση των εκπαιδευόμενων επί των εξελίξεων των Ευρωπαϊκών θεμάτων. Να τους υποστηρίξει στο να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους, εφαρμόζοντας στην εκπαίδευση καινοτόμες μεθόδους διδασκαλίας, που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των εκπαιδευτικών προκλήσεων και αξιοποιούν τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών.

✓ **Υλοποίηση πιλοτικού προγράμματος για τη δωρεάν διδασκαλία της «μητρικής γλώσσας» σε παιδιά παλιννοστούντων, προσφύγων και μεταναστών σε συνεργασία με το Σύλλογο Ρωσόφωνων Χανίων και την Δευτεροβάθμια Σχολική Επιτροπή του Δήμου Χανίων.**

Με συντονισμό της Περιφέρειας παραχωρήθηκε ο χώρος διδασκαλίας, τέθηκε το πλαίσιο διδασκαλίας των μαθημάτων της γλώσσας, της ιστορίας και του πολιτισμού, διασφαλίστηκε ο δωρεάν και εθελοντικός χαρακτήρας του προγράμματος και λοιπά λειτουργικά θέματα. Το πρόγραμμα συνεχίζεται έως σήμερα με συμμετοχή των επωφελούμενων ξεπερνά τον αρχικό προγραμματισμό καταδεικνύοντας την ανάγκη συνέχισης και επέκτασης του προγράμματος σε άλλες περιοχές και περισσότερες ομάδες παλιννοστούντων, προσφύγων και μεταναστών.

✓ **Υποστήριξη Δ/ντών σχολείων σε συνεργασία με τα κατά τόπους Γραφεία Σχολικών Συμβούλων.**

Ξεκίνησε και πραγματοποιείται κύκλος σεμιναρίων-εργαστηρίων τον οποίο συντονίζει ο περιφερειακός σύμβουλος Δρ. Κ. Κώτσογλου με τίτλο: «Επικοινωνώ- Αξιοποιώ-Ηγούμαι», με ομάδα-στόχο τους Δ/ντές Δημοτικών Σχολείων. Οι βιωματικές συναντήσεις στοχεύουν στην ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των συμμετεχόντων σε κρίσιμα θέματα του διευθυντικού ρόλου, όπως: Διοίκηση και Διαχείριση Ομάδας, Συλλογικότητα, Team Building Management, Επικοινωνία, Γλώσσα Σώματος, Προκαταλήψεις, Θετικότητα, Χειρισμός Αντιρρήσεων, Λήψη Αποφάσεων, Κατανομή Εργασίας, Ανάθεση Αρμοδιοτήτων. Ο εμπυχωτής καταθέτοντας την ξεχωριστή τεχνογνωσία και εμπειρία του στον τομέα του, κατόρθωσε στο μέγιστο βαθμό να ανταποκριθεί στις αυξημένες επιμορφωτικές ανάγκες των στελεχών εκπαίδευσης, προσφέροντας θεωρητική κατάρτιση υψηλού επιπέδου, άμεσα αξιοποιήσιμη στη σχολική πράξη.

✓ **Συμμετοχή στην οργανωτική επιτροπή του Συνέδριου για τη «Θέση του Νίκου Καζαντζάκη στην Εκπαίδευση, στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό» .**

Οι εργασίες του πραγματοποιήθηκαν στο Ηράκλειο από 20 έως 22 Οκτωβρίου 2017 στο Συνεδριακό Πολιτιστικό Κέντρο Ηρακλείου. Στο πλαίσιο του συνεδρίου επιδιώχθηκε η ανάδειξη διαφόρων εκδοχών πρόσληψης του συγγραφέα στη διδασκαλία και στην έρευνα, η εξαγωγή συμπερασμάτων από τη σύγκριση-συσχετισμό της κατάστασης στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό και η προώθηση δημιουργικού διαλόγου σχετικά με την υφιστάμενη και την επιθυμητή αξιοποίηση του έργου του Νίκου Καζαντζάκη στην Εκπαίδευση.

✓ **Οργάνωση και συντονισμός, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κρήτης, εκπαιδευτικού προγράμματος για το ρυθμό και τα κρουστά.**

Διευρύνοντας την ανάπτυξη και την προαγωγή της ρυθμικής ικανότητας και της μουσικής αντίληψης των συμμετεχόντων το πρόγραμμα απευθύνθηκε σε εκπαιδευτικούς Γενικής και Ειδικής Αγωγής όλων των ειδικοτήτων, φοιτητές, επαγγελματίες υγείας και όλους όσους επιθυμούσαν να αναπτύξουν προσωπικές, κοινωνικές και επαγγελματικές δεξιότητες μέσα από την διερεύνηση της σχέσης τους με τον ρυθμό, τη μουσική και τα κρουστά. Απώτερος παιδαγωγικός στόχος του προγράμματος ήταν η ολιστική, βιωματική, έκφραση του ρυθμού να εμπλουτίσει την παρουσίαση των μαθησιακών αντικειμένων όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, την επικοινωνία και τη δημιουργικότητα στην παιδαγωγική πρακτική, την ποιότητα των σχέσεων μαθητή – δασκάλου – γονιού.

Δράσεις Απασχόλησης

✓ **Διοργάνωση 2^{ης} Διημερίδας Επαγγελματικού Προσανατολισμού** στο Ηράκλειο (05-06/05/2017) και **3^{ης} Διημερίδας Επαγγελματικού Προσανατολισμού** στα Χανιά.

Οι εκδηλώσεις αυτές απευθύνθηκαν στους γονείς, εκπαιδευτικούς, συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού και κυρίως στους μαθητές/τριες των περιφερειακών ενοτήτων Χανίων και Ηρακλείου αντίστοιχα και είχαν στόχο την έγκυρη ενημέρωση των ενδιαφερομένων σε θέματα επαγγελματικών διεξόδων και ανάδειξης εναλλακτικών επαγγελματικών επιλογών. Συμμετείχαν το σύνολο των επαγγελματικών, εκπαιδευτικών, επιστημονικών και ερευνητικών φορέων σε συνεργασία με τα ΚΕΣΥΠ, τις Ομοσπονδίες Γονέων και τους οικείους Δήμους.

✓ **Υλοποίηση δράσης του προγράμματος «Tipping Point».**

Το πρόγραμμα αυτό, μεταξύ άλλων, έδωσε την ευκαιρία στους μαθητές των λυκείων της Περιφέρειας μας να έρθουν σε επαφή με διακεκριμένες προσωπικότητες των επιστημών των

επιχειρήσεων για να αντλήσουν πληροφορίες και εμπειρίες για την ακαδημαϊκή και την επαγγελματική τους πορεία. Το πρόγραμμα «Tipping Point» χρησιμοποιεί την τεχνογνωσία των 100mentors, την παγκοσμίως αναγνωρισμένη πλατφόρμα και προσφέρεται μέχρι σήμερα στα καλύτερα ιδιωτικά σχολεία σε όλο τον κόσμο, σαν επιπλέον παροχή, έχοντας αποσπάσει πλήθος βραβείων και διακρίσεων.

Λοιπές δράσεις

✓ **4ο Πανελλήνιο Φεστιβάλ Μαθητικού Ραδιοφώνου.**

Η Επιστημονική Εταιρεία “European School Radio, Το Πρώτο Μαθητικό Ραδιόφωνο”, το Πειραματικό Γυμνάσιο Πανεπιστημίου Κρήτης, μαζί με το Τμήμα Μηχανικών Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής του ΤΕΙ Κρήτης και την Περιφέρεια Κρήτης συνδιοργάνωσαν το **4ο Φεστιβάλ Μαθητικού Ραδιοφώνου**. Παράλληλα, στηρίχτηκε στη συνεργασία της Εκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Παιδαγωγικού Τμήματος Πανεπιστημίου Κύπρου. Το 4ο Φεστιβάλ Μαθητικού Ραδιοφώνου πραγματοποιήθηκε στο **Ρέθυμνο της Κρήτης από τις 16 έως τις 18 Μαρτίου 2017** και απευθυνόταν **σε σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Ελλάδας και της Κύπρου**. Στόχοι του 4ου Φεστιβάλ είναι να επικοινωνήσουν οι μαθητές των διαφορετικών ραδιοφωνικών ομάδων τις εμπειρίες τους στο Μαθητικό Ραδιόφωνο, να συνεργαστούν, να ψυχαγωγηθούν και να εκφραστούν δημιουργικά μέσα από ραδιοφωνικές δράσεις.

✓ **23ο Φεστιβάλ Παιδικής Θεατρικής Έκφρασης (Μάιος, Ηράκλειο)**

Με την συνδιοργάνωση της Περιφέρειας Κρήτης-Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου πραγματοποιήθηκε το «**23ο Παιδικό Φεστιβάλ Θεατρικής Έκφρασης**» που οργάνωσε ο Σύλλογος Εκπαιδευτικών Νομού Ηρακλείου «Νίκος Καζαντζάκης» από 24 έως 31 Μαΐου 2017 με ελεύθερη είσοδο στο Θεατρικό Σταθμό Ηρακλείου ενθαρρύνοντας τα παιδιά να συμμετάσχουν σε διαδικασίες και πρακτικές που προάγουν την έκφραση και τη διάδραση.

✓ **«Α΄ Περιφερειακή Μαθητιάδα Αθλητισμού και Πολιτισμού Κρήτης» (Οκτώβριος, Ηράκλειο)**

Η Α΄ Περιφερειακή Μαθητιάδα Αθλητισμού και Πολιτισμού είχε σαν σκοπό να μεταφέρει το εκπαιδευτικό μήνυμα «**χωρίς το φόβο της αποτυχίας και χωρίς το άγχος της νίκης**» σε όλους τους μαθητές και μαθήτριες της Περιφέρειας Κρήτης ώστε αυτενεργώντας να «παιδευτούν» στις αρχές του «ευ αγωνίζεσθαι» τις αυθεντικές αξίες των Ολυμπιακών Αγώνων με την διεξαγωγή 25 Ολυμπιακών αγωνισμάτων, να γνωρίσουν και να σεβαστούν την διαφορετικότητα με την διεξαγωγή 6 Παραολυμπιακών Αθλημάτων, να περιπλανηθούν, να συμμετάσχουν και να ανακαλύψουν ένα πλήθος υψηλού επιπέδου πολιτιστικών και βιωματικών δράσεων αλλά και να παρακολουθήσουν εκδηλώσεις θεάτρου, χορού και τραγουδιού από τα ίδια τα παιδιά και έζησαν μία μοναδική και ανεπανάληπτη εμπειρία. Πάνω από **17.000 μαθητές και μαθήτριες** όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, από το Νηπιαγωγείο μέχρι το Λύκειο, από όλη την Κρήτη, από την Κίσσομο μέχρι το Παλαίκαстро, περισσότεροι από 500 εθελοντές, ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα και συμμετείχαν σ’ αυτήν την διοργάνωση.

✓ **Το Καλλιτεχνικό Σχολείο Ηρακλείου στο Μέγαρο Μουσικής**

Δύο μεγάλες εκδηλώσεις στην Αθήνα πραγματοποίησε το Καλλιτεχνικό Σχολείο Ηρακλείου, με την υποστήριξη της Περιφέρειας Κρήτης προσκεκλημένο του ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Στις 8 Μαΐου, παρουσιάστηκε εκδήλωση με τίτλο «Άνθρωποι: Πρόσφυγες και τότε... και τώρα». Την Τρίτη 9 Μαΐου, στο Μέγαρο Μουσικής στο πλαίσιο δράσης του Υπουργείου με τον τίτλο: «Ένταξη Προσφυγοπαίδων, ηλικίας έως 15 ετών, στο Εκπαιδευτικό Σύστημα», παρουσιάστηκε Χοροθέατρο, με αναφορές στην ιστορία και στη μυθολογία της Κρήτης με τίτλο «Μινωική Κρήτη». Στις δράσεις συμμετείχαν επίσης τα άλλα δύο Καλλιτεχνικά Σχολεία της χώρας, των Αμπελοκήπων Θεσσαλονίκης και του Γέρακα της Αθήνας.

Δράσεις σε εξέλιξη

✓ **Συμμετοχή στην Επιτροπή Δια Βίου Εκπαίδευσης – Κατάρτισης του Πανεπιστημίου Κρήτης με στόχο τον σχεδιασμό και την οργάνωση του ΚΔΒΜ του Πανεπιστημίου Κρήτης**, το οποίο θα αναλαμβάνει δράσεις εκπαίδευσης ενηλίκων, τη διοργάνωση θερινών σχολείων και την προώθηση της δια βίου μάθησης.

✓ Παρακολούθηση έργου «**Περιφερειακός Μηχανισμός για την παρακολούθηση της αγοράς εργασίας**». Προκειμένου να συνδεθούν αποτελεσματικά και αξιόπιστα οι πολιτικές για την απασχόληση, την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση στην Περιφέρεια Κρήτης, επιδιώκεται η οργάνωση και λειτουργία ενός Περιφερειακού Μηχανισμού Παρακολούθησης των αναγκών της αγοράς εργασίας, ο οποίος θα διαμορφώνει τις κατευθύνσεις για την εξειδίκευση των δράσεων ενίσχυσης της απασχόλησης. Η λειτουργία του Περιφερειακού Μηχανισμού γίνεται μέσω της χρηματοδότησης του Πανεπιστημίου Κρήτης και αφορά στη συγκρότηση ενός μόνιμου μηχανισμού για τη διάγνωση και παρακολούθηση της κατάστασης των πραγμάτων (state of play) και των τάσεων στην αγορά εργασίας όσο και αναγκών της αγοράς εργασίας σε δεξιότητες και επαγγέλματα σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης για την περίοδο 2016-2021. Παράλληλα, ξεκίνησε και η υλοποίηση της Δράσης με τίτλο: «Πιλοτική Εφαρμογή Προγράμματος Κατάρτισης και Ενεργοποίησης Ανέργων».

✓ Σχεδιασμός, εισήγηση και έγκριση στην Εκτελεστική Επιτροπή, για την υπογραφή **Προγραμματικής Σύμβασης στον τομέα της Δια Βίου Μάθησης μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης και του Επιστημονικού Δικτύου Εκπαίδευσης Ενηλίκων Κρήτης (ΕΔΕΕΚ)**, με στόχο τη συνεργασία των δύο φορέων σε τεχνικό κι επιστημονικό επίπεδο για την υλοποίηση **Στρατηγικού Σχεδίου Δράσης που θα συμβάλλει στην ανάδειξη της Κρήτης, διεθνώς, ως την πρώτη -σε εθνικό επίπεδο- «Περιφέρεια που Μαθαίνει» με βάση τις προδιαγραφές της UNESCO**. Οι κύριες πρωτοβουλίες που προβλέπονται στο πλαίσιο της Προγραμματικής Σύμβασης περιλαμβάνουν:

- Δράσεις ευαισθητοποίησης των πολιτών και εκπροσώπων τους (τυπικών και άτυπων δομών), στην ενεργητική διαβούλευση, τη δημοκρατική συμμετοχή, την ανάδειξη των αναγκών της τοπικής κοινότητας και τη διεκδίκηση βιώσιμων λύσεων.
- Συντονισμό των ενεργειών δικτύωσης όσων φορέων εμπλέκονται στη δια βίου μάθηση (εκπαίδευση-πολιτισμός-τουρισμός-επιχειρηματικότητα) στο νησί, με στόχο τη συγκρότηση ενός διευρυμένου Δικτύου Συνεργασίας Αυτοδιοίκησης και Κοινωνικής Παρέμβασης.

Τμήμα Δια Βίου Μάθησης, Παιδείας & Απασχόλησης/Κ.Ε.ΚΑ.Π.Ε.Ρ.-Περιφέρειας Κρήτης

1. Προγράμματα Κατάρτισης

1.1 Προγράμματα που υλοποιούνται

1.1.1 Προγράμματα Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων

1.1.1.1 Εκπαίδευση προσωπικού επιχειρήσεων τροφίμων

Εντός του 2017 σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν τρία (3) προγράμματα, τα οποία παρακολούθησαν 61 απασχολούμενοι στο χώρο της εστίασης.

Το πρόγραμμα απευθυνόταν σε κάθε άτομο μιας επιχείρησης τροφίμων που έρχεται με οποιονδήποτε τρόπο σε επαφή με τα τρόφιμα (απλός χειριστής τροφίμων). Σκοπός του προγράμματος είναι να εκπαιδεύσει τον καταρτιζόμενο σε θέματα βασικών αρχών στην υγιεινή των τροφίμων, έτσι ώστε αυτός να αποτελέσει έναν υγιή και ασφαλή κρίκο στην τροφική αλυσίδα. Το πρόγραμμα αυτό πραγματοποιείται με μέριμνα και υποχρέωση των καταρτιζόμενων καθώς και των επιχειρήσεων.

Η διαδικασία ολοκληρώνεται με τη δυνατότητα πιστοποίησης από τον ΕΦΕΤ, μετά από συμμετοχή σε γραπτές εξετάσεις, οι οποίες ορίζονται σε χρόνο και τόπο από τον ΕΦΕΤ.

Συνολικά μέχρι σήμερα έχουν υλοποιηθεί 31 προγράμματα ΕΦΕΤ, τα οποία παρακολούθησαν περισσότεροι από 660 αυτοαπασχολούμενοι και απασχολούμενοι στον κλάδο των τροφίμων γενικότερα.

1.1.1.2 Διενέργεια Εξετάσεων ΕΦΕΤ

Το Κ.Ε.ΚΑ.Π.Ε.Ρ.-ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ σε συνεργασία με τον Ενιαίο Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ), διενήργησε εξετάσεις πιστοποίησης στο Ρέθυμνο τον περασμένο Απρίλιο.

Στις εξετάσεις συμμετείχαν 236 εργαζόμενοι του τομέα εστίασης οι οποίοι παρακολούθησαν και ολοκλήρωσαν επιτυχώς το εκπαιδευτικό πρόγραμμα Υγιεινή και Ασφάλεια Τροφίμων Επιπέδου-1, όπως αυτό εποπτεύεται και εγκρίνεται από τον ΕΦΕΤ.

Οι εξετάσεις πιστοποίησης πραγματοποιήθηκαν στις πιστοποιημένες αίθουσες της Κεντρικής δομής του Κ.Ε.ΚΑ.Π.Ε.Ρ.-ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ, και τη μέριμνα για την ορθή διεξαγωγή των εξετάσεων είχε το κλιμάκιο των υπαλλήλων της Δ/σης Εκπαίδευσης, Ενημέρωσης και Πληροφορικής της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΕΦΕΤ σε συνεργασία με τα στελέχη του Κ.Ε.ΚΑ.Π.Ε.Ρ..

Στο πλαίσιο της καλύτερης προετοιμασίας των συμμετεχόντων στην εξέταση πιστοποίησης από τον ΕΦΕΤ, το στελεχιακό δυναμικό του ΚΕΚΑΠΕΡ διενήργησε δέκα (10) εθελοντικά προγραμματισμένα επαναληπτικά προγράμματα. Στόχος ήταν η πληρέστερη προετοιμασία των υποψηφίων εκπαιδευομένων με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Αποτέλεσμα ήταν το σύνολο των συμμετεχόντων στις εξετάσεις να πιστοποιηθεί.

Συνολικά μέχρι σήμερα έχουν πιστοποιηθεί 291 εργαζόμενοι που απασχολούνται στον τομέα χειρισμού τροφίμων με επιτυχία 100%!

1.1.1.3 Βράβευση για την πρωτοβουλία με τίτλο «Εθελοντικές πρωτοβουλίες εκπαίδευσης, σε εθελοντές χειριστές τροφίμων σε συσσίτια απόρων από το Κ.Ε.ΚΑ.Π.Ε.Ρ.-ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ (Δημόσιο ΚΑΒΜ2)»

Στο πλαίσιο ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των κοινωνικών φορέων που δραστηριοποιούνται σ' όλη την Κρήτη, απονεμήθηκε στο Κ.Ε.ΚΑ.Π.Ε.Ρ.-ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ το βραβείο BRAVO, για πρώτη φορά, με την πρωτοβουλία με τίτλο «Εθελοντικές πρωτοβουλίες εκπαίδευσης, σε εθελοντές χειριστές τροφίμων σε συσσίτια απόρων από το Κ.Ε.ΚΑ.Π.Ε.Ρ.-ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ (Δημόσιο ΚΔΒΜ2)» και πιο συγκεκριμένα στην κατηγορία BRAVO IN ACTION (Συνεργασίες).

Τα BRAVO SUSTAINABILITY AWARDS 2017, διοργάνωσε το Quality Net Foundation, αναδεικνύοντας τις πρωτοβουλίες που συμβάλλουν στη Δημιουργία της Ελλάδας του Αύριο.

Η τελετή πραγματοποιήθηκε στο Μέγαρο Μουσικής υπό την αιγίδα του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και με τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Συμβουλίου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, του Γερμανικού Συμβουλίου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, του Ευρωπαϊκού Δικτύου για τη βιώσιμη Ανάπτυξη (ESDN) και του Παγκόσμιου Επιχειρηματικού Συμβουλίου για την Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Η ανάδειξη έγινε μεταξύ 278 πρωτοβουλιών Επιχειρήσεων, Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Κοινωνίας Πολιτών, που συμμετείχαν φέτος στον Κοινωνικό Διάλογο BRAVO και αναπτύχθηκε σε Εθνικό επίπεδο με 200 κοινωνικούς εταίρους και 7.000 ενεργούς πολίτες, υπογραμμίζοντας την σημαντικότητα της συνεργασίας και της σύμπραξης όλων των ενεργών πυρήνων της Ελληνικής κοινωνίας με στόχο τη δημιουργία ενός καλύτερου μέλλοντος.

Στόχος της δράσης ήταν η δωρεάν παροχή κατάλληλων γνώσεων και ανάπτυξη δεξιοτήτων σε εθελοντές πάνω σε θέματα τήρησης ορθών πρακτικών υγιεινής στον χειρισμό των τροφίμων συμβάλλοντας στην προστασία της υγείας των σιτιζόμενων πολιτών και προσφύγων. Τα προγράμματα αφορούσαν εκπαίδευση και κατάρτιση σε εθελοντικό προσωπικό – χειριστές τροφίμων που εμπλέκεται σε δράσεις που σχετίζονται με την αποθήκευση, διανομή τροφίμων σε συσσίτια, κοινωνικά παντοπωλεία, φιλανθρωπικά ιδρύματα, σε δράσεις που σχετίζονται με την αποθήκευση και τη διανομή τροφίμων. Σημειώνεται ότι τα προγράμματα αυτά εγκρίθηκαν και εποπτεύθηκαν από τον Ενιαίο Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (Ε.Φ.Ε.Τ), ο οποίος τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Οι συμμετέχοντες, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος, έλαβαν Βεβαίωση Παρακολούθησης από τον Ε.Φ.Ε.Τ..

Ο Θεσμός BRAVO που για τέσσερα συναπτά έτη διοργανώνεται από το Quality Net Foundation, το Δίκτυο Υπεύθυνων Οργανισμών και Ενεργών Πολιτών, συνδέεται για πρώτη φορά με την Πρωτοβουλία Sustainable Greece 2020 και εξελίσσεται στα Bravo Sustainability Awards. Θέτει ως στόχο του να αναδείξει και να επιβραβεύσει τις καλύτερες πρακτικές που κατεγράφησαν από τους συμμετέχοντες Οργανισμούς & Φορείς στο πλαίσιο του Διαλόγου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη της Πρωτοβουλίας Sustainable Greece 2020. Οι πρακτικές αυτές συμβάλλουν στην προώθηση της Βιώσιμης Ανάπτυξης, της Υπεύθυνης Επιχειρηματικότητας, της δημιουργίας προτύπων υπεύθυνης συμπεριφοράς και της βελτίωσης της ποιότητας ζωής στην ευρύτερη ελληνική κοινωνία.

1.2 Προγράμματα Λογαριασμού Απασχόλησης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΛΑΕΚ/ΟΑΕΔ) – Συνεργασία με φορείς Π.Ε. Ρεθύμνου

1.2.1 Συνεργασία με το Δήμο Ρεθύμνου

Η υλοποίηση των προγραμμάτων ήταν αποτέλεσμα συνεργασίας με τη Δ/ση καθαριότητας, διαχείρισης απορριμμάτων, αστικού περιβάλλοντος και πρασίνου του Δήμου Ρεθύμνου στο

πλαίσιο των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτιση εργαζομένων (ΛΑΕΚ 0,24%) του ΟΑΕΔ.

Τα προγράμματα αφορούσαν: «Βασικές Δεξιότητες Η/Υ με πιστοποίηση» και «Υγιεινή και Ασφάλεια Εργασίας». Ειδικότερα: το Πρόγραμμα «Βασικές Δεξιότητες Η/Υ» περιελάμβανε εκμάθηση στις βασικές ενότητες που οδηγούν σε πιστοποίηση (Word, Excel, Internet) με δυνατότητα συμμετοχής σε εξετάσεις για απόκτηση αναγνωρισμένου πιστοποιητικού γνώσης Η/Υ. Το πρόγραμμα «Υγιεινή και Ασφάλεια Εργασίας» περιελάμβανε: Εισαγωγή στην υγιεινή και ασφάλεια εργασίας, περιγραφή κινδύνων και μέτρα προστασίας σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ), πρόληψη από κίνδυνους πυρκαγιάς και μέτρα πυροπροστασίας, μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), σήμανση ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας, αναφορά σε πηγές πληροφόρησης για θέματα υγείας και ασφάλειας εργασίας και μέτρα προστασίας για εργασία σε περιορισμένους χώρους.

Επιπρόσθετα μετά το πέρας των εκπαιδύσεων, απονεμήθηκαν σε εργαζόμενους του τομέα καθαριότητας του Δήμου Ρεθύμνου, οι Βεβαιώσεις Παρακολούθησης δύο προγραμμάτων κατάρτισης σε εκδήλωση απονομής παρουσία της Αντιπεριφερειάρχη Ρεθύμνης κας Μαρίας Λιονή και του Δημάρχου Ρεθύμνου κ. Γιώργου Μαρινάκη.

Οι εργαζόμενοι δικαιούχοι του προγράμματος μετά την αποπληρωμή του προγράμματος από τον ΟΑΕΔ θα λάβουν το αντίστοιχο ποσό ωριαίας αμοιβής όπως προβλέπεται από τον ΟΑΕΔ.

1.2.2 Συνεργασία με το Δήμο Αμαρίου και την ΑΜΑΡΙ ΟΤΑ-ΑΕ

Σε συνεργασία με την ΑΜΑΡΙ ΑΕ - ΟΤΑ, στο πλαίσιο του προγράμματος για την επαγγελματική κατάρτιση εργαζομένων ΛΑΕΚ 0,24%/ΟΑΕΔ, υλοποιήθηκε επιμορφωτικό πρόγραμμα με τίτλο «Υγιεινή και Ασφάλεια Εργασίας».

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε στο Δημαρχείο Αμαρίου, στην Τ.Κ. Αποστόλων και το παρακολούθησαν 13 εργαζόμενοι του ΧΥΤΑ Αμαρίου.

Η θεματολογία του προγράμματος εκπαίδευσης περιλάμβανε: Εισαγωγή στην υγεία και ασφάλεια εργασίας, περιγραφή κινδύνων και μέτρα προστασίας σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ), πρόληψη από κίνδυνους πυρκαγιάς και μέτρα πυροπροστασίας, μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), σήμανση ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας, αναφορά σε πηγές πληροφόρησης για θέματα υγείας και ασφάλειας εργασίας και μέτρα προστασίας για εργασία σε περιορισμένους χώρους.

Επιπρόσθετα έγινε αναφορά για τις επιπτώσεις από τη χρήση υλικών με αμιάντο, ενημέρωση για τις επιτροπές Υγιεινής και Ασφάλειας εργασίας. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε για μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τη θερμική καταπόνηση κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, προληπτικά μέτρα προστασίας κατά των θορύβων καθώς και για υγιεινή και ασφάλεια στις εγκαταστάσεις βιολογικών καθαρισμών.

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος οι εργαζόμενοι έλαβαν τις βεβαιώσεις παρακολούθησης. Αξίζει να σημειωθεί ότι το πρόγραμμα υλοποιήθηκε προκειμένου να καλυφθούν οι διαπιστωμένες ανάγκες των εργαζομένων του ΧΥΤΑ Αμαρίου, ώστε οι εργαζόμενοι να επικαιροποιήσουν τις γνώσεις τους σε αποτελεσματικά μέτρα αυτοπροστασίας και διαχείρισης κινδύνων σ' ένα χώρο που απαιτεί ιδιαίτερες δεξιότητες και ικανότητες από πλευράς των εργαζομένων, λόγω των αυξημένων κινδύνων που καθημερινά αντιμετωπίζουν.

1.2.3 Σε συνεργασία με την Ένωση Τουριστικών Καταλυμάτων «Ο Ξένιος Ζευς» & το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Ν. Ρεθύμνου.

Το Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνης – Περιφέρειας Κρήτης (ΚΕΚΑΠΕΡ-Περιφέρειας Κρήτης), υλοποίησε επτά (7) προγράμματα κατάρτισης σε συνεργασία με την Ένωση Τουριστικών Καταλυμάτων «Ο Ξένιος Ζευς» και το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Ν. Ρεθύμνου, στο πλαίσιο του ΛΑΕΚ (Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση) 1-25 του ΟΑΕΔ. Αξίζει να σημειωθεί ότι η συνεργασία των τριών φορέων της Π.Ε. Ρεθύμνου ξεκίνησε από το 2012. Μέχρι σήμερα έχουν υλοποιηθεί 44 συνολικά εκπαιδευτικά προγράμματα τα οποία παρακολούθησαν περισσότερα από 1100 εργαζόμενοι του τουριστικού τομέα.

Τα προγράμματα ήταν 32 ωρών το καθένα, ανεξαρτήτως εκπαιδευτικού επιπέδου και αφορούσαν:

1. Αγγλική και Γαλλική ορολογία στην εξυπηρέτηση πελατών σε τουριστικά καταλύματα,
2. Στέλεχος υποστήριξης δημοσίων σχέσεων
3. BARTENDER SERVIS (Ποιοτική εξυπηρέτηση),
4. Παραδοσιακή Κουζίνα-Μαγειρική,
5. Υγιεινή και Ασφάλεια Τροφίμων (2 προγράμματα),

Συνολικά συμμετείχαν 175 εργαζόμενοι στον τουριστικό τομέα. Επιπρόσθετα τον Μάρτιο 2017 πραγματοποιήθηκε στο εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Ρεθύμνου, η απονομή των βεβαιώσεων σε εργαζόμενους του τουριστικού τομέα, που ολοκλήρωσαν τα προγράμματα στο πλαίσιο του Λογαριασμού Απασχόλησης Επαγγελματικής Κατάρτισης 1-25 το έτος 2016-17.

Γνώμονας του Κ.Ε.ΚΑ.Π.Ε.Ρ.-ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ είναι η συνέχιση των συνεργασιών και της δημιουργίας εκπαιδευτικών δράσεων οι οποίες προσαρμόζονται και ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες των συμμετεχόντων. Στόχος είναι ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων που θα αναβαθμίσουν το επαγγελματικό προφίλ και την ομαλότερη ένταξη των εργαζομένων στις δυναμικές απαιτήσεις της αγοράς εργασίας, επενδύοντας παράλληλα στην εσωτερική ανάπτυξη του ίδιου του ατόμου.

Για το έτος 2017 το Κ.Ε.ΚΑ.Π.Ε.Ρ.-Περιφέρειας Κρήτης συνεχίζει τη συνεργασία του με εργοδοτικούς φορείς, υποβάλλοντας για τη νέα περίοδο εννέα (9) νέα εκπαιδευτικά προγράμματα τα οποία βρίσκονται στη φάση της αξιολόγησης. Η θεματολογία των προγραμμάτων εξειδικεύεται ως εξής:

1. Υγιεινή και Ασφάλεια Τροφίμων
2. Image making – Ερμηνεύοντας τη γλώσσα του σώματος
3. Διαχείριση παραπόνων – After sales services
4. Συμπεριφορά πελατών και επικοινωνιακές ιδιαιτερότητες
5. Διαχείριση εργασιακού stress – Εμπύχωση, ενδυνάμωση
6. Αγγλική Ορολογία στην Εξυπηρέτηση Πελατών

7.	Διαδικτυακό Marketing – Social Media
8.	Εδεσματολόγιο στη μαζική εστίαση και την κρητική κουζίνα
9.	Η τέχνη στο αλκοολούχο ποτό – Κρασί συνδέει και προάγει το servis και την κρητική διατροφή

1.3 Εξετάσεις χορήγησης πιστοποιητικού γνώσεων ορθολογικής χρήσης φαρμάκων

Στο πλαίσιο απόκτησης πιστοποιητικού γνώσεων ορθολογικής χρήσης φαρμάκων, οργανώθηκαν και υλοποιήθηκαν εξετάσεις για την απόκτηση πιστοποιητικού γνώσεων Ορθολογικής Χρήσης Γεωργικών Φαρμάκων στο πιστοποιημένο εργαστήριο πληροφορικής.

Στις εξετάσεις συμμετείχαν επαγγελματίες και ερασιτέχνες χρήστες γεωργικών φαρμάκων, διατηρώντας το ποσοστό επιτυχίας του εξεταστικού κέντρου στο 100%.

Το κόστος συμμετοχής στις εξετάσεις, για κάθε ενδιαφερόμενο, αφορούσε μόνο το ποσό για το προαπαιτούμενο παράβολο στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, χωρίς καμιά άλλη οικονομική επιβάρυνση ενώ η προετοιμασία για τις εξετάσεις αποτελούσε αποκλειστική ευθύνη του συμμετέχοντα.

1.4 Εκπαίδευση Η/Υ σε μόνιμους υπαλλήλους της ΠΕ Ρεθύμνης

Στο πλαίσιο βελτίωσης των γνώσεων και δεξιοτήτων των υπαλλήλων της Π.Ε. Ρεθύμνης, το Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνης – Περιφέρειας Κρήτης (Κ.Ε.ΚΑ.Π.Ε.Ρ.-ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ), ολοκλήρωσε δύο προγράμματα κατάρτισης πάνω σε θέματα εκμάθησης και χειρισμού νέων προγραμμάτων Η/Υ.

Στόχος των προγραμμάτων ήταν η απόκτηση βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων σε χειρισμό προγραμμάτων Η/Υ λαμβάνοντας την αντίστοιχη πιστοποίηση.

Η διάρκεια του κάθε προγράμματος ήταν συνολικά 30 ημερών και πραγματοποιήθηκε σε εννέα εκπαιδευτικές συναντήσεις τριώρης ημερήσιας εκπαίδευσης.

Η κάθε ενότητα ολοκληρώνονταν σε τρεις ημερήσιες εκπαιδευτικές συναντήσεις, με στόχο οι συμμετέχοντες να λαμβάνουν την απαραίτητη γνώση, οι οποίοι μέσω της δικής τους προσπάθειας και της ατομικής τους εξάσκησης να πολλαπλασιάζουν τη γνώση αυτή.

Το πρόγραμμα περιλάμβανε θεωρητικό και πρακτικό μέρος. Τα δύο πρώτα τρίωρα κάθε ενότητας αφορούσαν τη θεωρητική εισαγωγή και εκπαίδευση στην ενότητα, ενώ το τρίτο αφορούσε ερωτήσεις και εξάσκηση στη φόρμα των εξετάσεων.

Επιπλέον, όποιος εκπαιδευόμενος το θεωρούσε απαραίτητο, του παρέχονταν η δυνατότητα εξατομικευμένης προσέγγισης από τον εκπαιδευτή πρακτικής.

2. Συνδιοργάνωση Σεμιναρίων

2.1 Σεμινάριο για «Άμεσες ενέργειες μετά από σεισμό και κρατική μέριμνα για την αποκατάσταση των πληγέντων».

Το σεμινάριο πραγματοποιήθηκε συνεργασία με το τμήμα Πολιτικής Προστασίας, τη Διεύθυνση Τεχνικών Έργων και το Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνης – Περιφέρειας Κρήτης (ΚΕΚΑΠΕΡ – Περιφέρειας Κρήτης). Εισηγητές ήταν στελέχη της Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Δ.Α.Ε.Φ.Κ.) του Υπουργείου Υποδομών. Η Δ.Α.Ε.Φ.Κ. είναι η Υπηρεσία επιφορτισμένη με την άμεση καταγραφή των καταστροφών μετά από ένα φυσικό φαινόμενο.

Συμμετείχαν στελέχη Πολιτικής Προστασίας της Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνης, Χανίων και Ηρακλείου καθώς και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, μηχανικοί της Π.Ε. Ρεθύμνης και Χανίων, καθώς και των Δήμων Ρεθύμνης, Χανίων, Ηρακλείου και Πλατανιά Χανίων. Επίσης, συμμετείχαν μηχανικοί του Πανεπιστημίου Κρήτης, του Νοσοκομείου Ρεθύμνου, καθώς και στελέχη της Εφορίας Αρχαιοτήτων Ρεθύμνου και του ΙΓΜΕ.

Όλοι οι παραπάνω φορείς είναι επιφορτισμένοι με τον έλεγχο υποδομών της αρμοδιότητας τους μετά από ισχυρό σεισμό. Το παραπάνω σεμινάριο πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα του φοιτητικού πολιτιστικού κέντρου «Ξενία». Στο σεμινάριο αναλύθηκαν θέματα, που αφορούν στην κινητοποίηση των Υπηρεσιών αμέσως μετά από έναν σεισμό, και τις άμεσες ενέργειες που πρέπει να γίνουν, τις επείγουσες τεχνικές επέμβασης για υποστήλωση κτηρίων που έχουν πληγεί από τον σεισμό, καθώς και την μεθοδολογία αποκατάστασης των βλαβών των κτηρίων.

Το παραπάνω σεμινάριο διοργανώθηκε στα πλαίσια της προετοιμασίας των τοπικών φορέων για την αντιμετώπιση συνεπειών από έναν ισχυρό σεισμό, και προκειμένου αφενός μεν οι τοπικές υπηρεσίες να «εκμεταλλευτούν» την τεράστια εμπειρία της ΔΑΕΦΚ στην αντιμετώπιση συνεπειών από σεισμούς, αφετέρου να υπάρχει εξοικείωση των τοπικών υπηρεσιών με τις διαδικασίες και τα στελέχη της ΔΑΕΦΚ, για την καλύτερη δυνατή συνεργασία σε περίπτωση σεισμού.

2.2 Σεμινάριο για την «Διαχείριση Ποιότητας Τεχνικών Έργων»

Συνδιοργάνωση σεμιναρίου με θέμα «Σχεδιασμός και προετοιμασία διαδικασιών δημόσιων συμβάσεων έργων, μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (Ν.4412/2016) Επίπεδο II.» σε συνεργασία με τον ΕΜΔΥΔΑΣ (Σύλλογος Μηχανικών του Δημοσίου) Τμήμα Δυτικής Κρήτης και το ΙΝΕΠ (Ινστιτούτο Επιμόρφωσης Στελεχών Δημόσιας Διοίκησης) από 16/10/2017-18/10/2017 στο Ρέθυμνο .

Το σεμινάριο παρακολούθησαν 22 Μηχανικοί του Δημοσίου από την Περιφέρεια Κρήτης, τους Δήμους Ρεθύμνου, Αγίου Βασιλείου, Κισάμου Χανίων, το Πανεπιστήμιο Κρήτης και το Νοσοκομείο Ρεθύμνου.

Η εκπαίδευση περιελάμβανε εισηγήσεις και παρουσιάσεις τους σε θέματα αρμοδιότητας τους, που αφορούν την Κωδικοποίηση Νομοθεσίας Δημοσίων Έργων, τα Πρότυπα, τις Προδιαγραφές και τους κανονισμούς.

2.3 Πραγματοποίηση διήμερου σεμιναρίου τυροκομίας σε συνεργασία με το Πρότυπο Γεωργικό Σχολείο Μεσσαράς

Πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις του Κέντρου ΔΗΜΗΤΡΑ Μεσσαράς (Πρότυπο Γεωργικό Σχολείο) σε συνεργασία με το Δημόσιο Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου - Περιφέρειας Κρήτης, διήμερο εκπαιδευτικό σεμινάριο με θέμα «Μέθοδοι παρασκευής μαλακών και σκληρών τυριών».

Το σεμινάριο περιελάμβανε έξι (6) ώρες θεωρητική παρουσίαση σε διδασκαλία και έξι (6) ώρες πρακτική εξάσκηση σε εργαστήριο του ΠΓΣ Μεσσαράς (Γεωργική Σχολή). Κατά τη θεωρητική παρουσίαση έγινε γενική και ειδική αναφορά για το τυρί, την ιστορική διαδρομή στην Κρήτη, τις κατηγορίες των τυριών, αναλύθηκαν τα στάδια παρασκευής σκληρών και μαλακών τυριών και γιαούρτης. Τη δεύτερη ημέρα πραγματοποιήθηκε τυροκόμιση, ξεκινώντας από τις φάσεις της παστερίωσης, αναλύοντας τα στάδια και τις διεργασίες που πραγματοποιούνται στο γάλα κατά τη φάση της πήξης, της σχηματοποίησης του τυροπήγματος, του κοψίματος, της τελικής σχηματοποίησης στα καλούπια καθώς και των

εργασιών που πρόκειται να ακολουθήσουν κατά τις φάσεις του αλατίσματος μέχρι την τελική ωρίμανση του τυριού.

Στους συμμετέχοντες δόθηκε εκπαιδευτικό υλικό και βεβαίωση παρακολούθησης. Το σεμινάριο παρακολούθησαν συνολικά 37 συμμετέχοντες πολλαπλού εκπαιδευτικού και ηλικιακού επιπέδου.

2.4 Πραγματοποίηση σεμιναρίου για την επιμόρφωση μηχανικών δημοσίων υπαλλήλων της Π.Ε. Ρεθύμνου

Συνδιοργάνωση σεμιναρίου «Επιμόρφωση Μηχανικών των Δήμων Ν. Ρεθύμνης από την εταιρεία ACE HELLAS για την εφαρμογή του προγράμματος σύνταξης μελετών Δημοσίων Έργων». Το σεμινάριο αφορούσε εφαρμογή του προγράμματος σύνταξης μελετών Δημοσίων Έργων.

3. Προγράμματα σε συνεργασία με το Ελληνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ)

Με απόφαση της Αντιπεριφερειάρχη Ρεθύμνου παραχωρήσαμε πιστοποιημένη αίθουσα για την υλοποίηση των προγραμμάτων εκπαίδευσης Α' Βοηθειών σε θέματα «Πρώτες Βοήθειες και βασική Καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση με την χρήση εξωτερικού απινιδωτή», σε συνεργασία με τον τομέα Ρεθύμνου του Παραρτήματος Ηρακλείου του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ), στο Ρέθυμνο.

Στο πλαίσιο αυτό συνδιοργανώσαμε προγράμματα με στόχο την απόκτηση δεξιοτήτων και ικανοτήτων πάνω σε θέματα πρώτων βοηθειών.

Ειδικότερα:

Σε συνεργασία με την Ένωση Τουριστικών Καταλυμάτων Ξένιος Ζευς και το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Ρεθύμνου διοργανώσαμε και ολοκληρώσαμε δύο προγράμματα εκπαίδευσης.

Σε συνεργασία με την ΑΜΑΡΙ ΟΤΑ ΑΕ ολοκληρώθηκε ένα πρόγραμμα για εργαζόμενους στο ΧΥΤΑ Αμαρίου και σε συνεργασία με την υπηρεσία καθαριότητας του Δήμου Ρεθύμνου ολοκληρώθηκε ένα (1) πρόγραμμα για υπαλλήλους του τομέα καθαριότητας.

Τα προγράμματα υλοποιήθηκαν στην πιστοποιημένη δομή του παραρτήματος ΚΕΚΑΠΕΡ στα Μυσσίρια και το παρακολούθησαν συνολικά 75 συμμετέχοντες. Το πρόγραμμα περιλάμβανε θεωρητικό και πρακτικό μέρος στο οποίο οι συμμετέχοντες είχαν την δυνατότητα άσκησης πάνω σε βασικές πρακτικές υποστήριξης της ζωής, αυτόματη εξωτερική απινίδωση, προσέγγιση ατόμου που έχει καταρρεύσει, εφαρμογή θωρακικών συμπίεσεων και εμφυσήσεων διάσωσης, πλάγια θέση ασφαλείας, αντιμετώπιση πνιγμονής – εξαγωγή ξένου σώματος, αντιμετώπιση πνιγμού κ.ά). Εισηγητές στα προγράμματα ήταν εκπαιδευτές-διασώστες του τμήματος ΕΚΑΒ Ρεθύμνου. Μετά το πέρας των εκπαιδεύσεων οι συμμετέχοντες είχαν τη δυνατότητα να λάβουν Βεβαίωση Παρακολούθησης από το Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας.

4. Υποστήριξη Ευρωπαϊκών Δικτύων

Τα στελέχη του τμήματος παρακολουθούν και στηρίζουν τις δραστηριότητες δύο σημαντικών ευρωπαϊκών δικτύων του AREPO που εξειδικεύεται στην προώθηση, προάσπιση και προστασία των Γεωγραφικών Ενδείξεων και του EUROMONTANA που εξειδικεύεται στην ανάπτυξη των ευρωπαϊκών ορεινών όγκων

5. Ευρωπαϊκά προγράμματα

5.1 «Emblematic»

Η Περιφέρεια Κρήτης συμμετέχει ως συνεργαζόμενος εταίρος στο πλαίσιο του σχεδίου εδαφικής συνεργασίας: **INTERREG MED (2014-2020) με τίτλο: ‘Εμβληματικά Μεσογειακά Βουνά ως παράκτιοι προορισμοί αριστείας** (Emblematic Mediterranean Mountains as Coastal destinations of Excellence) «Emblematic», συνολικού προϋπολογισμού 2,95 εκ. €.

Το Πρόγραμμα «MED» είναι διακρατικό Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας. Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως εργαλείο περιφερειακής πολιτικής. Συνεχίζει την παράδοση των ευρωπαϊκών Προγραμμάτων συνεργασίας γνωστών ως Interreg.

Επικεφαλής εταίρος του σχεδίου είναι το **Syndicat Mixte Canigo Grand Site από τη Γαλλία.**

Συνολικά στο έργο συμμετέχουν 16 εταίροι. Δέκα (10) εταίροι που εκπροσωπούν ουσιαστικά 9 μεσογειακά εμβληματικά και παραθαλάσσια βουνά καθώς και 7 συνεργαζόμενοι εταίροι. Μεταξύ των εταίρων είναι ο ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΑΑΕ-ΟΤΑ ως αναπτυξιακός φορέας διαχείρισης του Γεωφυσικού Πάρκου του Ορεινού όγκου του Ψηλορείτη καθώς και η Περιφέρεια Κρήτης ως συνεργαζόμενος εταίρος.

Στόχος του έργου «Emblematic», είναι να δημιουργήσει και να εξετάσει μια νέα και ριζικά διαφορετική τουριστική προσφορά, βασισμένη στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εμβληματικών βουνών και να δημιουργήσει μια εναλλακτική πρόταση απέναντι στις παραδοσιακές μορφές τουρισμού των παράκτιων περιοχών. Το σχέδιο αυτό προτίθεται να προτείνει τρόπους διασύνδεσης των παράκτιων περιοχών με την ενδοχώρα των εμπλεκόμενων ορεινών όγκων, προκειμένου να αποτελέσει ένα μέσο διασύνδεσης των δύο αυτών περιοχών με τόσο σημαντικά διαφορετικά χαρακτηριστικά. Το σχέδιο ενδιαφέρεται για τη δημιουργία ενός συνειδητοποιημένου τουριστικού ρεύματος μέσω ενός νέου τρόπου που συνδυάζει την ανάπτυξη και την προστασία των φυσικών περιβαλλόντων, εφαρμόζοντας μία περισσότερο υποστηρικτική και υπεύθυνη διαχείριση των τουριστικών ροών και μία μεγαλύτερη ανάμειξη των κατοίκων και των τοπικών φορέων. Το έργο θα συμβάλλει στην εξισορρόπηση των τουριστικών ροών ανάμεσα στη θάλασσα και στο βουνό, θα επεκτείνει την εποχικότητα και θα βελτιώσει τις οικονομικές αποδόσεις για τις περιοχές.

Για την υλοποίηση του έργου θα γίνουν οι απαραίτητες μελέτες καθώς και η πιλοτική εφαρμογή τους σε κάθε περιοχή ξεχωριστά, ενώ θα δημιουργηθεί και ανάλογο υλικό ηλεκτρονικό και έντυπο υλικό.

5.2 «Πρόληψη και καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας»

Ολοκλήρωση των δύο φάσεων του διακρατικού εκπαιδευτικού προγράμματος με τίτλο: «Πρόληψη και καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας». Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος **ERASMUS+, ΚΑ1 σχέδιο για την κινητικότητα των εκπαιδευτών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης** και με συνεργαζόμενους φορείς το **Κ.Ε.ΚΑ.Π.Ε.Ρ.-ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ, τη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Ρεθύμνου και το Ινστιτούτο Ευρωπαϊκής Εκπαίδευσης (EELI).**

Στόχος του προγράμματος ήταν η εκπαίδευση στελεχών της ΕΕΚ για την πρόληψη της σχολικής αποτυχίας αξιοποιώντας νέες μεθόδους προσέγγισης των μαθητών που κινδυνεύουν από σχολική αποτυχία που τους οδηγεί στη σχολική διαρροή. Επιπρόσθετα στόχος του σχεδίου ήταν η παρουσίαση προγραμμάτων στήριξης που υλοποιούνται σε σχολεία και οικογένειες της Δανίας με έμφαση στην ενίσχυση του ρόλου του εκπαιδευτικού.

Το πρόγραμμα κινητικότητας απευθύνονταν σε εκπαιδευτικούς και ειδικότητες που εργάζονται στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και σε φορείς της Δια Βίου Εκπαίδευσης της ΕΕΚ και περιελάμβανε επιμορφωτικό σεμινάριο διάρκειας 36 διδακτικών ωρών με σκοπό την υποστήριξη συμβούλων / εκπαιδευτικών / εκπαιδευτών ενηλίκων ώστε να αναβαθμίσουν τις μεθόδους εργασίας τους και να αποκτήσουν υποστηρικτικές τεχνικές που μπορούν να εφαρμοστούν ως εργαλεία στην καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και διαρροής.

Φορέας υποδοχής του σχεδίου ήταν το «International Skole», οργανισμός κατάρτισης εκπαιδευτών με στόχο την εξειδίκευση στελεχών εκπαίδευσης και τη διαχείριση προγραμμάτων διεθνοποίησης, καινοτομίας και αντιμετώπισης της σχολικής διαρροής με έδρα το Aarhus της Δανίας. Το «International Skole» εξειδικεύεται στην ανάπτυξη μεθόδων και εργαλείων των οποίων η εφαρμογή βελτιώνει τη σχολική απόδοση, προλαμβάνει τη σχολική αποτυχία και τη μειώνει τη σχολική διαρροή.

Στο πλαίσιο της εκπαίδευσης παρουσιάστηκε το θεωρητικό υπόβαθρο για την καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας, αξιοποιώντας βασικές αρχές της εφαρμοσμένης θετικής ψυχολογίας στην εκπαιδευτική διαδικασία. Αναλύθηκαν και συζητήθηκαν κοινωνικοί κανόνες (social norms), η εσωτερικοποίηση τους καθώς και ο τρόπος που ενσωματώνονται στη συμπεριφορά του εκπαιδευόμενου. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στο ρόλο της εκπαίδευσης, της προσωπικότητας, της οικογένειας και της κοινότητας στην οποία διαβιεί ο εκπαιδευόμενος καθώς και στους παράγοντες που επιδρούν στην απόφαση απομάκρυνσης από το σχολείο. Επιπρόσθετα, παρουσιάστηκαν οι πρώτες ενδείξεις και τα χαρακτηριστικά των εκπαιδευόμενων, τα εργαλεία αναγνώρισης, η διαδικασία χαρτογράφησης, οι μέθοδοι και η διαδικασία προσέγγισης των ατόμων που βρίσκονται στην επικίνδυνη ζώνη, και κυρίως τα αποτελέσματα αυτής της προσέγγισης μέσα από συνεντεύξεις των ίδιων των εκπαιδευόμενων. Στην πρώτη φάση της διακρατικής επιμόρφωσης συμμετείχαν οχτώ (8) εκπαιδευτικοί και εκπαιδευτές ενηλίκων του Ν. Ρεθύμνου και είχε διάρκεια πέντε (5) ημέρες, από τις 27 έως τις 31 Αυγούστου. Στους συμμετέχοντες δόθηκε εκπαιδευτικό υλικό σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή ενώ στο τέλος δόθηκαν οι βεβαιώσεις παρακολούθησης από τον εκπαιδευτικό φορέα φιλοξενίας.

6. Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών του Πανεπιστημίου Κρήτης

Ο φορέας μας συμμετέχει στο Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης φοιτητών του Πανεπιστημίου Κρήτης. Πρακτική Άσκηση είναι η ευκαιρία, που δίνεται για την ενίσχυση των ακαδημαϊκών γνώσεων και της επαγγελματικής ανάπτυξης, στηρίζοντας τον προσωπικό σχεδιασμό κάθε φοιτητή, για ένταξη του στην αγορά εργασίας. Ο όρος Πρακτική Άσκηση χρησιμοποιείται προκειμένου να περιγράψει μια περίοδο εργασίας κατά την οποία, κάποιος ασχολείται σε ένα φορέα με σκοπό την απόκτηση εμπειρίας στον εργασιακό χώρο σε συγκεκριμένη δραστηριότητα που σχετίζεται με τις ακαδημαϊκές σπουδές του και τους προσωπικούς του στόχους.

Το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης είναι συγχρηματοδοτούμενο έργο κατά 25% από εθνικούς πόρους και κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

7. Άμεσα υλοποιήσιμες δράσεις

Το Κ.Ε.ΚΑ.Π.Ε.Ρ.-ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ θέλοντας να ανταποκριθεί στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας, σχεδιάζει την υλοποίηση δωρεάν προγράμματος εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας, βασικού επιπέδου (Α1 του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας). Τα σεμινάρια απευθύνονται σε ενήλικες που διαμένουν νόμιμα στην Περιφέρεια Κρήτης, σε μόνιμη ή εποχιακή βάση.

Η ανάπτυξη γλωσσικών δεξιοτήτων επικοινωνίας στην Ελληνική Γλώσσα, διευκολύνει την ένταξη του ατόμου στην τοπική κοινωνία, στο εργασιακό περιβάλλον, στον τρόπο ζωής και στον ελληνικό πολιτισμό, καθώς και στην απλή διεκπεραίωση καθημερινών δραστηριοτήτων ή γραφειοκρατικών διαδικασιών.

Σε συνεργασία με φορείς της Π.Ε. Ρεθύμνου προχωρήσαμε στο σχεδιασμό προγραμμάτων ελληνικής γλώσσας. Στην φάση αυτή είμαστε στη διαδικασία επιλογής εκπαιδευτών του προγράμματος.

8. Άλλες δραστηριότητες

1. Υλοποίηση του συνόλου των δράσεων που αφορούν την Γενική Συνέλευση της ένωσης AREPO που πραγματοποιήθηκε στο Ηράκλειο τον Οκτώβριο του 2017 και την ανάληψη της Προεδρίας από την Περιφέρεια Κρήτης.
2. Ενημέρωση και παρακολούθηση Ιστοσελίδας www.kekaper.gr.
3. Συμμετοχή ως εισηγητές σε σεμινάριο επιμόρφωσης εκπαιδευτικών στο ΚΠΕ Ανωγείων
4. Συμμετοχή στην ομάδα εργασίας για την κατοχύρωση νέων προϊόντων ΠΟΠ
5. Συμμετοχή στο παγκόσμιο forum ORIGO στην Πάρμα της Ιταλίας για τις Γεωγραφικές Ενδείξεις
6. Αποπληρωμές προγραμμάτων ΛΑΕΚ/1-25 ετών 2014 και 2015
7. Ολοκλήρωση οικονομικών ελέγχων από τον Επίτροπο Ελεγκτικού Συνεδρίου για τα προγράμματα ετών 1998-2001
8. Συνεργασία για την υποβολή του προγράμματος με τίτλο Filo-Fighting Loneliness στο πλαίσιο του ERASMUS+, KA2
9. Συνεργασία για την υποβολή του προγράμματος με τίτλο: Improving digital skills for boosting youth employability at the Mediterranean basin στο πλαίσιο του ENI CBC Med Programme
10. Συνεργασία με τον φαρμακευτικό Σύλλογο στο πλαίσιο του ΛΑΕΚ 1-25 και την υποβολή προγράμματος
11. Παρουσίαση προγράμματος Emblematic στην ομάδα εργασίας των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων

9. Στοχοθεσία επόμενης περιόδου

Στόχος του τμήματος Δια, Βίου Μάθησης, Παιδείας και Απασχόλησης της Π.Ε Ρεθύμνης και του Κ.Ε.ΚΑ.Π.Ε.Ρ.-ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ παραμένει η δημιουργία παραρτημάτων σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της Κρήτης (Χανίων, Ηρακλείου, Λασιθίου), προκειμένου να:

- √ Συμβάλλουμε στην ομαλότερη ενσωμάτωση των μεταναστών στον κοινωνικό ιστό διοργανώνοντας στοχευμένες εκπαιδευτικές δράσεις .
- √ Δοθεί η δυνατότητα της ευρύτερης διάχυσης γνώσης σε συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού της Περιφέρειας Κρήτης.
- √ Η απορρόφηση κονδυλίων, μέσω της ανταγωνιστικότητας και της βελτίωσης του διεκδικητικού πλαισίου, για υλοποίηση περισσότερων δράσεων Κατάρτισης και συμβουλευτικής περιφερειακής εμβέλειας, Διακρατικών συνεργασιών και Συμμετοχής σε

πρωτοβουλίες εθνικού και κοινοτικού επιπέδου, ενδυναμώνοντας και καθιστώντας το Κ.Ε.ΚΑ.Π.Ε.Ρ σ' ένα ισχυρό πόλο Δια Βίου Μάθησης της Περιφέρειας Κρήτης.

Επιπρόσθετα στόχοι μας είναι:

- Να επιτευχθεί η ομαλή ένταξη ευαίσθητων κοινωνικά ομάδων αξιοποιώντας προγράμματα κατάρτισης και εκπαίδευσης όπως η εκμάθηση ελληνικής γλώσσας, βασικών δεξιοτήτων ΗΥ, κ.ά.
- Να βελτιωθεί την εξωστρέφεια του φορέα μας μεταφράζοντας την ιστοσελίδα μας www.kekaper.gr στα αγγλικά.
- Να διευρύνθει ακόμα περισσότερο τις συνεργασίες μας με ακαδημαϊκούς, κοινωνικούς και παραγωγικούς φορείς της Κρήτης.

Η παρούσα οικονομική συγκυρία, με τα απορρέοντα προβλήματα (ανεργίας, μερικής απασχόλησης, ετεροαπασχόλησης κ.ά), επιβάλλουν να επενδύσουμε στην ανάπτυξη, υποστήριξη και ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού της Περιφέρειας Κρήτης.

Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα

FILO

Σύντομη περιγραφή έργου

Το έργο

Το Ευρωπαϊκό Έργο FILO: Fighting Loneliness - «Αντιμετωπίζοντας τη Μοναξιά» - στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος ERASMUS+, του άξονα συνεργασίας για την καινοτομία και την ανταλλαγή καλών πρακτικών, της στρατηγικής συνεργασίας για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Σκοπός του έργου «FILO» είναι η διαμόρφωση προτάσεων για την ανάπτυξη ενός καινοτόμου προγράμματος ενίσχυσης επαγγελματικών προσόντων στο πεδίο αντιμετώπισης της μοναξιάς των ατόμων τρίτης ηλικίας. Η ανάπτυξη του εκπαιδευτικού προγράμματος θα βασιστεί στην αξιοποίηση της ανταλλαγής καλών πρακτικών στο πεδίο αυτό, μεταξύ των συμμετεχόντων του έργου, οι οποίες αφορούν στην παρέμβαση της τοπικής αυτοδιοίκησης στην κοινότητα. Στο έργο, εκτός από την Περιφέρεια Κρήτης συμμετέχουν, το Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών του Ρότερνταμ (Ολλανδία) ως επικεφαλής εταίρος, ο Δήμος Ρότερνταμ (Ολλανδία), η Εταιρεία Περίθαλψης Ροσελάρε (Βέλγιο), ο Δήμος Μασσαλίας (Γαλλία), το ENSA - Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Δίκτυο Κοινωνικών Υπηρεσιών (Ιταλία με έδρα τις Βρυξέλλες), ο Κοινωνικός Συνεταιρισμός για την κατάρτιση και την ένταξη στην εργασία της Βενετίας (Ιταλία) & ο Δήμος Nacka (Σουηδία).

Το έργο υλοποιείται από τη Δ/ση Απασχόλησης, Δια Βίου Μάθησης και Εμπορίου. Ομάδα Έργου: Κατερίνα Βλασάκη, Κατερίνα Αποστολάκη, Καλλιόπη Μαρκάκη, Ελένη Σωτηροπούλου.

Δράσεις που υλοποιήθηκαν

- Συμμετοχή της Περιφέρειας Κρήτης στην εναρκτήρια συνάντηση των εταίρων του έργου στο Ρότερνταμ της Ολλανδίας για την ανταλλαγή καλών πρακτικών σε κοινοτικές μορφές φροντίδας ατόμων τρίτης ηλικίας. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε 23-25 Οκτωβρίου 2017. Σε ειδικά εργαστήρια που αναπτύχθηκαν στη συνάντηση, συζητήθηκαν ζητήματα μεθοδολογίας για τη συλλογή, επεξεργασία και αξιοποίηση καλών πρακτικών από

τις συμμετέχουσες χώρες. Παρουσιάστηκαν 3 καλές πρακτικές κοινοτικής παροχής υπηρεσιών σε άτομα τρίτης ηλικίας οι οποίες λαμβάνουν χώρα στην πόλη του Ρότερνταμ, ενώ πραγματοποιήθηκε επιτόπια και βιωματική επίσκεψη σε μία εξ αυτών, από την πλευρά των συμμετεχόντων εταίρων. Στα εργαστήρια επιχειρήθηκε η πρώτη απόπειρα αξιολόγησης των πρακτικών αυτών με την πραγματοποίηση της SWOT Ανάλυσης προκειμένου να καταγραφούν τα πλεονεκτήματα και οι αδυναμίες κάθε βέλτιστης πρακτικής ενώ εξετάστηκαν οι πιθανές ευκαιρίες και απειλές που μπορεί να προκύψουν από την εφαρμογή των πρακτικών αυτών.

Άξονας 7. Τεχνολογία

«Καθένας έχει δικαίωμα συμμετοχής στην Κοινωνία της Πληροφορίας. Η διευκόλυνση της πρόσβασης στις πληροφορίες που διακινούνται ηλεκτρονικά και της παραγωγής, ανταλλαγής και διάδοσής τους, αποτελεί υποχρέωση του Κράτους...». Σύνταγμα της Ελλάδας, Άρθρο 5^Α

E1. Πρόλογος Απολογισμού 2017

Το 2017 αποτέλεσε τον **δεύτερο** ουσιαστικά χρόνο υλοποίησης του Στρατηγικού Σχεδίου της Περιφέρειας Κρήτης για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, για την προγραμματική περίοδο 2015-2019. Κατά την συνεδρίαση της 19^{ης} Νοεμβρίου 2015, το Περιφερειακό Συμβούλιο Κρήτης, με την απόφαση του, 81/2015, ενέκρινε και νομιμοποίησε τον Στρατηγικό Σχεδιασμό για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, όπως αυτός υπεβλήθη από τον Περιφερειακό Σύμβουλο **Κυριάκο Γ. Κώτσογλου**, Εντεταλμένο Σύμβουλο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Μηχανικό Παραγωγής & Διοίκησης, MSc, PhD.

Η συνέχιση της εφαρμογής του Στρατηγικού Σχεδίου της Η.Δ. το 2017, εξέλιξε σε μεγάλο βαθμό τους επιχειρησιακούς στόχους οι οποίοι έχουν τεθεί, ωρίμασε άλλους κι έφερε κάποιους άλλους προς την ολοκλήρωσή τους. Παράλληλα και ως συνέπεια του ότι η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση κάνει τεράστια βήματα μέσα σε ένα έτος, νέοι επιχειρησιακοί στόχοι εμφανίστηκαν, συμπληρώνοντας και διευρύνοντας τους υφιστάμενους επιχειρησιακούς και στρατηγικούς. Στη συνέχεια θα γίνει μια συνοπτική αναφορά σ' αυτούς ενώ αναλυτικά θα παρουσιαστούν στο Παράρτημα του Απολογισμού.

Παράλληλα με την εξέλιξη των στόχων του Επιχειρησιακού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Κρήτης σε όλες τις Περιφερειακές της Ενότητες, το 2017 «σφραγίστηκε» σε πολύ μεγάλο βαθμό από την Πανευρωπαϊκή αναγνώριση ενός τεράστιου οργανωτικού άλματος, το οποίο πραγματοποίησε η **Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της Π.Ε. Ηρακλείου**, η οποία στηριγμένη στην καταλυτική συνεισφορά και τον σχεδιασμό του **Εκτελεστικού Γραμματέα της Περιφέρειας, Δρ. Ν. Ραπτάκη**, της ίδιας της υπηρεσίας και του **Ιδρύματος Έρευνας και Τεχνολογίας (Ι.Τ.Ε.)**, έφεραν μια σειρά τεράστιων διακρίσεων σε διεθνές επίπεδο με αποκορύφωμα τη **2^η θέση** στα Βραβεία του **Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Δημόσιας Διοίκησης (EIPA)** στο Maastricht της Ολλανδίας στις **22-11-2017**.

Τα στελέχη Πληροφορικής των Π.Ε., σε συνεργασία με ένα πλήθος διοικητικών και υπηρεσιακών παραγόντων, συνέβαλαν θετικά στην καθημερινότητα της Περιφέρειας Κρήτης και των υπαλλήλων της, ανοίγοντας νέους δρόμους εξέλιξης και καθιστώντας έτσι την Περιφέρεια Κρήτης, ίσως την πιο εξελιγμένη, τόσο σε επίπεδο σχεδιασμού, όσο και επίπεδο υλοποίησης, Περιφέρεια της Ελλάδας στον Τομέα της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Σύνθεση δυνάμεων, ομαδική εργασία, ευγενής ανταγωνισμός και συναδελφικότητα, μερικά από τα βασικά χαρακτηριστικά αυτής της προσπάθειας, κάτω απ' το «πνεύμα» των Στρατηγικών Στόχων, που έθεσε ο Περιφερειάρχης Κρήτης.

Άξονας 1. Στόχοι 1-7. Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Εκσυγχρονισμός της Διοίκησης

1.1. Επιχειρησιακός Στόχος - 1 - Ενοποίηση Εντύπων & Διαδικασιών Διευθύνσεων

1.5. Επιχειρησιακός Στόχος - 5 - Διαχείριση Επικοινωνίας – Συνεργατική Πλατφόρμα

1.6. Επιχειρησιακός Στόχος - 6 - Εφαρμογή Συστήματος Διοίκησης «Μέσω Στόχων»

1.7. Επιχειρησιακός Στόχος - 7 - Οργανωτικές Αλλαγές, Απλούστευση Διαδικασιών

Οι Στόχοι αυτοί αντιμετωπίζονται κοινά από την Γ.Δ. Εσωτερικής Λειτουργίας (κ. Χρύσα Ελευθερίου) και εξελίσσονται παράλληλα αφού η εφαρμογή της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης τους προϋποθέτει. Οι Διευθύνσεις ενοποιούν έντυπα, διαδικασίες, καλές πρακτικές και τον τρόπο επίλυσης κοινών προβλημάτων, ενώ παράλληλα, η εφαρμογή της Συνεργατικής Πλατφόρμας την η οποία επιλέχθηκε θα επιφέρει βελτίωση στη Διαχείριση της Πληροφορίας, την Επικοινωνία, την Απλούστευση Διαδικασιών και τη Στοχοθεσία.

1.2. Επιχειρησιακός Στόχος – 2 - Ανθρώπινο Δυναμικό & Μηχανογραφικοί Συνεργάτες

Ο Στόχος έχει υλοποιηθεί και τα στελέχη αυτά αποτελούν επέκταση των Τμημάτων Πληροφορικής. Αποτελεί διοικητική καινοτομία της Π.Κ., τα στελέχη αυτά προσφέρουν πολλά στις ΤΠΕ, ενώ ορίστηκαν με απόφαση Περιφερειάρχη. Θα συνεχίσουν να εκπαιδεύονται και να προφέρουν.

1.3. Επιχειρησιακός Στόχος -3- Εφαρμογή Συστήματος Υποστήριξης (Ticketing)

Ο Στόχος έχει υλοποιηθεί, το σύστημα υποστηρίζεται από την Γ.Δ. Εσωτερικής Λειτουργίας, υλοποιείται χωρίς κόστος, ενώ διαλειτουργεί και προσφέρει διαφάνεια και ενημέρωση.

1.4. Επιχειρησιακός Στόχος – 4 – Διαχείριση Εκπαίδευσης και Γνώσης

Στόχος ο οποίος επιτυγχάνεται κάθε χρόνο, με πλήθος «κλειστών» σεμιναρίων αποκλειστικά και μόνο για την Περιφέρεια Κρήτης, σε συνεργασία με το Ε.Κ.Δ.Δ.Α. το οποίο πλέον θεωρεί την Κρήτη ως βασικό, αυτόνομο εκπαιδευτικό κόμβο του. Ο Στόχος θα συνεχίσει να εξελίσσεται αφού οι αξίες που εξυπηρετεί είναι κολοσσιαίες, ενώ θα υπογραφεί συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κρήτης, το οποίο θα παράξει μια ηλεκτρονική πλατφόρμα, για την διαχείριση Εκπαίδευσης και Γνώσης της Π.Κ.

Άξονας 2. Στόχοι 8-13. Επανασύνδεση με τον Πολίτη της Περιφέρειας Κρήτης

2.8. Επιχειρησιακός Στόχος – 8 – Ψηφιοποιήσεις Αρχείων της Περιφέρειας Κρήτης

Αντιμετωπίζεται – και είναι – ως ένας Στόχος που αποτελεί τεράστια πρόκληση για την Περιφέρεια Κρήτης, μια και οι περισσότερες Διευθύνσεις θέλουν ψηφιοποίηση του υλικού τους. Ξέχωρα από τη Διεύθυνση Μεταφορών, αποφασίστηκε και η ψηφιοποίηση του αρχείων των Ανωνύμων Εταιρειών, ενώ για τις λοιπές Διευθύνσεις εξοπλίστηκαν με συστήματα ψηφιοποίησης, ψηφιοποιούν υλικό το οποίο εισέρχεται - εντάσσεται στον «Πάπυρο», ενώ περιμένουμε για το 2018 σχετική Εθνική Οδηγία.

2.9. Επιχειρησιακός Στόχος – 9 - Νομική Εναρμόνιση με τα «Ανοικτά Δεδομένα».

Ο Στόχος εξελίσσεται, υπάρχει βελτίωση στην κατανόηση των χρηστών, η Π.Κ. συμμετέχει στο πρόγραμμα Homer Project, ενώ προμηθεύτηκε εξελιγμένο εργαλείο που συνεργάζεται - διαλειτουργεί με την Εθνική Πύλη Ανοικτών Δεδομένων data.gov.gr.

2.10. Επιχειρησιακός Στόχος 10 - Δημιουργία ενός Χωρικού Συστήματος G.I.S. Crete

Ο Στόχος εξελίσσεται ικανοποιητικά, βάσει της υπογεγραμμένης με το Πολυτεχνείο Κρήτης, σχετικής διετούς σύμβασης, οι χρήστες εκπαιδεύονται συστηματικά, τα κατακερματισμένα δεδομένα όλης της Κρήτης ενοποιούνται, η επιτροπή παρακολούθησης εγκρίνει την πορεία του, στο τέλος του 2017 παρουσιάστηκαν τα πρώτα δεδομένα, ενώ το 2018 θα παραδοθεί, δημιουργώντας τεράστιο όφελος.

2.11.12. Επιχειρησιακοί Στόχος 11 & 12 - Δημιουργία νέου Portal της Περιφέρειας Κρήτης

Ο Στόχος προχώρησε ικανοποιητικά και αναμένεται η παρουσίαση του νέου Portal της Περιφέρειας Κρήτης, μέσα στο 1^ο τρίμηνο του 2018.

Άξονας 3. Στόχοι 13-24. Οριζόντιες, Αναγνωρισμένες Παγκόσμιες Πρακτικές

3.13. Επιχειρησιακός Στόχος 13 – Ανανέωση του Υλικού της Περιφέρειας – HAM

Έγιναν πολύ σοβαρές επενδύσεις σε υλικό, ξεπεράστηκαν κατά πολύ ποσοτικά οι αρχικοί στόχοι οι οποίοι είχαν τεθεί, σε όλες τις Π.Ε., έγιναν οι κατακυρώσεις και οι προμήθειες, ενώ τώρα εγκαθίστανται τα νέα συστήματα.

3.14. Επιχειρησιακός Στόχος 14 - Εκμετάλλευση Υφιστάμενου Software, Ανοικτό Λογισμικό

Πραγματοποιήθηκαν σημαντικές προσπάθειες προς την κατεύθυνση του λογισμικού των Διευθύνσεων Τεχνικών Έργων της OTS, της ACE Hellas, ενώ θα επιχειρηθεί το 2018 η μεγιστοποίηση της χρήσης των ανοικτών εργαλείων που αναφέρονται στο σύνολο των υπολοίπων στόχων του ΣΣΗΔ. Σε εξέλιξη «σύνδεση» και με άλλες Περιφέρειες για εφαρμογές **Εκλογών** και **Μεταφοράς Μαθητών**.

3.15. Επιχειρησιακός Στόχος 15 – Συνεργατική Πλατφόρμα – Comidor – B-Open

Από τις πλέον σημαντικές εξελίξεις, όχι μόνο για το 2017, αλλά και για τα επόμενα χρόνια, αφού η εν λόγω εφαρμογή περιλαμβάνει τεράστιες δυνατότητες αλλά και μοιραία, επιφύλαξη στους χρήστες.

3.16. Επιχειρησιακός Στόχος 16 - Διαλειτουργικότητα Συστημάτων της Περιφέρειας Κρήτης

Από τις πιο σοβαρές προκλήσεις μας, ως Π.Κ. δεν πρόκειται ποτέ ξανά να προμηθευτούμε εφαρμογή αν δεν διαλειτουργεί. Πάπυρος, ΟΠΣΝΑ, ΠΤΑΚ, Logon, συστήματα στα οποία θέλουμε να ισχύσει η λογική της μιας εγγραφής.

3.17.18. Επιχειρησιακοί Στόχοι 17 & 18 – Σύστημα «Πάπυρος» – Ψηφιακές Υπογραφές

Στόχος που εξελίσσεται ικανοποιητικά καθώς οδεύουμε σε καθολική χρήση, τόσο στον ένα όσο και στον άλλο.

3.19. Επιχειρησιακός Στόχος 19 - Προτυποποίηση Εγγράφων & Ηλεκτρονικών Μηνυμάτων

Ο Στόχος έχει υλοποιηθεί, τα έγγραφα έχουν παραδοθεί από τον υπεύθυνο της ομάδας στόχου, στην Γ.Δ.Ε.Λ. και απομένει πλέον η εφαρμογή τους και η διαλειτουργικότητα στο σύνολο των υπηρεσιών, υπαλλήλων και αιρετών. Πάντως ήδη λειτουργεί σε επίπεδο μεμονωμένων Δ/σεων.

3.20. Επιχειρησιακός Στόχος 20 - e Democracy, Wi-Fi, Φωνητική Πύλη, Εφαρμογή Εκλογών

Στόχος με πολλαπλές επιδιώξεις και παράλληλες σημαντικές εξελίξεις που προχωράνε πολύ ικανοποιητικά. Στο τμήμα της δημόσιας διαβούλευσης ο πολίτης θα έρθει ένα βήμα πιο κοντά, η συνεργασία με την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων θα μας παρέχει χωρίς κόστος μια άρτια Εφαρμογή Εκλογών, η φωνητική πύλη υλοποιείται, υπάρχουν νέα δίκτυα Wi-Fi.

3.21. Επιχειρησιακός Στόχος 21 - Ελαχιστοποίηση Πόρων και Δαπανών – Αξιοποίηση Σ.Ε.Σ.

Στόχος η εξέλιξη του οποίου θα εξαρτηθεί από την πορεία αρκετών προηγούμενων στόχων που έχουν να κάνουν με την ελαχιστοποίηση των αναλωσίμων. Στην κατεύθυνση αυτή, το Τμήμα Υποστήριξης Συλλογικών Οργάνων σε συνεργασία με τα Συλλογικά όργανα κινήθηκαν προς τη μείωση χαρτιού και αναλωσίμων. Εκμεταλλευόμαστε κάθε Ευρωπαϊκή Δράση ή Πρόγραμμα, αλλά ανασταλτικός παράγοντας εδώ η ασταθής κεντρική πολιτική.

3.22. Επιχειρησιακός Στόχος 22 – Συνεργασίες με Ερευνητικά και Ακαδημαϊκά Ιδρύματα

Ένας από τους Στόχους που υλοποιήθηκε πλήρως. Για μια ακόμα φορά φιλοξενηθήκαμε από το Data Center του Πανεπιστημίου Κρήτης, το οποίο έχει αναλάβει τη διαχείριση των αποθετηρίων, το Πολυτεχνείο Κρήτης υλοποιεί το έργο του G.I.S. Crete, το I.T.E. την εφαρμογή της Διεύθυνσης Μεταφορών & Επικοινωνιών, το Πανεπιστήμιο Κρήτης μελέτες για διαχείριση γνώσης, ασφάλεια κ.α.

3.23.24. Επιχειρησιακοί Στόχοι 23 & 24 – Πολιτική Ασφαλείας Π.Κ. – Κανονισμός Τ.Π.Ε.

Από τους Στόχους οι οποίοι θα είναι στην πρώτη γραμμή το 2018 αλλά και τα επόμενα χρόνια. Έλαβαν χώρα εκπαιδεύσεις, ξεκίνησε διαβούλευση για Πολιτική Ασφαλείας και Κανονισμό ΤΠΕ, έγιναν προμήθειες Πιστοποιητικών SSL, ανατέθηκε μελέτη ασφαλείας

δεδομένων στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, ειδικά σε σχέση με την πρόσφατη οδηγία για την προστασία των δεδομένων μέσα στο 2018.

Άξονας 4. Στόχος 25 - Καθορισμών Δράσεων, Ενεργειών & Επίτευξης Στόχων 3.25. Επιχειρησιακός Στόχος 25 – Ομάδα Διοίκησης Έργου, Ομάδες Στόχων ΣΣΗΔ και ΕΣΗΔ

Πραγματοποιήθηκαν πλήθος συναντήσεις, για κάθε έναν από τους παραπάνω στόχους, κάνοντας εμφανές ότι χωρίς ομαδικότητα, επικοινωνία, ορθή λήψη αποφάσεων, σωστή και δίκαιη κατανομή εργασίας, σωστή καθοδήγηση και couching, ηθική και ακεραιότητα, τίποτα δε θα επιτευχθεί το **2018**

Ο απολογισμός του τομέα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης επισυνάπτεται.

Άξονας 8. Πολιτισμός – Αθλητισμός - Τουρισμός

Πολιτισμός

Το 2017 η κατεύθυνση της πολιτιστικής πολιτικής μας επικεντρώθηκε στη στήριξη δράσεων πολιτιστικών σχημάτων της Κρήτης και στις τέσσερις Περιφερειακές ενότητες, αποτελούμενα από νέους επί το πλείστον ανθρώπους, που μένουν και δραστηριοποιούνται στο νησί, και οι οποίοι χωρίς τη στήριξη της Περιφέρειας δε θα ήταν δυνατόν να προβάλλουν το έργο τους, αλλά και για καταξιωμένους Κρήτες δημιουργούς, ευρύτερα γνωστούς. Μιλάμε κυρίως για θεατρικές ομάδες, μουσικά σχήματα, δράσεις πολιτιστικών συλλόγων, τοπικά φεστιβάλ.

Με το συντονισμό του Εντεταλμένου Συμβούλου για θέματα Πολιτισμού Κώστα Φασουλάκη στηριχτήκαν εκδηλώσεις με τοπικό αλλά και ιστορικό υπόβαθρο, που αναδεικνύουν το ιδιαίτερο πολιτιστικό στίγμα των τοπικών κοινωνιών, αλλά και την ιστορική διάσταση της πορείας του τόπου μας μέσα στους αιώνες .

Παράλληλα επικεντρωθήκαμε και στη διοργάνωση ορισμένων σημαντικών εκδηλώσεων, που αφορούσαν το «Έτος Καζαντζάκη», με σειρά εκδηλώσεων Υπό την Αιγίδα του Προέδρου της Δημοκρατίας. Οι παραπάνω εκδηλώσεις είχαν ως στόχο το άνοιγμά μας σε ένα ευρύτερο κοινό, που δεν αρκείται μόνο στον πολιτισμό της τοπικής παράδοσης, αλλά κινείται σε ένα πλαίσιο καλλιτεχνικής εξωστρέφειας.

Γενικότερα το 2017 μπορεί να χαρακτηριστεί για την Περιφέρεια Κρήτης ως μια χρονιά ουσιαστικών δράσεων, που βρήκαν αποδοχή και ανταπόκριση από το κοινό της μεγαλονήσου, παρά τις γενικότερες συνθήκες οικονομικής δυσπραγίας και ανέβασαν τον πήχη για το 2018 που μόλις ανέτειλε.

Ενδεικτικές Δράσεις Πολιτισμού 2017

- Έτος Καζαντζάκη. Στο πλαίσιο του εορτασμού του Έτους Καζαντζάκη, διοργανώθηκαν σειρά εκδηλώσεων για τον μεγάλο Κρητικό συγγραφέα.
- Συναυλίες με την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα, τη Χορωδία της ΕΡΤ και τους «Vamos Ensemble» με τίτλο Requiem Æternam (Αιώνια Ανάπαυση).
- Εκδήλωση στην Αθήνα με θέμα «ΑΠΤΕΡΑ». Έρευνα και ανάδειξη ενός εμβληματικού αρχαιολογικού χώρου.
- Συναυλία με τον Βασίλη Λέκκα
- Φεστιβάλ « Μίκης Θεοδωράκης 2017 ».
- Συναυλία με το Μάριο Φραγκούλη στον αρχαιολογικό χώρο των Μαλίων - Συναυλίες σε όλη την Κρήτη για την Αυγουστιάτικη Πανσέληνο.

- Θεατρική Παράσταση η «Άλκηστη» του Ευριπίδη του Εθνικού Θεάτρου.
- Επιμορφωτικό πρόγραμμα “ Στα ίχνη του Καζαντζάκη ” με τη συμμετοχή 70 νέων ομογενών από Ρωσία, Ουκρανία, Γεωργία, Καζακστάν, Αρμενία.
- Διεθνές συνέδριο "Εκθέσεις : Νέες Προσεγγίσεις" - Εορτασμός Έτους Νίκου Καζαντζάκη.
- Συναυλιακός Ε ρ ω τ ό κ ρ ι τ ο ς του Δημήτρη Μαραμή, από την Εθνική Λυρική Σκηνή
- Όπερα στην Κνωσό για τον Μίνωα Καλοκαιρινό
- 1η Μαθητιάδα Κρήτης - Διοργάνωση της Παιδείας, του Αθλητισμού και του Πολιτισμού
- 7ο Πανελλήνιο φεστιβάλ ερασιτεχνικού θεάτρου Ιεράπετρας
  - 1ο Παγκρήτιο Συνέδριο Αγιογραφίας και έκθεση Αγιογραφίας στην Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης
  - Αφιέρωμα στον Νίκο Καζαντζάκη με γενικό τίτλο «ΝΙΚΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ, ο Κοσμοπαρωρίτης» στο Μουσείο Μπενάκη

Αθλητισμός

Το 2017 ,παρόλο που η χρονιά (όπως και τα τελευταία χρόνια) ήταν πολύ δύσκολη απ’ όλες τις πλευρές, καταφέραμε ως Περιφέρεια Κρήτης να συμβάλλουμε στα μέγιστα στην ανάπτυξη του Αθλητισμού στο νησί μας. Παρακάτω παρουσιάζεται ο απολογισμός του Εντεταλμένου Συμβούλου για τον Αθλητισμό Συριγανάκη Νίκου.

Με σύνθημα «Μαζί ΚΑΙ στον Αθλητισμό!», η στρατηγική της Π.Κ. στηρίχτηκε σε 5 πυλώνες :

A) Ενίσχυση Αθλητικών Υποδομών και Αθλητικών Σωματείων

B) Προώθηση και ενίσχυση του Κοινωνικού Αθλητισμού

Γ) Υποστήριξη προγραμμάτων άθλησης , άσκησης και Ψυχαγωγίας για όλους, μέσα από εκδηλώσεις, διοργανώσεις και Δράσεις Αθλητικού περιεχομένου.

Δ)Διοργάνωση-Συμμετοχή σε Εκδηλώσεις με Φιλανθρωπικό χαρακτήρα.

E) Ενίσχυση και προώθηση του Αθλητικού Τουρισμού

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

Στην προσπάθεια αυτή, προχώρησε η συνεργασία με όλους τους Αθλητικούς Φορείς του νησιού μας και κυρίως με τον πρώτο βαθμό αυτοδιοίκησης, χωρίς πολιτικά ή άλλα κριτήρια, αλλά με γνώμονα τον πολίτη και την δίκαιη κατανομή των πόρων.

Όσον αφορά τις Αθλητικές Υποδομές, στόχος ήταν οι Συμπολίτες μας, όταν επισκέπτονται οποιοδήποτε χώρο άθλησης, αυτοί ή τα παιδιά τους, είτε για ν' αθληθούν, είτε για να διασκεδάσουν, να νιώθουν ασφαλείς και να το απολαμβάνουν.

Βασικός στόχος, είναι η παράδοση βιώσιμων και όχι ζημιογόνων ή μη αποτελεσματικών έργων.

Η Περιφέρεια Κρήτης, στη βάση της δικαιοδοσίας της, διένειμε δίκαια πόρους υπέρ του σωματειακού αθλητισμού με όρους ανταποδοτικότητας προς όφελος της κοινωνίας και των αθλητών. Μέσω προγραμμάτων και μέσω της συντήρησης, της αποκατάστασης και της ανέγερσης νέων αθλητικών εγκαταστάσεων συνεχίζει να ενισχύεται έμπρακτα η ανάπτυξη των Ερασιτεχνικών Σωματείων του Νησιού μας, όλων των αθλημάτων.

Όσον αφορά τον Κοινωνικό Αθλητισμό, από το 2014 υλοποιήθηκε μία καινοτόμος ιδέα πανελλαδικά της Περιφέρειας μας, που είχε μεγάλη ανταπόκριση από όλους τους Αθλητικούς Φορείς του νησιού μας και η προσφορά στην δοκιμαζόμενη σήμερα Ελληνική οικογένεια, είναι μεγάλη και καταλυτική.

Το 2014 ξεκίνησε αυτή η προσπάθεια από το Ηράκλειο και ακολούθησαν τα Χανιά. Το 2014 εντάχθηκαν στο πρόγραμμα 76 παιδιά από Χανιά και Ηράκλειο. Το 2015 λειτούργησε το πρόγραμμα και στο Ρέθυμνο και στο Λασιθί με την ίδια εξίσου επιτυχία, αφού εντάχθηκαν στο Πρόγραμμα 161 παιδιά. Το 2016 το πρόγραμμα του Κοινωνικού Αθλητισμού συμπεριέλαβε 130 παιδιά σε όλη την Κρήτη και Φέτος(2017)143 παιδιά.

Η Περιφέρεια, υλοποίησε επίσης σε συνεργασία με Αθλητικά Σωματεία, αλλά και με πολλούς Δήμους, πολλές Εκδηλώσεις και δράσεις, τοπικού και υπερτοπικού χαρακτήρα, στις οποίες οι Συμπολίτες μας είχαν μαζική συμμετοχή, συνδυάζοντας ταυτόχρονα την άθληση και την διασκέδαση τους.

Από όλες αυτές τις Εκδηλώσεις, ξεχωριστό ενδιαφέρον είχαν αυτές που είχαν χαρακτήρα Φιλανθρωπικό, ενισχύοντας σημαντικά το αξιόπαινο έργο που επιτελούν Φορείς και Ιδρύματα του νησιού.

Επιγραμματικά μόνο θα αναφέρω, ότι από το 2017 η Περιφέρεια, συμπεριλαμβανομένου και των Περιφερειακών ενοτήτων, συμμετείχε ως διοργανωτής, συνδιοργανωτής, υποστηρικτής σε περισσότερες από 120 εκδηλώσεις και οι οποίες αφορούσαν 22 διαφορετικά αθλήματα.

Σε συνεργασία με τον κ. Βαμιεδάκη Μιχαήλ, Εντεταλμένο Σύμβουλο Τουρισμού και όλους τους Φορείς που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με τον Τουρισμό, καταβάλλεται προσπάθεια ώστε να ξεφύγουμε από το κλασικό μοντέλο του Μαζικού Τουρισμού, Ήλιος-Θάλασσα-Παραλία και μόνο για 4 μήνες και ν' αναπτύξουμε και άλλες εναλλακτικές μορφές τουρισμού και κυρίως τον Αθλητικό Τουρισμό, ώστε να έχουμε επισκέπτες σε περιόδους τουριστικά νεκρές και γενικά όλο το χρόνο..

Με τη συμμετοχή και τη βοήθεια όλων των εμπλεκόμενων Φορέων, της Τοπικής αυτοδιοίκησης και των Αθλητικών Ομοσπονδιών, ενώσεων και σωματείων, υπάρχει

δέσμευση να γίνει όσο το δυνατόν μια αναλογικότερη κατανομή στις Περιφερειακές ενότητες του Νησιού, ώστε να υλοποιηθεί ο προγραμματισμός μας συμβάλλοντας αναμφισβήτητα στην Ανάπτυξη του Αθλητισμού, στο Ευ αγωνίζεσθε, στη διάδοση του αθλητικού ιδεώδους και του Αθλητικού πνεύματος στην τοπική κοινωνία μας.

Στόχος και αυτή τη χρονιά μεγάλες Αθλητικές Διοργανώσεις και Εκδηλώσεις που σίγουρα θ' αφήσουν το στίγμα τους στην Κοινωνία του νησιού μας, αφού όλοι, εμείς και οι συμπολίτες μας, άμεσα ή έμμεσα εμπλεκόμαστε με τον Αθλητισμό και άρα συμμετέχουμε ενεργά ή μη, σε τέτοια γεγονότα.

Διοργανώσεις

- 2ος Μαραθώνιος Κρήτης 2017 στη μνήμη του Μακαριστού Μητροπολίτη Ειρηναίου Γαλανάκη
- Run Greece Ηράκλειο 2017
- Ευρωπαϊκό Κύπελλο Ποδηλασίας ΑμεΑ «Festos C1 European Paracycling Cup»
- Αγώνας ποδοσφαίρου μεταξύ της Πρωταθλήτριας Ευρώπης Εθνικής Ομάδας 2004 και των βετεράνων επίλεκτων Πρωταθλητών της Ίντερ για φιλανθρωπικό σκοπό
- Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Slalom 2017
- 1ο Αγωνιστικό Cliff diving «Αγιος Νικόλαος cliff diving 2017»
- Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Μπάσκετ Νέων Ανδρών (U20)
- 10ο Διεθνές Σκακιστικό Τουρνουά Παλαιόχωρας 2017
- Ημιμαραθώνιος Κρήτης
- Πανευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Εθνικών Ομάδων Σκάκι
- 77α ΑΡΚΑΔΙΑ
- Ποδοσφαιρικός αγώνας προς τιμήν του Ευγένιου Γκέραρντ
- Διοργάνωση Παγκόσμιου Κυπέλλου Ξιφασκίας

Τουρισμός

Το 2017, ήταν μια χρονιά κατά την οποία ο αριθμός των τουριστών που επισκέφθηκε τη χώρα μας ξεπέρασε τα 27 εκατομμύρια και το 29% των τουριστικών αεροπορικών αφίξεων του συνόλου της χώρας, πραγματοποιήθηκε στην Κρήτη.

Η Περιφέρεια Κρήτης δραστηριοποιήθηκε σε τοπικό αλλά και σε διεθνές επίπεδο, δημιουργώντας ένα σταθερό υποστηρικτικό περιβάλλον στην αναπτυξιακή δυναμική του τουρισμού στο νησί, στο οποίο οι αφίξεις ξεπέρασαν τα 4,5 εκατομμύρια καθιστώντας την Κρήτη, δεύτερη περιφέρεια της χώρας με τον μεγαλύτερο όγκο εισπράξεων.

Η Περιφέρεια Κρήτης, αξιόπιστος συνομιλητής δημόσιων και ιδιωτικών τουριστικών φορέων, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό, εφαρμόζοντας πιστά το πρόγραμμα τουριστικής προβολής, στοχεύει με όραμα στην περαιτέρω ανάπτυξη του τουρισμού στο νησί μας, καθώς και στη βελτιωμένη προβολή και προώθησή της πολυμορφίας και της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος της Κρήτης, στις ξένες αγορές.

Ο Περιφερειάρχης Σταύρος Αρναουτάκης και ο Εντεταλμένος Σύμβουλος Τουρισμού Μιχάλης Βαμιεδάκης με τα Τμήματα Τουρισμού της Περιφέρειας Κρήτης, με τη συνεργασία, του Υπουργείου Τουρισμού, τα τμήματα Τουρισμού άλλων Περιφερειών της χώρας, του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού και των αντίστοιχων Γραφείων ΕΟΤ στο

εξωτερικό αλλά και άλλων τουριστικών φορέων, προχώρησαν σε σειρά στοχευμένων δράσεων, προκειμένου να συντηρηθεί και να αναδειχτεί ακόμη περισσότερο, σε διεθνές επίπεδο, το brand-name «Κρήτη», που αποτελεί βασικό αναπτυξιακό μοχλό της Κρήτης και έναν από τους πιο σημαντικούς παράγοντες οικονομικής δραστηριότητας του νησιού, αλλά και της ειδικότερης ανάδειξης των εναλλακτικών μορφών τουρισμού που θα βελτιώσουν τη διασπορά των τουριστικών εσόδων στην οικονομία και κοινωνία του νησιού.

Συμπληρωματικά:

- **Ετήσια συνάντηση των βασικών συνεργατών** – πωλητών του Γερμανού Tour Operator ALLTOURS από 3 έως 10 Μαΐου 2017 στη Χερσόνησο Ηρακλείου, με τη συμμετοχή 300 περίπου κορυφαίων τουριστικών πρακτόρων της Γερμανίας. Στη διοργάνωση που πραγματοποιήθηκε με την υποστήριξη του Ε.Ο.Τ, συμμετείχαν ο Γενικός Γραμματέας του Ε.Ο.Τ. Δημήτρης Τρυφονόπουλος, ο Περιφερειάρχης Κρήτης Σταύρος Αρναουτάκης, ο Εντεταλμένος σύμβουλος τουρισμού της Περιφέρειας Κρήτης Μιχάλης Βαμιεδάκης, ο Δήμαρχος Χερσονήσου Γιάννης Μαστοράκης, ο Αντιδήμαρχος Χερσονήσου Ευθύμης Μουντράκης, ο Εκτελεστικός Γραμματέας της Περιφέρειας Νικόλαος Ραπτάκης, ο Διευθυντής του ΕΟΤ Κρήτης Άρης Στρατάκης κ.ά. και από πλευράς Alltours ο Διευθύνων Σύμβουλος Markus Daldrup και ο Γενικός διευθυντής Nils Jenssen .

Στη συνάντηση αναδείχτηκε η σημαντική συμβολή της Alltours στη Γερμανική τουριστική αγορά που ακολουθεί μία διαρκώς αυξητική τάση.

- **Ιατρικός Τουρισμός -Πρόκληση για Ανάπτυξη: το Παράδειγμα της Κρήτης -Ημερίδα για τον Ιατρικό Τουρισμό**, διοργανώθηκε από το Ποτάμι, στις **20 Μαΐου 2017**

Αναπτύχθηκαν συνθήκες και προϋποθέσεις για την ανάπτυξη αυτού του τομέα που αφορά τον τουριστικό κλάδο αλλά και τις υπηρεσίες υγείας στη χώρα μας. Στην εκδήλωση, συμμετείχαν ο Σταύρος Θεοδωράκης, ο Πρόεδρος του Ελληνικού Συνδέσμου Τουρισμού Υγείας Δρ. Κωνσταντίνος Κωνσταντινίδης, ο Πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου Ηρακλείου Χάρης Βαβουναράκης, ο Φώτης Κοκοτός εκπρόσωπος του ΣΕΤΕ και άλλοι.

Την Περιφέρεια Κρήτης εκπροσώπησαν ο Εντεταλμένος Σύμβουλος Τουρισμού, Μιχάλης Βαμιεδάκης και ο εντεταλμένος σύμβουλος Υγείας Δρ. Λάμπρος Βαμβακάς

-**Αναπτυξιακό συνέδριο της Κρήτης-Τουρισμός-22/9/2018**

Η Περιφέρεια Κρήτης με τους παραγωγικούς φορείς της Κρήτης συμμετείχε ενεργά, παρουσιάζοντας τους στρατηγικούς στόχους στον τουρισμό στον ευρύ διάλογο, στο πλαίσιο του συνεδρίου με την Υπουργό Τουρισμού Έλενα Κουντουρά, την Υπουργό Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Έφη Αχτσιόγλου, τον Αναπληρωτή Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Ιωάννη Τσιρώνη και τον υφυπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, Γιώργο Βασιλειάδη. Τονίστηκε ότι το Υπουργείο Τουρισμού είναι σε στενή συνεργασία με την Περιφέρεια Κρήτης, τις τοπικές αρχές, τα Επιμελητήρια, τους τουριστικούς φορείς και τον ιδιωτικό τομέα ώστε να υλοποιούνται προγράμματα και ενέργειες για την τουριστική ανάπτυξη, προώθηση και προβολή της Κρήτης.

-**Ημερίδα με θέμα «Στα βήματα του Αποστόλου Παύλου»**- 12 Νοεμβρίου 2017 πραγματοποιήθηκε στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού στη Θεσ/νίκη με πρωτοβουλία τις Περιφέρειας Κεντρ. Μακεδονίας. Πραγματοποιήθηκε συζήτηση για κοινές δράσεις μεταξύ των Ελληνικών Περιφερειών όπου πέρασε ο Απόστολος των Εθνών και ανάδειξη του Θρησκευτικού / Προσκυνηματικού Τουρισμού, σε συνεργασία με την Εκκλησία της Ελλάδος, την Εκκλησία της Κρήτης και τον Ε.Ο.Τ. Στην Ημερίδα συμμετείχαν περισσότεροι από 200 Σύεδροι που ασχολούνται με τα Θέματα της προβολής και αναδείξεως της προσκυνηματικής πορείας των Βημάτων του Αποστόλου Παύλου στον ελλαδικό χώρο.

Την Περιφέρεια Κρήτης εκπροσώπησε ο Εντεταλμένος Σύμβουλος Τουρισμού, Μιχάλης Βαμιεδάκης.

- Σύμφωνο Συνεργασίας για να γίνει η Κρήτη προορισμός διεθνών κινηματογραφικών παραγωγών σε συνεργασία με το Δικτύου Επιχειρήσεων Παραγωγής Οπτικοακουστικών Έργων -25 Νοεμβρίου 2018.

Το «Film Office», στόχο έχει να λειτουργήσει ως κέντρο προσέλκυσης και εξυπηρέτησης όλων των ελληνικών και ξένων παραγωγών που θα προτιμήσουν το νησί μας, στρέφοντας πάνω του τα φώτα της δημοσιότητας, αναδεικνύοντας πλευρές του που μπορούν να στηρίξουν όλες τις μορφές τουρισμού. Το σύμφωνο υπέγραψαν ο Περιφερειάρχης Κρήτης Σταύρος Αρναουτάκης και ο Πρόεδρος του Δικτύου Επιχειρήσεων Παραγωγής Οπτικοακουστικών Έργων Πάνος Παπαχατζής εκπρόσωπος του συνεργατικού σχηματισμού « Δίκτυο Ελληνικών Επιχειρήσεων Παραγωγής Οπτικοακουστικών Έργων ». Παρόντες στη υπογραφή του συμφώνου εκτός από τον κ. Αρναουτάκη και τον κ. Παπαχατζή, ήταν ο Αντιπεριφερειάρχης Δημήτρης Μιχελογιάννης, ο Εντεταλμένος Σύμβουλος Τουρισμού Μιχάλης Βαμιεδάκης, στελέχη του Δικτύου και του Τμήματος Τουρισμού της Περιφέρειας.

-Workshop με θέμα: "The Russian MICE market: New opportunities" στα πλαίσια του επίσημου Έτους Τουρισμού Ελλάδας- Ρωσίας 2017/2018 διοργάνωσε το Ελληνορωσικό Εμπορικό Επιμελητήριο σε συνεργασία με την TMI Consultancy στις **12 Δεκεμβρίου 2017.**

Η πρωτοβουλία που τέθηκε υπό την αιγίδα του Υπουργείου Τουρισμού και έτυχε υποστήριξης των Φορέων τουρισμού της Ελλάδας, στόχευε στην προώθηση του συνεδριακού τουρισμού, παρουσίασε τις δυνατότητες ανάπτυξης συνεργασιών και ανέπτυξε ενδιαφέροντα project στα πλαίσια του networking με τους συμμετέχοντες από την ελληνική πλευρά. Την Περιφέρεια Κρήτης εκπροσώπησε ο Εντεταλμένος Σύμβουλος Τουρισμού, Μιχάλης Βαμιεδάκης.

-Βραβείο Αριστείας στη Περιφέρεια Κρήτης για την συμβολή της στη προβολή-ενίσχυση της τουριστικής εικόνας της Κρήτης και γενικότερα της χώρας μας στο εξωτερικό, σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα παρουσία εκπροσώπων τουριστικών φορέων και επιχειρήσεων στις 11/12/2017. Την εκδήλωση διοργάνωσε η εταιρεία «New Times Publishing» υπό την αιγίδα του Υπουργείου Τουρισμού, του ΣΕΤΕ, του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος και της FEDHATTA. Στην εκδήλωση τιμήθηκαν και βραβεύτηκαν οι σημαντικότερες τουριστικές επιχειρήσεις, Περιφέρειες, που σύμφωνα με τον διοργανωτή έχουν προσφέρει σημαντικά στην ανάπτυξη της Ελλάδας προβάλλοντας τη θετική εικόνα της χώρας στο εξωτερικό, ενισχύοντας την οικονομία και όλους τους συνεργαζόμενους με τον τουρισμό κλάδους προσφέροντας παράλληλα μεγάλο αριθμό θέσεων εργασίας.

Το βραβείο της Περιφέρειας Κρήτης παρέλαβε ο εντεταλμένος Περιφερειακός Σύμβουλος Τουρισμού Μιχάλης Βαμιεδάκης

-Επαφές / συναντήσεις εργασίας με Υπουργείο Τουρισμού

Στα πλαίσια της προσπάθειας για συνεχή βελτίωση και ανάδειξη το τουριστικού προϊόντος του νησιού μας, μέσα από το φάσμα της εθνικής διάστασης του ελληνικού τουρισμού, ο εντεταλμένος Περιφερειακός Σύμβουλος Τουρισμού Μιχάλης Βαμιεδάκης είχε κατά τη διάρκεια του έτους σειρά επαφών και συναντήσεων εργασίας με την Υπουργό Τουρισμού, κ. Κουντουρά και τους συνεργάτες της, ώστε να αξιοποιηθούν συνέργειες στο πεδίο της προβολής και ανάδειξης. Μεταξύ άλλων, βασικά σημεία των επαφών αυτών ήταν η προετοιμασία των δράσεων για το 2018 στα πλαίσια του « Έτους Ελλάδα – Ρωσία στον

Τουρισμό» και η προετοιμασία για τη συμμετοχή της Κρήτης στο πιλοτικό πρόγραμμα του Υπουργείου, «Ελλάδα 365 μέρες»

Ο τουρισμός αποτελεί βασικό αναπτυξιακό μοχλό της Κρήτης, δίνει θέσεις εργασίας και δυνατότητες προώθησης των ποιοτικών προϊόντων του νησιού. Η Περιφέρεια Κρήτης με το συντονισμό του Εντεταλμένου Συμβούλου για τον Τουρισμό Μιχάλη Βαμιεδάκη, στηρίζει με κάθε τρόπο τον τουρισμό στο νησί μας, στοχεύοντας στην ποιοτική και ποσοτική του αναβάθμιση, με έμφαση στην ανταγωνιστικότητα, την ασφάλεια και το ανθρώπινο πρόσωπο της αυθεντικής κρητικής φιλοξενίας.

Κατά το έτος 2017, ο Περιφερειάρχης Σταύρος Αρναουτάκης και ο Εντεταλμένος Σύμβουλος Τουρισμού Μιχάλης Βαμιεδάκης, με την αρμονική συνεργασία των Τμημάτων Τουρισμού της Περιφέρειας Κρήτης, του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, του Υπουργείου Τουρισμού, των Γραφείων ΕΟΤ στο Εξωτερικό, αλλά και πολλών άλλων τουριστικών φορέων, προχώρησαν σε σειρά δράσεων, με απώτερο στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη του τουρισμού στο νησί μας, καθώς και την προβολή και προώθησή του στις ξένες αγορές.

Συμμετοχή σε Διεθνείς Τουριστικές Εκθέσεις

Σε συνεργασία με τα Τμήματα Τουρισμού των Π.Ε. Χανίων, Λασιθίου, Ρεθύμνου η Περιφέρεια Κρήτης συμμετείχε το 2017 σε 20 εκθέσεις στο εξωτερικό και στο εσωτερικό της χώρας (Πίνακας 1. Εκθέσεις στις οποίες συμμετείχε η Περιφέρεια Κρήτης το 2017).

Το Τμήμα συνέβαλε ουσιαστικά στην οργάνωση, διακόσμηση, στελέχωση, συντονισμό και λειτουργία των εκθέσεων. Σε κάθε έκθεση ο Επόπτης της έκθεσης κατέγραψε τις τάσεις στην Τουριστική ζήτηση στην χώρα που έλαβε χώρα η έκθεση, τις ειδικές προτιμήσεις και αναφορές των επισκεπτών της έκθεσης, τις επαφές με τους επαγγελματίες και εκπροσώπους του τύπου τις οποίες κοινοποίησε στη συνέχεια στους ενδιαφερόμενους φορείς τουρισμού και τέλος ανέχνευσε τρόπους τουριστικής προβολής των άλλων τουριστικών χωρών.

Η Π.Ε. Ηρακλείου είχε την εποπτεία σε συνολικά δέκα (10) εκθέσεις το 2017: Βιέννη, Βρυξέλλες, Τελ Αβίβ, Νέα Υόρκη, Σεούλ, Ντίσελντορφ, Παρίσι και Αθήνα (ΜΙΤΕ, Ergo Marathon Expo).

Στις εκθέσεις αυτές η Π.Ε. Ηρακλείου προέβαλλε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του προορισμού «Κρήτη». Ανέδειξε την κρητική φιλοξενία προσφέροντας τοπικά παραδοσιακά κεράσματα, ενημέρωσε τους επισκέπτες δίνοντας τους εξειδικευμένες πληροφορίες, αλλά και έντυπο και ηλεκτρονικό πληροφοριακό υλικό, δημιούργησε τις συνθήκες για επαγγελματικές συναντήσεις και συμφωνίες, και γενικότερα ξεχώρισε με την παρουσία της το περίπτερο της Κρήτης στις εκθέσεις αυτές.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΕ Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΟ 2017**

α/α	ΧΩΡΑ / ΠΟΛΗ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΚΘΕΣΗΣ
1.	Ολλανδία / Ουτρέχτη	Vakantiebeurs
2.	Αυστρία / Βιέννη	Ferienmesse
3.	Φινλανδία / Ελσίνκι	Matka
4.	Βέλγιο / Βρυξέλλες	Salon Des Vacances
5.	Ισραήλ / Τελ Αβίβ	IMTM
6.	Σουηδία / Στοκχόλμη	Grekland Panorama
7.	Σερβία / Βελιγράδι	ITFA
8.	Δανία / Χέρνινγκ	Ferie For Alle
9.	Γερμανία / Βερολίνο	ITB
10.	Ρωσία / Μόσχα	MITT
11.	ΗΠΑ / Νέα Υόρκη	Greek Panorama
12.	Νότια Κορέα / Σεούλ	KOTFA
13.	Γερμανία / Ντίσελντορφ	TourNatur
14.	Ελλάδα / Θεσσαλονίκη	Δ.Ε.Θ.
15.	Γαλλία / Παρίσι	IFTM Top Resa
16.	Ελλάδα / Αθήνα	M.I.T.E.
17.	Ηνωμένο Βασίλειο / Λονδίνο	W.T.M.
18.	Ελλάδα / Θεσσαλονίκη	Philoxenia
19.	Πολωνία / Βαρσοβία	Grecka Panorama
20.	Ελλάδα / Αθήνα	Ergo Expo Marathon

Βραβεία-Διακρίσεις

- Βραβείο Αριστείας Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων «Treasures of Greek Tourism 2017».
- Διάκριση στο ετήσιο φόρουμ «Diamonds of the Greek Economy 2017».

Πρόσθετες πρωτοβουλίες

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ & ΔΡΑΣΕΙΣ

Μέσα στο 2017 η Π.Ε. Ηρακλείου υποστήριξε τη διοργάνωση ποικίλων εκδηλώσεων, στα πλαίσια της προβολής της Περιφέρειας Κρήτης και ενίσχυσης του τουριστικού της προϊόντος στην Ελλάδα και το εξωτερικό, και συγκεκριμένα:

- Διοργάνωση εκδηλώσεων στις 28 και 29 Σεπτεμβρίου 2017 στο Ηράκλειο, στο πλαίσιο του εορτασμού της Παγκόσμιας Ημέρας Τουρισμού σε συνεργασία με την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα και Χορωδία της ΕΡΤ, (όπερα – ντοκουμέντο «ΜΙΝΩΣ»)
- Συμμετοχή της Περιφέρειας Κρήτης στο σεμινάριο του ΙΝΣΕΤΕ «Digital Marketing Masterclass», στην Αθήνα 15-17/02/2017
- Συμμετοχή της Περιφέρειας Κρήτης στην ημερίδα «Ανάλυση των ελληνικών περιφερειακών στρατηγικών τουρισμού», στην Τρίπολη 16/3/2017
- Συμμετοχή της Περιφέρειας Κρήτης στο «2ο Greek Tourism Workshop in Lebanon», το οποίο έλαβε χώρα στις 10/05/2017 στη Βηρυτό (Διοργάνωση: CONGRESS AND BUSINESS PARTNERS IKE)
- Συνδιοργάνωση με το Δίκτυο Φοιτητών Erasmus Ελλάδας της εκδήλωσης στις 11/05/2017 στο Πάρκο Γεωργιάδη για τον εορτασμό των 30χρόνων Erasmus, στα πλαίσια του 7ου THE CRETE TRIP
- Συνδιοργάνωση της εκδήλωσης TEDxChania με τίτλο “MITOS”, στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων στις 11/11/2017
- Υποστήριξη της 2η ετήσιας συνάντησης της ένωσης AREPO στις 5/10/2017, στα πλαίσια των δράσεων της Περιφέρειας για την ανάδειξη του γαστρονομικού τουρισμού στην Κρήτη
- Συνδιοργάνωση με τον Αγωνιστικό Σύλλογο Ηρακλείου εκδήλωσης μηχανοκίνητου αθλητισμού, από 7 έως 8/10/2017 στο Στρατιωτικό Αεροδρόμιο Ηρακλείου
- Συνδιοργάνωση με το Σωματείο Φίλων Μηχανοκίνητων Αθλοπαιδιών «Φ.Ι.Μ.Α.» εκδήλωσης μηχανοκίνητου αθλητισμού, από 14 έως 15/10/2017 στο Λιμάνι Ηρακλείου
- Υποδοχή 130 τουριστικών πρακτόρων – παραγόντων του Τουριστικού Οργανισμού FRAM καθώς επίσης και δημοσιογράφων της Γαλλίας και διάθεση διαφημιστικού υλικού

Β. ΦΙΛΟΞΕΝΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ, ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΛΠ

Ιδιαίτερα σημαντική για την προβολή του τουριστικού προϊόντος μίας περιοχής είναι η παρουσίαση της από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και η στήριξη της στους χώρους πώλησης του από τους Tour Operators και τα μέσα ενημέρωσης, που επηρεάζουν το τουριστικό ρεύμα από τη χώρα τους. Για το λόγο αυτό θεωρείται επιβεβλημένη η φιλοξενία

τους, ιδίως αυτών που προέρχονται από χώρες που αποτελούν για μας νέες αγορές και στους οποίους η προβολή των αξιοθέατων στοιχείων του τόπου μας είναι απολύτως αναγκαία.

Η οργάνωση της φιλοξενίας ανθρώπων που διαμορφώνουν την κοινή γνώμη (δημοσιογράφοι, φωτογράφοι, κινηματογραφιστές, συγγραφείς, ακαδημαϊκοί κλπ.), την ροή του τουριστικού ρεύματος (διαφημιστές, οργανωτές - πωλητές ταξιδιών), την κρατική πολιτική (εκπρόσωποι συνδικαλιστικών οργανώσεων, εκκλησιαστικών και πνευματικών ιδρυμάτων, κρατικοί αξιωματούχοι) μπορεί να αποτελέσει ένα θαυμάσιο παράδειγμα και πρότυπο τόσο για την τουριστική προβολή αλλά και την οργάνωση του προορισμού.

Τουρισμός δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς την συνεργασία όλων όσων εμπλέκονται στην διαδικασία παραγωγής του τουριστικού προϊόντος. Μεγάλο μέρος του τουριστικού προϊόντος έχει να κάνει με την "κατασκευή" της εικόνας του προορισμού, την ανάδειξη της διαφορετικότητας και της ποικιλομορφίας, της αυθεντικότητας, του πολιτισμικού κεφαλαίου και γενικά με την προβολή των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του. Η μετατροπή των συγκριτικών σε ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα απαιτεί ενέργειες σε πολλαπλά επίπεδα, που σε τελική ανάλυση εμπλέκουν και τον τελευταίο κάτοικο του προορισμού.

Έτσι η εμπλοκή των κρατικών δομών και φορέων αφενός ως διαχρονικής "σταθεράς" εμπιστοσύνης και διάχυσης αξιόπιστης, ανεξάρτητης και αξιολογημένης πληροφόρησης, σε όλα τα επίπεδα (γραφεία ΕΟΤ του εξωτερικού, πρεσβείες της Ελλάδας, περιφέρειες, δήμοι), λειτουργώντας ως μεσολαβητές (facilitators) όσον αφορά τις παραπάνω δράσεις, λειτουργεί αμφίδρομα ενισχύοντας τόσο τον ρόλο των παραπάνω δομών και βελτιώνοντας την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών τους, όσο και του κλίματος εμπιστοσύνης και του αισθήματος ασφάλειας που προσλαμβάνεται από τους ιδιώτες (τουριστικούς φορείς αλλά και απλούς πολίτες), που απορρέει από την αποτελεσματικότητα των σχετικών δράσεων.

Έτσι για παράδειγμα στα press-trips οι επίσημοι Ελληνικοί φορείς στο εξωτερικό, καθίστανται αρχικοί αποδέκτες των αιτημάτων για φιλοξενία. Αξιολογούν τα αιτήματα, διαμέσου μιας τυπικής διαδικασίας και εκμαιεύουν την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση, προαπαιτώντας π.χ. την μεταγενέστερη δημοσίευση, φωτογράφιση, κινηματογράφιση, σχολιασμούς και αναρτήσεις σε δημόσια μ.μ.ε. από τους προτεινόμενους για φιλοξενία. Τα αιτήματα διαβιβάζονται στις Περιφέρειες. Οι Περιφερειακές Ενότητες στην Κρήτη ξεκινούν αμέσως, με την σειρά τους, την διάχυση του αιτήματος στους Δήμους, στους ιδιώτες – φορείς του τουρισμού (ξενοδόχους και ενώσεις ξενοδόχων, τ. πράκτορες και ενώσεις τους, ιδιοκτήτες τουριστικών μεταφορικών μέσων, δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς διαχείρισης επισκέψιμων τόπων και εκδηλώσεων τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος, ξεναγούς – οδηγούς κλπ). Σε όλα τα στάδια υπάρχει συνεχής ανατροφοδότηση και ενημέρωση, τόσο με τους άμεσα ενδιαφερόμενους επισκέπτες, όσο και με τις υπηρεσίες του εξωτερικού, με τους προσφέροντες καταλύματα, μεταφορές, ξεναγήσεις, επισκέψεις ιδιώτες και φορείς, κτίζοντας έτσι διαύλους εμπιστοσύνης – συνεργασίας και γνώσης, αποκομίζοντας έτσι ως αποτέλεσμα πολλαπλά οφέλη για τον προορισμό.

Για τον λόγο αυτό η Υπηρεσία μας τους προηγούμενους μήνες σε συνεργασία με τα γραφεία ΕΟΤ Εξωτερικού και τους εμπλεκόμενους με τον τουρισμό φορείς υποδέχθηκε και ξενάγησε στο νομό μας Tour Operators και δημοσιογράφους από ξένα μέσα ενημέρωσης.

Παραγωγή έντυπου και ηλεκτρονικού διαφημιστικού υλικού

- Επικαιροποίηση περιεχομένου και εμπλουτισμός της ιστοσελίδας www.incrediblecrete.gr.
- Μέχρι σήμερα το υλικό της ιστοσελίδας αλλά και τα βίντεο έχουν παραχωρηθεί δωρεάν και μετά από δική τους επιθυμία σε Υπουργεία, Δημοσίους Φορείς και Οργανισμούς καθώς και σε επιχειρήσεις του τουριστικού κλάδου.

Άξονας 9. Υγεία - Κοινωνική Μέριμνα

Από τον Μάρτιο του 2017 ορίστηκε από τον Περιφερειάρχη Εντεταλμένος σύμβουλος στον τομέα της Υγείας ο Περιφερειακός Σύμβουλος Λάμπρος Βαμβακάς ο οποίος σε άμνηνη συνεργασία με την Δ/ση Υγείας Περιφέρειας Κρήτης και με τις κατά τόπους δ/σεις σε Ηράκλειο, Ρέθυμνο, Λασιθί και Χανιά, κατάφερε να συντονίσει δράσεις ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης και πρόληψης του πληθυσμού του νησιού αλλά και ελέγχους υγιεινής όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο.

Πιο συγκεκριμένα, οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας της Περιφέρειας Κρήτης ανάγονται ιδίως στη διαφύλαξη και βελτίωση της υγείας και της ευεξίας του πληθυσμού, τοπικού, παγκόσμιου, μετακινούμενου και μη, μέσω πολυτομεακών συνεργασιών και πρακτικών που αποσκοπούν στην προάσπιση και προαγωγή της υγείας και της ευεξίας του ατόμου ώστε να είναι ικανό να αναπτύξει τον έλεγχο πάνω στην υγεία του και να τη βελτιώσει, στον εκσυγχρονισμό, τον έλεγχο και την προστασία των επαγγελματιών και των υπηρεσιών υγείας, με σαφή προσανατολισμό την ποιότητα ζωής ασθενών και μη, και με βάση τις ανάγκες ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, καθώς και στην προστασία και προαγωγή της υγείας με την ανάπτυξη προγραμμάτων αγωγής υγείας, πρόληψης και προαγωγής της υγείας.

Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας κατανέμονται στα υπαγόμενα σε αυτή Τμήματα ως εξής:

A. Το Τμήμα Υπηρεσιών και Επαγγελματιών Υγείας

Είναι αρμόδιο ιδίως για τη χορήγηση και ανάκληση αδειών άσκησης επαγγελματιών υγείας και για τη χορήγηση τίτλων ιατρικών & οδοντιατρικών ειδικοτήτων, καθώς και για όλες τις διαδικασίες για την τοποθέτηση ιατρών στα νοσοκομεία για ειδικότητα και τη συμμετοχή τους για εξετάσεις ειδικότητας.

B. Το Τμήμα Δημόσιας Υγιεινής

Είναι αρμόδιο ιδίως για την εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων δημόσιας υγιεινής, τη διαφύλαξη της υγείας των ταξιδιωτών και προάσπιση της δημόσιας υγείας, τους εμβολιασμούς μετακινούμενου πληθυσμού, τη χορήγηση προληπτικής, φαρμακευτικής αγωγής, όπως χημειοπροφύλαξη, την ενημέρωση για την αντιμετώπιση των ασθενειών και οδηγίες για νοσήματα, για την κατανάλωση νερού και τροφίμων, για τις επιδημίες λοιμωδών νοσημάτων σε διάφορες χώρες, καθώς και για τη λήψη μέτρων για την πρόληψη λοιμωδών νοσημάτων.

Γ. Το Τμήμα Πρόληψης και Προαγωγής της Υγείας

Είναι αρμόδιο ιδίως για την ανάπτυξη εκείνων των διαδικασιών μέσω των οποίων τα άτομα γίνονται ικανά να αναπτύξουν τον έλεγχο πάνω στην υγεία τους και να τη βελτιώσουν, την εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων προληπτικής ιατρικής, οδοντιατρικής, ψυχικής

υγιεινής, κοινωνικής επανένταξης και αποϊδρυματοποίησης χρονίως ψυχικά πασχόντων, την πρόληψη εξαρτήσεων από εξαρτησιογόνες ουσίες, την αντιμετώπιση αλκοολισμού, την κατάχρηση ουσιών, τις ψυχικές εξαρτήσεις και τον εθισμό. Το Τμήμα Πρόληψης και Προαγωγής της Υγείας συνεργάζεται με το αρμόδιο καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο και με φορείς για την υλοποίηση προγραμμάτων Δημόσιας Υγείας.

Επίσης, η Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας της Περιφέρειας Κρήτης συντόνισε και παρακολούθησε σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας των Περιφερειακών Ενοτήτων Κρήτης και τα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία τα προγράμματα «**ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΚΟΥΝΟΥΠΙΩΝ ΕΤΟΥΣ 2017**».

- **Τον Απρίλιο του 2017 εγκαινιάστηκε από τον Περιφερειάρχη της Νέας Κινητής Μονάδας Μαστογράφου της Περιφέρειας Κρήτης όπου οι γυναίκες της Κρήτης άνω των 40 ετών θα μπορούν να κάνουν δωρεάν, την προληπτική εξέταση που σώζει ζωές.**

Τον αγιασμό στη νέα κινητή μονάδα μαστογραφίας της Περιφέρειας Κρήτης στον προαύλιο χώρο έξω από το κεντρικό κτίριο της Περιφέρειας τέλεσε ο Σεβασμιότατος Αρχιεπίσκοπος Κρήτης κ.κ. **Ειρηναίος** παρουσία του Περιφερειάρχη, του Προέδρου του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης των , Αντιπεριφερειάρχων, Περιφερειακών Συμβούλων, αντιδημάρχων, θεσμικών εκπροσώπων γυναικείων σωματείων, συλλόγων, οργανώσεων και εθελοντών.

Με κεντρικό σύνθημα «**ΕΙΝΑΙ ΣΤΟ ΧΕΡΙ ΜΟΥ**», χωρίς χρέωση οι γυναίκες άνω των 40 ετών μπορούν να κάνουν εξέταση μαστογραφίας. Η Περιφέρεια με όλες τις δυνάμεις της στηρίζει οργανωμένα και στρατηγικά μαζί με τους Δήμους της Κρήτης και τις δομές της Υγειονομικής Περιφέρειας Κρήτης τον αγώνα κατά του καρκίνου του μαστού.

Η πρωτοβουλία αυτή αποτελεί μια κίνηση ζωής, μια κίνηση αλληλεγγύης και αναγνώρισης του ουσιαστικού ρόλου που έχουν διαχρονικά οι γυναίκες που χρειάζονται περισσότερη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση στη σημασία της μαστογραφίας. Η παρουσία της κινητής μονάδας στους δήμους της Κρήτης, μέσα σε χωριά, και ενορίες αποτελεί από μόνη της πηγή ενημέρωσης παρακίνησης και ευαισθητοποίησης της γυναίκας η οποία θα κάνει μερικά βήματα μόνο μέχρι την κινητή μονάδα για να υποβληθεί δωρεάν στη σωτήρια για τη ζωή της μαστογραφία.

Η κινητή μονάδα θα οργώσει απ άκρη σε άκρη όλη την Κρήτη ενώ το επιστημονικό προσωπικό του Μαστογράφου συμπληρωματικά θα οργανώσει δράσεις που αφορούν στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια πρόληψη. Στόχος είναι σε ετήσια βάση η νέα μονάδα να κάνει περί τις **3.000 μαστογραφίες**.

Η επιστημονική ομάδα που απαρτίζει τη μονάδα του μαστογράφου είναι ακριβώς η ίδια που την λειτούργησε για πρώτη φορά επί νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και αποτελείται από τους γιατρούς: Γιώργο Πιτσούλη, Σοφία Σταγγουράκη, Κάβαλο Τζεραλντίνα, και Ευαγγελία Σφακιανάκη..

Ανάπτυξη σε συνεργασία με το ΤΕΙ Κρήτης εφαρμογής και δημιουργίας σελίδας κοινωνικής δικτύωσης για την μονάδα κινητού Μαστογράφου και της Κινητής Οδοντιατρικής Μονάδας της Περιφέρειας Κρήτης.

Έως και 31 /12/2017 έγιναν 1400 μαστογραφίες.

Οδοντιατρική Μονάδα

Εξετάστηκαν 3800 παιδιά σε συνεργασία με τους Οδοντιατρικούς Συλλόγους της Κρήτης

Έρευνες - Συνέδρια-εκδηλώσεις-συνδιοργανώσεις:

- **Διενέργεια έρευνας και παρουσίαση αποτελεσμάτων της για το ρόλο της Κινητής Οδοντιατρικής Μονάδας της Περιφέρειας Κρήτης στο 13ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές Υγείας**

Η Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνης (ΠΕΡ) κατά τα έτη 2013 και 2017 προχώρησε με τη στήριξη και συνεργασία διαφόρων φορέων του νομού ιδιωτικού και δημόσιου χαρακτήρα, στη συλλογή στοιχείων αναφορικά στο πώς προλαμβάνεται η έννοια της προληπτικής οδοντιατρικής και της οδοντικής κατάστασης των παιδιών, που διαβιούν έξω από το άστυ. Τη συλλογή των δεδομένων πραγματοποίησε η διεπιστημονική ομάδα της κινητής οδοντιατρικής μονάδας της Περιφέρειας Κρήτης με τη χρήση ειδικού ατομικού εντύπου - ερωτηματολογίου, κατά τη διάρκεια των επισκέψεών της σε σχολεία ορεινών και απομακρυσμένων περιοχών. Τα παραπάνω στοιχεία αποτέλεσαν το υλικό της έρευνας, που πραγματοποιήθηκε και κατέγραψε την συμβολή της Κινητής Οδοντιατρικής Μονάδας της Περιφέρειας Κρήτης στον τομέα της προληπτικής παρέμβασης. Στα παραπάνω συνεκτιμήθηκε το περιεχόμενο του προληπτικού προγράμματος, που εφαρμόστηκε στην πρώιμη παιδική ηλικία ως μια από τις σημαντικότερες προληπτικές επεμβάσεις της στοματικής υγιεινής στην ενήλικη ζωή. Στη Διεπιστημονική Ομάδα της Κινητής Μονάδας συμμετείχαν μια επισκέπτρια Υγείας και μια Κοινωνική Λειτουργός της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της ΠΕΡ, μια Νοσηλεύτρια του Ερυθρού Σταυρού, εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Οδοντίατροι των Κέντρων Υγείας και ιδιώτες, μέλη του Οδοντιατρικού Συλλόγου. Η ολιστική παρέμβαση πραγματοποιήθηκε σε δύο φάσεις (το 2013 και το 2017) μέσω της συνδυασμένης δράσης των προαναφερθέντων φορέων.

Η έρευνα με τίτλο «**Η ανάδειξη του ρόλου της κινητής οδοντιατρικής μονάδας στην προληπτική στοματική υγιεινή των παιδιών με τη συνέργεια δημόσιων και ιδιωτικών φορέων**» παρουσιάστηκε στο 13ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές Υγείας με Θέμα: «**Συμπληρωματικότητα και συνέργειες στη φροντίδα υγείας: Η υπέρβαση της «κατακερματισμένης» ιατρικής περίθαλψης**» που διοργανώθηκε από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας Τομέας Οικονομικών της Υγείας και πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα το διάστημα 12 έως και 14 Δεκεμβρίου 2017.

Όπως προκύπτει από τα κύρια αποτελέσματα της έρευνας, παρόλο που το μέγεθος του δείγματος των παιδιών είναι διαφορετικό στις δύο φάσεις της ολιστικής παρέμβασης της

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

Μονάδας, παρατηρήθηκε αύξηση (από 73,8% σε 85%) των παιδιών που βουρτσίζουν τα δόντια τους και εκείνων που διατηρούν υγιές περιοδόντιο (από 34,6% σε 66,5%).

Η συσχέτιση υγιούς περιοδόντιου και η επίσκεψη στον οδοντίατρο δεν εμφανίστηκε στατιστικώς σημαντική ($p>0.05$). Σημαντικό εύρημα που αποδεικνύει το μη μονοσήμαντο περιεχόμενο (εξάρτηση από ένα μόνο παράγοντα) της διατήρησης της στοματικής υγιεινής.

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε ότι μετά την ευαισθητοποίηση της κοινότητας δύναται να καταγραφεί η αυξητική τάση φροντίδας της παιδικής στοματικής υγιεινής.

Η συνέργεια των φορέων ανέδειξε τη σπουδαιότητα των προληπτικών μέτρων στην στοματική υγιεινή, η οποία μέσω της έρευνας αναδείχτηκε ως ένα πολυπαραγοντικό φαινόμενο που στηρίζεται στην συνδυασμένη εφαρμογή μέτρων, στην ευαισθητοποίηση της κοινότητας και στην αλλαγή νοοτροπίας προκειμένου να υιοθετούνται καλές συνήθειες φροντίδας του στόματος.

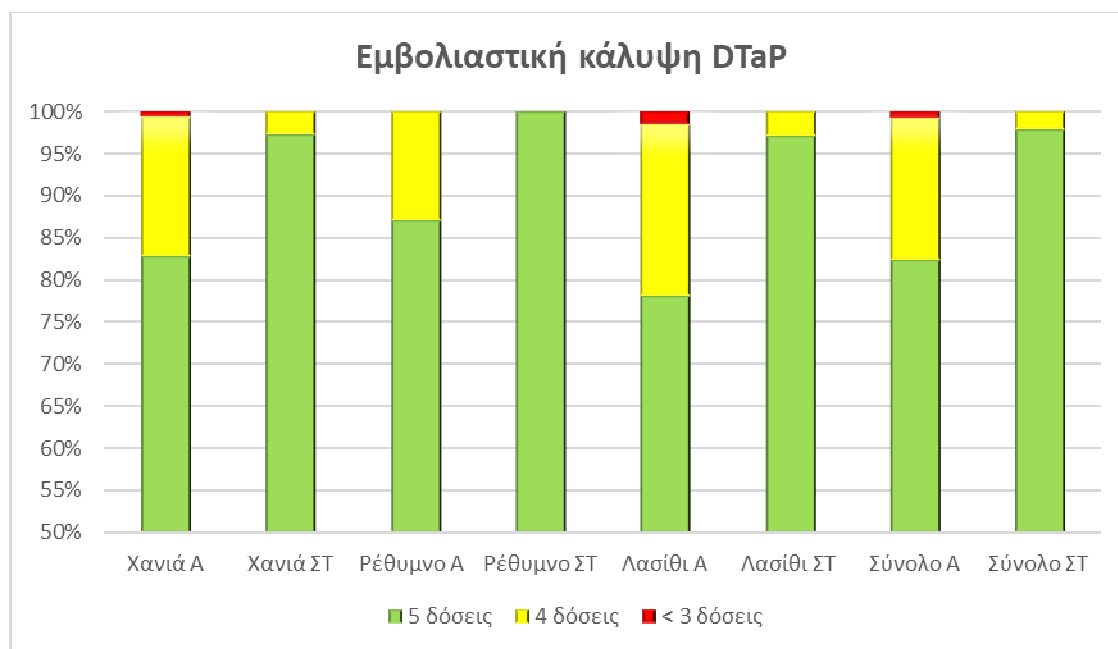
- Διενέργεια έρευνας και καταγραφής των στοιχείων εμβολιαστικής κάλυψης μέσω των βιβλιαρίων υγείας των παιδιών, 28 Δημοτικών Σχολείων των Περιφερειακών Ενοτήτων Χανίων, Λασιθίου και Ρεθύμνης.

Ο πληθυσμός της μελέτης αφορούσε 421 παιδιά Α' τάξης Δημοτικού και 288 παιδιά ΣΤ' τάξης Δημοτικού από αντιπροσωπευτικό δείγμα 28 Δημοτικών Σχολείων των Περιφερειακών Ενοτήτων Χανίων, Λασιθίου και Ρεθύμνης. Η συλλογή των δεδομένων έγινε μέσω ανώνυμης συλλογής και καταγραφής των στοιχείων εμβολιαστικής κάλυψης μέσω των βιβλιαρίων υγείας των παιδιών.

Εμβολιαστική κάλυψη έναντι Διφθερίτιδας-Τετάνου-Κοκκύτη (DTaP)

ΤΑΞΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΣΕΩΝ	ΛΑΣΙΘΙ	ΡΕΘΥΜΝΟ	ΧΑΝΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α	5 δόσεις	107 (78.10%)	95 (87.16%)	145 (82.86%)	347 (82.42%)
	4 δόσεις	28 (20.44%)	14 (12.84%)	29 (16.57%)	71 (16.87%)
	< 3 δόσεις	2 (1.46%)	0 (0.00%)	1 (0.57%)	3 (0.71%)
		137	109	175	421
ΣΤ	5 δόσεις	101 (97.12%)	73 (100.00%)	108 (97.30%)	282 (97.92%)
	4 δόσεις	3 (2.88%)	0 (0.00%)	3 (2.70%)	6 (2.08%)
	< 3 δόσεις	0 (0.00%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)
		104	73	111	288

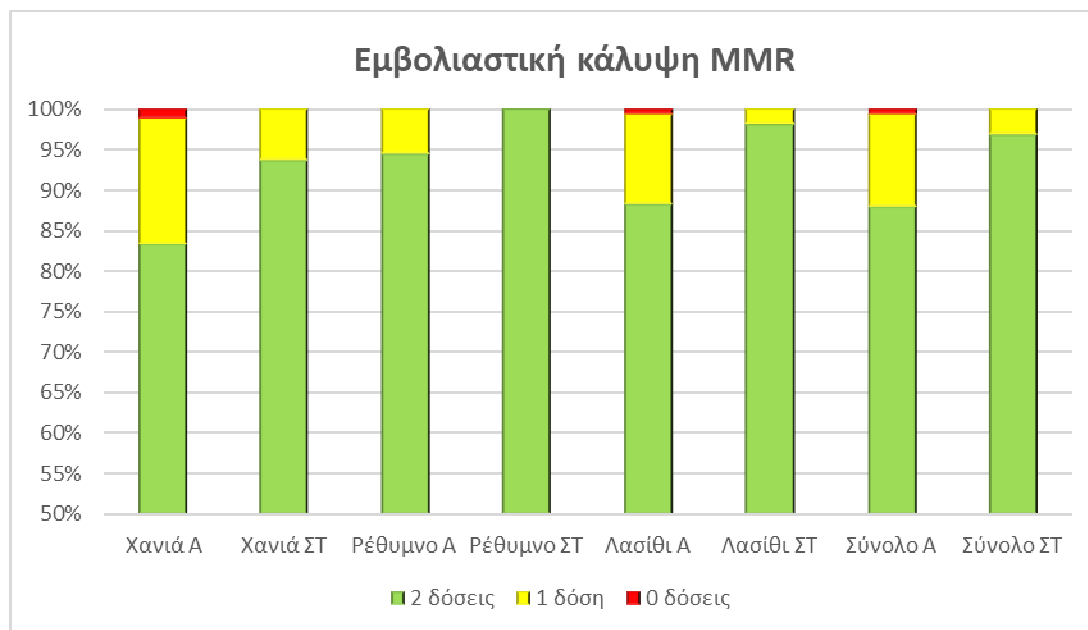
Η πλήρης εμβολιαστική κάλυψη με 5 δόσεις DTaP ανέρχεται συνολικά σε ποσοστό 82,42% στα παιδιά της Α δημοτικού και ποσοστό 97,92% στα παιδιά της ΣΤ Δημοτικού. Τα χαμηλότερα ποσοστά εμβολιαστικής κάλυψης έναντι των 5 δόσεων εντοπίζονται σε παιδιά Α τάξης δημοτικού της Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου (78.10%). Τα παιδιά της Α Δημοτικού έχουν χάσει την 5^η δόση DTaP (16,87%) συγκριτικά με τα παιδιά της ΣΤ Δημοτικού (2,08%) σε επίπεδο στατιστικά σημαντικό ($p<0.001$).

Εμβολιαστική κάλυψη έναντι Ιλαράς-Ερυθράς-Παρωτίτιδας (MMR)

ΤΑΞΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΣΕΩΝ	ΛΑΣΙΘΙ	ΡΕΘΥΜΝΟ	ΧΑΝΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α	2 δόσεις	121 (88.32%)	103 (94.50%)	146 (83.43%)	370 (87.89%)
	1 δόση	15 (10.95%)	6 (5.50%)	27 (15.43%)	48 (11.40%)
	0 δόσεις	1 (0.73%)	0 (0.00%)	2 (1.14%)	3 (0.71%)
		137	109	175	421
ΣΤ	2 δόσεις	102 (98.08%)	73 (100.00%)	104 (93.69%)	279 (96.875%)
	1 δόση	2 (1.92%)	0 (0.00%)	7 (6.31%)	9 (3.125%)
	0 δόσεις	0 (0.00%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)
		104	73	111	288

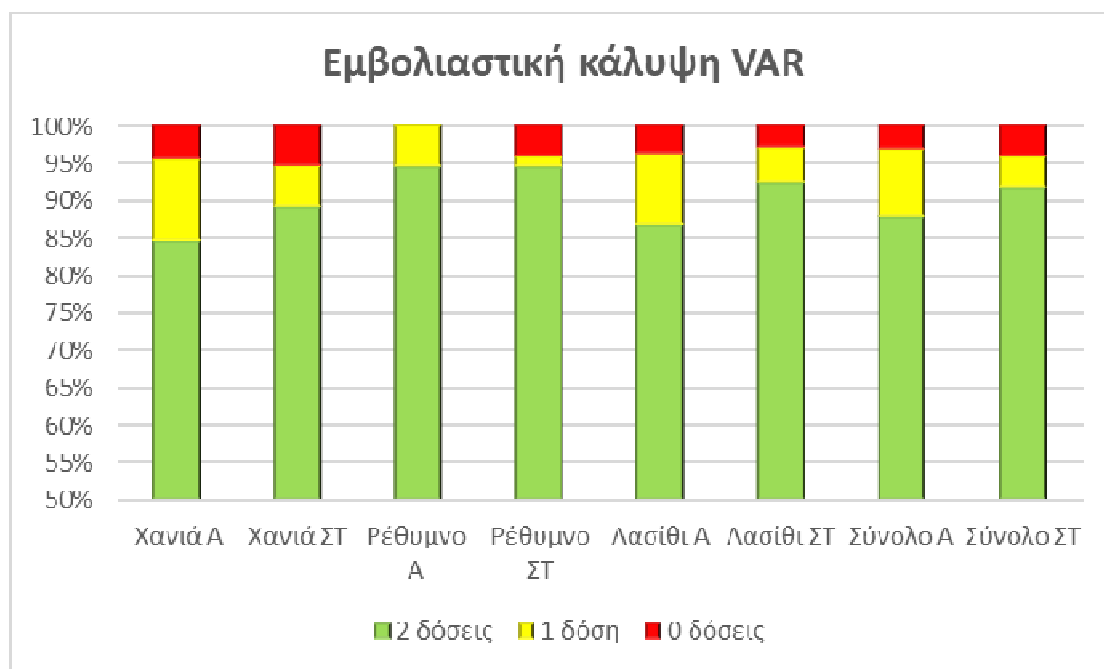
Η πλήρης εμβολιαστική κάλυψη με 2 δόσεις MMR ανέρχεται συνολικά σε ποσοστό 87,89% στα παιδιά της Α δημοτικού και ποσοστό 96,875% στα παιδιά της ΣΤ Δημοτικού. Τα χαμηλότερα ποσοστά πλήρους εμβολιαστικής κάλυψης σε παιδιά της Α τάξης Δημοτικού της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων (83.43%). Τα παιδιά της Α Δημοτικού έχουν χάσει την 2^η δόση MMR (12,11%) συγκριτικά με τα παιδιά της ΣΤ Δημοτικού (3,125%) σε επίπεδο στατιστικά σημαντικό ($p < 0.001$).

Εμβολιαστική κάλυψη έναντι της ανεμευλογιάς (VAR)

ΤΑΞΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΣΕΩΝ	ΛΑΣΙΘΙ	ΡΕΘΥΜΝΟ	ΧΑΝΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α	2 δόσεις	118 (86.76%)	103 (94.50%)	148 (84.57%)	369 (87.86%)
	1 δόση	13 (9.56%)	6 (5.50%)	19 (10.86%)	38 (9.05%)
	0 δόσεις	5 (3.68%)	0 (0.00%)	8 (4.57%)	13 (3.09%)
		136	109	175	420
ΣΤ	2 δόσεις	96 (93.31%)	69 (94.52%)	99 (89.19%)	264 (91.66%)
	1 δόση	5 (4.81%)	1 (1.37%)	6 (5.405%)	12 (4.17%)
	0 δόσεις	3 (2.88%)	3 (4.11%)	6 (5.405%)	12 (4.17%)
		104	73	111	288

Αν και ο εμβολιασμός έναντι της ανεμευλογιάς εισήχθη σχετικά πρόσφατα στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών (1 δόση εμβολίου στο ΕΠΕ 2006, 2 δόσεις εμβολίου στο ΕΠΕ 2008), ωστόσο συμπεράσματα γύρω από την εμβολιαστική κάλυψη προκύπτουν ειδικά για τα παιδιά της Α΄ τάξης Δημοτικού. Δεδομένα εμβολιαστικής κάλυψης έναντι της ανεμευλογιάς υπήρχαν για 420/421 παιδιά Α΄ τάξης Δημοτικού. Η πλήρης εμβολιαστική κάλυψη με 2 δόσεις ανεμευλογιάς ανέρχεται σε ποσοστό 87,86% σε παιδιά Α΄ τάξης Δημοτικού και ποσοστό 91,66% σε παιδιά ΣΤ τάξης Δημοτικού. Τα παιδιά της ΣΤ τάξης Δημοτικού είναι καλύτερα εμβολιασμένα συγκριτικά με τα παιδιά της Α΄ τάξης Δημοτικού (91,66% έναντι 87,86% αντίστοιχα), ωστόσο αυτή η διαφορά δεν είναι στατιστικά σημαντική ($p=0.105$). Τα χαμηλότερα ποσοστά πλήρους εμβολιαστικής κάλυψης εμφανίζονται σε παιδιά Α΄ τάξης Δημοτικού της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων (84,57%).

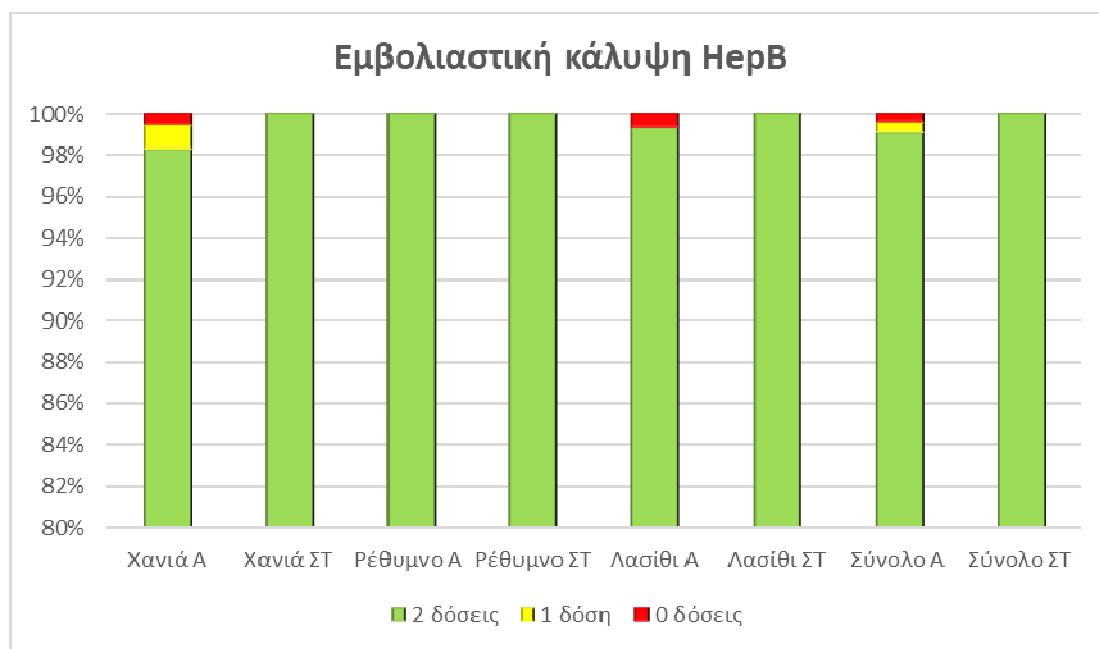

Εμβολιαστική κάλυψη έναντι της Ηπατίτιδας Β (HepB)

ΤΑΞΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΣΕΩΝ	ΛΑΣΙΘΙ	ΡΕΘΥΜΝΟ	ΧΑΝΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α	2 δόσεις	136 (99.27%)	109 (100.00%)	172 (98.29%)	417 (99.05%)
	1 δόση	0 (0.00%)	0 (0.00%)	2 (1.14%)	2 (0.475%)
	0 δόσεις	1 (0.73%)	0 (0.00%)	1 (0.57%)	2 (0.475%)
		137	109	175	421
ΣΤ	2 δόσεις	104 (100.00%)	73 (100.00%)	111 (0.00%)	288 (100.00%)
	1 δόση	0 (0.00%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)
	0 δόσεις	0 (0.00%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)
		104	73	111	288

Η πλήρης εμβολιαστική κάλυψη με 3 δόσεις Ηπατίτιδας Β τόσο στα παιδιά της Α τάξης όσο και στα παιδιά της ΣΤ τάξης Δημοτικού ανέρχεται σε πολύ υψηλά επίπεδα (99.05% για τα παιδιά της Α τάξης και 100% για τα παιδιά της ΣΤ τάξης) με τη διαφορά μεταξύ των δύο τάξεων να μην είναι στατιστικά σημαντική (Fisher exact test 0.1505).

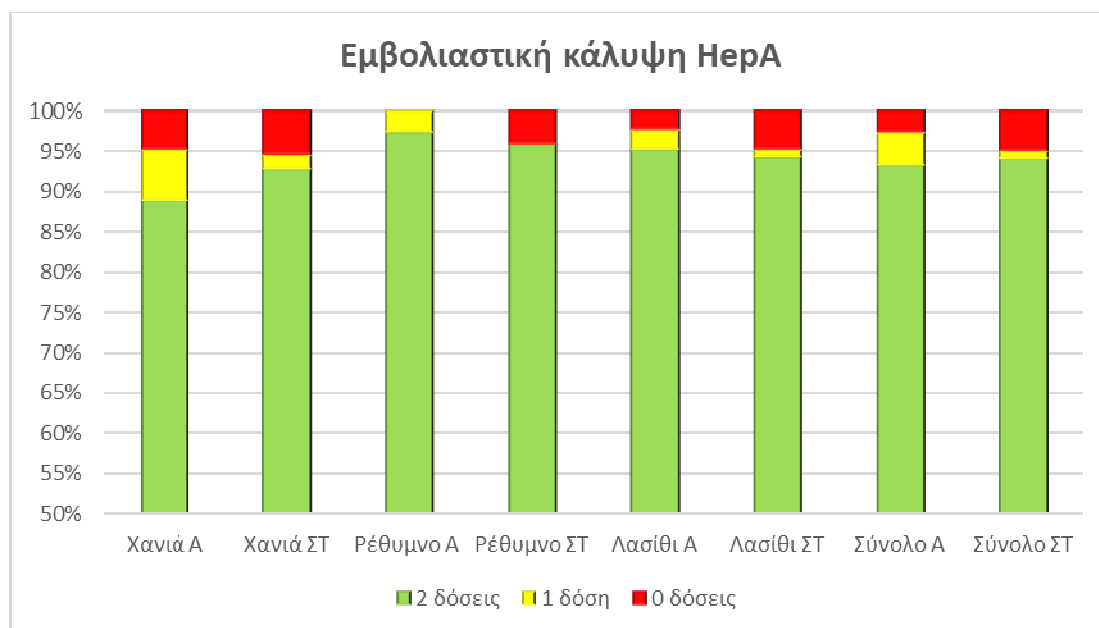
Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι η πλήρης εμβολιαστική κάλυψη έναντι της Ηπατίτιδας Β κυμαίνεται σε υψηλότερα ποσοστά συγκριτικά με την πλήρη εμβολιαστική κάλυψη έναντι του DTaP και του MMR και στις δύο ηλικιακές ομάδες της μελέτης. Πιο συγκεκριμένα, η πλήρης εμβολιαστική κάλυψη έναντι της Ηπατίτιδας Β είναι 99.05% σε παιδιά της Α` τάξης Δημοτικού, υψηλότερη σε ποσοστό στατιστικά σημαντικό έναντι του πλήρους εμβολιασμού με 5 δόσεις DTaP (82.42%,  $p < 0.001$ ) και έναντι του πλήρους εμβολιασμού με 2 δόσεις MMR (87.89%,  $p < 0.001$ ). Παρόμοια είναι τα δεδομένα και για τα παιδιά της ΣΤ` τάξης Δημοτικού όπου η πλήρης εμβολιαστική κάλυψη έναντι της Ηπατίτιδας Β είναι 100%, υψηλότερη σε ποσοστό στατιστικά σημαντικό έναντι του πλήρους εμβολιασμού με 5 δόσεις DTaP (97.92%, Fisher exact test 0.0304, $p < 0.05$) και έναντι του πλήρους εμβολιασμού με 2 δόσεις MMR (96.875%, Fisher exact test 0.0037, $p < 0.05$).

Εμβολιαστική κάλυψη έναντι της Ηπατίτιδας Α (ΗερΑ)

ΤΑΞΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΣΕΩΝ	ΛΑΣΙΘΙ	ΡΕΘΥΜΝΟ	ΧΑΝΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α	2 δόσεις	118 (95.16%)	105 (97.22%)	130 (89.04%)	353 (93.39%)
	1 δόση	3 (2.42%)	3 (2.78%)	9 (6.16%)	15 (3.97%)
	0 δόσεις	3 (2.42%)	0 (0.00%)	7 (4.80%)	10 (2.64%)
		124	108	146	378
ΣΤ	2 δόσεις	98 (94.23%)	70 (95.89%)	103 (92.79%)	271 (94.10%)
	1 δόση	1 (0.96%)	0 (0.00%)	2 (1.80%)	3 (1.04%)
	0 δόσεις	5 (4.81%)	3 (4.11%)	6 (5.41%)	14 (4.86%)
		104	73	111	288

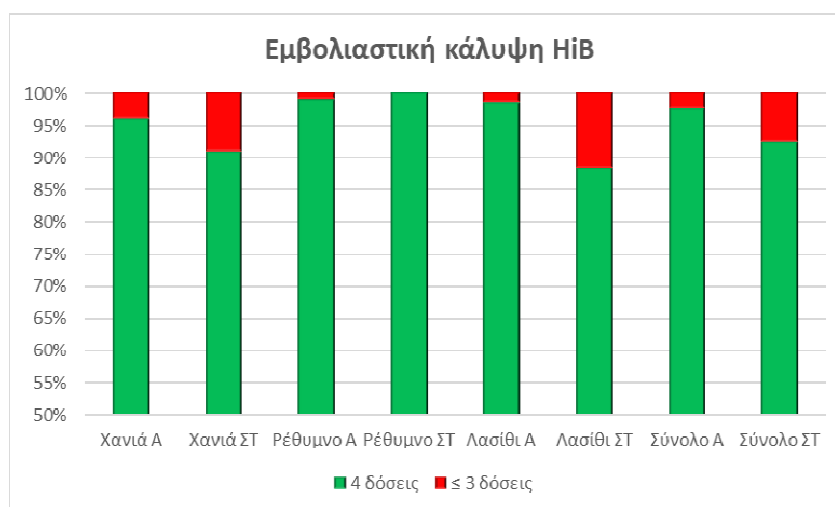
Ο εμβολιασμός έναντι της Ηπατίτιδας Α εισήχθη στο ΕΠΕ κατά το 2008. Κατά συνέπεια, συμπεράσματα για την εμβολιαστική κάλυψη μπορούν να εξαχθούν για τους μαθητές της Α` τάξης Δημοτικού. Δεδομένα εμβολιαστικής κάλυψης έναντι της ηπατίτιδας Α ήταν διαθέσιμα για 378/421 παιδιά της Α` τάξης Δημοτικού. Η πλήρης εμβολιαστική κάλυψη έναντι της Ηπατίτιδας Α ανέρχεται σε ποσοστό 93.39% για τα παιδιά της Α` τάξης Δημοτικού και 94.10% για τα παιδιά της ΣΤ` τάξης Δημοτικού, αντίστοιχα. Τα χαμηλότερα ποσοστά εμβολιαστικής κάλυψης καταγράφονται σε παιδιά Α` τάξης Δημοτικού της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων (89.04%).

Εμβολιαστική κάλυψη έναντι Αιμόφιλου Ινφλουένζας Β (HiB)

ΤΑΞΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΣΕΩΝ	ΛΑΣΙΘΙ	ΡΕΘΥΜΝΟ	ΧΑΝΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α	4 δόσεις	135 (98.54%)	108 (99.08%)	168 (96.00%)	411 (97.62%)
	≤ 3 δόσεις	2 (1.46%)	1 (0.92%)	7 (4.00%)	10 (2.38%)
		137	109	175	421
ΣΤ	4 δόσεις	92 (88.46%)	73 (100.00%)	101 (90.99%)	266 (92.36%)
	≤ 3 δόσεις	12 (11.54%)	0 (0.00%)	10 (9.01%)	22 (7.64%)
		104	73	111	288

Η πλήρης εμβολιαστική κάλυψη με 4 δόσεις HiB ανέρχεται συνολικά σε ποσοστό 97,62% στα παιδιά της Α δημοτικού και ποσοστό 92,36% στα παιδιά της ΣΤ Δημοτικού. Τα χαμηλότερα ποσοστά πλήρους εμβολιαστικής κάλυψης σε παιδιά της ΣΤ τάξης Δημοτικού της

Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου (88.46%). Τα παιδιά της ΣΤ` Δημοτικού έχουν χάσει την

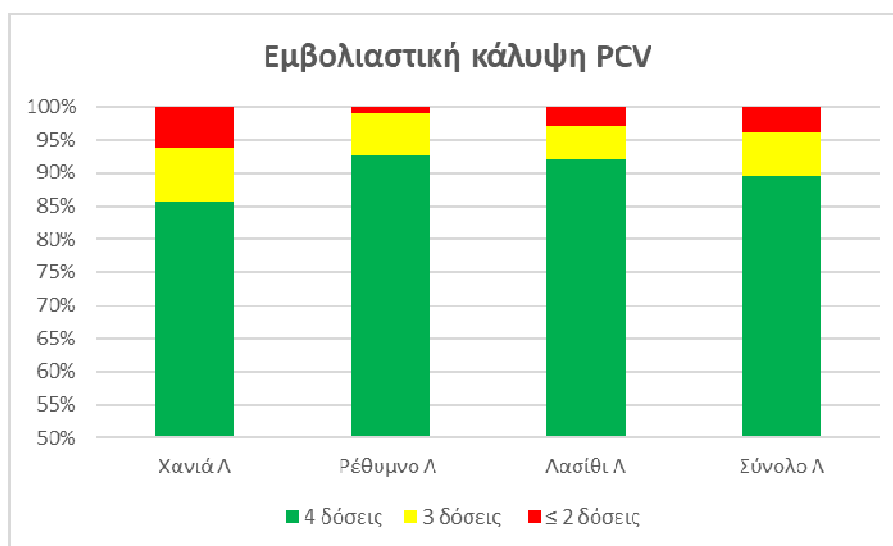
Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

4^η δόση HiB (7,64%) συγκριτικά με τα παιδιά της Α` Δημοτικού (2,38%) σε επίπεδο στατιστικά σημαντικό ($p < 0.001$).

Εμβολιαστική κάλυψη έναντι πνευμονιοκόκκου (PCV)

ΤΑΞΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΣΕΩΝ	ΛΑΣΙΘΙ	ΡΕΘΥΜΝΟ	ΧΑΝΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α	4 δόσεις	126 (91.97%)	101 (92.66%)	150 (85.71%)	377 (89.55%)
	3 δόσεις	7 (5.11%)	7 (6.42%)	14 (8.00%)	28 (6.65%)
	≤ 2 δόσεις	4 (2.92%)	1 (0.92%)	11 (6.29%)	16 (3.80%)
		137	109	175	421

Τα συζευγμένα εμβόλια έναντι του πνευμονιοκόκκου (PCV) εισήχθησαν στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών κατά το 2006. Το 7δύναμο συζευγμένο εμβόλιο κατά του πνευμονιοκόκκου (PCV7) κυκλοφόρησε στην Ελλάδα τον Οκτώβριο του 2004 και εισήχθη στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμού το 2006. Το Μάιο του 2009 κυκλοφόρησε στη χώρα μας το 10δύναμο συζευγμένο εμβόλιο (PCV10) και τον Ιούνιο του 2010 κυκλοφόρησε το 13δύναμο συζευγμένο εμβόλιο (PCV13). Η πλήρης εμβολιαστική κάλυψη με 4 δόσεις εμβολίου από τη γέννηση μπορεί να εκτιμηθεί μόνο στα παιδιά της Α` τάξης Δημοτικού και ανέρχεται συνολικά σε ποσοστό 89,55%.

- **Πανευρωπαϊκή Ημέρα Επανεκκίνησης της Καρδιάς**

Με την συνδιοργάνωση της Περιφέρειας Κρήτης-Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου για 5η συνεχόμενη χρονιά πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση για την **Πανευρωπαϊκή Ημέρα Επανεκκίνησης της Καρδιάς – Restart a Heart την Δευτέρα 16 Οκτωβρίου 2017** από τις 10 π.μ. έως τις 8 μ.μ. στο αίθριο του Πολύκεντρου . Η εκδήλωση πραγματοποιείται κάθε χρόνο στο πλαίσιο της Πανευρωπαϊκής Ημέρας Επανεκκίνησης της Καρδιάς που διοργανώνει σε πόλεις σε όλη την Ευρώπη το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Αναζωογόνησης (European Resuscitation Council – ERC www.erc.edu - www.restartaheart.eu).

Η καρδιακή ανακοπή, σύμφωνα με το Εργαστήριο Αναζωογόνησης της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης, αποτελεί μία από τις συχνότερες αιτίες θανάτου στην Ευρώπη με 400.000 θύματα κάθε χρόνο. Παρόλη την πρόοδο της ιατρικής επιστήμης, η επιβίωση μετά από καρδιακή ανακοπή παραμένει χαμηλή, σε ποσοστά λιγότερο 10%. Μελέτες έχουν δείξει ότι η εφαρμογή Καρδιοπνευμονικής Αναζωογόνησης - ΚΑΡΠΑ από τους παρευρισκόμενους, μέχρι την έλευση της εξειδικευμένης βοήθειας (ΕΚΑΒ) αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες επιβίωσης του θύματος. Για αυτό τον λόγο λοιπόν, είναι σημαντική η ενημέρωση και η εκπαίδευση πάνω σε θέματα καρδιακής ανακοπής και Καρδιοπνευμονικής Αναζωογόνησης - ΚΑΡΠΑ, μιας τόσο απλής διαδικασίας που όμως μπορεί να βοηθήσει ένα θύμα σε καρδιακή ανακοπή να επιβιώσει!

Στην εκδήλωση έγινε προβολή ενημερωτικών βίντεο, επιδείξεις αντιμετώπισης της καρδιακής ανακοπής και πρακτική εξάσκηση όσων από τους παρευρισκόμενους το επιθυμούν με την καθοδήγηση έμπειρων εκπαιδευτών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αναζωογόνησης. Η εκδήλωση ήταν ανοιχτή στο κοινό και είχε ελεύθερη είσοδο.

Στο Ηράκλειο την πρωτοβουλία της διοργάνωσης έχει κάθε χρόνο το Εργαστήριο Αναζωογόνησης της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης, αναγνωρισμένο εκπαιδευτικό κέντρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αναζωογόνησης.

Ευρωπαϊκά Προγράμματα

- **Ευρωπαϊκό Έργο “FILO”- Fighting Loneliness, «Καταπολεμώντας την Μοναξιά», Erasmus +, KA2 - Cooperation for Innovation and the Exchange of Good Practices , KA202 - Strategic Partnerships for vocational education and training.**

Καινούργιο Ευρωπαϊκό έργο στο οποίο το εταιρικό σχήμα συμμετέχει η Περιφέρεια Κρήτης. Από τη Διεύθυνση μας συμμετέχει η Μαρκάκη στην ομάδα εργασίας.

Το Πρόγραμμα “FILO” στοχεύει στην συνεργασία για την εφαρμογή καινοτόμων τρόπων αντιμετώπισης της Μοναξιάς μέσω της ανταλλαγής καλών πρακτικών που ήδη έχουν εφαρμοστεί με πετυχημένα αποτελέσματα στις συμμετέχουσες στο πρόγραμμα χώρες. Οι πρακτικές αυτές θα αναφέρονται στο πλαίσιο της πρώιμης ανίχνευσης, της πρόληψης και της παρέμβασης για τη αντιμετώπιση της μοναξιάς. Ο απώτερος στόχος θα αναφέρεται στη βελτίωση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των ατόμων - επαγγελματιών (όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων και ειδικοτήτων) που εμπλέκονται στον τομέα της φροντίδας και της ευημερίας των ηλικιωμένων.

Η ανταλλαγή καλών πρακτικών αναμένεται να οδηγήσει σε βελτιωμένα προγράμματα σπουδών για όσους επαγγελματίες ή μη (συν)εργάζονται με ηλικιωμένους. Επιπλέον, θα οδηγήσει στην καλύτερη κατανόηση των κρίσιμων παραγόντων επιτυχίας των μεθόδων εκπαίδευσης των επαγγελματιών που είναι επιφορτισμένοι με την φροντίδα των ηλικιωμένων.

Με αυτόν τον τρόπο θα συμβάλει στην ανάπτυξη των ικανοτήτων τους προκειμένου για την συμβολή τους στην επιτυχή επανένταξη των ηλικιωμένων στην κοινότητα. Η εν λόγω επανένταξη είναι ο αποτελεσματικότερος τρόπος αντιμετώπισης της μοναξιάς.

Οι βασικοί πυλώνες στους οποίους στηρίζεται η επανένταξη των ηλικιωμένων αναφέρονται στους θεσμοποιημένους φορείς περίθαλψης και πρόνοιας, στους Οργανισμούς επαγγελματικής κατάρτισης μαζί με τα εξειδικευμένα προγράμματα σπουδών που διαθέτουν καθώς και στην πολιτική που ακολουθεί η κάθε χώρα γύρω από το εν λόγω θέμα. Το έργο θα επικεντρωθεί και στους τρεις προαναφερθέντες πυλώνες και με αυτόν τον τρόπο θα επικυρώσει την βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων του.

Για να εξασφαλιστεί η ποιότητα του έργου κάθε εταίρος / χώρα θα δημιουργήσει μια τοπική ομάδα εμπειρογνομόνων με εκπροσώπους του κοινωνικού τομέα, της τοπικής αυτοδιοίκησης και των ενδιαφερομένων φορέων έρευνας. Επιπλέον κάθε χώρα που συμμετέχει θα δημιουργήσει μια τοπική ομάδα εμπειρογνομόνων που θα περιλαμβάνει 4 εταίρους από τον χώρο α. της πολιτικής (πόλη ή περιφερειακή ενότητα), β. της εκπαίδευσης, γ. της φροντίδας και δ. των ίδιων των ηλικιωμένων (ομάδα ηλικιωμένων ή ηλικιωμένων που εκπροσωπούν ηλικιωμένους).

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

Το έργο θα έχει διάρκεια 2 ετών. Στην διάρκεια αυτού θα πραγματοποιηθούν 6 επιτόπιες επισκέψεις. Κατά τη διάρκεια κάθε επίσκεψης θα παρουσιαστούν και θα συζητηθούν 4 ή 5 βέλτιστες πρακτικές. Μετά από κάθε επίσκεψη στο χώρο, ο συνεργάτης του έργου θα έχει συνάντηση με την τοπική ομάδα εμπειρογνομόνων. Το έργο θα πραγματοποιηθεί μέσω μιας συνεργασίας που θα την αντιπροσωπεύουν οι παρακάτω 6 χώρες της Ε.Ε.: Ολλανδία (University of Applied Sciences - VET) ως project leader, και ο Δήμος του Ρότερνταμ (City of Rotterdam), Βέλγιο (City of Roeslare), Γαλλία (City of Marseille), Ιταλία (ENSA or ELISAN (European Network, Dissemination & Comm), Ελλάδα (Περιφέρεια Κρήτης) και Σουηδία (City of Nacka).

Η Περιφέρεια Κρήτης θα συμμετέχει σε όλες τις φάσεις υλοποίησης του έργου.

Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας

Αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας της Περιφέρειας Κρήτης ανάγονται ιδίως στη διαφύλαξη και βελτίωση της υγείας και της ευεξίας του πληθυσμού, τοπικού, παγκόσμιου, μετακινούμενου και μη, μέσω πολυτομεακών συνεργασιών και πρακτικών που αποσκοπούν στην προάσπιση και προαγωγή της υγείας και της ευεξίας του ατόμου ώστε να είναι ικανό να αναπτύξει τον έλεγχο πάνω στην υγεία του και να τη βελτιώσει, στον εκσυγχρονισμό, τον έλεγχο και την προστασία των επαγγελματιών και των υπηρεσιών υγείας, με σαφή προσανατολισμό την ποιότητα ζωής ασθενών και μη, και με βάση τις ανάγκες ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, καθώς και στην προστασία και προαγωγή της υγείας με την ανάπτυξη προγραμμάτων αγωγής υγείας, πρόληψης και προαγωγής της υγείας.

Δράσεις για την προαγωγή και διασφάλιση της Δημόσιας Υγείας

- ✓ Σύναψη Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης και του Πανεπιστημίου Κρήτης - Τμήμα Ιατρικής που αφορά την έρευνα ενός ολοκληρωμένου Αρχείου Καταγραφής του Καρκίνου για την Περιφέρεια Κρήτης.
- ✓ Εφαρμογή προγράμματος ελέγχου που αφορά στην εμβολιαστική κάλυψη για την ιλαρά, των παιδιών σχολικής ηλικίας των Α' και ΣΤ' τάξεων των Δημοτικών σχολείων σε όλη την Περιφέρεια Κρήτης, σε συνεργασία με την Παιδιατρική Κλινική του Πανεπιστημίου Κρήτης και την 7^η Υ.Π.Ε.
- ✓ Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης και του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Κρήτης για την έρευνα «**Ανάπτυξη κινητής εφαρμογής και δημιουργίας σελίδας κοινωνικής δικτύωσης για την μονάδα κινητού μαστογράφου της Περιφέρειας Κρήτης**».
- ✓ Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης και του Πανεπιστημίου Κρήτης - Τμήμα Ιατρικής για την Έρευνα «**Μικροβιολογικοί έλεγχοι σε δείγματα τροφίμων, ποτών και περιβάλλοντος στα πλαίσια υποστήριξης της άσκησης προληπτικών και κατασταλτικών υγειονομικών ελέγχων στην Περιφέρεια Κρήτης**».
- ✓ Εφαρμογή δύο Προγραμμάτων Μυοκτονίας μικρής έκτασης στην περιοχή καταυλισμού Ρομά – δύο Αοράκια και στην περιοχή ποταμού Γιόφυρου Ηρακλείου.

Κοινωνική Μέριμνα

Με γνώμονα τα αποτυπωμένα δημογραφικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού, σε συνδυασμό με την οικονομική κρίση, τη δημοσιονομική ύφεση και την ραγδαία αύξηση της ανεργίας, που επιδρούν καταλυτικά στην αύξηση της φτώχειας και στη δημιουργία θυλάκων κοινωνικού αποκλεισμού ανάμεσα στους κατοίκους, η Περιφέρεια μας, μέσα από πλέγμα κρίσιμων παραγόντων, σχεδιάζει και αναπτύσσει βιώσιμες πολιτικές, στο πλαίσιο της Περιφερειακής Στρατηγικής για την πρόληψη και καταστολή των φαινομένων αυτών και την επίτευξη της κοινωνικής ένταξης.

Βασική αρχή και στόχος για την Αντιπεριφέρεια Κοινωνικής Πολιτικής και την Αντιπεριφερειάρχη από 29 Μαρτίου 2017 Θεανώ Βρέντζου Σκορδαλάκη, είναι η αντιμετώπιση κυρίως του φαινομένου της **φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού** αλλά πρωτίστως, η κοινωνική ένταξη και ενσωμάτωση των ευπαθών κοινωνικών μονάδων, μέσα από την δημιουργία αναπτυξιακών εργαλείων, για την αντιμετώπιση της ανεργίας με την δημιουργία θέσεων εργασίας, που είναι και το μεγάλο ζητούμενο.

Το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας, που αφορούν στην κοινωνική αλληλεγγύη, την ισότητα των δύο φύλων, τις δράσεις πολιτισμού και αθλητισμού, την εξασφάλιση της δημόσιας υγείας, την παροχή φαρμάκων, τροφίμων και ειδών πρώτης ανάγκης καθώς και στην διαχείριση ιδιαίτερων και ευπαθών κοινωνικών μονάδων, υλοποιήσαμε μια σειρά από δράσεις με σκοπό την ανακούφιση και αντιμετώπιση τους.

Έτσι έχουμε προχωρήσει μεταξύ άλλων με θεσμικές και επιχειρησιακές πρωτοβουλίες, για τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών κοινωνικής προστασίας, πρόνοιας και κοινωνικής ενσωμάτωσης, τόσο των ευπαθών ομάδων και του πληθυσμού που βιώνει την ακραία φτώχεια, όσο και των νοικοκυριών που βρίσκονται στο φάσμα της σχετικής περιθωριοποίησης

ΗΜΕΡΙΔΕΣ – ΔΙΗΜΕΡΙΔΕΣ – ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Διοργανώθηκαν και πραγματοποιήθηκαν Επιστημονικές Ημερίδες για την ενημέρωση των πολιτών αλλά και την επιμόρφωση των Στελεχών των Κοινωνικών Υπηρεσιών, με θέματα :

- **«Η Γυναίκα του 21ου Αιώνα στην Ελλάδα της Κρίσης»**, που πραγματοποιήθηκε στο Ηράκλειο. Στην ημερίδα αναδείχθηκε ο ρόλος των γυναικών στην περίοδο της έντονης κοινωνικοοικονομικής κρίσης, αλλά και οι αλλαγές που επιφέρει η οικονομική κρίση στην ζωή των γυναικών. Στην ημερίδα τονίστηκε ότι η κρίση στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια έχει πλήξει πολύ περισσότερο τη γυναίκα σε σχέση με τον άνδρα, ενώ σε επίπεδο Κρήτης, η θέση της γυναίκας φαίνεται να είναι καλύτερη από ότι στην υπόλοιπη Ελλάδα. Είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι αυτό οφείλεται στον τουρισμό αλλά και στον πρωτογενή τομέα που προσφέρουν θέσεις εργασίας στο γυναικείο πληθυσμό.
- Συμμετοχή στις εργασίες του Ευρωπαϊκού Προγράμματος JUST/2015/RDIS/AG και της διήμερης εκδήλωσης με θέμα **«Διήμερο Εργαστήριο για την Καταπολέμηση**

των **Πολλαπλών Διακρίσεων**», όπου στην εισήγηση της η Αναπληρώτρια Πρόεδρος της ΠΕΠΙΣ Κρήτης κα Βρέντζου ανέπτυξε το θέμα: «Πολλαπλές Διακρίσεις εις Βάρος των Γυναικών σε Επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης» και συμμετείχε στο Στρογγυλό Τραπέζι του Εργαστηρίου για την Καταπολέμηση των Διακρίσεων κατά των Γυναικών σε Περιφερειακό Επίπεδο.

Στην διημερίδα συμμετέχουν οι παρακάτω φορείς :

-Εθνικό	Κέντρο	Κοινωνικών	Ερευνών	(ΕΚΚΕ)
-Οικονομική		Κοινωνική	Επιτροπή	(ΟΚΕ)
-Ελληνικό	Ανοικτό		Πανεπιστήμιο	(ΕΑΠ)
-Περιφέρεια				Κρήτης
-Πανεπιστήμιο	Σεβίλλης			

- **«Το Δημογραφικό Ζήτημα σε Περιόδους Κρίσης: Υφιστάμενη Κατάσταση και Προκλήσεις στην Περιφέρεια Κρήτης»** που πραγματοποιήθηκε στο Ηράκλειο στις 17/10/2017. Το δημογραφικό πρόβλημα της Ελλάδας και η αντιμετώπιση του, που έχει ενταθεί τα τελευταία χρόνια λόγω και της μετανάστευσης, βρέθηκε στο επίκεντρο της ημερίδας που οργάνωσε η Περιφέρεια Κρήτη. Σκοπός της ημερίδας ήταν η ενημέρωση φορέων και πολιτών για το δημογραφικό ζήτημα και τις διαστάσεις του οι οποίες είναι καταλυτικές τόσο στην οικογένεια, όσο και στους τομείς της Κοινωνικής Ασφάλισης, της Πρόνοιας, της Υγείας. Στην ημερίδα που πραγματοποιήθηκε στο συνεδριακό κέντρο της Παγκρήτιας Τράπεζας παρουσιάστηκαν στοιχεία της αυξητικής τάσης της υπογεννητικότητας στη χώρα μας ενώ έγιναν συγκεκριμένες προτάσεις για την αντιμετώπιση του ανησυχητικού φαινομένου.
- Σε συνέχεια της παραπάνω ημερίδας, **οι θέσεις-προτάσεις για την αντιμετώπιση του Δημογραφικού-Υπογεννητικότητας παρουσιάστηκαν στην Διακομματική Κοινοβουλευτική Επιτροπή** από την Αντιπεριφερειάρχη. Όπου αποτυπώθηκε η σοβαρότητα του Δημογραφικού προβλήματος, καθώς και οι ενέργειες που έχει προβεί η Περιφέρεια Κρήτης στα πλαίσια της ΠΕΣΚΕ (Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης), στα συμπεράσματα που προέκυψαν από την ημερίδα 18/10/2017, που πραγματοποιήθηκε στην Περιφέρεια Κρήτης με την συμμετοχή ειδικών επιστημόνων, δημογράφων, καθώς και προτάσεις για την αντιμετώπιση του.

Οι βασικοί άξονες των προτάσεων αφορούν τους άξονες:

Αγορά εργασίας-Απασχόληση-Ανάπτυξη –Οικογένεια -Γυναίκα- Παιδί

Στη Διακομματική Επιτροπή της Βουλής για το Δημογραφικό παρουσιάστηκαν με στοιχεία, που προέκυψαν από την ημερίδα που πραγματοποίησε η Περιφέρεια Κρήτης τον Οκτώβριο στο Ηράκλειο για το δημογραφικό) η εξέλιξη του πληθυσμού στην Ελλάδα-Κρήτη από το 1951 και στην συνέχεια τονίστηκαν τα ερωτήματα τα οποία προκύπτουν και αναζητούν άμεσες απαντήσεις για:

- Τι πληθυσμό θα έχει η χώρα μας μετά από μερικές δεκαετίες;
- Που θα οδηγήσει αυτή η φθίνουσα αριθμητική πορεία του πληθυσμού μας
- Πως ο ενεργός πληθυσμός θα συντηρεί τον μη ενεργό πληθυσμό διαχρονικά.

Η συρρίκνωση του συνολικού πληθυσμού όπως δείχνουν τα στοιχεία και η ταυτόχρονη γήρανση του, , έχει άμεση επίπτωση στον πληθυσμό της παραγωγικής ηλικίας, ο οποίος φθίνει διαρκώς τόσο σε απόλυτες τιμές όσο και ως ποσοστό του

συνολικού πληθυσμού (έγινε παρουσίαση και έχουν κατατεθεί όλα τα σχετικά στοιχεία).

Για το λόγο αυτό, η Πολιτεία, οφείλει να συνειδητοποιήσει άμεσα το μέγεθος του προβλήματος και να προχωρήσει σε πρωτοβουλίες και δράσεις που θα στοχεύουν στην ενίσχυση της γεννητικότητας, στην μεταβολή του δείκτη νέων ηλικιών, στην αποκατάσταση του ισοζυγίου του ενεργού πληθυσμού. Η κα. Βρέντζου τόνισε επίσης ότι, το Δημογραφικό πρόβλημα, πρέπει να αποτελέσει απόλυτη εθνική προτεραιότητα και στρατηγική, εστιάζοντας μεταξύ άλλων:

Στην στήριξη της μητρότητας μέσα από συγκεκριμένες δράσεις που θα αφορούν: σε αναπτυξιακά μέτρα για την αντιμετώπιση της ανεργίας, στην στήριξη των νέων ανθρώπων για την δημιουργία οικογένειας. Φορολογικές ελαφρύνσεις και επιδόματα για οικογένειες με παιδιά, αντίστοιχα κίνητρα για την απόκτηση παιδιών σε όσους επιθυμούν να αποκτήσουν στεγαστική συνδρομή. Προστασία μητρότητας Ίδρυση περισσότερων βρεφονηπιακών σταθμών. Ενθάρρυνση της επανόδου ξενιτεμένων Ελλήνων (πρόσθετες διευκολύνσεις, σχετικά με την μεταφορά κεφαλαίων, άνοιγμα επιχειρήσεων και φροντίδα παιδιών). Επέκταση των ευκαιριών απασχόλησης αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, προστασία της βρεφικής θνησιμότητας, παροχή πραγματικής δωρεάν Παιδείας, ολοκληρωμένα σχέδια δημιουργίας καλύτερων συνθηκών διαβίωσης στην ύπαιθρο, καθώς πάγια οι κάτοικοι της υπαίθρου έχουν μεγαλύτερη γεννητικότητα (ερημοποίηση της υπαίθρου). Μέτρα ενίσχυσης της απασχολησιμότητας ανδρών και γυναικών ειδικότερα ηλικίας 15-24 και 15-29. Κίνητρα επιχειρηματικότητας (μείωση φορολογίας). Σχεδιασμός των αναγκών στην αγορά εργασίας, περιφερειακά και τοπικά ώστε τα προγράμματα κατάρτισης να προσαρμόζονται στην κάλυψη των αναγκών της τοπικής οικονομίας. Ενίσχυση της απορρόφησης στην αγορά εργασίας των αποφοίτων ΑΕΙ-ΤΕΙ για να αποφευχθεί το φαινόμενο διαρροής μορφωμένων στελεχών (brain drain) Ζώνες (χωρικές) ανάπτυξης επαγγελματικών προγραμμάτων και επιχειρηματικότητας. Ενίσχυση των προσόντων με έμφαση στις νέες τεχνολογίες στην παροχή κοινωνικών υπηρεσιών. Ενίσχυση των υπηρεσιών κατ' οίκον για την φροντίδα ηλικιωμένων με την χρήση της νέας τεχνολογίας και νέων επαγγελματικών προσόντων. Ειδικές παρεμβάσεις ενίσχυσης του δημογραφικού και της τοπικής οικονομίας σε περιοχές που παρουσιάζουν υψηλά ποσοστά γήρανσης και ερημοποίησης.

- Οργάνωση και συμμετοχή στις ημερίδες με σκοπό την ενημέρωση των ωφελουμένων ΤΕΒΑ για την **κατάρτιση οικονομικού προγραμματισμού έναντι δημόσιων, τραπεζικών οφειλών**. Οι ημερίδες ξεκίνησαν από την Π.Ε. Λασιθίου και εντάσσονται στην εφαρμογή του μέτρου νομικής στήριξης των ωφελουμένων του προγράμματος ΤΕΒΑ, μέσα από 26 ενημερωτικές ημερίδες για την κατάρτιση οικονομικού προγραμματισμού έναντι οφειλών σε δημόσιο, τράπεζες και λοιπούς Οργανισμούς. Οι ημερίδες οργανώθηκαν από την Περιφέρεια Κρήτης, με την επιμέλεια-στήριξη της Αντιπεριφερειάρχη Κρήτης, αρμόδιας για θέματα κοινωνικής πολιτικής Θεανώς Βρέντζου-Σκορδαλάκη, στο πλαίσιο υλοποίησης του ΤΕΒΑ σε συνεργασία με την Ένωση Καταναλωτών Κρήτης και τους Δήμους.

Συμμετοχές

- Συμμετοχή με στρογγυλό τραπέζι και ειδική θεματική ενότητα της Περιφέρειας στο **6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επ Άρωγή** με θέματα Εισηγήσεων:

«Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης – Η Συμβολή τους στην Αποϊδρυματοποίηση Περιπτώσεις Περιφέρειας Κρήτης» και: «Διακρατικές Υιοθεσίες . Ενιαίο μητρώο Αναδόχων Γονέων στην Περιφέρεια Κρήτης. Χ. Βογιατζάκη.

- Συμμετοχή στο **5ο Παγκρήτιο Διεπιστημονικό Συνέδριο Νόσου ALZHEIMER** και Συναφών διαταραχών.
- Συμμετοχή στο **1ο Πανελλήνιο Συνέδριο στην ενεργό Ενεργό & Υγιά Γήρανση. ΝΟΥΣ ΥΓΙΗΣ** με θέμα εισήγησης «Πολιτικές Ανάπτυξης Ενεργού Γήρανσης»
- Συμμετοχή στην Ημερίδα με θέμα: «**Η Εφαρμογή της Αναδοχής ως Θεσμός Κοινωνικής Προστασίας στον Αστικό και Ποινικό Κώδικα**», που οργανώθηκε από το Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Κρήτης.
- Συμμετοχή στην Διημερίδα με θέμα: «**Σχολικός Εκφοβισμός: Επιστημονικές Προσεγγίσεις και Βιοματικές Εφαρμογές**» που διοργανώθηκε από την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Κρήτης.
- Στην Ημερίδα με θέμα «**Κοινωνική Πολιτική και Αυτοδιοίκηση Α΄ Βαθμού – Εργαστήρι Διαλόγου και Προβληματισμού**» στις 29-9-2017 στο Πολιτιστικό Κέντρο Ηρακλείου.
- Ημερίδες του ΑΤΕΙ για την «**Καταπολέμηση της Φτώχειας**»,
- Ημερίδα του Πανεπιστημίου Κρήτης με θέμα «**Η κρητική Διατροφή**», ο τρόπος ζωής και τα οφέλη της .
- Ημερίδα με θέμα «**Αποτελέσματα συνοδευτικών δράσεων ψυχοκοινωνικής στήριξης ωφελουμένων ΤΕΒΑ και συζήτηση προτάσεων για ανάπτυξη καλών πρακτικών**»
- Ανταπόκριση σε πρόσκληση του Δικτύου Παρέμβασης Γυναικών Κρήτης με θέμα: «**Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2016-2020 της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων**», Ηράκλειο.
- Ανταπόκριση σε πρόσκληση του Γραφείου Ισότητας της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας για το Πανελλήνιο Συνέδριο Αιρετών Γυναικών των Περιφερειών με θέμα: «**Ισότητα στην Αυτοδιοίκηση**». Εισήγηση της Αναπληρώτριας Προέδρου της ΠΕΠΙΣ Κρήτης κα Θεανώ Βρέντζου – Σκορδαλάκη με θέμα: «Πολιτικές Ισότητας στην Αυτοδιοίκηση. Ευρωπαϊκές πρακτικές και ελληνική πραγματικότητα», Αθήνα.
- Συνδιοργάνωση της Περιφέρειας Κρήτης στην 11η έκθεση «**CRETAN WOMEN'S WEEK 2017**». Στην ανάδειξη-προώθηση της Κρητικής γυναικείας επιχειρηματικότητας, της οικοτεχνίας, της παράδοσης και των Κρητικών προϊόντων στοχεύει η 11η έκθεση «**CRETAN WOMEN'S WEEK 2017**» που οργανώνει ο Αναπτυξιακός Σύλλογος Γυναικών Επιχειρηματιών Κρήτης από 29 Ιουλίου έως 5 Αυγούστου στη πλ. Ελευθερίας στο Ηράκλειο με την στήριξη της Περιφέρειας Κρήτης, του Δήμου Ηρακλείου, του Επιμελητηρίου Ηρακλείου και της ΟΕΒΕΝΗ.
- Συμμετοχή σε εκδήλωση του Ροταριανό Όμιλο Ηρακλείου, αφιερωμένη στις γυναίκες που κάνουν καριέρα και επιτυγχάνουν τους στόχους τους, με κεντρική ομιλήτρια την Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνική Πολιτικής και Πρόεδρος της Επιτροπής Ισότητας της Περιφέρειας Κρήτης, με θέμα της ομιλίας της: «**Η γυναίκα στην αγορά εργασία**».

Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας

- 24/11/2017 «Περίπτερο Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης για την Αντιμετώπιση της Βίας κατά των Γυναικών», 10:00-14:00, μπροστά από το κτήριο της Περιφέρειας Κρήτης στην Πλατεία Ελευθερίας, σε συνεργασία με το Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών Ηρακλείου της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων, τον Ξεώνα Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας Δήμου Ηρακλείου Κρήτης, τον Σύνδεσμο Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου και Νομού Ηρακλείου και το Χαμόγελο του Παιδιού.
- 25/11/2017 «Δωρεάν Προληπτικές Εξετάσεις για τον Καρκίνο του Μαστού», από την Κινητή Μονάδα Μαστογραφίας της Περιφέρειας Κρήτης στην Πλατεία Ελευθερίας για δωρεάν προληπτικές εξετάσεις. Την εκδήλωση συνδιοργανώνουν η Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων Κρήτης και ο Σύνδεσμος Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου και Νομού Ηρακλείου.
- Παράλληλες δράσεις από την Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων Κρήτης:
- 24/11/2017 Τοποθέτηση banner δρόμου στο κτήριο της Περιφέρειας Κρήτης με μήνυμα: «Δεν είσαι η μόνη - Δεν είσαι μόνη – Μίλησε μας»
- 20-24/11/2017 Ανάρτηση Δ. Τ. για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών στην κεντρική ιστοσελίδα της Περιφέρειας Κρήτης

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΩΝ ΦΥΛΛΑΔΙΩΝ

- Δημιουργία ενημερωτικού φυλλαδίου για την Αναδοχή με σκοπό γενικά την προαγωγή του θεσμού της Αναδοχής. Η Περιφέρεια Κρήτης στηρίζει το Θεσμό της Αναδοχής παιδιών-Σύνθημα: «**Ανοιξε την καρδιά σου, Ανοιξε το σπίτι σου**» «**Κάθε παιδί αξίζει μια Οικογένεια**» και υλοποιώντας το Κοινωνικό της Πρόγραμμα αναδεικνύει και υποστηρίζει τον θεσμό της Αναδοχής ο οποίος είναι ο κυριότερος σύγχρονος, εναλλακτικός τρόπος κοινωνικής φροντίδας παιδιών εκτός της βιολογικής τους οικογένειας. Η Αναδοχή είναι μια μορφή Παιδικής Προστασίας η οποία δεν καταργεί τη σχέση του παιδιού με το βιολογικό του περιβάλλον, αλλά αντίθετα την υποστηρίζει και αποβλέπει στην επιστροφή του σ' αυτό όταν αρθούν τα προβλήματα στο οικογενειακό του περιβάλλον. Η Αναδοχή έχει υποστηριχθεί από την Περιφέρεια Κρήτης η οποία ανέλαβε την πρωτοβουλία για την ανάπτυξη πρακτικών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού της για να δίδεται η δυνατότητα σε κάθε παιδί που διαβιεί σε δυσλειτουργικό οικογενειακό περιβάλλον ή σε Δομές Παιδικής Προστασίας να μπορεί να τοποθετείται σε μια ανάδοχη οικογένεια. Σαν επισφράγισμα όλων αυτών των ενεργειών, στη συνέχεια, δημιούργησε το Ενιαίο Μητρώο Αναδόχων Γονέων στη Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας, το οποίο περιλαμβάνει ζευγάρια ή μεμονωμένα άτομα που ενδιαφέρονται για την αναδοχή ανηλίκων παιδιών από όλη την Περιφέρεια Κρήτης. Ειδικότερα επιδιώκει την προσέλκυση όσο το δυνατόν περισσότερων αναδόχων γονέων για την μακροπρόθεσμη ή βραχυπρόθεσμη φιλοξενία παιδιών που η οικογένειά τους βρίσκεται σε κρίση, παιδιών που βρίσκονται σε κίνδυνο, παιδιών με προβλήματα υγείας, παιδιών που φιλοξενούνται σε «Κλειστές» Δομές Κοινωνικής Φροντίδας.

Κυρίαρχος στόχος μας είναι η αποτροπή της ιδρυματοποίησης των παιδιών, η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα Αναδοχής και η άμεση ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων Φορέων για την αποκατάσταση των παιδιών.

- Διάθεση του ενημερωτικού φυλλαδίου της ΠΕΠΠΣ Κρήτης για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας στην ημερίδα της Διεύθυνσης Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας Κρήτης στο Ηράκλειο με θέμα: «**Η Γυναίκα του 21ου Αιώνα στην Ελλάδα της Κρίσης**».

Κοινωνικές Δράσεις

Διοργανώθηκαν και πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω κοινωνικές δράση:

- **Είδη ένδυσης και υπόδησης όπως αθλητικά παπούτσια, φόρμες, αλλά και διάφορα σχολικά είδη** (γραφική ύλη) διένειμε η Περιφέρεια Κρήτης σε 166 παιδιά νηπιακής, δημοτικής και γυμνασιακής εκπαίδευσης της κοινότητας των Ρομά στη περιοχή «Δύο Αοράκια» στη Νέα Αλικαρνασσό Ηρακλείου. Η κοινωνική δράση έγινε στο πλαίσιο υλοποίησης Ευρωπαϊκής οδηγίας για την συνεργασία Ευρωπαϊκής Ένωσης-Πολιτείας-Αυτοδιοίκησης για υλοποίηση ενεργειών που στοχεύουν στη Δια Βίου Μάθηση και κοινωνικοποίηση των Ρομά. Η διανομή των ειδών ένδυσης, υπόδησης, σχολικών ειδών, έγινε μετά από σχετικό αίτημα προς την Περιφέρεια από το 8ο νηπιαγωγείο Αλικαρνασσού, το 3ο και 4ο δημοτικό Αλικαρνασσού, το Γυμνάσιο Αλικαρνασσού, και σε συνεργασία με τους διευθυντές τους .
- **Είδη υπόδησης πρόσφερε η Περιφέρεια Κρήτης σε άπορους έγκλειστους στα 4 καταστήματα κράτησης** του νησιού. Στο πλαίσιο υλοποίησης του κοινωνικού της έργου με δράσεις για την προστασία-ενίσχυση των ευάλωτων οικονομικά ομάδων, η Περιφέρεια Κρήτης πρόσφερε 282 ζευγάρια παπούτσια σε άπορους έγκλειστους στα 4 καταστήματα κράτησης του νησιού οι οποίοι δεν έχουν υποστηρικτικό οικογενειακό περιβάλλον.
- Στο πλαίσιο της Ενεργοποίησης της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στην Περιφέρεια Κρήτης και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΠΕΣΚΕ πραγματοποιήθηκε συνεργασία με τα ΑΕΙ, Πολυτεχνείο και ΑΤΕΙ της Κρήτης και τα ΚΤΕΛ των 4 Περιφερειακών Ενοτήτων για την υλοποίηση της δράσης «**Χορήγηση Δωρεάν Καρτών Μετακίνησης Απόρων Φοιτητών για το Ακαδημαϊκό Έτος 2017-2018**». Εξυπηρετήθηκαν 202 άποροι φοιτητές που φοιτούν σε ΑΕΙ και ΤΕΙ της Περιφέρειας Κρήτης.
Για την υλοποίηση της συγκεκριμένης δράσης πραγματοποιήθηκε διαβούλευση με το Πανεπιστήμιο Κρήτης, ΑΤΕΙ Κρήτης, Αστικό ΚΤΕΛ Ηρακλείου και τα Υπεραστικά ΚΤΕΛ Ηρακλείου – Λασιθίου και Ρεθύμνου – Χανίων.
- Υλοποίηση του Προγράμματος «**Επισιτιστική Βοήθεια και Βασική Υλική Συνδρομή**» του ΤΕΒΑ.
Υλοποίησης του ΤΕΒΑ από την Περιφέρεια Κρήτης προς όφελος **5.500 δικαιούχων οικογενειών** που αφορά υλοποίηση του προγράμματος ΤΕΒΑ (Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθεια Απόρων) σε συνεργασία με τους συμπραττόμενους δήμους και φορείς προς όφελος-ενίσχυση 5.500 οικογενειών που αριθμούν περί τα 17.500 άτομα με την διανομή ειδών καθαριότητας, υγιεινής, κρέατος, ενώ την ίδια ώρα συνεχίζεται και το πρόγραμμα των δωρεάν θεατρικών παραστάσεων στους δήμους, συγκεκριμένα καθαριστικά, απορρυπαντικά, είδη υγιεινής, προσωπικής υγιεινής καθώς 12,5 τόνων μοσχαριού. (Πραγματοποιήθηκαν 7 διανομές)

- **Υλοποίηση των συμπληρωματικών μέτρων (πολιτιστικά δρώμενα) του προγράμματος ΤΕΒΑ**

Δωρεάν δράσεις πολιτισμού από την Περιφέρεια Κρήτης μέσω ΤΕΒΑ για τους δικαιούχους του προγράμματος- Θεατρικές παραστάσεις με τον «Καπετάν Μιχάλη» του Ν. Καζαντζάκη. Δωρεάν εκδηλώσεις πολιτισμού για τους δικαιούχους του κοινωνικού προγράμματος ΤΕΒΑ, οργανώνει και υλοποιεί η Περιφέρεια Κρήτης. Συγκεκριμένα στα πλαίσια υλοποίησης των συνοδευτικών μέτρων «Κοινωνική Σύμπραξη Περιφέρειας Κρήτης» που αφορά στον Πολιτισμό-Αθλητισμό, θα πραγματοποιηθούν δωρεάν θεατρικές παραστάσεις, εκπαιδευτικά σεμινάρια, για τους ωφελούμενους του ΤΕΒΑ. Οι θεατρικές παραστάσεις είναι στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων μέσω ΤΕΒΑ.

- **Διανομή αποσυρόμενων προϊόντων** του Κανονισμού (ΕΚ) 543/11, 1308/13, 1031/14, 1369/15 της Επιτροπής και της ΚΥΑ 3320/89565, 14/08/2015 για τη χρονική περίοδο 14/08/2015 έως και 30/06/2016.
- Διανομή αποσυρόμενων οπωροκηπευτικών - πορτοκάλια 62.400 κιλά, μήλα 31.746 κιλά , ακτινίδια 53.922 κιλά - τον Ιανουάριο του 2016 σε 21.631 ωφελούμενους του ΤΕΒΑ.
- Διανομή ντομάτας, γλυκοπιπεριάς και αγγουριών συνολικού καθαρού βάρους 45.888, 5.766, 6.602 κιλών αντίστοιχα σε άτομα που στερούνται επαρκείς πόρους για τη διαβίωσή τους και είναι ωφελούμενοι του ΤΕΒΑ.

Διοργάνωση Εορτών-Επισκέψεις

- Η Περιφέρεια Κρήτης στο πλαίσιο των εορτών του Πάσχα, διοργάνωσε **Πασχαλινή εκδήλωση για τα παιδιά που φιλοξενούνται σε Δομές Παιδικής Προστασίας και για ΑΜΕΑ σε Ημερήσια Κέντρα Κοινωνικής Φροντίδας της Περιφέρειας Κρήτης**. Η επιτυχημένη εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο Αμφιθέατρο της Στέγης Ανηλίκων Ηρακλείου και οργανώθηκε από τη Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας Κρήτης σε συνεργασία με τη Στέγη Ανηλίκων Ηρακλείου, το Κέντρο Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας ΑΜΕΑ «Δικαίωμα στη Ζωή», το Κέντρο Ειδικών Παιδιών «Ο Άγιος Σπυρίδωνας», το Κέντρο Ειδικών Παιδιών «Ζωοδόχος Πηγή», το ΚΔΑΠ ΜΕΑ Δήμου Μαλεβιζίου, το Παράρτημα Προστασίας Παιδιού Ν. Ηρακλείου, και το Παράρτημα Αποθεραπείας και Αποκατάστασης Παιδιών με Αναπηρία Ηρακλείου. Κατά την διάρκεια της μοιράστηκαν Πασχαλινά δώρα στα παιδιά των παραπάνω Κοινωνικών Δομών.
- Με **Χριστουγεννιάτικες μελωδίες** «πλημμύρισε» η Περιφέρεια Κρήτης όπου δεκάδες παιδιά που φιλοξενούνται σε Κλειστές Δομές Παιδικής Προστασίας έψαλαν Χριστουγεννιάτικα κάλαντα και ύμνους. Τα παιδιά και τους συνοδούς τους υποδέχτηκαν στην Περιφέρεια ο Περιφερειάρχης Σταύρος Αρναουτάκης, η Αντιπεριφερειάρχης Κοινωνικής Πολιτικής Θεανώ Βρέντζου Σκορδαλάκη που πρόσφεραν δώρα σε όλα τα παιδιά των κοινωνικών δομών και συγκεκριμένα στο Παράρτημα Προστασίας Παιδιού Ηρακλείου, στη Στέγη Ανηλίκων Ηρακλείου και στις Μονάδες Παιδικής Προστασίας της Ιεράς Μονής «Παναγίας Καλυβιανή».

- **Κοινωνικές δομές που παρέχουν υπηρεσίες σε Άτομα με Αναπηρία και σε άλλες ευάλωτες κοινωνικές ομάδες επισκέφθηκε η Αντιπεριφερειάρχης.** Συγκεκριμένα επισκέφθηκε το Κέντρο Ειδικών Παιδιών «Ζωοδόχος Πηγή» και το «Παράρτημα ΑμεΑ Λασιθίου» στο πλαίσιο των επισκέψεων που πραγματοποιεί σε όλες τις κοινωνικές δομές που λειτουργούν στην Περιφέρεια Κρήτης, με σκοπό την περαιτέρω ενημέρωση της Περιφέρειας για την λειτουργία των δομών αυτών και την εξεύρεση τρόπων στενότερης συνεργασίας για την επίλυση θεμάτων λειτουργίας τους. Παράλληλα την χάραξη μιας ειδικότερης πολιτικής για τη στήριξη των κοινωνικών δομών που λειτουργούν στο νησί στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας.

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

- Οικογένειες σε ακραία φτώχεια : 6.517 (15.286 άτομα)
- Ποσό που χορηγήθηκε από το ΤΕΒΑ 4.193.000 € και επιπλέον 300 τόνους φρούτα συνολικό ποσό: 6.035.480 € .
- Διανομή σε 282 κρατούμενους ειδών υπόδησης αξίας 14.495 € (χωρίς υποστηρικτικό περιβάλλον).
- Δωρεάν κάρτες μεταφοράς (ΚΤΕΛ) σε 202 άπορους φοιτητές αξίας 38.695 €.
- Είδη ένδυσης και υπόδησης σε 166 παιδιά νηπιακής, δημοτικής και γυμνασιακής εκπαίδευσης της κοινότητας των Ρομά.
- Δωρεάν εκμάθηση αθλημάτων σε παιδιά άπορων οικογενειών σε συνεργασία με αθλητικά σωματεία.
- Κοινωνικό φροντιστήριο σε άπορους μαθητές μέσης εκπαίδευσης(1606 παιδιά).
- Το σύνολο του Κοινωνικού Προγράμματος της Περιφέρειας Κρήτης για το 2017 ανήλθε στα 754.940 € (με κατανομή 240.000 € σε δράσεις τοπικού και υπερτοπικού χαρακτήρα, 318.700 € σε δράσεις πολιτισμού και 196.000 € σε δράσεις αθλητισμού).
- Υποβλήθηκαν 2 αιτήσεις Διακρατικών Υιοθεσιών εκ των οποίων η μία ολοκληρώθηκε και η δεύτερη βρίσκεται σε εξέλιξη.
- Καταχωρήθηκαν 20 νέες αιτήσεις υποψηφίων Αναδόχων Γονέων στο Ενιαίο Μητρώο Αναδόχων Οικογενειών. Σημειώνουμε ότι από το 2011 από τις 60 αιτήσεις 55 οικογένειες έγιναν ανάδοχες.
- Υποβλήθηκαν αιτήματα και ολοκληρώθηκαν αντίστοιχα οι διαδικασίες για την φιλοξενία 17 παιδιών σε Ανάδοχες οικογένειες.
- Τήρηση Μητρώου Υποψηφίων Αναδόχων Οικογενειών και Μητρώου Αναδόχων ανηλίκων παιδιών σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης.
- Τήρηση Μητρώου Διακρατικών Υιοθεσιών σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης από το 2011-2017 έχουν ολοκληρωθεί 99 υιοθεσίες.

Τμήμα Πολιτισμού Αθλητισμού της Διεύθυνσης Κοινωνικής Μέριμνας

- Συμμετείχε στην υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου του προγράμματος με τίτλο «Tackling multiple discrimination in Greece: Delivering equality by active exploration and enabling policy interventions» που υποβλήθηκε στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος «JUST/2015/RDIS/AG/DISC - Action grants to support projects on non-discrimination and Roma integration, Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020)» που αφορά στην καταπολέμηση των πολλαπλών διακρίσεων στην Ελλάδα, στο οποίο η Δ/ση Κοινωνικής Μέριμνας Περιφέρειας Κρήτης συμμετέχει ως εταίρος. Κατά την υλοποίηση του έργου πραγματοποιήθηκε διημερίδα που αφορούσε στην καταπολέμηση-αντιμετώπιση ρατσιστικών συμπεριφορών σε κατηγορίες ανθρώπων-πολιτών, η οποία διοργανώθηκε σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) με σκοπό την καταπολέμηση των πολλαπλών διακρίσεων στην Ελλάδα μέσω της προώθησης της Ισότητας και της ενεργητικής συμμετοχής για την διαμόρφωση πολιτικών. Στη διημερίδα συμμετείχαν εκπρόσωποι της Αυτοδιοίκησης, κοινωνικών φορέων, υπηρεσιών, εκπρόσωποι όλων των κοινωνικών ομάδων που εκπροσωπούν πολίτες που αντιμετωπίζουν προβλήματα διακρίσεων όπως: εθνικές μειονότητες, άτομα με μειονεξίες, άτομα τρίτης ηλικίας, νεότητα, θρησκευτικές μειονότητες, κοινότητα ΛΟΑΤΙ, άτομα που υφίστανται διακρίσεις λόγω φύλου.
- Επίσης, το τμήμα συντόνισε την υλοποίηση της δράσης του Κοινωνικού Αθλητισμού από τις Περιφερειακές Ενότητες, προτείνοντας και εδώ ένα ενιαίο, κοινό έντυπο αίτησης για τους πολίτες των 4 Ενοτήτων που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα και συλλέγοντας τα στοιχεία συμμετοχής από κάθε Περιφερειακή Ενότητα.
- Συμμετείχε στη διαμόρφωση Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτιστικής Ανάπτυξης μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης και του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και του αντίστοιχου Τεχνικού Δελτίου αναφορικά με την υποστήριξη της κατάρτισης του φακέλου υποψηφιότητας των μινωικών ανακτορικών κέντρων προς εγγραφή στον κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της Unesco.
- Συμμετείχε στη διαδικασία προμήθειας υλικού για ζητήματα Πολιτικής Προστασίας.

Τεχνικά Έργα και Υποδομές στον Τομέα Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας

1. Π.Κ.- ΠΔΕ- Εθνικό

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ/ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΠ	ΠΡΟΫΠΟ- ΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ ΛΑΣΙΘΙΟΥ (ΘΧΠ ΛΑΣΙΘΙΟΥ) -ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	208.516,56
ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΟΥΖΙΝΑΣ – ΤΡΑΠΕΖΑΡΙΑΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗΣ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΕΝΟΡΙΑΣ ΑΓΙΟΥ ΤΙΤΟΥ	7.340,00
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΚΟΥΖΙΝΑΣ ΣΤΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΝΕΟΤΗΤΑΣ ΕΝΟΡΙΑΣ ΑΓΙΟΥ ΤΙΤΟΥ	20.500,00
ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΟΚΑΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΥΠΑΡΧΟΝΤΟΣ ΙΣΟΓΕΙΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ & ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΚΑΤ' ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΙΩΡΟΦΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΓΡΑΦΕΙΩΝ)	296.718,23
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΕΛΙΔΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΟΝΑΔΑ ΚΙΝΗΤΟΥ ΜΑΣΤΟΓΡΑΦΟΥ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ	5.865,00
ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΝΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ (Κ.Κ.Κ.)	40.000,00
ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ ΘΑΛΑΜΩΝ ΠΑΛΙΑΣ ΠΤΕΡΥΓΑΣ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	73.164,51
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΩΝ ΠΑΛΙΑΣ ΠΤΕΡΥΓΑΣ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	24.704,27
ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΒΛΑΒΗΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΜΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑΣ	10.000,00
ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΤΙΡΙΟΥ Δ/ΝΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΧΑΝΙΩΝ	300.117,50
ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΚΟΥΝΟΥΠΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	1.000.000,00

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΓΕΥΜΑΤΩΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΡΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ, ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΑΝΝΟΥ – ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	300.000,00
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΑΜΕΑ ΡΕΘΥΜΝΟΥ (ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ)	74.400,00

Συγχρηματοδοτούμενα

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ/ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΠ	ΠΡΟΫΠΟ-ΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΝΕΩΝ ΠΤΕΡΥΓΩΝ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ «ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟ ΠΑΝΑΝΕΙΟ»	16.505.492,28
ΑΠΟΣΠΑΣΗ ΑΠΟΚΑΛΥΦΘΕΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΡΩΜΑΪΚΗΣ ΟΔΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΣΤΟΝ ΑΥΛΕΙΟ ΧΩΡΟ ΤΩΝ ΝΠ	322.500,00
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	355.350,00
ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΝΕΩΝ ΠΤΕΡΥΓΩΝ	15.827.642,28

ΠΚ. ΠΕ Υγεία

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ/ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΠ	ΠΡΟΫΠΟ-ΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΚΑΤΑΝΟΜΗ 2017
11	ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	40.000,00	35.117,53
12	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ‘ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΕ ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, ΠΟΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ’	45.000,00	5.000,00
16	ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ ΠΑΙΔΙΩΝ 7 ΕΩΣ 9 ΕΤΩΝ.	10.000,00	1.078,86
23	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΥΟΚΤΟΝΙΑΣ ΜΙΚΡΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ ΤΗΣ Π.Κ	4.000,00	4.000,00

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

01 ΠΕΗ

III

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ/ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΠ	ΠΡΟΫΠΟ- ΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΚΑΤΑΝΟΜΗ 2017
9	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	90.000,00	30.000,00
16	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΚΟΥΝΟΥΠΙΩΝ (2015-2016)	100.000,00	16.166,68
27	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΚΟΥΝΟΥΠΙΩΝ (2017)	70.000,00	70.000,00

02 ΠΕΡ

III

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ/ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΠ	ΠΡΟΫΠΟ- ΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΚΑΤΑΝΟΜΗ 2017
7	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΚΟΥΝΟΥΠΙΩΝ (2015-2016)	100.000,00	4.881,00
9	ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ -ΠΕΡ	72.000,00	24.000,00
25	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΚΟΥΝΟΥΠΙΩΝ (2017)	40.000,00	40.000,00
50	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΚΟΥΝΟΥΠΙΩΝ ΑΜΕΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	10.000,00	0,00

03 ΠΕΧ

ΚΑΠ

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ/ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΠ	ΠΡΟΫΠΟ- ΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΚΑΤΑΝΟΜΗ 2017
4	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΚΟΥΝΟΥΠΙΩΝ (2015-2016)	100.000,00	3.713,32

03 ΠΕΧ

III

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ/ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΛΠ	ΠΡΟΫΠΟ- ΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΚΑΤΑΝΟΜΗ 2017
22	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΚΟΥΝΟΥΠΙΩΝ (2017)	50.000,00	45.000,00

04 ΠΕΛ

ΙΙΙ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ/ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΛΠ	ΠΡΟΫΠΟ- ΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΚΑΤΑΝΟΜΗ 2017
33	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΚΟΥΝΟΥΠΙΩΝ (2015-2016)	100.000,00	13.300,00
34	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΕΝΤΟΜΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΖΩΟΝΟΣΩΝ ΚΑΙ ΖΩΟΑΝΘΡΩΠΟΝΟΣΩΝ	10.000,00	3.000,00
46	ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ Η/Μ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΤΕΩΝ ΜΟΝΑΔΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ	24.799,33	2.916,07
52	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ Η/Μ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΛΗΣΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	22.000,00	20.522,00
61	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΚΟΥΝΟΥΠΙΩΝ (2017)	60.000,00	40.000,00

Άξονας 10. Αγροτική και Αστική Ανάπτυξη

Με απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης το Μάρτιο του 2017 Αντιπεριφερειάρχης για τον Πρωτογενή τομέα ορίστηκε ο Περιφερειακός Σύμβουλος κ. Μανώλης Χνάρης.

Εισαγωγή

Ο πρωτογενής τομέας της Κρήτης μαζί με τον τουριστικό κλάδο, αποτελούν τους δύο πυλώνες της τοπικής οικονομίας, καθώς και οι δύο αυτοί κλάδοι έχουν αντέξει στην κρίση, πράγμα που σημαίνει ότι είναι εδραιωμένοι και σημαντικοί για την οικονομία του νησιού μας.

Ο δικός μας ρόλος ως Περιφερειακή αρχή, είναι να τους θωρακίσουμε και να τους δώσουμε ώθηση, προκειμένου να τους μετατρέψουμε σε μοχλούς ανάπτυξης, ακολουθώντας και επενδύοντας σε μια στρατηγική που ήδη έχουμε καταρτίσει, συνεχίζοντας να κατακτούμε ποιοτικούς και ποσοτικούς στόχους και να βάζουμε νέους.

Σε συνεργασία με όλους τους φορείς του τόπου μας και με γνώμονα την κοινή προσπάθεια, τη δυναμική προσαρμοστικότητα μας στις απαιτήσεις των καιρών, προκειμένου να πετύχουμε τα μέγιστα δυνατά οφέλη, τόσο για τα προϊόντα μας, όσο και για τους ανθρώπους του νησιού μας. Λειτουργούμε ως αρωγοί και υποστηρικτές τους, αφουγκραζόμενοι τα όσα μας ζητούν και το πώς μας αξιολογούν.

Στόχος μας είναι να πάει μπροστά αυτός ο τόπος. Να προσδώσουμε στα προϊόντα μας την αναγνωρισιμότητα και την προστιθέμενη αξία, που αναλογεί στην ποιότητα που τα χαρακτηρίζει και την παράδοση που τα ακολουθεί, κάτω από ένα κοινό branding, το σήμα «κρήτη» και μια ενιαία προσπάθεια.

Γιατί στις μέρες μας, μόνο με τη συνεργασία, τη συμπόρευση και την ομαδική προσπάθεια, θα αποκομίσουμε ως τόπος και ως πολίτες τα μέγιστα δυνατά οφέλη.

Α1. Εισηγήσεις-Επιστολές

Επιστολές & Εισηγήσεις Πρωτογενή Τομέα Περιφέρειας Κρήτης 2018			
	Ημερομηνία	Αριθμ. Πρωτοκ.	Θέμα
1	Ηράκλειο, 05/05/2017	100	«Θέματα που αφορούν την επικείμενη υλοποίηση των Μέτρων – Δράσεων του ΠΑΑ 2014-2020, της δράσης «11.2.2.- Βιολογική κτηνοτροφία», αναφορικά με κατανομή κοινοτικών βοσκοτόπων κ.α. Αποδέκτης: Αντιπρόεδρος ΟΠΕΚΕΠΕ, Αποστολάκης Γ.

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

2	Ηράκλειο, 22/05/2017	102	«Πρόσκληση συνεργασίας, για οργάνωση πρόσκλησης Πολωνών Αγοραστών στην Κρήτη» Αποδέκτης: Ελληνική Πρεσβεία στη Βαρσοβία, Πρέσβη, Τσαούση Ε.
3	Ηράκλειο, 30/06/2017	108	«Επιστολή ενημέρωσης & πρόσκληση συνεργασίας για οργάνωση πρόσκλησης Πολωνών Αγοραστών στην Κρήτη» Αποδέκτες: Αγροδιατροφική Σύμπραξη της Περιφέρειας Κρήτης, Επιμελητήρια Ηρακλείου, Λασιθίου, Χανίων & Ρεθύμνου & ΣΕΚ, υπόψη: Προέδρου
4	Ηράκλειο, 03/07/2017	134500	«Προετοιμασία πρότασης για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από την εξάπλωση του ΛΑΓΟΚΕΦΑΛΟΥ στην περιοχή της Κρήτης από το ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.»
5	Ηράκλειο, 03/7/2017	134760	«Απάντηση σε Πρόσκληση υποστήριξης διεθνούς συνεδρίου «Γεωργία & Κλιματική Αλλαγή» Αποδέκτης: ΕΛΓΟ Δήμητρα, Ινστιτούτο Ελιάς, Υποτροπικών Φυτών & Αμπέλου, Υπόψη: Προέδρου Οργανωτικής Επιτροπής, Κουμπούρη Γ.
6	Ηράκλειο, 03/07/2017	134774	«Πρόσκληση προς τα μέλη της Ομάδας Εργασίας της Κρητικής Διατροφής, προκειμένου να στείλουν τις προτάσεις τους» Αποδέκτες: Μέλη Ομάδας Εργασίας
7	Ηράκλειο, 04/07/2017	135745	«Καταβολή μισθώματος βοσκήσιμων γαιών» Αποδέκτες: ΔΑΟΚ Περιφέρειας Κρήτης
8	Ηράκλειο, 11/07/2017	142215	«Ερευνητικό πρόγραμμα για τον λαγοκέφαλο» Αποδέκτες: Επαγγελματικοί, αλιευτικοί σύλλογοι της Κρήτης
9	Ηράκλειο, 21/07/2017	152423	«Δημιουργία Μητρώου Επιχειρήσεων τροφίμων ζωικής προέλευσης, οχημάτων μεταφοράς τροφίμων ζωικής προέλευσης κι ΖΥΠ και επιχειρήσεων διαχείρισης ΖΥΠ» Αποδέκτες: Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων, Τμήματα

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

			Κτηνιατρικής
10	Ηράκλειο, 21/07/2017	152436	«Εφαρμογή κανόνων Διακίνηση και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών (ΔΙ.Ε.Π.Π.Υ)» Αποδέκτες: 1) Δ/ση Ανάπτυξης, Τμήμα Εμπορίου, 2) Δ/ση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας, Τμήμα Υγειονομικού ελέγχου & Περιβαλλοντικής Υγιεινής, 3)ΕΦΕΤ, Περιφερειακή Δ/ση Κρήτης
11	Ηράκλειο, 28/7/2017	112	«Ενημερωτική επιστολή για συμμετοχή της Περιφέρειας Κρήτης στη Δ.Ε. TOUR NATUR 2017 και αποστολή προωθητικού υλικού» Αποδέκτες: Ένωση Τουρισμού Υπαίθρου & Αγροτουρισμού Κρήτης
12	Ηράκλειο, 07/08/2017	164365	«Διαχείριση αιγοπροβάτων και χοιροειδών προέλευσης άλλων χωρών Ευρωπαϊκής Ένωσης» Αποδέκτες: Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων, Τμήματα Κτηνιατρικής
13	Ηράκλειο, 11/08/2017	167903	«Επίσπευση διαδικασιών διάθεσης δακοκτόνων υλικών» Αποδέκτες: ΥΠΑΑΤ, 1) Γραφείο Γενικού Γραμματέα, Αντώνογλου Ν., 2)Γενική Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών, Δ/ση Προμηθειών Διαχείρισης Υλικού & Υποδομών 3)Γενική Δ/ση Βιώσιμης Φυτικής Παραγωγής, Δ/ση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής
14	Ηράκλειο, 18/09/2017	192848	«Πρόσκληση σε συνάντηση εργασίας στο πλαίσιο εξέλιξης μεταξύ μας συνεργασίας- Ομίλος TUI Hellas S.A.» Αποδέκτης: Όμιλος TUI HELLAS SA, Εμπορικό Διευθυντή , Δήμα Γ.
15	Ηράκλειο, 28/09/2017	201867	«Διαδικασία αδειοδότησης κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων» Αποδέκτες: ΔΑΟΚ Περιφέρειας Κρήτης
16	Ηράκλειο, 02/10/2017		«Προτάσεις της υπηρεσίας σας για την

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

			ανάπτυξη του πρωτογενή τομέα της Κρήτης» Αποδέκτες: Προϊσταμένους Δ/σεων Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής Περιφέρειας Κρήτης
17	Ηράκλειο, 02/10/2017	204900	«Πρόγραμμα εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των αιγοπροβάτων – θέματα- προβλήματα» Αποδέκτες: ΥΠΑΑΤ, 1) Γραφείο Υπουργού Αποστόλου Ε. & 2) Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού, Τσιρώνη Ι.
18	Ηράκλειο, 06/10/2017	208491	«Περί καθορισμού θέσεων για εξαρτημένη εργασία, για εποχική απασχόληση» Αποδέκτης: Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Αλληλεγγύης, Γενική Δ/ση Εργασίας & Ένταξης στην Απασχόληση, Δ/ση Απασχόλησης, Τμήμα ΙΙΙ
19	Ηράκλειο, 23/10/2017	222293	«Προτάσεις για την απλοποίηση της διαδικασίας αδειοδότησης κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων» Αποδέκτες: ΥΠΑΑΤ, 1)Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού, Τσιρώνη Ι. 2)Γραφείο Γενικού Γραμματέα, Αντώνογλου Ν., 3)Γενική Δ/ση Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής & Κτηνιατρικής, Δ/ση Κτηνοτροφικών Υποδομών & Μ.Ζ.Π., Τμήμα Γ1
20	Ηράκλειο, 01/11/2017	231111	«Χρηματοδότηση του Προγράμματος Δακοκτονίας στην Περιφέρεια Κρήτης» Αποδέκτες: ΥΠΑΑΤ, 1)Γραφείο Υπουργού, Αποστόλου Ε., 2)Γραφείο Γενικού Γραμματέα, Αντώνογλου Ν., 3)Γενική Δ/ση Βιώσιμης Φυτικής Παραγωγής 4)Υπουργείο Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, Δ/ση Οικονομικής & Αναπτυξιακής Πολιτικής Τ.Α.
21	Ηράκλειο, 16/11/2017		Ευχαριστήρια Επιστολή μετά την ολοκλήρωση της Πολωνικής επιχειρηματικής Αποστολής

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

			Αποδέκτες: Αγροδιατροφική Σύμπραξη της Περιφέρειας Κρήτης, Επιμελητήρια Ηρακλείου, Λασιθίου, Χανίων & Ρεθύμνου & ΣΕΚ, υπόψη: Προέδρου, Ελληνική Πρεσβεία στη Βαρσοβία - Υπόψη: Πρέσβη κ.α.
22	Ηράκλειο, 07/12/2017	262306	«Έλεγχος στις παρτίδες διακινούμενων ζώντων ζώων από χώρες της Ε.Ε. και τρίτες χώρες» Αποδέκτες: Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων, Υπόψη: Προϊσταμένου Δ/σης
23	Ηράκλειο, 21/12/2017	274304	«Απάντηση της υπ' αριθμ. 167/550 επιστολή σας, με θέμα: Σχέδια βελτίωσης & ορισμός Αμπελοοινικού κλάδου, ως τομέας προτεραιότητας της Περιφέρειας σας » Αποδέκτης: Κλαδικός Εθνικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Αμπελοοινικών Προϊόντων

A2. Αγροτικά θέματα σε επίπεδο Περιφέρειας. Ομάδες εργασίας

Αφορά στη σύσταση ομάδων εργασίας, με την συμμετοχή όλων των εμπλεκομένων ανά ομάδα φορέων του νησιού και υπηρεσιών της Περιφέρειας μας, με σκοπό:

- ✓ την κατάθεση τεκμηριωμένων προτάσεων σε θέματα άμεσα συνδεδεμένα με τον πρωτογενή τομέα,
- ✓ την καταγραφή των σχετικών προβλημάτων και αδυναμιών &
- ✓ Την αναζήτηση λύσεων καθώς και τον σχεδιασμό δράσεων που απορρέουν από τον στρατηγικό σχεδιασμό μας, για τον αγροδιατροφικό τομέα.
- ✓

A) «Ομάδας Εργασίας για τον προσδιορισμό της Ταυτότητας της “Κρητικής Διατροφής”, την Προστασία της, την Ανάδειξή της σαν πολιτιστική κληρονομιά και την Προώθησή της από την Περιφέρεια Κρήτης»

Έχει προχωρήσει η συλλογή και η επεξεργασία των προτάσεων, των μελών της Ομάδας εργασίας, προκειμένου να συνταχθεί σχετική μελέτη και να προσδιοριστούν οι βραχυπρόθεσμες ενέργειες και δράσεις για την υλοποίηση των στόχων της εν λόγω ομάδας.

B) Ομάδα εργασίας για τη Δακοκτονία με υπ' αριθμ. 239444/10-11-2017 απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης.

Η Περιφέρεια Κρήτης προχώρησε στη σύσταση ομάδας εργασίας με την συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και επιστημονικών ιδρυμάτων του νησιού για την Δακοκτονία.

Στην ομάδα εργασίας συμμετέχουν υπηρεσιακά στελέχη από όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της Κρήτης, εκπρόσωποι από το Ίδρυμα Τεχνολογίας & Έρευνας, το ΤΕΙ Κρήτης, τον ΕΛΓΟ – Δήμητρα αλλά και το ΓΕΩΤΕΕ παράρτημα Κρήτης.

Έργο της ομάδας εργασίας, είναι η ανάπτυξη και κατάθεση προτάσεων σχετικά με το σχεδιασμό και τις εφαρμοζόμενες μεθόδους του Προγράμματος Δακοκτονίας, καθώς και του τρόπου υλοποίησης αυτών, συμπεριλαμβανομένης και της χρηματοδότησης, με σκοπό την βέλτιστη δυνατή αποτελεσματικότητα του Προγράμματος.

Γ) Ομάδα Εργασίας για την σύνταξη και υποβολή φακέλου για την κατοχύρωση ως Προϊόν Ονομασίας Προέλευσης του Αρνιού Κρήτης & Κατσικιού Κρήτης

Κατοχύρωση Π.Ο.Π. Αρνί Κρήτης - Έχει ετοιμαστεί σχετικός φάκελος κι είναι σε διαδικασία υποβολής.

Δ) Ομάδα Εργασίας για την σύνταξη και υποβολή φακέλου για την κατοχύρωση ως Προϊόν Ονομασίας Προέλευσης του Ανθότυρου Κρήτης & του Λευκού Τυριού Κρήτης

Κατοχύρωση Π.Ο.Π. Ανθότυρος - Έχει ετοιμαστεί σχετικός φάκελος κι είναι σε διαδικασία υποβολής.

A3 Υλοποίηση Προγραμμάτων

Δ) Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020

1) Ολοκλήρωση της 1^{ης} πρόσκλησης του υπομέτρου 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» και ακολουθεί η φάση παρακολούθησης της υλοποίησης των εγκεκριμένων προτάσεων.

Το συγκεκριμένο μέτρο είχε μεγάλη απορροφητικότητα. Υποβλήθηκαν 1766 φάκελοι και συγκεκριμένα 726 στην Π.Ε. Ηρακλείου, 282 στην Π.Ε. Χανίων, 383 στην Π.Ε. Ρεθύμνου & 375 στην Π.Ε. Λασιθίου. 1197 είναι δικαιούχοι με συνολικό ποσό δημόσιας δαπάνης 24.594.000,00€, 34 είναι εν δυνάμει δικαιούχοι, 452 είναι επιλαχόντες και 83 απορριπτόμενοι. Η Περιφέρεια Κρήτης ήταν στις πρώτες θέσεις μεταξύ των Περιφερειών της χώρας, σε απορρόφηση των πόρων του συγκεκριμένου μέτρου και κατέβαλλε κάθε δυνατή προσπάθεια, ασκώντας ισχυρές πιέσεις, προκειμένου να εξασφαλίσει αύξηση του εγκεκριμένου κονδυλίου, για να ενταχθούν στο πρόγραμμα και οι επιλαχόντες δικαιούχοι.

2) Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή προτάσεων στις δράσεις 4.1.1 και 4.1.3 (Σχέδια Βελτίωσης) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020

Η Περιφέρεια Κρήτης μέσω της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας (που έχει αναλάβει τη σύνταξη της πρόσκλησης και την εξέταση των υποβληθέντων φακέλων) δημοσιοποίησε την πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων προς ένταξη στις δράσεις 4.1.1 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης» και 4.1.3. «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ καθώς και στην προστασία του

Περιβάλλοντος», του υπομέτρου 4.1 «Στήριξη για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020.

Στόχος των δράσεων είναι, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των βιώσιμων γεωργικών εκμεταλλεύσεων μέσω της ενίσχυσης επενδύσεων, η βελτίωση του περιβαλλοντικού προφίλ και η άμβλυνση των επιπτώσεων στην κλιματική αλλαγή καθώς και ο περιορισμός των εκπομπών αερίων θερμοκηπίων.

III) Ευρωπαϊκά Συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα & Συμπράξεις

Εγκεκριμένα

Συμμετοχή στην υλοποίηση των εξής συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, μέσω της ενεργούς συμμετοχής της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας Περιφέρειας Κρήτης.

- LIFE: ADAPT2CLIMAINTERREG EUROPE : NICHE
- HORIZON 2020: SCREEN
- ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ NATURA 2000, ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ, ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ - INTEGRATED ACTIONS FOR THE CONSERVATION AND MANAGEMENT OF NATURA 2000 SITES, SPECIES, HABITATS AND ECOSYSTEMS IN GREECE», στο πλαίσιο του Προγράμματος LIFE Integrated Projects, στην οποία συμμετέχει η Περιφέρεια Κρήτης.

Σύντομη παρουσίαση των LIFE INTEGRATED PROJECTS:

Στόχος: Υλοποίηση ολοκληρωμένων έργων και ενεργειών που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων των οδηγιών για τα πουλιά και των οικοτόπων προτεραιότητας (Οδηγίες 2009/147/EC and 92/43/EEC) καθώς επίσης στην επίτευξη του στόχου 1 της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Βιοποικιλότητα, μέσω της εφαρμογής του Πλαισίου Ενεργειών Προτεραιότητας (Άρθρο 8 of 92/43/EEC) που έχει θέσει το κάθε κράτος μέλος.

Υποβολή Προτάσεων προς έγκριση

Τομέας Αλιείας

«Ανάπτυξη καινοτόμων μέτρων αποτροπής των αρνητικών επιδράσεων του τοξικού εισβολικού είδους *Lagocerhalus sceleratus* στην αλιεία και το περιβάλλον», από το ΕΛΚΕΘΕ, σε συνεργασία με το Βιολογικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Η Περιφέρεια Κρήτης, λόγω της διευρυμένης συνεργασίας με το Ινστιτούτο Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων και Εσωτερικών Υδάτων (ΙΘΑΒΠΕΥ) του ΕΛΚΕΘΕ, σε θέματα αλιείας και ιδιαίτερα για τα ξενικά θαλασσινά είδη που εξαπλώνονται στις θάλασσες της Κρήτης, στήριξε ενεργά την Ερευνητική Πρόταση που υποβλήθηκε στο «Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και θάλασσας 2014-2020. Καινοτομία στην αλιεία», με θέμα: «Ανάπτυξη καινοτόμων μέτρων αποτροπής των αρνητικών επιδράσεων του τοξικού εισβολικού είδους *Lagocerhalus sceleratus* στην αλιεία και το περιβάλλον», από το ΕΛΚΕΘΕ, σε συνεργασία με το Βιολογικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Η μελέτη αυτή αφορά στη δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας παρακολούθησης της εξάπλωσης των εισβολικών ξενικών ειδών στις θάλασσες της Κρήτης, με τη συμμετοχή των Τμημάτων και υπηρεσιών Αλιείας της Περιφέρειας και των επαγγελματιών αλιέων. Η πλατφόρμα αυτή, στο βαθμό που θα χρηματοδοτηθεί, θα γίνει η υποδομή για τη δημιουργία μόνιμου παρατηρητηρίου ξενικών θαλασσινών ειδών, με τη στήριξη της Περιφέρειας Κρήτης και θα είναι προσβάσιμη, μέσω διαδικτύου, σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς.

Κύριος στόχος της μελέτης είναι η ανάπτυξη, εφαρμογή και αξιολόγηση καινοτόμων μέτρων περιορισμού του τοξικού είδους λαγοκέφαλου, που έχει εξαπλωθεί στα νερά της Κρήτης, δημιουργώντας μεγάλα προβλήματα στην επαγγελματική αλιεία του νησιού, αλλά και στο θαλάσσιο περιβάλλον.

Η Ερευνητική Μελέτη θα δημιουργήσει καινοτόμα επιστημονικά εργαλεία για την καταπολέμηση των αρνητικών συνεπειών της εξάπλωσης του λαγοκέφαλου, που θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν μελλοντικά από τους αλιείς και τις υπηρεσίες αλιείας της Κρήτης και για άλλα επικίνδυνα εισβολικά είδη, όπως το λεοντόψαρο, με δυνατότητα εξάπλωσης της χρήσης τους και σε άλλες περιοχές.

Η Περιφέρεια Κρήτης είναι διατεθειμένη να στηρίξει την καινοτομία για την αλιεία της Κρήτης, ώστε να αποκτηθεί πρωτοποριακή γνώση για την αλιευτική διαχείριση και την καλή κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος του νησιού.

IV) Οικοτεχνία

Η Περιφέρεια Κρήτης, μεταξύ των άλλων πολιτικών που υλοποιεί, στοχεύει παράλληλα, στη δημιουργία ενός “εύρωστου” οικοτεχνικού τομέα.

Για τη στήριξη κατ' επέκταση, των οικοτεχνών-μικροπαραγωγών της Κρήτης, για την ενίσχυση της πρώτης μεταποίησης σε τοπικό επίπεδο, καθώς και για την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων του πρωτογενή τομέα, την ανάδειξη και αξιοποίηση της αξίας των προϊόντων αυτών και τη σύνδεση τους με την τοπική τουριστική αγορά και τον πολιτισμό, η Περιφέρεια χρηματοδοτεί ειδικό πρόγραμμα στήριξης της οικοτεχνίας, για όλη την Κρήτη με τίτλο: «ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΟΜΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ- ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ (ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΜΙΚΡΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ)».

Στο πλαίσιο της καλύτερης και πληρέστερης αντίληψης και προετοιμασίας, κατανόησης, παρακολούθησης και συντονισμού, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στα τέλη Νοεμβρίου στην Περιφέρεια του VENETO Ιταλίας, σε προγραμματισμένη και οργανωμένη αποστολή, με τη συμμετοχή των προϊσταμένων των Δ/σεων του πρωτογενή τομέα, προκειμένου να πραγματοποιηθούν επαφές, με αντίστοιχους πολιτικούς και υπηρεσιακούς παράγοντες αλλά και τοπικούς οικοτέχνες. Σκοπός της αποστολής αυτής ήταν η ανταλλαγή πληροφοριών για τους σχετικούς σχεδιασμούς αλλά και η βιωματική γνώση της αντίστοιχης ιταλικής προσπάθειας, η οποία θεωρείται ως η καλύτερη πρακτική στην Ιταλία.

A4) Προγραμματικές Συμβάσεις για την υποστήριξη της Αγροτικής Πολιτικής της Περιφέρειας

Σύνταξη, υπογραφή και παρακολούθηση της εξέλιξης υλοποίησης των παρακάτω Προγραμματικών Συμβάσεων :

A) Πρότυπος Πιλοτικός Πειραματικός Αμπελώνας με τον ΕΛΓΟ-Δήμητρα (υλοποιείται)

Β) Αμπελώνας Διατήρησης Ποικιλιών με τον ΕΛΓΟ-Δήμητρα (υλοποιείται)

Γ) Έρευνα για την ανίχνευση του βακτηρίου *Xylella fastidiosa* στην Κρήτη με ΤΕΙ Κρήτης (ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο 2017).

Με την υπ' αριθμ. 3/2017 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης εγκρίθηκε ο «Οδικός Χάρτης Ενεργειών ανά εμπλεκόμενο Φορέα για την Περιφέρεια Κρήτης για το *Xylella fastidiosa* (Ξυλέλλα)»

Στη συνέχεια διατέθηκε η σχετική πίστωση με το με υπ' αριθμ. πρωτ. 223600/ 24.10.2017 έγγραφο του Περιφερειάρχη Κρήτης (Τροποποίηση της με αρ. πρωτ. 122311/19.6.2017 (ΑΔΑ: ΓΞΗ7ΛΚ-Φ5Β) απόφασης έγκρισης διάθεσης πίστωσης για το έργο με τίτλο: «ΟΔΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ ΓΙΑ ΤΟ *Xylella fastidiosa* (Ξυλέλλα)» και με Κ.Α. 2017ΕΠ40200001 της ΣΑΕΠ 402).

Εκίνησε λοιπόν η υλοποίηση του Οδικού Χάρτη με την Ενότητα - Ενέργειες Ενημέρωσης Ευαισθητοποίησης

Μέσα στο 2017 πραγματοποιήθηκε μια σειρά Εκπαιδεύσεων – Ενημερώσεων

(Ηράκλειο, Χανιά, Αγ. Νικόλαο, Μοίρες, Αγ. Μύρωνας) προς όλους τους εμπλεκόμενους (καλλιεργητές, συνεταιρισμούς, τοπικούς φορείς).

Προχώρησε παράλληλα η παραγωγή πληροφοριακού υλικού (αφίσες, ενημερωτικά τρίπτυχα φυλλάδια και μονόφυλλα σε ελληνικά & αγγλικά, τα οποία αναρτήθηκαν στις υπηρεσίες της Περιφέρειας και των εμπλεκόμενων φορέων. Παράλληλα διανεμήθηκαν σε όλους τους δήμους και τις συναρμόδιες υπηρεσίες της Κρήτης). Ταυτόχρονα έγινε ανάρτηση των αφισών και στο αεροδρόμιο Ηρακλείου «Νίκος Καζαντζάκης», ως πύλη εισόδου.

Ακολουθούν οι επόμενες ενέργειες, με βάση όσα προβλέπονται στον εγκεκριμένο χάρτη.

Δ) «Έρευνα για τη διάθεση αβελτίωτου πολλαπλασιαστικού υλικού αρωματικών φυτών στην Κρήτη» με το ΤΕΙ Κρήτης και τον ΕΛΓΟ Δήμητρα

Σήμερα καλλιεργούνται στην Κρήτη, παραπάνω από 300 στρ με αρωματικά φυτά διαφόρων ειδών (σύμφωνα με στοιχεία ΟΠΕΚΕΠΕ 2014). Όμως η έλλειψη πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού και η εισαγωγή γενετικού υλικού άλλων ειδών ή πληθυσμών άλλων περιοχών, βάζει σε κίνδυνο το γενετικό υλικό και τη βιοποικιλότητα του νησιού.

Ο στρατηγικός σχεδιασμός της Περιφέρειας Κρήτης κατατάσσει τα αρωματικά φυτά στους τομείς προτεραιότητας. Με βάση τους τομείς προτεραιότητας του στρατηγικού σχεδιασμού της Περιφέρειας Κρήτης, η καλλιέργεια αρωματικών φυτών μοριοδοτείται επιπλέον στα κριτήρια επιλογής για το Μέτρο 6.1 (Νέοι Γεωργοί) του ΠΑΑ 2014-2020.

Οφέλη: Οι πληθυσμοί πολλών ενδημικών ειδών έχουν μειωθεί και υπάρχει κίνδυνος εξαφάνισης κάποιων από αυτών. Η σύμβαση αυτή θα λειτουργήσει ως μέσο διάσωσης των εκτάσεων των φυσικών πληθυσμών.

Η διάσωση και αύξηση των ειδών που αυτοφύονται στην Κρήτη, θα οδηγήσει παράλληλα στην ανάπτυξη της μελισσοκομίας.

Νέες θέσεις εργασίας θα δημιουργηθούν με την αύξηση των καλλιεργούμενων εκτάσεων. Παράλληλα θα δημιουργηθούν μεταποιητικές μονάδες οικοτεχνικής ή εμπορικής κλίμακας για τη μεταποίηση, τυποποίηση και εμπορία των αρωματικών φυτών.

ΤΟ ΕΡΓΟ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ:

Συλλογή, καθαρισμός και διαλογή σπόρων μαλοτίρας, κρητικής (άγριας) μαντζουράνας, συλλογή μοσχευμάτων και ανάλυση δειγμάτων ρίγανης συλλογή και διατήρηση σπόρων και δημιουργία μητρικών φυτειών για αναπαραγωγή και ελεγχόμενη διάθεση πολλαπλασιαστικού υλικού για τα παρακάτω αυτοφυή αρωματικά φυτά της Κρήτης: δίκταμος, ρίγανη φασκόμηλο, μελισσόχορτο, θρούμπι και καλλιεργούμενη μαντζουράνα.

Ε) «Έρευνα για την υποστήριξη του αγροτικού κόσμου στην καλλιέργεια Αρωματικών & Φαρμακευτικών Φυτών στην Κρήτη» με το Πανεπιστήμιο Κρήτης

Περιγραφή Έργου:

θα διερευνηθούν τα χωρικά πρότυπα, με σκοπό τον εντοπισμό των δυνητικά κατάλληλων περιοχών καλλιέργειας των αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών στην Κρήτη. Συγκεκριμένα, μετά την ολοκλήρωση του έργου αναμένεται να προκύψουν 10 χάρτες καταλληλότητας των περιοχών για καλλιέργεια βασικών ειδών της αρωματικής και φαρμακευτικής χλωρίδας της νήσου.

Οφέλη:

- 1) Αναμένεται να υποστηριχθούν πολλοί νέοι κυρίως αγρότες που θέλουν να στραφούν προς την καλλιέργεια αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών, ώστε να μένουν στο χώρο και να μην εγκαταλείπουν στον πρώτο χρόνο μετά από μια αποτυχημένη προσπάθεια όπως γίνεται τώρα.
- 2) Προωθούνται επίσης καλλιέργειες, που δεν απαιτούν λίπανση και αγροχημικά, καθώς η παραγωγή φαρμακευτικών φυτών πρέπει να εναρμονίζεται με κατευθυντήριες γραμμές καλής καλλιεργητικής πρακτικής.
- 3) Τέλος παρέχει τη δυνατότητα αξιοποίησης χέρσων γαιών που συνήθως είναι ακατάλληλες για άλλες χρήσεις και είναι εγκαταλειμμένες στη διάβρωση.

Β. Εξωστρέφεια – Δράσεις προβολής – Ανθρώπινα Δίκτυα

B1) Συμμετοχές σε εκθέσεις εσωτερικού & εξωτερικού

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ & ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ 2017

A/A	ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ή	ΗΜΕΡΟΜΗΝΗ ΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ Σ	ΠΟΛΗ	ΚΛΑΔΟΣ
1.	Δ. Ε. GREEN WEEK – ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	20 – 29 Ιανουαρίου 2017	Βερολίνο, Γερμανία	Τροφίμων & Ποτών
2.	4η ΕΞΠΟΤΡΟΦ 2017	27 - 30 Ιανουαρίου 2017	Αθήνα	Τροφίμων & Ποτών
3.	25^η Δ.Ε FRUITLOGISTICA	8- 10 Φεβρουαρίου 2017	Βερολίνο, Γερμανία	Φρέσκα φρούτα, λαχανικά, εξωτικά φρούτα, ξηρά φρούτα, ξηροί καρποί, οργανικά προϊόντα, μπαχαρικά, καρυκεύματα, βιολογικά προϊόντα
4.	ΟΙΝΟΤΙΚΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2017	18 – 20 Φεβρουαρίου 2017	Ηράκλειο	Οίνος
5.	8η Δ.Ε. F.R.E.E.	22 – 26 Φεβρουαρίου 2017	Μόναχο, Γερμανία	Αγροτουρισμού & Αγροτικών Προϊόντων
6.	7ο Φεστιβάλ Ελαιολάδου & Ελιάς	31 Μαρτίου - 02 Απριλίου	Αθήνα	Ελαιόλαδο & ελιές & παράγωγά τους

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

		2017		
7.	7η Παγκρήτια Έκθεση «ΚΡΗΤΗ: Η Μεγάλη Συνάντηση & Τοπικές Γεύσεις Ελλάδας»	6 - 14 Μαΐου 2017	Αθήνα	Τροφίμων & Ποτών
8.	6Η ΓΙΟΡΤΗ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ 2017	01 – 07 Ιουλίου 2017	Ρέθυμνο	Αγροτικά Προϊόντα
9.	AMARI GREEN FESTIVAL 2017	21 – 25 Ιουλίου 2017	Ρέθυμνο	Αγροτικά Προϊόντα
10.	Δ.Ε. TOUR NATUR 2017	01 – 03 Σεπτεμβρίου 2017	Ντίσελτορφ, Γερμανία	Αγροτουρισμού & Αγροτικών Προϊόντων
11.	Δ.Ε. ANUGA 2017	07 – 11 Οκτωβρίου 2017	Κολωνία, Γερμανία	Τροφίμων & Ποτών
12.	8^η ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΕΚΘΕΣΗ «ΚΡΗΤΗ Η ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ»	28 Οκτωβρίου - 05 Νοεμβρίου 2017	Θεσσαλονίκη	Τροφίμων & Ποτών
13.	ΟΙΝΟΤΙΚΑ ΑΘΗΝΑΣ 2017	05 Νοεμβρίου 2017	Αθήνα	Οίνος
14.	9^ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΜΕΛΙΟΥ & ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΜΕΛΙΣΣΑΣ	01 – 03 Δεκεμβρίου 2017	Αθήνα	Μέλι & παράγωγά του

Διεθνής Έκθεση ANUGA 2017 στην Κολωνία, στο Εκθεσιακό Κέντρο Koelnmesse , 07 – 11 Οκτωβρίου 2017.

Στη μεγαλύτερη διεθνή έκθεση τροφίμων & ποτών “ANUGA 2017”, η οποία πραγματοποιήθηκε στην Κολωνία της Γερμανίας, συμμετείχαμε ως Περιφέρεια Κρήτης σε συνεργασία με τα τέσσερα Επιμελητήρια των νομών.

Μέσα από μια οργανωμένη κοινή προσπάθεια, καταφέραμε να δώσουμε τη δυνατότητα στους παραγωγούς του πρωτογενή τομέα και στους επιχειρηματίες του κλάδου των

τροφίμων (8 στο σύνολο), να συμμετέχουν σε ένα ενιαίο περίπτερο, κάτω από τη σκέπη της Περιφέρειας Κρήτης. Για πρώτη φορά μετά από χρόνια, σε μια τόσο μεγάλη και σημαντική έκθεση η Κρήτη, είχε μια ενιαία και δυναμική παρουσία, που απόπνεε στον επισκέπτη τη σημασία του νησιού και των προϊόντων του, καθώς και ένα πνεύμα συνεργασίας και αλληλοϋποστήριξης.

Παράλληλα η Περιφέρεια Κρήτης διέθετε εκθεσιακό περίπτερο, όπου προβλήθηκαν τα παραδοσιακά προϊόντα του νησιού και η Κρητική Κουζίνα και ταυτόχρονα αναδείχθηκε η Κρητική Διατροφή. Στο περίπτερο της Περιφέρειας Κρήτης, που αποτέλεσε πόλο έλξης για τους χιλιάδες επισκέπτες της έκθεσης, προβλήθηκαν τα πιστοποιημένα προϊόντα του νησιού όπως: ελαιόλαδο, ελιές, πάστα ελιάς, μέλι, κρασί, τσικουδιά, παξιμάδια, σταφίδες, αυγά, αρωματικά βότανα, απάκι, λουκάνικο, τυροκομικά προϊόντα, ξεροτήγανα, παραδοσιακά αρτοσκευάσματα κ.α.

Το ενδιαφέρον των Ελλήνων ομογενών και ξένων επισκεπτών ήταν ιδιαίτερα έντονο για το σύνολο των κρητικών προϊόντων, ακόμα και για επιχειρήσεις, οι οποίες δε συμμετείχαν με φυσική παρουσία στην έκθεση αλλά μέσω δειγμάτων των προϊόντων τους. Ακόμα και για κάποιες από αυτές, προέκυψε και εξελίχθηκε εμπορικό ενδιαφέρον, καθώς εκπρόσωποι της Περιφέρειας Κρήτης βοήθησαν στην ευόδωση της επικοινωνίας.

Κατά τη διάρκεια της έκθεσης δόθηκε επίσης η ευκαιρία στους επισκέπτες, να γευτούν παραδοσιακές κρητικές γεύσεις. Συνολικά στα 6.000 m² εκθεσιακής επιφάνειας, φιλοξενήθηκαν 7.400 εκθέτες από 107 χώρες τους οποίους επισκέφτηκαν 160.000 εμπορικοί αντιπρόσωποι από 192 χώρες, σύμφωνα με τα στοιχεία της διοργανώτριας εταιρείας.

Οι διεθνείς εκθέσεις σε συνδυασμό με τις προσκλήσεις αγοραστών αποτελούν σημαντικά εργαλεία εξωστρέφειας και συνδράμουν στην ολοένα αυξανόμενη αναγνωρισιμότητα των κρητικών προϊόντων και παράλληλα δίνεται η ευκαιρία στους παραγωγούς και επιχειρηματίες του τόπου, να συναντηθούν εμπορικά και να διαπραγματευτούν με ενδιαφερόμενους αγοραστές. Ταυτόχρονα χρόνο με το χρόνο, η κάθε συμμετοχή σε διεθνή εμπορικά γεγονότα, όπως είναι οι εκθέσεις με τη συμμετοχή εκθετών από όλο τον κόσμο, λειτουργεί και εκπαιδευτικά για τους επιχειρηματίες σε θέματα branding, marketing, ζήτησης και διεθνών αγοραστικών τάσεων.

B2. Επιχειρηματικές αποστολές και προσκλήσεις αγοραστών

Πολωνική Αποστολή πραγματοποιήθηκε στην Κρήτη κατά τη χρονική περίοδο από 25 Οκτωβρίου έως 28 Οκτωβρίου 2017. Η διοργάνωση αυτή πραγματοποιήθηκε με τη συνεργασία της Αγροδιατροφικής Σύμπραξης της Περιφέρειας Κρήτης, των τεσσάρων Επιμελητηρίων και του ΣΕΚ.

Η αποστολή αποτελούνταν από έντεκα επιχειρηματίες –αγοραστές, τρεις δημοσιογράφους Πολωνικών ειδησεογραφικών πρακτορείων και τηλεοπτικού καναλιού, οι οποίοι κάλυψαν την επίσκεψη στην Κρήτη και πρόβαλαν τις δυνατότητες της τοπικής αγοράς, τόσο σε επίπεδο εξαγωγής αγροτικών προϊόντων, όσο και στον κλάδο τουρισμού και πολιτισμού μέσα από στοχευμένες επισκέψεις και ρεπορτάζ και του Προϊσταμένου του γραφείου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων της Πρεσβείας

Σκοπός της επίσκεψης ήταν επιχειρηματικές συναντήσεις των Πολωνών επιχειρηματιών, εισαγωγέων τροφίμων και εκπροσώπων αλυσίδων σούπερ μάρκετ, με Κρητικές επιχειρήσεις στον

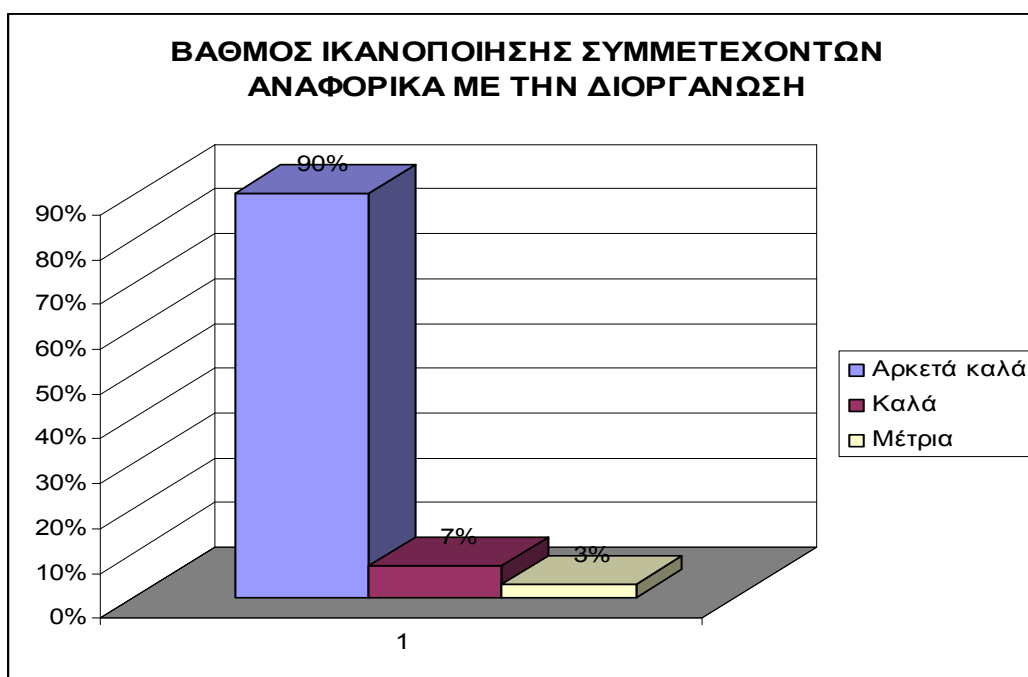
Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

κλάδο των αγροτικών προϊόντων, με στόχο την ανάδειξη και προώθηση των ποιοτικών Κρητικών αγροτικών προϊόντων και των εξαγωγικών δυνατοτήτων της τοπικής αγοράς .

Οι συναντήσεις πραγματοποιήθηκαν στο Ηράκλειο στο Ρέθυμνο, με τη συμμετοχή πάνω από 65 κρητικών επιχειρήσεων, από όλους τους κλάδους των προϊόντων (ξεπεράστηκε ο αριθμός των 250 B2B στοχευμένων συναντήσεων).

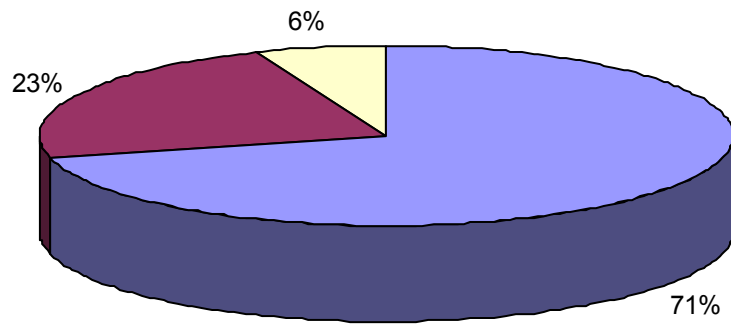
Για την Περιφέρεια Κρήτης, η δράση αυτή ήρθε να ενισχύσει το μεγάλο στόχο της εξωστρέφειας των κρητικών προϊόντων. Ανοίχτηκε μια επιπλέον πόρτα, η οποία θα αξιοποιηθεί με οργανωμένο και συντονισμένο τρόπο, και τα επόμενα χρόνια, ώστε να αναδειχθεί στην πολωνική αγορά η δυναμική των κρητικών προϊόντων. Μια συνεχή προσπάθεια, από την οποία θα ωφελούνται οι παραγωγοί, καθώς θα κερδίζουν την προστιθέμενη αξία, που απορρέει από την αναγνωρισιμότητα των τοπικών μας προϊόντων.

Μετά από σχετικό ερωτηματολόγιο που στείλαμε στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις οι απαντήσεις που λάβαμε από το 70%, αναλύονται παρακάτω στα εξής συμπεράσματα:

**ΒΑΘΜΟΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΠΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
Β2Β ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ**

■ Αρκετά καλά ■ Καλά ■ Μέτρια

Γ. Συνέδρια – Ημερίδες & άλλες δράσεις

Γ1. Οργάνωση – Συμμετοχές σε Συνέδρια, Ημερίδες & άλλες δράσεις εκπαιδευτικού χαρακτήρα

Συνέδρια - Συσκέψεις και λοιπές δράσεις	
1ο Επιχειρηματικό Φόρουμ Ελληνικών προϊόντων, Ντουμπάι, Μάιος 2017	Συμμετοχή στο 1ο Επιχειρηματικό Φόρουμ Ελληνικών προϊόντων, στο Ντουμπάι. Η συμμετοχή αυτή στόχευσε στην προβολή - παρουσίαση των Κρητικών προϊόντων σε 40 τοπικούς αγοραστές αλλά και σε Έλληνες επιχειρηματίες, που δραστηριοποιούνται στην αγορά των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων.
BRAVO SUSTAINABILITY AWARDS 2017, Αθήνα, 25 Μαΐου 2017	Παραλαβή Διάκρισης BRAVO MARKET (Αγορά) για «Κέντρο Κρητικής Γαστρονομίας»
Διαγωνισμός Ελαιολάδου «Terra Olivo» στο Ισραήλ, 14 Ιουνίου 2017	Επίσημη Πρόσκληση - Παραλαβή του ειδικού βραβείου «Best of Crete» για Κρητική εταιρεία ελαιολάδου
Συνάντηση με αντιπροσωπεία του ΚΟΤ Κύπρου, 16 Ιουνίου 2017	Θεματολογία: Πιστοποίηση με το σήμα «κρήτη» στα προϊόντα, τα εστιατόρια, τα μπακάλικα και τα οινοποιία - Μεταφορά τεχνογνωσίας
Παγκόσμιο Συνέδριο “Lean and Computing in construction Congress”, Ηράκλειο 04-12 Ιουλίου 2017	Προσφέρθηκαν 300 τσάντες με κρητικά προϊόντα με το σήμα «κρήτη» και προωθητικό υλικό της Περιφέρειας Κρήτης & της Αγροδιατροφικής Σύμπραξης
Επίσκεψη του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, Νίκου Αντώνη στην Περιφέρεια Κρήτης, 01 Σεπτεμβρίου 2017	Στο επίκεντρο βρέθηκαν τα μείζονα ζητήματα του πρωτογενή τομέα του νησιού (Δακοκτονία, Σχολή Ασωμάτων, Εργάτες γης από τρίτες χώρες, Απλοποίηση των διαδικασιών για την αδειοδότηση λειτουργίας των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων κ.α.)
24ο Πανελλήνιο Συνέδριο Π.Ε.Ν.Α. στα Χανιά, 07-10 Σεπτεμβρίου 2017	Συμμετοχή και Υποστήριξη
Επιστημονικό συνέδριο, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής Δράσης COST με τίτλο «European Network	Προσφέρθηκαν 120 τσάντες με κρητικά προϊόντα με το σήμα «κρήτη» και προωθητικό υλικό της Περιφέρειας Κρήτης & της Αγροδιατροφικής

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

of Neglected Vector and Vector Borne Diseases» (EurNegVeg), Ινστιτούτο Κτηνιατρικών Ερευνών Θεσσαλονίκης του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού ΔΗΜΗΤΡΑ (ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ) Χανιά, 11-13 Σεπτεμβρίου 2017	Σύμπραξης
Κατόπιν προσκλήσεως ΕΝΠΕ - συνάντηση με τον Αναπληρωτή Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων κ. Ι. Τσιρώνη, 18 Σεπτεμβρίου 2017	Θέμα: «Βοσκήσιμες γαίες»
Αναπτυξιακό Συνέδριο Κρήτης, Ηράκλειο, 20 & 21 Σεπτεμβρίου 2017	Παρέμβαση
Σύσκεψη με τους εκπροσώπους των μελισσοκομικών οργανώσεων και υπηρεσιακών παραγόντων	Συζήτηση & επίλυση προβλημάτων του κλάδου
Εκδήλωση για Παγκόσμια Ημέρα Ελιάς 2017, οργάνωση ΣΕΔΗΚ, Ρέθυμνο, 24 Νοεμβρίου 2017	Συμμετοχή και Υποστήριξη
Συνάντηση με το Γενικό Γραμματέα του ΥΠΑΑΤ & υπηρεσιακά στελέχη του Υπουργείου 08 Δεκεμβρίου 2017	Για θέματα του προγράμματος της Δακοκτονίας

Επίλογος (Α μέρος)

Ο αγροτικός τομέας αποτελεί τη βάση της οικονομίας της Κρήτης αλλά και την ιδιαίτερη ταυτότητα του τόπου μας. Το 2017 προσπαθήσαμε να στηρίξουμε με κάθε μέσο και κάθε τρόπο, τους παραγωγούς και τα προϊόντα του νησιού μας. Στις επιδιώξεις μας και τις δεσμεύσεις μας, είναι να συνεχίσουμε και με άλλες ενέργειες και πρωτοβουλίες, για να καταφέρουμε να επιτύχουμε την αναδιάρθρωση και τη στήριξη της τοπικής μας οικονομίας και κατ' επέκταση τη στήριξη των ανθρώπων, που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα και στον κλάδο της μεταποίησης.

Η Κρήτη είναι ο τόπος μας, όπου ζούμε, παράγουμε και επιχειρούμε. Ως τόπος έχει σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα, τα οποία οφείλουμε να αναδείξουμε και να προβάλλουμε.

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

Καλούμαστε παράλληλα, να προσαρμόσουμε το παραγωγικό μοντέλο, προκειμένου να ανταπεξέλθουμε στις σύγχρονες απαιτήσεις & ανάγκες. Με τον τρόπο αυτό, θα δώσουμε δυναμική ώθηση στα προϊόντα μας και θα ισχυροποιήσουμε τη θέση τους στις διεθνείς αγορές.

Διαδοχικά όλοι θα αντιληφθούμε ότι «αξίες» όπως, η συνεργασία και η κοινή προσπάθεια, χαρακτηριστικά όπως η ποιότητα, η εντοπιότητα και η ασφάλεια και «εργαλεία» όπως η πιστοποίηση, η αναγνωρισιμότητα και η εξωστρέφεια είναι τα εχέγγυα για την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας.

Εξάλλου ως Περιφερειακή αρχή, προτεραιότητά μας είναι, να δώσουμε τη δυνατότητα, σε όσο γίνεται περισσότερες κρητικές επιχειρήσεις, να προωθήσουν τα προϊόντα τους, στο περίπτερο που διαθέτει σε κάθε περίπτωση η Περιφέρεια μας, με ένα τρόπο οργανωμένο και αποτελεσματικό.

Άξονας 10 Πρωτογενής Τομέας (Β' Μέρος)

Ο απολογισμός (β' μέρος για τον Πρωτογενή Τομέα) αναφέρεται στις δράσεις και στα πεπραγμένα έτους 2017 και αφορά στις αρμοδιότητες της Αντιπεριφέρειας Κρήτης στον Πρωτογενή Τομέα και συγκεκριμένα της Αντιπεριφερειάρχη Βρέντζου - Σκορδαλάκη Θεανώς πριν της ανατεθεί ο τομέας της Κοινωνικής Πολιτικής.

Εισαγωγή

Το 2017 και μέχρι τις 29-03-2017 συνεχίστηκε η προσπάθεια υλοποίησης και προσανατολισμού του Στρατηγικού Σχεδιασμού για την Ανάπτυξη του πρωτογενή τομέα και της διαχείρισης των αγροτικών προϊόντων για την Περιφέρεια Κρήτης.

Σε συνέχεια του σχεδιασμού και της προσαρμογής των προτεραιοτήτων εργαστήκαμε με γνώμονα την **Ανάπτυξη της Αγροτικής Παραγωγής και τον Αναπροσδιορισμό του Παραγωγικού Κεφαλαίου της Τοπικής Οικονομίας** από την βάση του παραγωγικού ιστού και των υπηρεσιών που το πλαισιώνουν με δεδομένο ότι:

- Η Αγροτική οικονομία και ο γεωργικός τομέας αποτελεί την **βάση της οικονομίας της Κρήτης**, αλλά και την ιδιαίτερη ταυτότητα και την ιδιαιτερότητα του τόπου μας.
- Η Αγροτική οικονομία και ο γεωργικός τομέας είναι μοχλός ανάπτυξης για πολλούς τομείς, οι οποίοι στηρίζονται στην **οικονομία, στην πολιτιστική κληρονομιά, στην παράδοση, στην βιοποικιλότητα**
- Η Αγροτική οικονομία και ο γεωργικός τομέας, είναι οι **πυλώνες** που μαζί με τον τουρισμό μπορούν να επαναπροσδιορίσουν την οικονομία και εν τέλει την ανάπτυξη του τόπου μας.

Σημαντικό για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της Περιφέρειας Κρήτης στον Αγροδιατροφικό τομέα, είναι η κατανόηση του οράματος πάνω στο οποίο συνεχίσαμε την υλοποίηση των δράσεων για το 2017, οι οποίες αποτελούν μια σειρά σχεδιασμών με συγκεκριμένο τρόπο με σκοπό να εξασφαλίσουμε τους πόρους και την δυναμική, μιας τοπικής οικονομίας, μέσα από την οποία θα αναδείξουμε οικονομίες κλίμακας, όπου οι παραγωγικοί φορείς **θα επιστρέψουν** στην παραγωγή, τα προϊόντα θα ισχυροποιήσουν την θέση τους στις αγορές, οι νέοι και οι νέες του Νησιού μας, θα ανταγωνίζονται μέσα σε ένα βιώσιμο, υγιές οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον.

Οι παραγωγικοί φορείς, θεσμοί και η αγορά, έχουν κατανοήσει πως οι έννοιες **εξωστρέφειας, συνεργασία, πιστοποίηση, ποιότητα, εντοπιότητα, τοπική ταυτότητα και αναγνωρισιμότητα**, αποτελούν τα κλειδιά της τοπικής ανάπτυξης και της εξέλιξης της τοπικής μας παραγωγής με ένα δυνατό συγκριτικό πλεονέκτημα.

Όλα αυτά τα χρόνια με σκληρή δουλειά, όραμα και πάθος θεωρούμε ότι δημιουργούμε τις προϋποθέσεις, μιας ισόρροπης ανάπτυξης έχοντας τις βάσεις, στην ποιοτική, ηθική παραγωγή και καλλιέργεια του νησιού μας, με την συμμετοχή όλων.

Για να ισχυροποιήσουμε την θέση μας στο εξωτερικό, συνεχίσαμε να αναδεικνύουμε τα προϊόντα που παράγονται στην Κρήτη μέσα από τη συμμετοχή μας σε εκθέσεις και με την

παρουσία μας σε παγκόσμιο επίπεδο, την άντληση τεχνογνωσίας και ανταλλαγής καλών πρακτικών.

Παράλληλα εστιάσαμε **στην δημιουργία αναπτυξιακών εργαλείων**, τα οποία αφ ενός θα λειτουργήσουν για τη διασύνδεση των τομέων (πρωτογενή τομέα – τουρισμού – πολιτισμού) και αφετέρου, θα αποτελέσουν κίνητρα για την προσέλκυση και επιστροφή των νέων ανθρώπων στην ενδοχώρα.

Γίνεται αντιληπτό ότι επιδιώκουμε, ότι προσπαθούμε και εργαζόμαστε για την **ενίσχυση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών** μέσα από έναν ευρύτερο στρατηγικό σχεδιασμό που αφορά την συνεχή ανάπτυξη της Κρήτης.

Η εμπειρία μας έδειξε πως τα βήματα που κάνουμε είναι στο σωστό προσανατολισμό. Χρειάζεται κόπος και χρόνος, αλλά τα αποτελέσματα έρχονται για αυτούς που προσπαθούν.

A.1. Εξωστρέφεια-Προστιθέμενη Αξία Προϊόντων

Στόχος της Περιφέρειας είναι η αναγνώριση και ανάδειξη της Κρητικής Διατροφής και των τοπικών προϊόντων, κάτι που θα ενισχύσει την εικόνα της Κρήτης διεθνώς και θα μεταφραστεί σε οικονομική ανάπτυξη μέσα από αυξημένες επισκέψεις τουριστών, αυξημένες εξαγωγές, αυξημένη κατανάλωση τοπικών προϊόντων και υπηρεσιών εντός του προορισμού.

Βασικός άξονας στη στήριξη των Κρητικών προϊόντων και στη προώθηση τους στις διεθνείς αγορές αποτελούν οι δράσεις που υλοποιούνται μέσα από προσκλήσεις αγοραστών και B2B συναντήσεις μεταξύ επιχειρηματιών ντόπιων και ξένων. Συμμετοχή σε διεθνή FORUM για άντληση τεχνογνωσίας και μεταφοράς της, στις τοπικές κοινωνίες, στους παραγωγούς και στους μεταποιητές. Συμμετοχή σε αυστηρά επιλεγμένες και στοχευμένες εκθέσεις με παράλληλες γαστρονομικές εκδηλώσεις. Είναι ξεκάθαρο ότι η ενίσχυση της εξωστρέφειας του «κρητικού διατροφικού προτύπου» θα ενισχύσει την οικονομία και θα προσφέρει διεξόδους από την κρίση. Θα ενισχύσει το branding της Κρήτης ως έναν ξεχωριστό προορισμό -τουριστικά και γαστρονομικά- αυξάνοντας την επισκεψιμότητα και τη ζήτηση για τοπικά προϊόντα και υπηρεσίες εστίασης. Με τη στρατηγική για την ποιότητα και τη δημιουργία της «Περιφερειακής Ετικέτας Κρήτης» θα εξασφαλιστεί η προσφερόμενη ποιότητα των κρητικών προϊόντων και υπηρεσιών.

Θα ενισχυθεί η πραγματοποίηση της σύνδεσης του αγροτικού τομέα με τον τουριστικό, βασιζόμενη σε αμοιβαία οφέλη.

Η γενικότερη στρατηγική για την καθιέρωση του κρητικού διατροφικού μοντέλου εντός της Κρήτης θα βοηθήσει την επιστροφή των κατοίκων μας και της νέας γενιάς σε ένα υγιεινό διατροφικό μοντέλο που θα βασίζεται σε αυτά που είναι τοπικά, ποιοτικά και δικά μας. Είναι προφανές ότι η Περιφέρεια Κρήτης δεν εφαρμόζει απλά μια στρατηγική για την ανάδειξη του «Κρητικού Διατροφικού Προτύπου», αλλά δημιουργεί ένα Κίνημα για την επιστροφή στο ποιοτικό, το τοπικό, το υγιεινό, το παραδοσιακό, το δικό μας. Κι αυτό θα το πετύχει μέσα από τους τρεις πυλώνες της πολιτικής της: **«Συνεργασία – Ποιότητα – Εντοπιότητα».**

Στο πλαίσιο αυτό συμμετείχαμε:

«Green Week» στο Βερολίνο - Ιανουάριο 2017

Τα Κρητικά προϊόντα και η Κρητική Διατροφή-Κουζίνα προβλήθηκαν με επιτυχία στη Γερμανία και συγκεκριμένα σε γαστρονομικές εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν στη πόλη του Binz, μετά από πρόσκληση του δημάρχου κ. Karsten Schneider. Η πόλη του Binz είναι το μεγαλύτερο παραθαλάσσιο θέρετρο και βρίσκεται στο γερμανικό νησί του Rügen που ανήκει διοικητικά στο κρατίδιο του Mecklenburg. Είναι το βορειότερο νησί της Γερμανίας και δείχνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον ακολουθώντας καλές πρακτικές διασύνδεσης του πρωτογενή τομέα με τον τουρισμό και τον πολιτισμό, κύρια στρατηγική που υλοποιεί και η Περιφέρεια Κρήτης. Μάλιστα οι κάτοικοι του Rügen δείχνουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και αγάπη για την Κρήτη, τον τουρισμό και τα προϊόντα της. Στην διάρκεια της παραμονής της Κρητικής αποστολής πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με θεσμικούς αξιωματούχους του νησιού μεταξύ αυτών και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης του Κρατιδίου του Mecklenburg ο οποίος εξέφρασε το ενδιαφέρον του, για την υπογραφή συμφώνου συνεργασίας μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης και του Mecklenburg καθώς και με τον πρόεδρο του Δικτύου Οικοτεχνών του Ρούγκεν, όπου συζητήθηκε το ενδεχόμενο δημιουργίας Πανευρωπαϊκού Δικτύου Οικοτεχνών. Εξάλλου στο πλαίσιο της **διεθνούς έκθεσης «GREEN WEEK»** η Περιφέρεια Κρήτης φιλοξενήθηκε στο περίπτερο του Rügen, όπου πραγματοποιήθηκε και γαστρονομική εκδήλωση.

«25η Διεθνή Έκθεση FRUIT LOGISTICA ΒΕΡΟΛΙΝΟ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 2017»

Η Περιφέρεια Κρήτης στο πλαίσιο των προσπαθειών που καταβάλλει τα τελευταία χρόνια για την προβολή και προώθηση των ποιοτικών αγροτικών προϊόντων του νησιού συμμετείχε με δικό της εκθεσιακό περίπτερο στην «25η Διεθνή Έκθεση FRUIT LOGISTICA 2017». Σκοπός της Διεθνούς Έκθεσης είναι η προώθηση φρούτων και λαχανικών για επαγγελματίες και χαρακτηριστικό της είναι ότι συγκεντρώνει όλους τους φορείς λήψης αποφάσεων του διατροφικού κλάδου. Στην δυναμική παρουσία της Περιφέρειας Κρήτης συνέβαλε η συμμετοχή των Οργανώσεων Παραγωγών Φρούτων-Οποροκηπευτικών και των Αγροτικών Συνεταιρισμών του νησιού που πρόβαλλαν τα προϊόντα τους στους χιλιάδες επισκέπτες ενώ ενημερωτικά φυλλάδια διανεμήθηκαν στο χώρο του περιπτέρου.

Επίσης οι επισκέπτες είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν για τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των αγροτικών προϊόντων του νησιού μας, από τα μέλη της Περιφέρειας Κρήτης αλλά και από τους ίδιους τους παραγωγούς που συμμετείχαν στη διεθνή έκθεση.

Στο πλαίσιο της οποίας παραχωρήθηκε συνέντευξη στο "FRESH PLAZA" το μεγαλύτερο περιοδικό του κόσμου, για τα φρούτα και τα λαχανικά.

Διεθνή έκθεση τροφίμων-ποτών F.RE.E 2017 στο Μόναχο.

Η Περιφέρεια Κρήτης συμμετείχε με δικό της εκθεσιακό περίπτερο, μέσα από το οποίο, οι χιλιάδες επισκέπτες που στοχευμένα επισκέφθηκαν την έκθεση, γνωρίζοντας τις εναλλακτικές τουριστικές προτάσεις που προβάλλει, ενημερώθηκαν για την μοναδικότητα της Κρητικής υπαίθρου, τα πλεονεκτήματα της Κρητικής διατροφής, αλλά και για την παράδοση-ιστορία του νησιού.

Οι επισκέπτες είχαν παράλληλα την δυνατότητα να παρακολουθήσουν σε ειδικά διαμορφωμένες οθόνες το υλικό προβολής της Περιφέρειας Κρήτης για την ενδοχώρα και τα προϊόντα της Κρήτης, να λάβουν έντυπο πληροφοριακό υλικό με κεντρικό άξονα την προβολή, προώθηση τόσο των ποιοτικών αγροτικών προϊόντων του νησιού όσο και της ενδοχώρας, ως εναλλακτικό τουριστικό προορισμό.

Η διεθνή έκθεση F.R.E.E. 2017 που πραγματοποιήθηκε για όγδοη φορά, αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες εκθέσεις αγροτουρισμού και αγροτικών προϊόντων παγκοσμίως, με περισσότερους από 122.000 επισκέπτες και με την συμμετοχή 1.200 εταιρειών από 60 χώρες οι οποίες είχαν την ευκαιρία, να παρουσιάσουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους.

«ΕΞΠΟΤΡΟΦ 2017» στην Αθήνα

Προβολή των Κρητικών προϊόντων στην 4η ΕΞΠΟΤΡΟΦ που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα. Η Περιφέρεια Κρήτης ως τιμώμενη Περιφέρεια «πρωταγωνίστησε» στην 4η ΕΞΠΟΤΡΟΦ, την μεγάλη έκθεση παραδοσιακών προϊόντων, που πραγματοποιήθηκε στο Ολυμπιακό Κέντρο Ξιφασκίας στο Ελληνικό στην Αθήνα. Η έκθεση απευθύνεται σε επαγγελματίες του κλάδου τροφίμων και ποτών, αλλά και σε καταναλωτές ενώ συγκεντρώνει κάθε χρόνο το ενδιαφέρον χιλιάδων επισκεπτών από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Η Περιφέρεια Κρήτης, συμμετείχε με δικό της εκθεσιακό περίπτερο παρουσιάζοντας τα μοναδικά ποιοτικά αγροτικά προϊόντα του νησιού, όπως ελαιόλαδο, σταφίδες, βρώσιμες ελιές, παξιμάδια, προϊόντα ζύμης κρασιά, βότανα, μέλι, γαλακτοκομικά προϊόντα, προϊόντα χαρουπιού κ.α., με στόχο την προβολή και την ενίσχυση του αγροτοδιατροφικού τομέα του νησιού και την δημιουργία ευκαιριών προώθησης των προϊόντων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της στην Ελληνική και διεθνή αγορά. Παράλληλα στην δυναμική παρουσία της Κρήτης, συνετέλεσαν η συμμετοχή των Γυναικείων Συνεταιρισμών, του Αναπτυξιακού Συλλόγου Γυναικών Επιχειρηματιών Κρήτης, του Επιμελητηρίου Ηρακλείου, του Δικτύου Οινοποιών, του Δικτύου Ελαιολάδου, καθώς επίσης και 20 επιχειρήσεων του νησιού. Στα περίπτερα των Κρητικών επιχειρήσεων, οι επισκέπτες είχαν την δυνατότητα να δοκιμάσουν και να προμηθευτούν από μια μεγάλη ποικιλία ποιοτικών Κρητικών προϊόντων, ενώ παράλληλα οι Κρήτες επιχειρηματίες έκλεισαν εμπορικές συμφωνίες με εκπροσώπους του κλάδου τροφίμων-ποτών.

Σε όλες τις παραπάνω εκθέσεις και εκδηλώσεις διανέμεται υλικό της Περιφέρειας και προβάλλονται φιλμ και ντοκιμαντέρ που αφορούν την Κρητική Διατροφή και τα Κρητικά προϊόντα. Επίσης αποστέλλουμε στους Κρητικούς Παραγωγούς τα στοιχεία επικοινωνίας των επιχειρηματιών που εκδηλώνουν ενδιαφέρον για τα προϊόντα τους.

A.2 Εισηγήσεις στο αρμόδιο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Οι παρεμβάσεις και οι εισηγήσεις από την Περιφερειακή διοίκηση, στα εθνικά κέντρα αποφάσεων έγιναν σε καίρια και σημαντικά θέματα τα οποία αφορούσαν άμεσα την Περιφερειακή Πολιτική σε τοπικό επίπεδο, με γνώμονα την **τοπική ανάπτυξη**.

Ενδεικτικά οι εισηγήσεις αφορούσαν κυρίως στα παρακάτω θέματα:

- **10-01-2017, Αριθμ. Πρωτ. Νο 4921: Θέμα: Παράταση κατάθεσης αιτημάτων ή φορέων για χωροταξική ανακατανομή επιλέξιμων βοσκοτόπων.** Απευθυνόμενοι στον αρμόδιο υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ζητήσαμε την παράταση της ημερομηνίας κατάθεσης αιτημάτων ή φορέων για χωροταξική ανακατανομή επιλέξιμων βοσκοτόπων σε εφαρμογή της με αρ. πρωτ. 1332/93570/23-08-2016 Υπουργικής Απόφασης.
- **23-01-2017 Αριθμ. Πρωτ. Νο 15556: Θέμα: Ομάδα Προστασίας και Διαχείρισης των Τυροκομικών Προϊόντων Κρήτης,** υποβάλλαμε σχέδιο καταστατικού και τις απόψεις μας σχετικά με την σύσταση Ομάδας Προστασίας και Διαχείρισης των Τυροκομικών Προϊόντων Κρήτης με βάση το ν. 4384/19 άρθρο 38 προκειμένου να

ληφθούν υπόψη στην έκδοση Υπουργικής Απόφαση της εφαρμογής της παρ. 7 του άρθρου 38 του Ν. 4384.

- **23-01-2017 Αριθμ. Πρωτ. Νο 15509:Θέμα: Υποβολή προτάσεων της περιφέρειας Κρήτης**, υποβάλλαμε εκ νέου το με αρ. πρωτ.127740/16-10-2015 έγγραφο μας με θέμα «**Πρόγραμμα Δακοκτονίας –Προοπτικές και Βελτιώσεις**» καθώς και την από 16-12-2016 Απόφ. Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης με θέμα «Προτάσεις της ομάδας εργασίας της Περιφέρειας Κρήτης, για την Χάραξη Περιφερειακού Σχεδιασμού – Στρατηγική Προώθησης Προβολής και Προστασίας του Κρητικού Ελαιολάδου.
- **23-01-2017 Αριθμ. Πρωτ. Νο 155558** απευθυνόμενοι στον αρμόδιο υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ζητήσαμε την ένταξη της «Σταφίδα Σουλτανίνας Κρήτης » στις συνδεδεμένες ενισχύσεις.
- **06-02-2017 Αριθμ. Πρωτ. Νο 155558: Θέμα: Δακοκτονία 2017** , ζητάμε έγκαιρη έναρξη του προγράμματος δακοκτονίας και αύξηση των σχετικών πιστώσεων.
- **14-02-2017 Αριθμ. Πρωτ. Νο 33817: Θέμα: Άμεση προκήρυξη του Μέτρου 8 «Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών»** τεκμηριώνουμε την ανάγκη άμεσης προκήρυξης του εν λόγω μέτρου.
- **14-02-2017 Αριθμ. Πρωτ. Νο 33817: Θέμα: Φορέας Διαχείρισης Αστερουσίων.**

A.3. Διοργάνωση και Συμμετοχή σε Ημερίδες

Οι προοπτικές ένταξης της περιοχής των Αστερουσίων στη Βιόσφαιρα (UNESCO)

Η δυνατότητα και οι προοπτικές της ένταξης της περιοχής των Αστερουσίων στα Αποθέματα Βιόσφαιρας της UNESCO συζητήθηκαν στην ημερίδα που συνδιοργάνωσε η Περιφέρεια Κρήτης με τους Δήμους, Αρχανών-Αστερουσίων, Φαιστού , Γόρτυνας και Μινώα - Πεδιάδος, στους Αγίους Δέκα. Οι προσκεκλημένοι Γερμανοί εμπειρογνώμονες από το νησί Rügen, που έχει ενταχθεί στα Αποθέματα Βιόσφαιρας, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) Χαράλαμπος Βερβέρης, η υπεύθυνη της «Βιόσφαιρας της ΟΥΝΕΣΚΟ» στο νησί Rügen κα. Μούστερ, ο διδάκτωρ αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Χαϊδελβέργης που πραγματοποιεί την τελευταία πενταετία τις αρχαιολογικές ανασκαφές στη περιοχή της «Κουμάσας» στα Αστερούσια Διαμαντής Παναγιωτόπουλος, έκαναν παρουσιάσεις που αναδεικνύουν το πλούτο (αρχαιολογικό, πολιτισμικό, ιστορικό, περιβαλλοντικό, θρησκευτικό) της ευρύτερης περιοχής των Αστερουσίων.

Μάλιστα είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν από κοντά τις ιδιαιτερότητες, την αξία του φυσικού περιβάλλοντος, τα αρχαιολογικά και θρησκευτικά μνημεία των Αστερουσίων. Οι Γερμανοί εμπειρογνώμονες τόνισαν ότι η περιοχή έχει κατ' αρχήν τα βασικά γνωρίσματα που απαιτούνται, έτσι ώστε να είναι δυνατή η υποβολή του φακέλου υποψηφιότητας στην UNESCO. Ο εκπρόσωπος του ΥΠΕΝ επισήμανε τις δυνατότητες βιώσιμης ανάπτυξης των Αστερουσίων, με βάση το συνδυασμό φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος που χαρακτηρίζει την περιοχή. Τονίστηκε μάλιστα ότι, το φυσικό και πολιτισμικό αυτό «κεφάλαιο» μπορεί να αξιοποιηθεί μέσα από την ένταξη της περιοχής στα Αποθέματα Βιόσφαιρας και να αποτελέσει παράγοντα βιώσιμης ανάπτυξης για την Κρήτη.

Α.4.Υποστήριξη Παρακολούθηση ανταγωνιστικών ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων.

13-01-2017 Αιθμ.Πρωτ. 8561/13-01-2017 Θέμα : Δήλωση Υποστήριξης του έργου ίπνον AGROFILTER προς το Ινστιτούτο Ελιάς Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλων ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ, δηλώνουμε την υποστήριξη μας στους στόχους και τις επιδιώξεις του έργου ίπνον AGROFILTER, που υποβάλλεται για χρηματοδότηση στα πλαίσια του προγράμματος Interreg Ελλάδα – Κύπρος και αφορά στην τριτοβάθμια επεξεργασία, Αστικών Λυμάτων για Αύξηση Διαθεσιμότητας και Ποιότητας Νερού Άρδευσης για τη χρήση καινοτόμου φίλτρου.

Α.5. Συμμετοχές σε Συνέδρια-Παγκόσμια Forum

Για τη μεταφορά τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών από το εσωτερικό και εξωτερικό.

Συμμετοχή της Περιφέρειας Κρήτης στο 2ο Φόρουμ Συνεργασίας Ελληνικής και Κινέζικης Αυτοδιοίκησης «One Belt and Road Forum»

Η Περιφέρεια Κρήτης, (μοναδική Ελληνική Περιφέρεια), συμμετείχε στην Ελληνική αντιπροσωπεία μαζί με τους δήμους Μαραθώνα, Αθήνας, Πειραιά, Ερέτριας, Μεγάρων, Νάουσας, Ελευσίνας, στο 2ο Φόρουμ Συνεργασίας Ελληνικής και Κινέζικης Αυτοδιοίκησης, που πραγματοποιήθηκε στο Πεκίνο 10-15 Μαΐου.

Η επίσκεψη, παρουσία του Πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα και Κυβερνητικών στελεχών, έγινε κατόπιν πρόσκλησης του Δικτύου Αμφικτυονίας των Αρχαίων Ελληνικών Πόλεων που οργανώθηκε από την Κινεζική Επιτροπή Φιλίας και Συνεργασίας των Λαών, εναρμονισμένη στη νέα διεθνή Κινεζική Πρωτοβουλία Διεθνούς Συνεργασίας : One Belt and Road Forum.

Η πρωτοβουλία των Κινέζων αναφέρεται σε ένα νέο δίκτυο συνεργασίας και όχι ανταγωνισμού, ένα δίκτυο αμοιβαίας εμπιστοσύνης, με συμβολική ονομασία : Μοντέρνοι δρόμοι Μεταξιού. Η Ελλάδα αποτελεί για την Κίνα, στρατηγική επιλογή συνεργασίας ως κεντρικός σύμμαχος της στην εξόρμηση της στην Ευρώπη.

Στην διάρκεια του φόρουμ έγινε ημερίδα με ενημερωτικές ομιλίες – εισηγήσεις για το **εισαγωγικό-εξαγωγικό εμπόριο προϊόντων στην Κίνα**, για τις απαιτήσεις των Κινέζων τουριστών προκειμένου να επισκεφθούν προορισμούς εκτός Κίνας, και για τεχνολογικές εφαρμογές της κινεζικής εταιρείας ZTE με θέμα τις έξυπνες πόλεις. Ακολούθησε επίσκεψη στο Εκθεσιακό Κέντρο της Huawei (κινεζική πολυεθνική εταιρεία υψηλής τεχνολογίας) και το βράδυ παρατέθηκε επίσημο δείπνο από την Επιτροπή Φιλίας και Συνεργασίας των Λαών.

Την τρίτη ημέρα του φόρουμ Διαλόγου Φιλίας και Αυτοδιοικητικής Συνεργασίας Κίνας – Ελλάδας, οι διοργανωτές έκαναν ιδιαίτερη αναφορά στη Περιφέρεια Κρήτης, ενώ το Forum άνοιξε με ομιλία του Ηλία Ψινάκη Δημάρχου Μαραθώνα και συντονιστή της Αμφικτυονίας (εκ μέρους της Ελληνικής πλευράς), ακολούθησαν παρουσιάσεις Ελληνικών και Κινέζικων πόλεων και ομιλία του Πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα για τις Ελληνοκινεζικές σχέσεις και υπογραφή πρωτοκόλλων συνεργασίας.

Στο περιθώριο του Forum έγιναν διμερείς συναντήσεις με εκπροσώπους κινεζικών εταιρειών, πόλεων και περιοχών και έγιναν προσκλήσεις συνεργασίας. Στο Forum One Belt and Road συμμετείχαν 28 προσκεκλημένες χώρες από την Κίνα, και μόνο 6 εξ αυτών Ευρωπαϊκές (Ιταλία, Πολωνία, Τσεχία, Ουγγαρία, Σερβία και Ελλάδα) – συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, γεγονός που σηματοδοτεί τη στρατηγική επιλογή της Κίνας για συνεργασία με την Ελλάδα.

B. Ευρωπαϊκά Δίκτυα Arepo-Euromontana

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ένωση AREPO εξειδικεύεται στα συστήματα ποιότητας αγροτικών προϊόντων και τροφίμων (ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΕΠΙΠ, Ορεινά και Νησιωτικά) στην οποία η Περιφέρεια Κρήτης συμμετέχει ως τακτικό μέλος από το 2011. Στην ένωση AREPO συμμετέχουν 30 ευρωπαϊκές περιφέρειες και ενώσεων παραγωγών καθώς και ένας σημαντικός αριθμός παρατηρητών, που εκπροσωπούν περισσότερα από το 40% των καταχωρημένων προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ και ΕΠΙΠ.

Όπως ήδη αναφέραμε το Μάρτιο του 2017 με απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης (65353/29-3-2017) ορίστηκε ως εκπρόσωπος της Περιφέρειας Κρήτης στα ευρωπαϊκά δίκτυα AREPO και EUROMONTANA η Αντιπεριφερειάρχης Κρήτης κα Βρέντζου-Σκορδαλάκη. Το έργο της Αντιπεριφερειάρχη συνεπικουρείται από τον Προϊστάμενο του τμήματος ΔΒΜ Παιδείας και Απασχόλησης της Π.Ε. Ρεθύμνης κ. Πίτερη Χαράλαμπο-Νικόλαο.

Στο πλαίσιο των δράσεων της Περιφέρειας Κρήτης για το έτος 2017, σε ότι αφορά την ένωση AREPO αναφέρονται:

B.1 ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η Περιφέρεια Κρήτης συμμετείχε στην 1η ετήσια Γενική Συνέλευση της ολομέλειας της ένωσης AREPO για το έτος 2017 που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες. Στο πλαίσιο της ολομέλειας παρουσίασε τη δυναμική που έχει αναπτύξει στον τομέα των πιστοποιημένων ευρωπαϊκών σημάτων ποιότητας, έχοντας συμπεριλάβει στον Ευρωπαϊκό κατάλογο το 18% των Ελληνικών Γεωγραφικών Ενδείξεων (ΓΕ) και τα 12 από τα 156 πιστοποιημένα κρασιά.

Η Αντιπεριφερειάρχης Κρήτης για θέματα Κοινωνικής Πολιτικής κα Θεανώ Βρέντζου-Σκορδαλάκη, στην ομιλία της, στα μέλη της ένωσης, επεσήμανε το έλλειμμα αναγνώρισης των σημάτων ποιότητας, (ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΕΠΙΠ) από τον μέσο καταναλωτή και το ρόλο της εκπαίδευσης στην διάχυση των σημάτων. Επιπρόσθετα αναφέρθηκε στο σημαντικό ρόλο της κρητικής διατροφής στην προώθηση των κρητικών προϊόντων, στις αρχές του στρατηγικού σχεδιασμού της Περιφέρειας Κρήτης για τον πρωτογενή τομέα καθώς και στις πρωτοβουλίες που έχουν αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια στη διασύνδεση του τουρισμού με τον πρωτογενή τομέα και τον πολιτισμό. Τέλος αναφέρθηκε στα εργαλεία που έχει αναπτύξει η Περιφέρεια Κρήτης όπως το καλάθι των Κρητικών προϊόντων, την Αγροδιατροφική Σύμπραξη Κρήτης, το Κρητικό Μπακάλικο, και το περιφερειακό σήμα «ΚΡΗΤΗ».

Ο πρόεδρος της ένωσης κ. Vincent Labarthe, και ο Αντιπρόεδρος και υπεύθυνος θεμάτων Γεωργίας της Περιφέρειας Midi-Pyrénées της Γαλλίας, παρουσίασαν τον απολογισμό και τις δράσεις που ανέπτυξε η ένωση το έτος 2016 σε θέματα που αφορούσαν τα ευρωπαϊκά σήματα ποιότητας.

Ο Υπουργός Γεωργίας της Περιφέρειας Λομβαρδίας της Ιταλίας κ. Gianni Fava επεσήμανε τον ιδιαίτερο ρόλο της Επιτροπής στην προστασία των σημάτων ποιότητας στο παγκοσμιοποιημένο πλαίσιο της αγοράς, στην αναγκαιότητα της μείωσης των γραφειοκρατικών διαδικασιών ενώ διαπίστωσε κοινούς δρόμους όσον αφορά τις πρωτοβουλίες που η Περιφέρεια Κρήτης έχει αναπτύξει.

Η κα Simona Caselli, Υπουργός αγροτικής έρευνας, καινοτομίας και προώθησης των Γεωγραφικών ενδείξεων της περιφέρειας Emilia-Romagna της Ιταλίας αναφέρθηκε στις

πρωτοβουλίες που έχει αναπτύξει η περιφέρειας της, και κυρίως στο διεθνές forum «ORIGO» για τα ευρωπαϊκά σχήματα ποιότητας που πραγματοποιήθηκε τον ερχόμενο Απρίλιο στην Πάρμα της Ιταλίας, παρουσιάζοντας για πρώτη φορά την πρωτοβουλία για ανάγκη δικτύωσης με τρίτες χώρες στον τομέα της αναγνώρισης και προστασίας των σημάτων.

Κατά τη διάρκεια της ολομέλειας συζητήθηκαν θέματα που αφορούσαν την απλοποίηση των διαδικασιών εφαρμογής της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα έρευνας της ένωσης AREPO για το μέτρο 3 αναφορικά με τα σήματα ποιότητας και το μέτρο 16 αναφορικά με την έκταση εφαρμογής των διαχειριστικών ομάδων στις ευρωπαϊκές περιφέρειες μέλη της ένωσης AREPO μεταξύ των οποίων και της Κρήτης. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε για την υπογραφείσα συμφωνία TTIP και τις εξελίξεις που αναμένονται, ενώ μετά από σχετική παρέμβαση της κας Βρέντζου, ο Γενικός Γραμματέας της ένωσης ανέφερε ότι ο κατάλογος των προστατευόμενων προϊόντων μετά από διαβεβαιώσεις της επιτροπής είναι ανοικτός.

Παράλληλα η Περιφέρεια Κρήτης, έγινε δέκτης θετικών σχολίων της πολυετούς παρουσίας της στην Ένωση και αποδέχτηκε την πρόταση του προέδρου Vincent Labarthe, να πραγματοποιήσει στην Κρήτη (για πρώτη φορά) τον ερχόμενο Οκτώβριο τη 2η Γενική Συνέλευση.

Στις 9 Νοεμβρίου, 2016, η Επιτροπή ενέκρινε το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας για το 2017 για τα γεωργικά προϊόντα της ΕΕ με αυξημένο προϋπολογισμό 133 εκατ. € σε σύγκριση με τα 111 εκατ. € για το 2016. Το πρόγραμμα θα συγχρηματοδοτήσει αρκετά προγράμματα, τα περισσότερα εκ' των οποίων θα έχουν ως στόχο δράσεις προώθησης σε τρίτες χώρες, όπως η Κίνα, η Μέση Ανατολή, η Βόρεια Αμερική, η Νοτιοανατολική Ασία και η Ιαπωνία.

Επιπρόσθετα παρουσιάστηκαν τα ευρωπαϊκά σχέδια στα οποία η ένωση συμμετέχει και ειδικότερα το Interreg AGROSMARTcoop και το H2020 project Strenght2food για το οποίο ο καθ. Filippo Arfini από το Πανεπιστήμιο της Parma της Ιταλίας, παρουσίασε τα πρώτα αποτελέσματα του σχεδίου.

Κατά τη διάρκεια της Γενικής Συνέλευσης η Κα Βρέντζου και το στέλεχος της Περιφέρειας Κρήτης Χαράλαμπος-Νικόλαος Πίτερης που συμμετείχε στις εργασίες και παρακολούθει τις δράσεις της ένωσης, είχαν τη δυνατότητα να ανταλλάξουν απόψεις με εκπροσώπους άλλων περιφερειών και ενώσεων όπως τον πρόεδρο του δικτύου EUROMONTANA, κ. Juan Andrés Gutierrez, εκπροσώπου του υποσύσταση δικτύου REGAL που προωθεί τις τοπικές ευρωπαϊκές διατροφές για το οποίο η Περιφέρεια Κρήτης λόγω της Κρητικής διατροφής έχει επιδείξει σημαντικό ενδιαφέρον.

Τις διεργασίες της Γενικής Συνέλευσης πέραν των μελών παρακολούθησαν και μέλη εθνικών αντιπροσωπειών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενώ σε προγραμματισμένη συνάντηση που είχε η Αντιπεριφερειάρχης με τον κ. Στέργιο Τατάγια εκπρόσωπο της Ελληνικής Αντιπροσωπείας στη Γενική Διεύθυνση Γεωργίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, συζήτησε τρέχοντα θέματα-προβλήματα όπως την ενίσχυση της σταφίδας σουλτανίνας τις εξελίξεις στον γεωργικό τομέα μετά το 2019.

Στη 2η Γενική Συνέλευση η ένωση θα εκλέξει και τον επόμενο Πρόεδρο που θα εκπροσωπεί την ένωση στις συζητήσεις με τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε.

B.2. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ ΣΕ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ AREPO ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ FORUM ORIGO ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΜΑ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ.

Στις 11, 12 και 13 Απριλίου 2017 πραγματοποιήθηκε στην Πάρμα της Ιταλίας το πρώτο παγκόσμιο Forum αφιερωμένο στις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που καλούνται να αντιμετωπίσουν τα συστήματα των γεωγραφικών ενδείξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο νέο διαμορφούμενο εμπορικό περιβάλλον.

Η σειρά των εκδηλώσεων πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα της ιταλικής κυβέρνησης και της Περιφέρειας Emilia-Romagna, ιδρυτικό μέλος της ένωσης ευρωπαϊκών περιφερειών AREPO, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το εκθεσιακό κέντρο Cibus Connect. Αφορμή για την ανάληψη της πρωτοβουλία αυτής ήταν η ανάγκη οικοδόμησης μιας νέας στρατηγικής αξίας για τις Γεωγραφικές Ενδείξεις (ΓΕ) εντός του ευρωπαϊκού πλαισίου και στις διεθνείς αγορές.

Σκοπός του διεθνούς Forum ήταν να επανακαθοριστεί το νέο πλαίσιο λειτουργίας προώθησης και προστασίας των γεωγραφικών ενδείξεων στο διεθνές εμπόριο και παράλληλα να προωθήσει νέες επιχειρηματικές σχέσεις με τους κορυφαίους αγοραστές. Στόχος ήταν η διασύνδεση των προϊόντων με την προστασία της εδαφικής ταυτότητας, το μέλλον της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής για μετά το 2020, την παγκόσμια προβολή των πιστοποιημένων ευρωπαϊκών προϊόντων ως Γεωγραφικές Ενδείξεις (ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΕΠΠ), την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση της τοπικής, ευρωπαϊκής και παγκόσμιας αγοράς, για ένα βιώσιμο σύστημα προϊόντων διατροφής.

Την εκδήλωση χαιρέτισαν ο Περιφερειάρχης Emilia Romagna κ. Stefano Bonaccini, ο Δήμαρχος της Πάρμας κ. Federico Pizzarotti και ο Ευρωπαίος Επίτροπος κ. Phil Hogan (video-message)

Στο πλαίσιο των εισηγήσεων και των στρογγυλών τραπεζιών αναφέρθηκε ο ρόλος των Γεωγραφικών Ενδείξεων στην ευρωπαϊκή πολιτική καθώς και το παρόν και το μέλλον τους στην ΕΕ ενώ στο κλείσιμο του πρώτου μέρους ο κ. Paolo de Castro An, Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου και μέλος της αντιπροσωπείας για τις σχέσεις με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, επεσήμανε τη σημαντική συμβολή της πρωτοβουλίας αυτής, η οποία σε συνδυασμό με την εμπειρία που έχει αποκομίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πάνω στις ΓΕ από το 1992, θα μπορούσαν να διαμορφώσουν το νέο πλαίσιο στην μετά του 2020 εποχή.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στον πολυδιάστατο αειφορικό χαρακτήρα των ΓΕ και ειδικότερα πως συμβάλλουν στην κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα, παρουσιάζοντας τις εμπειρίες και τα ζητήματα που έχουν ανακύψει ενώ επιπρόσθετα μπορούν να αποτελέσουν ένα μοντέλο πολύπλευρης ανάπτυξης της υπαίθρου. Οι καθηγητές κ. Filippo Arfini από το Πανεπιστήμιο της Πάρμα και ο κ. Mathew Gordon από το Πανεπιστήμιο του Newcastle, παρουσίασαν τα ευρήματα έρευνας που διεξάγεται σε συνεργασία με την Ένωση AREPO.

Επιπρόσθετα επισημάνθηκε ότι πολλές χώρες σ' όλες τις ηπείρους έχουν ήδη προχωρήσει στην καταγραφή των προϊόντων τους που συνδέονται με τη χωρική τους ενότητα, ως μέσο προστασίας της ταυτότητας των περιοχών και ως αποτέλεσμα πολιτισμικού προϊόντος. Πολλές χώρες σε επίπεδο συμφωνιών σέβονται την πολιτιστική κληρονομιά και προέλευση των προϊόντων ενώ παράλληλα αναφέρθηκαν στα συστήματα καταγραφής των ΓΕ σ' όλο τον κόσμο και κυρίως πως το ευρωπαϊκό μοντέλο θα μπορούσε να αποτελέσει ένα παγκόσμιο μοντέλο καταγραφής. Το ευρωπαϊκό σύστημα έχει ήδη υιοθετηθεί από τη Νέα Ζηλανδία και τον Καναδά ενώ σημαντική αναφορά έγινε για τις επιπτώσεις από τις συμφωνίες που έχουν ήδη υπογραφεί αλλά και για τις μελλοντικές. Εισηγητές από την Ασία, τις ΗΠΑ, την Λατινική Αμερική και εκπρόσωποι θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής

Επιτροπής επεσήμαναν και ανέδειξαν τον χαρακτήρα της πνευματικής ιδιοκτησίας που αντιπροσωπεύουν οι ΓΕ στην Ευρώπη και τον κόσμο γενικότερα.

Στο περιθώριο του Forum η Αντιπεριφερειάρχης κα Θεανώ Βρέντζου-Σκορδαλάκη είχε τη δυνατότητα να συνομιλήσει με τον Περιφερειάρχη και την Αντιπεριφερειάρχη της Emilia Romagna, κ. Bonaccini και κα Simona Gaselli, εμπνευστής του παγκόσμιου Forum ORIGO, αντίστοιχα, τον Αντιπεριφερειάρχη της περιφέρειας Aquitaine Jean-Pierre Raynaud, με εκπροσώπους από την περιφέρεια της Καταλονίας της Ισπανίας. Με τον Γενικό Γραμματέα της ένωσης AREPO κ. Laurent Gomez είχαν τη δυνατότητα να συνομιλήσουν για θέματα που αφορούσαν τη διεύρυνση της ένωσης AREPO προς τις ελληνικές περιφέρειες.

Στο παγκόσμιο Forum «ORIGO» την Περιφέρεια Κρήτης ως μέλος της ένωσης AREPO, την Αντιπεριφερειάρχης Κρήτης Κα Βρέντζου – Σκορδαλάκη Θεανώ συνόδευσε ο κ. Πίτερης Χαράλαμπος στέλεχος της Π.Ε Ρεθύμνης.

B.3 ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ 2η ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η Περιφέρεια Κρήτης στις 4-6 Οκτωβρίου του 2017 φιλοξένησε στο Ηράκλειο της

Κρήτης τη Γενική Συνέλευση της Ένωσης AREPO.

Στις τριήμερες διεργασίες οι οποίες έλαβαν χώρα, η Τεχνική Συνάντηση, η Ολομέλεια της Γενικής Συνέλευσης καθώς και οι Τεχνικές Συναντήσεις.

Κατά τη διάρκεια της Τεχνικής Συνάντησης συζητήθηκαν οι θέσεις των μελών της ένωσης πάνω στο έγγραφο σχετικά με τη στήριξη των ΓΕ στη μετά 2020 εποχή.

Στο συνέδριο μεταξύ άλλων:

Ζητήθηκε από την ένωση AREPO να πιέσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να πάρει θέση κατά των απομιμήσεων ΠΟΠ προϊόντων στις διεθνείς εμπορικές συμφωνίες, όπως προβλέπεται στις διεθνείς συμφωνίες της Στρέσσας 1951 και Λισαβόνας 1958 και στον κανονισμό της ΕΕ 1151 του 2012.

Συγκροτήθηκε ομάδα εργασίας για την προώθηση της Μεσογειακής διατροφής με συντονιστή την Περιφέρεια Απουλίας και συμμετοχή και των Περιφερειών Κρήτης και Θεσσαλίας.

Παρουσιάστηκαν από την Περιφέρεια Emilia Romagna της Ιταλίας τα συμπεράσματα της πρώτης διεθνούς συνάντησης Περιφερειών και παραγωγών ΠΟΠ προϊόντων Origo του 2017 και ο σχεδιασμός της επόμενης διεθνούς συνάντησης του 2018 με στόχο την συνεργασία και την κοινή παρέμβαση στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου για σύστημα κατοχύρωσης των ΠΟΠ προϊόντων

Παρουσιάστηκαν καλές πρακτικές προώθησης των ΠΟΠ προϊόντων και συνεργασίες με παραγωγούς και θεσμούς βιολογικών προϊόντων και ορεινών σημάτων Euromontana κυρίως μέσω ομάδων παραγωγών, διεπαγγελματικών οργανώσεων και των Αγροδιατροφικών συμπράξεων των Περιφερειών Λομβαρδίας Ιταλίας, Λουάρ Γαλλίας, Καταλωνίας Ισπανίας και Πούλιας Ιταλίας.

Συζητήθηκαν προτάσεις διαμόρφωσης κοινών έργων των ΠΟΠ Περιφερειών και του Δίκτυου AREPO στα διακρατικά Ευρωπαϊκά Προγράμματα Interreg και στις 2 προσκλήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για δράσεις προώθησης ΠΟΠ προϊόντων στο αιγοπρόβειο κρέας και στα οπωροκηπευτικά.

Στη διάρκεια της Γενικής Συνέλευσης της Ένωσης AREPO, η Περιφέρεια Κρήτης ψηφίστηκε ομόφωνα προκειμένου να αναλάβει την προεδρία του ένωσης με πρόεδρο την Αντιπεριφερειάρχη κα Βρέντζου-Σκορδαλάκη Θεανώ. Να σημειωθεί ότι για πρώτη φορά ελληνική περιφέρεια αναλαμβάνει την προεδρία ενός τέτοιας εμβέλειας ευρωπαϊκού δικτύου στο οποίο συμμετέχουν 30 ευρωπαϊκές Περιφέρειες από 8 κράτη μέλη (Γαλλία, Ισπανία, Ιταλία, Ελλάδα, Γερμανία, Κροατία, Πορτογαλία και Πολωνία). Επιπρόσθετα πέντε τέσσερις νέες ελληνικές περιφέρειες αποτελούν νέα μέλη της ένωσης (Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία και Δυτική Μακεδονία).

B.4. ΣΥΣΤΑΣΗ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ AREPO

1η Συνάντηση Ομάδας Εργασίας

Στις 21 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε η 1η Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας AREPO στην αίθουσα Καρούσου του Επιμελητηρίου Ηρακλείου μετά από πρόσκληση της Αντιπεριφερειάρχη Κρήτης Κας Βρέντζου-Σκορδαλάκη Θεανώ και Προέδρου της Ένωσης AREPO.

Στο ξεκίνημα της συνάντησης η κα Αντιπεριφερειάρχης αναφέρθηκε στις πρόσφατες εξελίξεις και στη συνέχεια κ. Πίτερης Χαράλαμπος παρουσίασε το κείμενο της ένωσης AREPO.

Στη συνάντηση παραβρέθηκαν οι: κ. Σωμαράς Ζαχαρίας Δ/ντής Κτηνιατρικής, ο Πρόεδρος του Δικτύου Ελαιολάδου Κρήτης και Αντιπρόεδρος του Επιμελητηρίου Ηρακλείου, ο κ. Μαρκαντωνάκης Αλέξανδρος από τους Μύλους Κρήτης, ο κ. Στεφανάκης Αλέξανδρος, Αντιπρόεδρος Αγροδιατροφικής και εκπρόσωπος του Cluster τυροκόμων, η κα Στυλιανού Ευγενία.

2η Συνάντηση Ομάδας Εργασίας

Την Πέμπτη 21 Δεκεμβρίου 2017, στην αίθουσα του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης (Πλατεία Ελευθερίας), στις 12:00 πμ., πραγματοποιήθηκε η 2η συνάντηση εργασίας της Ομάδας AREPO.

Στόχος μας είναι να μπορέσουμε να διερευνήσουμε εάν οι θέσεις της Περιφέρειας Κρήτης, αποτυπώνονται στο κείμενο της ένωσης AREPO, όπως έχει ήδη σταλεί και κυρίως να προτείνουμε θέσεις που σχετίζονται με τα συστήματα ποιότητας και τις ΓΕ, ώστε να ενσωματωθούν στο τελικό κείμενο, στο πλαίσιο διαμόρφωσης της νέας ΚΓΠ στη μετά 2020 εποχή.

Το τελικό κείμενο της ένωσης AREPO θα παρουσιασθεί στο συνέδριο που διοργανώνει η ένωση AREPO στις Βρυξέλλες στις 21/3/2017, με τίτλο «Μια νέα ΚΑΠ για προϊόντα υψηλής ποιότητας», παρουσία αξιωματούχων της ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Επιτρόπου Γεωργίας και Αγροτικής Πολιτικής Phil Hogan, με στόχο όλες οι συμμετέχουσες ευρωπαϊκές περιφέρειες να στηρίζουν την υιοθέτηση του ενόψει της νέας ΚΓΠ.

B.5 ΕΝΤΑΞΗ ΝΕΩΝ ΜΕΛΩΝ ΣΤΗΝ ΕΝΩΣΗ AREPO

Με παρεμβάσεις μας ενισχύσαμε την ελληνική εκπροσώπηση στην ένωση AREPO.

- Η Περιφέρεια Ηπείρου συμμετέχει ως ισότιμο μέλος της ένωσης.
- Η Περιφέρεια Θεσσαλίας, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας συμμετέχουν ως παρατηρητές

- Η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου έχει ήδη πάρει απόφαση για συμμετοχή ενώ η Περιφέρεια Πελοποννήσου είναι στη διαδικασία λήψης αποφάσεων

Γ. Γεωργική Σχολή Μεσσαράς

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Κρήτης για τον Πρωτογενή Τομέα και την διαχείριση των προϊόντων του, υπογράφηκε Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης και του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού – ΔΗΜΗΤΡΑ (2016), με σκοπό την αξιοποίηση – αναβάθμιση μέρους των αγροκτημάτων του πρώην Σταθμού Γεωργικής Έρευνας Μεσσαράς και της Επαγγελματικής Σχολής Κρήτης.

Ο σκοπός της συνεργασίας εστιάζει σε δύο βασικούς άξονες:

- 1)** στη διατήρηση του υπάρχοντος και περαιτέρω εμπλουτισμό του φυτικού γενετικού υλικού ως βάση ανάπτυξης καινοτόμων μεθοδολογιών και προϊόντων μέσω επιστημονικής έρευνας.
- 2)** στη μεταφορά καινοτόμου τεχνογνωσίας στην τοπική κοινωνία και ιδιαίτερα στους νέους σχετικά με τις υφιστάμενες ή νέες καλλιέργειες, για την τόνωση της γεωργίας και τη διάδοση των ορθών γεωργικών πρακτικών, μέσα από συντονισμένες δράσεις προώθησης και προβολής.

Ειδικότερα οι προβλεπόμενες δράσεις και ενέργειες αναφέρονται:

-στον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων του πρώην ΣΓΕ Μεσσαράς και της Επαγγελματικής Σχολής Κρήτης (πρώην Πρακτικό Γεωργικό Σχολείο Μεσσαράς).

-στη διατήρηση του υπάρχοντος και περαιτέρω εμπλουτισμό του φυτικού γενετικού υλικού,

-στην εγκατάσταση πειραματικού και επιδεικτικού αγρού για νέες καλλιέργειες και νέες τεχνικές, οι οποίες θα συμβάλουν στην τόνωση της γεωργίας και παράλληλα στη γνωριμία του πληθυσμού και ιδιαίτερα των νέων με καλλιέργειες και τη διάδοση των ορθών πρακτικών, μέσα από συντονισμένες δράσεις προώθησης και προβολής του,

-στην εγκατάσταση μητρικών φυτειών εμβολιοληψίας δενδρωδών καλλιεργειών και κληματίδων αμπέλου,

-στην εγγραφή ποικιλιών ειδών στον Εθνικό Κατάλογο και στην εγκατάσταση / μετεγκατάσταση ποικιλιών ειδών του Εθνικού Καταλόγου στο αγρόκτημα,

-στην ένταξη εκπαιδευτικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων.

Ειδικότερα για την ΕΠΑΣ Κρήτης (πρώην Πρακτικό Γεωργικό Σχολείο Μεσσαράς)

-Διαμόρφωση υπάρχοντος χώρου σε ξενώνα για την διαμονή των μαθητών της ΕΠΑΣ Κρήτης

- Τεχνικές επεμβάσεις σε εξωτερικούς χώρους

- Εκσυγχρονισμός των ήδη υπάρχοντων θερμοκηπίων για την αρτιότερη κατάρτιση των μαθητών της ΕΠΑΣ Κρήτης (πρώην Πρακτικό Σχολείο Μεσσαράς)

- Εξοπλισμός με υπολογιστές της αίθουσα πληροφορικής .

Παράλληλα και για την άμεση διάχυση της τεχνογνωσίας και καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία, ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και η Περιφέρεια Κρήτης θα δύνανται να συμπράξουν/συνεργαστούν μέσω υπογραφής συμφωνητικών και συμβάσεων με Ομάδες Παραγωγών, Κοιν.Σ.Επ., συνεταιρισμένους αγρότες ή άλλους φορείς.

Το σχέδιο εφαρμογής των δράσεων θα προκύψει από την **μελέτη σκοπιμότητας - βιωσιμότητας** του σχεδίου εφαρμογής δράσεων με σκοπό την αξιοποίηση των ακινήτων, μέσω της δημιουργίας πρότυπου αγροκτήματος πειραματικού, επιδεικτικού και εκπαιδευτικού χαρακτήρα, καθώς και της διατήρησής του ως επισκέψιμου εκθεσιακού χώρου στο κοινό, σε μαθητές σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και σε άλλους επισκέπτες.

Η μελέτη εκπονείται με χρηματοδότηση της Περιφέρειας Κρήτης, από την Αναπτυξιακή Ηρακλείου και εξελίσσεται βάση του μνημονίου συνεργασίας που έχει υπογράψει η Περιφέρεια Κρήτης με τον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ το οποίο και στην συνέχεια θα εγκρίνει την μελέτη.

Κατά την εκπόνηση της μελέτης και προκειμένου οι ανάδοχοι να αντιληφθούν το όραμα και τους στόχους της, έχουν πραγματοποιηθεί σειρά συναντήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης με πρωτοβουλία της κ. Βρέντζου, μεταξύ στελεχών της Περιφέρειας και φορέων που παρακολουθούν στενά και συντονίζουν την πορεία της.

Μάλιστα στην εσπερίδα με θέμα «**Δuo Υπουργεία ένας στόχος: Αγροτική παραγωγή με έρευνα –καινοτομία-κατάρτιση, Αμπελούζος-Κατσαμπάς**» που πραγματοποιήθηκε (Δεκέμβριο 2017), στο Ηράκλειο με την συμμετοχή του αναπληρωτή Υπουργού Κώστα Φωτάκη, του Γ.Γ. Αγροτικής Ανάπτυξης Χαράλαμπος Κασίμης, του διευθύνοντος συμβούλου ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ Αθανάσιου Βλάχου, Δημάρχων, εκπροσώπων φορέων, παραγωγικών τάξεων κ.α. η Αντιπεριφερειάρχης Κρήτης Θεανώ Βρέντζου παρουσίασε την μελέτη που είναι σε εξέλιξη λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις του συνόλου των φορέων που συμμετείχαν στο στρατηγικό σχεδιασμό της Περιφέρειας, (ερευνητικά, επιστημονικά ιδρύματα, αγροτικοί φορείς, στελέχη της Περιφέρειας Κρήτης) για την αξιοποίηση-επαναλειτουργία της Γεωργικής Σχολής Μεσαράς και αφορά όπως χαρακτηριστικά είπε:

- Στην δημιουργία ενός πολυτουργικού αγροκτήματος, εκπαιδευτικού, επιδεικτικού, ερευνητικού χαρακτήρα με έμφαση στη διάσωση των ντόπιων ποικιλιών, και την εγγραφή τους στον εθνικό κατάλογο όλων των ειδών φυτικής παραγωγής.

-Στην διάσωση του γενετικού υλικού και την παραγωγή υγιούς πολλαπλασιαστικού υλικού για την δημιουργία του πρότυπου αμπελώνα της Κρήτης σε μια έκταση 30 στρεμμάτων στη Μεσαρά, συν 9 στρέμματα στις εγκαταστάσεις του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ στο Κατσαμπά Ηρακλείου (η Περιφέρεια έχει χρηματοδοτήσει την δημιουργία του πρότυπου αμπελώνα με το ποσό των 300.000 ευρώ σε συνεργασία με τον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ)

-Στην διασύνδεση της σχολής με τους αρχαιολογικούς, πολιτιστικούς χώρους, την δημιουργία αγοράς παραγωγών-οικοτεχνών (για την στήριξη των μικρών παραγωγών).

Τομέας Ανάπτυξης

Στις 15/03/2017 με απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης ορίστηκε Αντιπεριφερειάρχης Ανάπτυξης ο Μιχελογιάννης Δημήτρης, ενώ στη συνέχεια και μετά την απαραίτητη δημοσίευση σε ΦΕΚ της εν λόγω απόφασης, ακολούθησε στις 24/04/2017 η απόφαση

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

Περιφερειάρχη για μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στους αντιπεριφερειάρχες με βάση την οποία : Α) Μου ανατέθηκε ο σχεδιασμός - συντονισμός και επεξεργασία προτάσεων ή εισηγήσεων, που αφορούν σε θέματα ανάπτυξης, σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης και Β) Μου μεταβιβάστηκε η άσκηση αρμοδιοτήτων σε θέματα Ανάπτυξης, σε όλους τους τομείς Οικονομίας της Περιφέρειας καθώς και σε θέματα που άπτονται του Πολιτισμού, με τοπική αρμοδιότητα σε όλη την Περιφέρεια Κρήτης.

Κατά το 2017 προχωρήσαμε στο:

- 1) Συντονισμό ομάδας έργου που σχεδιάζει και υλοποιεί την Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση της Περιφέρειας Κρήτης για τις Περιοχές UNESCO Κρήτης (Σαμαριά-Λευκά Όρη, Ψηλορείτης, Σητεία).
- 2) Συμμετοχή της Περιφέρειας Κρήτης στην προετοιμασία του φακέλου υποψηφιότητας των Μινωϊκών Ανακτορικών Κέντρων για τον Κατάλογο της Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού. Ομοίως για την υποψηφιότητα της Σπιναλόγκας σε συνεργασία πάλι με το ΥΠΠΟ και το Δήμο Αγίου Νικολάου.
- 3) Συμμετοχή της Περιφέρειας για την τουριστική προβολή της Κρήτης μέσα από την κατάρτιση της σχετικής πρότασης που εντάσσεται στο ΕΣΠΑ.
- 4) Συμμετοχή στην προετοιμασία της ωρίμανσης των έργων που θα ενταχθούν στο ΕΣΠΑ στο κομμάτι της Σήμανσης όπως και στην εξειδίκευση μίας συνολικής πολιτικής για τον περιηγητικό τουρισμό στην Κρήτη.
- 5) Συμμετοχή στην συνδιαμόρφωση της συνολικής πολιτικής της Περιφέρειας Κρήτης για τον πολιτισμό μέσα από την συνεργασία με το ΥΠΠΟ, τις τοπικές Εφορείες Αρχαιοτήτων αλλά και άλλους τοπικούς φορείς.
- 6) Προετοιμασία και ολοκληρωμένη πρόταση της Περιφέρειας Κρήτης για το κομμάτι του πολιτισμού για την επόμενη προγραμματική περίοδο.
- 7) Εκπροσώπηση της Περιφέρειας Κρήτης στη διοίκηση οργανισμών όπως είναι ο Φορέας Διαχείρισης Λευκών Ορέων και το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Κρήτης.

Εντός του παραπάνω πλαισίου συνεπώς εντάσσονται κατά τη διάρκεια του 2017 κυρίως:

- Η ένταξη με απόφαση Περιφερειάρχη στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων των μελετών για την διάσωση και επανάχρηση των κτισμάτων του μεσοπολέμου της Σπιναλόγκας.
- Η διαμόρφωση της προγραμματικής συμφωνίας μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης και ΥΠΠΟ της προγραμματικής σύμβασης για την υποψηφιότητα των Μινωϊκών Ανακτορικών Κέντρων για την UNESCO.
- Η ωρίμανση των μελετών για την δημιουργία περιηγητικών-πολιτιστικών διαδρομών σε Χανιά και Ρέθυμνο.
- Η ωρίμανση των μελετών ή/και συνέχιση χρηματοδοτήσεων για σειρά αρχαιολογικών έργων- ανάδειξη αρχαιολογικών χώρων- πολιτιστικών διαδρομών σε Χανιά και Ρέθυμνο (Αρχαία Απτέρα, Αρχαία Λισσός, Κοινό των Ορειών, Καλό Χωράφι, Ονυθέ)
- Η οργάνωση της πρώτης εκδήλωσης στο Αρχαίο Θέατρο Απτέρας μετά από 1700 χρόνια σιωπής.

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

- Η οργάνωση της πρώτης περιοδικής έκθεσης στο Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων με αντικείμενο την τουριστική προβολή της Ελλάδος μέσα από τις αφίσες του ΕΟΤ από το 1929 μέχρι σήμερα.
- Η οργάνωση στην Αθήνα σε συνεργασία με την Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών της δράσης προβολής και ανάδειξης του διαχρονικού αρχαιολογικού έργου στην Αρχαία Απτέρα
- Η οργάνωση στην Αθήνα σε συνεργασία με το Γαλλικό Ινστιτούτο περιοδικής φωτογραφικής έκθεσης με θέμα το Φαράγγι της Σαμαριάς-Λευκά Όρη, τον Ψηλορείτη και τη Σητεία όπως και στρογγυλού τραπέζιου για το βιώσιμο τουρισμό στη Μεσόγειο μέσα από το παράδειγμα της Κρήτης
- Η υπογραφή της προγραμματικής συμφωνίας της Περιφέρειας Κρήτης και της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής για την UNESCO
- Η προετοιμασία για την υπογραφή προγραμματικής συμφωνίας μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης και του Γαλλικού Ινστιτούτου για τον πολιτισμό και τον πολιτιστικό τουρισμό.
- Η συνεργασία με το CNN και το Forbes που οδήγησε σε άρθρα προβολής της Κρήτης.
- Η δημιουργία των απαραίτητων συνθηκών για το χτίσιμο συνεργειών με άλλους μεγάλους πολιτιστικούς φορείς (όπως η Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση με το πρόγραμμα Dancing to Connect)
- Η παρουσίαση στο Λονδίνο της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης της Περιφέρειας Κρήτης για τις περιοχές UNESCO στο forum για τον πολιτιστικό τουρισμό του National Geographic και των New York Times
- Η προετοιμασία συνεργασιών με την UNESCO και το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης για την διεθνή προβολή της Κρήτης

Άξονας 11. Εξωστρέφεια, Ανθρώπινα και Πολιτικά Δίκτυα

Γραφείο Περιφέρειας Κρήτης στις Βρυξέλλες/ ανοιχτή γραμμή με την Ευρώπη

Από τον Οκτώβριο του 2015 λειτουργεί το Γραφείο της Περιφέρειας Κρήτης στις Βρυξέλλες, με σκοπό να αποτελεί τη βάση στήριξης όλων των φορέων της Κρήτης στις Βρυξέλλες και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο Απολογισμός είναι θετικό και ελπιδοφόρο για το μέλλον. Αποτελεί πλέον πρότυπο λειτουργίας και πολλές ευρωπαϊκές περιφέρειες και οργανισμού στήνουν συνεργασίες με το Γραφείο μας.

Οι κύριες δραστηριότητες είναι :

- Η δημιουργία Δικτύου Επικοινωνίας με τους Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς και κυρίως με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωκοινοβούλιο.
- Η διερεύνηση των δυνατοτήτων Ανάπτυξης Συνεργασίας και Δημιουργίας Συνεργειών με τα αντίστοιχα γραφεία άλλων Ευρωπαϊκών Περιφερειών.
- Η συμμετοχή σε δράσεις ευρωπαϊκών δικτύων στις Βρυξέλλες, στα οποία συμμετέχει η Περιφέρεια Κρήτης.
- Η ενημέρωση της Περιφέρειας Κρήτης για τρέχοντα θέματα ενδιαφέροντος, μέσω παρακολούθησης ημερίδων, συναντήσεων και εκδηλώσεων, σχετικών με επικείμενες προσκλήσεις ευρωπαϊκών προγραμμάτων και με δράσεις στις οποίες πιθανολογείται να υπάρχει ενδιαφέρον συμμετοχής της Περιφέρειας Κρήτης.
- Η υποδοχή και ενημέρωση στελεχών της Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κρήτης.
- Τον Οκτ 2017 πραγματοποιήθηκε με επιτυχία (για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά) εκδήλωση στο Γραφείο μας με τη συμμετοχή Ελλήνων που ζουν και εργάζονται στους Ευρωπαϊκούς Θεσμούς στις Βρυξέλλες.

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΑΞΟΝΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ

Το Γραφείο της Περιφέρειας Κρήτης στις Βρυξέλλες (Rond Point Schuman 14, tel +32 2 431 0997,) λειτουργεί από τον Οκτώβριο 2015. Οι δραστηριότητές του σήμερα επικεντρώνονται σε οκτώ βασικούς άξονες :

- Επέκταση Δικτύου Επικοινωνίας με τους Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς και κυρίως με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Διερεύνηση των δυνατοτήτων Ανάπτυξης Συνεργασίας και Δημιουργίας Συνεργειών με τα αντίστοιχα γραφεία άλλων Ευρωπαϊκών Περιφερειών.

- Ενημέρωση της Περιφέρειας Κρήτης και δικτύωση για τρέχοντα θέματα ενδιαφέροντος μέσω παρακολούθησης ημερίδων, συναντήσεων και εκδηλώσεων, σχετικών με επικείμενες προσκλήσεις ευρωπαϊκών προγραμμάτων και με δράσεις εκτιμώμεμου ενδιαφέροντος για την Περιφέρεια Κρήτης.
- Κεφαλαιοποίηση των δράσεων των αξόνων 2 και 3 μέσω της συμμετοχής της Περιφέρειας Κρήτης σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα.
- Υποδοχή και ενημέρωση στελεχών της Κυβέρνησης, του Ευρωκοινοβουλίου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και της Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κρήτης και άλλων φορέων του νησιού (Πανεπιστήμιο Κρήτης, ΕΛΚΕΘΕ κ.α.).
- Διοργάνωση Εκδηλώσεων της Περιφέρειας Κρήτης (συναντήσεις εργασίας Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων-Ημερίδες και λοιπές δράσεις
- Φιλοξενία εκδηλώσεων λοιπών φορέων της Κρήτης (Πανεπιστήμιο Κρήτης, Μουσείο Φυσικής Ιστορίας)
- Υποστήριξη των δράσεων των Ερευνητικών Κέντρων της Κρήτης : για το α) Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ) μέσω εξωτερικού συνεργάτη-εκπροσώπου του ΙΤΕ και β) Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ) μέσω ορισμένου στελέχους της Περιφέρειας Κρήτης ως εκπροσώπου του ΕΛΚΕΘΕ

B. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Αναπτύσσονται δράσεις και συνέργειες:

- Μέσω της συμμετοχής μας σε Διαπεριφερειακά Ευρωπαϊκά Δίκτυα :

α. CPMR (Conference of Peripheral Maritime Regions-www.cprm.org - Διάσκεψη των Παραθαλάσσιων, Απομακρυσμένων και Νησιωτικών Περιφερειών της Ευρώπης). Η Περιφέρεια Κρήτης κατέχει για 2^η συνεχή διετή θητεία την έδρα της Αντιπροεδρίας την με αρμοδιότητα τα Θαλάσσια Θέματα (Γαλάζια Ανάπτυξη, Θαλάσσιες Μεταφορές, Επενδύσεις στη Θαλάσσια Βιοτεχνολογία, Αιολικά Πάρκα off shore, Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός, Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιας Ζώνης κλπ).

β. ERRIN (European Regions Research and Innovation Network-www.errin.eu-Ευρωπαϊκό Δίκτυο Περιφερειών για την Έρευνα και Καινοτομία),

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της συμμετοχής μας ως πλήρες μέλος του Δικτύου Περιφερειών για την Έρευνα και την Καινοτομία (European Regions Research and Innovation Network – ERRIN- www.errin.eu), η Περιφέρεια Κρήτης συμμετείχε σε ομάδες εργασίας και συναντήσεις για θέματα που αφορούν ευρωπαϊκές δράσεις και προγράμματα σχετικά με:

- την Ανάπτυξη Γαλάζιας Καινοτομίας (Blue Growth-BIG WG). Η Περιφέρεια Κρήτης είναι Co-leader της Θεματικής Ομάδας Εργασίας Blue Growth του δικτύου.
- τον Τουρισμό (Tourism WG).
- την Έξυπνη Εξειδίκευση (Smart Specialization WG),
- την Ενέργεια και την Κλιματική Αλλαγή (Energy and Climate Change WG).

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

Το Γραφείο Βρυξελλών συμμετείχε επίσης σε συναντήσεις και εκδηλώσεις σχετικές με τη διαχείριση του νερού, των απορριμμάτων, τις επιδράσεις τις κλιματικής αλλαγής στο περιβάλλον.

- Μέσω της συμμετοχής μας σε εκδηλώσεις, συζητήσεις και Διαβούλευση Διακηρύξεων – στρατηγικών για την περίοδο μετά το 2020.
- Δια της παρακολούθησης αλλά και της ενεργούς συμμετοχής του Γραφείου σε εκδηλώσεις που διοργάνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωκοινοβούλιο.

Γ. ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ – ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2017

Το 2017, το Γραφείο της Περιφέρειας Κρήτης συμμετείχε μεταξύ άλλων στα εξής στις Βρυξέλλες:

- Στην Ευρωπαϊκή Εβδομάδα των Περιφερειών και των Πόλεων 2017 (European Week of Regions and Cities 2016) και σε Ειδικό Θεματικό Σεμινάριο με επικεφαλής την Περιφέρεια Abruzzo «Regions and Cities for Climate and Energy Transition- A Joint Exercise»
- Στο 7^ο Forum για την Πολιτική Συνοχής
- Στο Διεθνές Forum OLEA για την αξιοποίηση της ελιάς και προϊόντων αυτής μέσω καινοτόμων μεθοδολογιών και υποβολή σχετικών προγραμμάτων
- Σε συναντήσεις του Ευρωπαϊκού Δικτύου Πόλεων –Περιφερειών Υδρογόνου
- Σε Ημερίδες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Διαχείριση και Υλοποίηση Προγραμμάτων Horizon
- Σε συνέδριο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ανταγωνιστικότητα του Τουρισμού
- Στη συνάντηση που διοργάνωσε η CPMR – Συνέλευση των Παράκτιων και Απομακρυσμένων Περιφερειών με σκοπό τη συζήτηση για τη Λευκή Βίβλο του ΖΠ Γιούνκερ και τα 5 Σενάρια για το Μέλλον της Ευρώπης, και κεντρικό Ομιλητή τον Μ Σχοινά.
- Στη συνάντηση με τους επικεφαλής της Ελληνικής Επιτροπή Μικρών Νησιών
- Σε συνέδρια της Διακομματικής Επιτροπής SEARICA Seas, Rivers, Islands and Coastal Areas στο Ευρωκοινοβούλιο
- Σε Συναντήσεις του Δικτύου ERRIN για την Βιοοικονομία, Κλιματική Αλλαγή, Τουρισμός, Κυκλική Οικονομία
- Σε συναντήσεις της CPMR για Κλιματική Αλλαγή, Θαλάσσια Θέματα, Μετανάστευση
- Στην συνάντηση εργασίας του Ευρωπαϊκού Προγράμματος BRANTOUR (στη Γάνδη) που συντονίζεται από την Περιφέρεια Τοσκάνης και συμμετέχει η Περιφέρεια Κρήτης ως εταίρος
- Στην εκδήλωση του Γ Γραμματικάκη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «Από την Κρήτη του Μίνωα στη σύγχρονη Κρήτη της επιστήμης και της μουσικής τέχνης»

Στους χώρους του Γραφείου φιλοξενήθηκαν μεταξύ άλλων οι παρακάτω εκδηλώσεις:

- Υποδοχή Ελλήνων Ευρωβουλευτών, Περιφερειάρχων, Στελεχών Φορέων και Ελλήνων που δραστηριοποιούνται στις Βρυξέλλες, κατά την Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Περιφερειών και Πόλεων (Open Days 2017).
- Η συνάντηση εργασίας του Ευρωπαϊκού Προγράμματος URBANFLUXES που υλοποιείται από το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας με άλλους ευρωπαϊκούς εταίρους.
- Η συνάντηση εργασίας του Ευρωπαϊκού Προγράμματος THINKNATURE που συντονίζεται από το Πολυτεχνείο Κρήτης με άλλους ευρωπαϊκούς εταίρους, και συμμετέχει η Περιφέρεια Κρήτης ως εταίρος.
- Συνάντηση Κρητικών και Αχαιών Εκπαιδευτικών του Δικτύου Teachers4Europe.

Το Γραφείο της Περιφέρειας Κρήτης στις Βρυξέλλες διαθέτει σχετικό email επικοινωνίας : (crete_ brussels_office@crete.gov.gr) και τηλ +32 2 4310997. Διαθέτει ειδική σελίδα δικτύωσης στο Facebook (Crete in Brussels).

Ε. Παγκόσμιος Συμβούλιο Κρητών

Έχει θεσμοθετηθεί και εδραιωθεί η συνεργασία με το Παγκόσμιο Συμβούλιο Κρητών και επεξεργάζομαστε πρωτοβουλίες, όπως και το επόμενο ετήσιο Συνέδριο, τον Αύγουστο 2018 στο Ηράκλειο.

Ζ. Ανάπτυξη Διαπεριφερειακών Σχέσεων

Η ανάπτυξη διμερών σχέσεων μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης και άλλων Περιφερειών αποτελεί πλέον σημαντικό παράγοντα και καταλύτη για την ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ του νησιού μας. Οι Διαπεριφερειακές σχέσεις εκτυλίσσονται ταυτόχρονα σε πολλά επίπεδα : πολιτικό (σε περιφερειακό επίπεδο), ακαδημαϊκό, ερευνητικό, τουριστικό, πολιτιστικό, θρησκευτικό, επιχειρηματικό, συνεργασιών σε ευρωπαϊκά προγράμματα, consortiums, clusters, ανταλλαγής εμπειριών σε στρατηγικές, κλπ και ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες κάθε Περιφέρειας.

- ✓ Η πρώτη εμπειρία συνεργασίας με την Ιταλική Περιφέρεια της Εμίλια Ρομάνια ήταν θετική και αναμένεται ανταπόδοση της επίσκεψης, την άνοιξη 2018.
- ✓ Σχεδιάζουμε τη δημιουργία αντίστοιχων σχέσεων με τις Περιφέρειες της Βρετανίας στη Βόρεια Γαλλία και της Καμπάνιας στη Νότια Ιταλία.

Η. ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ ΜΕ ΚΙΝΑ

Η Περιφέρεια Κρήτης συμμετείχε στην εθνική αντιπροσωπεία (με επικεφαλής τον Έλληνα Πρωθυπουργό) τον Μάιο 2017, στο Παγκόσμιο Συνέδριο Διεθνούς Συνεργασίας : One Belt and Road Forum. Στο Συνέδριο ήταν καλεσμένες μόνο 28 χώρες από όλο τον κόσμο, 6 εκ των οποίων ευρωπαϊκές (συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας), γεγονός που σηματοδοτεί τη στρατηγική επιλογή της Κίνας για συνεργασία με την Ελλάδα.

Το 2017 υποδεχτήκαμε 4 αντιπροσωπείες από διαφορετικές Επαρχίες της Κίνας, στην Περιφέρεια Κρήτης και υπογράψαμε με δυο από αυτές Σύμφωνο Συνεργασίας σε θέματα

Θ. Δράσεις Εξωστρέφειας και Προβολής της Περιφέρειας Κρήτης στην Ελλάδα και το Εξωτερικό

Για την προβολή των δράσεων της Περιφέρειας και στο πλαίσιο της εξωστρεφούς της δραστηριότητας. Ο Γιώργος Αλεξιάκης εκπροσώπησε την Περιφέρεια Κρήτης σε ποικίλες Ημερίδες-Συνέδρια - Συναντήσεις. Ενδεικτικά αναφέρονται:

Ο Αντιπεριφερειάρχης Κρήτης Γιώργος Αλεξιάκης εκπροσώπησε τις Μεσογειακές και Ευρωπαϊκές Περιφέρειες στο μεγάλο Συνέδριο για τη Γαλάζια Οικονομία, που διοργανώνει η Ένωση για τη Μεσόγειο, στη Νάπολη της Ιταλίας, το Νοέμβριο 2017.

Με τη συμμετοχή της Περιφέρειας Κρήτης η επίσκεψη κρητικών εκπαιδευτικών στη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία στις Βρυξέλλες, Νοέμβριος 2017.

Ευρωπαϊκά Προγράμματα

1. *ADAPT2CLIMA*-Adaptation to Climate change Impacts on the Mediterranean islands (LIFE 2014)
2. *SCREEN* Synergic Circular Economy across European Regions (HORIZON 2020)
3. *THINKNATURE* Development of a multi-stakeholder dialogue platform and Think tank to promote innovation with Nature based solutions (HORIZON 2020)

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

4. *STEP*-Societal and Political Engagement of Young People in Environmental Issues (*HORIZON 2020*)
  5. SOCLIMPACT DownScaling CLiMate imPACTs and decarbonisation pathways in EU islands, and enhancing socioeconomic and non-market evaluation of Climate Change for Europe, for 2050 and beyond (*HORIZON 2020*)
  6. PANORAMED Mediterranean Governance Platform (*INTERREG MED*)
  7. BRANDTOUR Building Regional Actions for New Developments in Tourism (*INTERREG EU*)
  8. IMPRECO *Common strategies and best practices to IMprove the transnational PROtection of ECOSystem integrity and services* (*INTERREG ADRION*)
- Συντονίζει κατά το 2017 τις δράσεις της Περιφέρειας Κρήτης ως Συνεργαζόμενου Εταίρου (Associate Partner) στα παρακάτω Ευρωπαϊκά Ανταγωνιστικά Προγράμματα :
    1. CO EVOLVE Promoting the co-evolution of human activities and natural systems for the development of sustainable coastal and maritime tourism (*INTERREG MED*)
    2. INNOBLUEGROWTH Horizontal Communication & Capitalization project for Innovation in Blue Growth at Mediterranean level (*INTERREG MED*)
    3. PANACEA Streamlining Networking and Management efforts in Mediterranean Protected Areas for Enhanced Natural Conservation and Protection (*INTERREG MED*)

Συναντήσεις Περιφερειάρχη με Αντιπροσωπείες Ξένων χωρών, κατά το 2017 (ενδεικτικά)

- 15-2-2017: Συνάντηση Περιφερειάρχη με τον Πρέσβη του Καναδά-Στο επίκεντρο ο τουρισμός, οι επενδύσεις, και το εξαγωγικό εμπόριο.
- 26-4-2017: Την ενδυνάμωση του τουριστικού ρεύματος από την Κίνα στην Κρήτη αλλά και την προώθηση των Κρητικών προϊόντων στην αγορά της Κίνας ζήτησε ο Περιφερειάρχης στη συνάντησή του με τον Κινέζο Αντιπρόεδρο.
- 11-5-2017: Εκατοντάδες φοιτητές του «ERASMUS» στη Κρήτη-Καλοσώρισμα από τον Περιφερειάρχη στη πλ. Ελευθερίας.
- 15-6-2017: Συνάντηση Περιφερειάρχη με τον Ρώσο Πρέσβη για την ενδυνάμωση της συνεργασίας-ενίσχυσης του τουριστικού ρεύματος και προώθηση των Κρητικών προϊόντων.

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

- 13-7-2017: Συνάντηση Περιφερειάρχη Κρήτης Σταύρου Αρναουτάκη με τον Ευρωπαϊό Επίτροπο έρευνας-επιστήμης-καινοτομίας Carlos Moedas στις Βρυξέλλες.
- 3-8-2017: Στ. Αρναουτάκης: Η Περιφέρεια Κρήτης συνεργάζεται με το Παγκόσμιο Συμβούλιο Κρητών για να φέρει πιο κοντά τους απόδημους Κρήτες που είναι οι καλύτεροι πρεσβευτές μας στο εξωτερικό.
- 28-9-2017: Συνάντηση Περιφερειάρχη με Αυστραλούς βουλευτές.
- 9-10-2017: Συνάντηση Περιφερειάρχη στις Βρυξέλλες για τα έργα της Κρήτης με την Επίτροπο Περιφερειακής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 23-10-2017: Συνάντηση Περιφερειάρχη Κρήτης με την Βρετανίδα Πρέσβη στην Ελλάδα.
- 9-11-2017: Η ενίσχυση της οικονομικής-επιστημονικής συνεργασίας αλλά και οι Γερμανικές αποζημιώσεις στην «ατζέντα» της συνάντησης Περιφερειάρχη Κρήτης με τον Γερμανό Πρέσβη στην Ελλάδα.

Διακρίσεις-Βραβεία Περιφέρειας Κρήτης

- ✓ 24-3-2017: Νέο βραβείο στη Περιφέρεια Κρήτης για την ενιαία ψηφιακή-διαδικτυακή προβολή του νησιού στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

(http://www.crete.gov.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=11801:νέο-βραβείο-στη-περιφέρεια-κρήτης-για-την-ενιαία-ψηφιακή-διαδικτυακή-προβολή-του-νησιού-στην-ελλάδα-και-στο-εξωτερικό&catid=37&Itemid=214&lang=el#.WINM64eJh9A)

- ✓ 3-10-2017: Ευρωπαϊκή διάκριση για την Περιφέρεια Κρήτης για τις καινοτόμες υπηρεσίες στη Διεύθυνση Μεταφορών.

(http://www.crete.gov.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=12899:ευρωπαϊκή-διάκριση-για-την-περιφέρεια-κρήτης-για-τις-καινοτόμες-υπηρεσίες-στη-διεύθυνση-μεταφορών-περιφερειάρχης-στ-αρναουτάκης,-αντιπεριφερειάρχης-ηρακλείου-ε-κουκιάδης-και-ε-γ-ν-ραπτάκης-επισκέφθηκαν-σήμερα-την-υπηρεσία&catid=37&Itemid=214&lang=el#.WINuuoJh9A)

- ✓ 10-10-2017: Νέα διάκριση στην Εσθονία για την Περιφέρεια Κρήτης και το ΙΤΕ.

(http://www.crete.gov.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=12939:νέα-διάκριση-στην-εσθονία-για-την-περιφέρεια-κρήτης-και-το-ιτε&catid=37&Itemid=214&lang=el#.WINxhYeJh9A)

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

- ✓ 23-11-2017: «Αργυρό» Πανευρωπαϊκό βραβείο Δημόσιας Διοίκησης για την Περιφέρεια Κρήτης στον «τελικό» του Μάαστριχτ της Ολλανδίας.

http://www.crete.gov.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=13307:«αργυρό»-πανευρωπαϊκό-βραβείο-δημόσιας-διοίκησης-για-την-περιφέρεια-κρήτης-στον-«τελικό»-του-μάαστριχτ-της-ολλανδίας&catid=37&Itemid=214&lang=el#.WISC04eJh9A

- ✓ 28-11-2017: Ικανοποίηση από Ευρωπαϊκή Επιτροπή και Γ.Γ. ΕΣΠΑ για τη θετική πορεία υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη 2014-2020».

http://www.crete.gov.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=13331:ικανοποίηση-από-ευρωπαϊκή-επιτροπής-και-γ-γ-εσπα-για-τη-θετική-πορεία-υλοποίησης-του-επιχειρησιακού-προγράμματος-«κρήτη-2014-2020»&catid=37&Itemid=214&lang=el#.WISDVoeJh9A

- ✓ 11-12-2017: Βραβείο Αριστείας στη Περιφέρεια Κρήτης για την συμβολή της στη προβολή ενίσχυση της τουριστικής εικόνας της Κρήτης και γενικότερα της χώρας μας στο εξωτερικό.

http://www.crete.gov.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=13396:βραβείο-αριστείας-στη-περιφέρεια-κρήτης-για-την-συμβολή-της-στη-προβολή-ενίσχυση-της-τουριστικής-εικόνας-της-κρήτης-και-γενικότερα-της-χώρας-μας-στο-εξωτερικό&catid=37&Itemid=214&lang=el#.WISetIeJh9A

Προγραμματικές Συμβάσεις-Χρηματοδοτήσεις Έργων (ενδεικτικά)

- 30-1-2017: Υπογραφή από τον Περιφερειάρχη προγραμματικής σύμβασης για την μεταφορά της «Ρωμαϊκής Λιθόστρωτης Οδού» που δίνει το «πράσινο» φως για το έργο επέκτασης του Βενιζελείου νοσοκομείου.
- 2-2-2017: Προγραμματική Σύμβαση για την στήριξη 5.500 ευπαθών οικονομικά οικογενειών στο νησί συνυπέγραψαν σήμερα ο Περιφερειάρχης Κρήτης Στ. Αρναουτάκης και ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κρήτης Οδυσσέας Ζώρας.
- 10-3-2017: Με υπογραφή Περιφερειάρχη προγράμματα ύψους 25 εκ. ευρώ στους δήμους Ηρακλείου και Χανίων για παρεμβάσεις που προβλέπουν τα σχέδια Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης.
- 22-5-2017: Υπογραφή ένταξης στο ΠΕΠ Κρήτης από τον Περιφερειάρχη του έργου πνοής για το Ρέθυμνο και της Κρήτης η αναβάθμιση του κεντρικού επαρχιακού

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

δρόμου Ρεθύμνου – Αγίας Γαλήνης, τμήμα Αρμένιοι – Παλέ με προϋπολογισμό 17,3 εκ Ευρώ.

- Προγραμματικές Συμβάσεις στην Περιφερειακή Ενότητα Λασιθίου για έργα Κοινωνικής Μέριμνας και Αθλητισμού
- 12-6-2017: Κονδύλι 10 εκ. ευρώ για την υλοποίηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων σε περιοχές της Κρήτης που έχουν ενταχθεί στην ΟΥΝΕΣΚΟ.
- 21-6-2017: Με αποφάσεις του Περιφερειάρχη Κρήτης εντάσσονται (5) νέα έργα στο ΕΠ Κρήτη 2014-2020.
- 26-6-2017: Υπογραφή ανάθεσης μελέτης από τον Περιφερειάρχη Κρήτης για την οδική διασύνδεση ΠΑΓΝΗ-ΙΤΕ-ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ με τον ΒΟΑΚ.
- 26-7-2017: Δύο νέα έργα Αναπλάσεων εντάσσονται στο ΕΠ «Κρήτη 2014-2020» συνολικού προϋπολογισμού 3,181 εκ. ευρώ.
- 21-8-2017: Ο Περιφερειάρχης υπέγραψε στα Χανιά την ένταξη στο ΕΣΠΑ του έργου για την «Οργάνωση μόνιμης έκθεσης νέου Αρχαιολογικού Μουσείου Χανίων και εξοπλισμός αποθηκών» προϋπολογισμού 3,3 εκ. ευρώ.
- 7-9-2017: Συνάντηση Περιφερειάρχη με Δημάρχους για την προετοιμασία υλοποίησης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων προϋπολογισμού 30 εκ. ευρώ.
- 4-10-2017: Με αποφάσεις του Περιφερειάρχη Κρήτης εντάσσονται (6) νέα έργα στο ΕΠ Κρήτη 2014-2020 προϋπολογισμού 9,4 εκ. ευρώ.
- 22-12-2017: Οδικά έργα 100 εκ. ευρώ από την Περιφέρεια σε όλη την Κρήτη.

Δεύτερο Μέρος

Europe Direct Κρήτης

Απολογισμός δράσεων του Κέντρου Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης της Περιφέρειας Κρήτης 2017

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πληροφόρησης της Περιφέρειας Κρήτης, όπως είναι ήδη γνωστό, έχει ως στόχο να συμβάλει στην βέλτιστη ενημέρωση των πολιτών για κάθε τομέα δραστηριότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα αυτών που επηρεάζουν την καθημερινή τους ζωή. Κεντρική νοηματοδότηση του συγκεκριμένου αυτού εγχειρήματος και επιστέγασμα της πραγμάτωσης αυτού αποτελεί η ανάδειξη των αξιακών ιδεωδών του Ευρωπαϊκού οράματος, όπως η ελευθερία έκφρασης, ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η ισότητα, η ανοχή, το κράτος δικαίου, η αλληλεγγύη και η καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξеноφοβίας.

Προς αυτή, λοιπόν, την κατεύθυνση το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πληροφόρησης της Περιφέρειας Κρήτης προέβη στην πραγματοποίηση ενός ευρέως φάσματος δράσεων, όπως για παράδειγμα:

(α) Τη συντέλεση και συμμετοχή σε ανοιχτών τύπου προς τους πολίτες συζητήσεων ευρωπαϊκής θεματολογίας με προσκεκλημένους αντιπροσώπους των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, φορέων της κεντρικής-περιφερειακής διοίκησης και της ακαδημαϊκής κοινότητας, με σκοπό την εμπειριστατωμένη ανάλυση των εκάστοτε διακυβευμάτων της ΕΕ. Επιπροσθέτως, τη συμμετοχή με εισηγητικού χαρακτήρα παρουσιάσεις αναφορικά των πρωτοβουλιών που λαμβάνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη βελτίωση των δεξιοτήτων των νέων, τα χρηματοδοτικά εργαλεία που παρέχει για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και τις ευκαιρίες που παρέχονται μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων για την ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξης των δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων και οργανισμών.

Πραγματοποιηθείσες δράσεις:

- ✓ Συμμετοχή του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης με εισήγηση στην ημερίδα με τίτλο: "Γυναικεία Επιχειρηματικότητα-Προκλήσεις και Προοπτικές", στα πλαίσια της εβδομάδας γυναικείας επιχειρηματικότητας που πραγματοποίησε ο Αναπτυξιακός Σύλλογος Γυναικών Επιχειρηματιών Κρήτης στο Ηράκλειο.
- ✓ Διοργάνωση ενημερωτικής ημερίδας από το Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης με θέμα: «Ευρωπαϊκά Εργαλεία για Καινοτομία & Ανάπτυξη: Η Επόμενη Ημέρα» στο Πολιτιστικό Συνεδριακό Κέντρο Ηρακλείου, στα πλαίσια επικοινωνίας των πρωτοβουλιών της Ε.Ε. υπέρ της απασχόλησης, της ανάπτυξης και των επενδύσεων. Στην ημερίδα συμμετείχαν ως ομιλητές: ο Γιώργος Αλεξιάκης, Αντιπεριφερειάρχης Ευρωπαϊκών & Διεθνών θεμάτων της Περιφέρειας, ο Δρ. Γιώργος Τσεκούρας, Αναπληρωτής Καθηγητής και Διευθυντής του Ερευνητικού Κέντρου CENTRIM (Centre of Research for Change, Entrepreneurship and Innovation Management) του Πανεπιστημίου του Brighton της Μεγάλης Βρετανίας, η Χρυσή Δασκαλάκη, Διευθύντρια Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας Κρήτης, η Τατιάνα Δερμάτη, Στέλεχος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και ο Νικόλαος Μυρτάκης, Πρόεδρος Παγκρήτιας Συνεταιριστικής Τράπεζας. Οι ομιλητές

παρουσίασαν εναλλακτικές και συμπληρωματικές δυνατότητες που παρέχονται από διάφορα χρηματοδοτικά μέσα και τις πολιτικές που αναπτύσσουν θεσμοί και φορείς, που έχουν ως στόχο, σε μια δύσκολη οικονομική περίοδο, να στηρίξουν με στοχευμένους πόρους και χρηματοδοτική ρευστότητα το παραγωγικό δυναμικό της χώρας. Επίσης παρουσιάστηκαν οι διαδικασίες με τις οποίες οι ελληνικές επιχειρήσεις μπορούν να εξασφαλίσουν χρηματοδότηση καθώς και οι βασικοί τομείς στόχευσης των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, σε σχέση με την ενέργεια τον ψηφιακό εκσυγχρονισμό, την καινοτομία, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, το περιβάλλον κ.α., μέσω της στήριξης ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών. Επιπρόσθετα, αναλύθηκαν οι δυνατότητες για την ανταγωνιστικότητα και την επιχειρηματικότητα μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων σε σχέση με τους στόχους της Περιφέρειας Κρήτης και το Σχεδιασμό της, για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στον ιδιωτικό τομέα, δίνοντας κίνητρα και δημιουργώντας κατάλληλες συνθήκες για τους επιχειρηματίες και ειδικά για τους νέους, που είναι πρόθυμοι να παράγουν, έτσι ώστε να μετατρέψουν την ιδέα τους σε επιχειρήσεις.

- ✓ Συνδιοργάνωση από το Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης της εκδήλωσης CruiseInn στα πλαίσια προώθησης, υποστήριξης της επιχειρηματικότητας στα Χανιά.
- ✓ Συμμετοχή του Europe Direct Crete με εισήγηση στο 2ο Open coffee minds όπου έγινε περιγραφή του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη, ανάδειξη Ευρωπαϊκών Χρηματοδοτικών Εργαλείων, των ευκαιριών Δικτύωσης και της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας προώθησης της νεοφυούς επιχειρηματικότητας.
- ✓ Συνδιοργάνωση και συμμετοχή με κεντρικό ομιλητή του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης στο RoadShow Καινοτομίας & Επιχειρηματικότητας σε Χανιά, Ρέθυμνο και Ηράκλειο, μια πρωτοβουλία του Ελληνικού Συνδέσμου Νέων Επιχειρηματιών (ΕΣΥΝΕ) που είχε αναγνωριστικό χαρακτήρα, ώστε να ανιχνευθούν οι ιδιαίτερες δυνατότητες των τοπικών κοινωνιών αναφορικά της νεοφυούς και όχι μόνο επιχειρηματικότητας.
- ✓ Συμμετοχή του Europe Direct Crete με θεματικό άξονα εισήγησης: “Το Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης ως πολλαπλασιαστής Ευρωπαϊκής ενημέρωσης νεοφυούς επιχειρηματικότητας”, όπου το Κέντρο Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης συμμετείχε στο Startup Europe Week στα Χανιά, Ηράκλειο και Ρέθυμνο, όπου επιχειρήθηκε να αναδειχθεί ο ρόλος του Κέντρου Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης της Περιφέρειας Κρήτης ως σημείου πληροφοριακής διεπαφής μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ε.Ε. και των δυνητικών Startupper.
- ✓ Συμμετοχή με εισήγηση από το Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης στη δράση Jobdays στο Ηράκλειο Κρήτης, όπου παρουσίασε τις προκλήσεις & τις τάσεις στην αγορά εργασίας μέσα από στοιχεία ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Μία εκδήλωση αφιερωμένη στην εργασία και στην κοινωνική επιχειρηματικότητα, που διεξήχθη στο κέντρο διά βίου μάθησης Ευρωπαϊκή Πρόοδος. Η δράση Jobdays Ευρωπαϊκή Πρόοδος Ηράκλειο Κρήτης συμπεριλαμβανομένου του 14ου Μονοπατιού Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας αποτελούσε μία πρωτοβουλία του Skywalker.gr - Εργασία στην Ελλάδα στο πλαίσιο των δράσεων του «Επί το έργον» και διοργανώθηκε σε συνεργασία με το Κ.Δ.Β.Μ. ΚΕΚ Ευρωπαϊκή Πρόοδος Ηρακλείου Κρήτης.
- ✓ Ενημερωτική επίσκεψη για φοιτητές στην εταιρεία Creta Farms Greece από το Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης. Το Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης στα πλαίσια επικοινωνίας των πρωτοβουλιών της Ε.Ε. υπέρ της απασχόλησης, της ανάπτυξης και των επενδύσεων, πραγματοποίησε ενημερωτική επίσκεψη για

φοιτητές στην εταιρεία Creta Farms Greece, με θέμα: "Από τη Θεωρία στην Πράξη | Η περίπτωση της Creta Farms".

- ✓ Πραγματοποίηση από το Κέντρο Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης της Περιφέρειας Κρήτης - Europe Direct of Crete διαγωνισμού φωτογραφίας με θέμα: «Η Ευρώπη στην Κρήτη - Γενέτειρα της Ευρώπης», για μαθητές της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Περιφέρειας Κρήτης, στο πλαίσιο επικοινωνίας των πρωτοβουλιών της ΕΕ υπέρ της απασχόλησης, της ανάπτυξης και των επενδύσεων. Ο σκοπός του διαγωνισμού φωτογραφίας έγκειτο στην φωτογράφιση από τους μαθητές έργων που συγχρηματοδοτήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση στην Περιφέρεια Κρήτης, πχ σχολεία, μουσεία, δρόμοι κá (περιλαμβάνοντας στη φωτογραφία την ένδειξη της συγχρηματοδότησης π.χ. αναμνηστική πλάκα, πινακίδα, ώστε να ωθήσουν τους μαθητές στην περαιτέρω ενασχόληση τους με τα ιδεώδη της ΕΕ και τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει υπέρ της απασχόλησης, της ανάπτυξης και των επενδύσεων στην Κρήτη.

(β) Τη συνδιοργάνωση με Ινστιτούτα και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) ευρωπαϊκού προσανατολισμού δράσεων πολιτιστικού, αθλητικού και παιδαγωγικού χαρακτήρα με τη ενεργή συμμετοχή πολιτών, όπου δίνεται η δυνατότητα σε αυτούς να γνωρίσουν, να αντιληφθούν και να κατανοήσουν την καθαυτή οντολογική αξία των ευρωπαϊκών κεκτημένων και την εμπεριεχομενική τους σημασία στην καθημερινή τους ζωή.

Πραγματοποιούμενες δράσεις:

- ✓ Υποστήριξη του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης στη διοργάνωση του Σχολικού Πρωταθλήματος Σκακιού Ανατ. Κρήτης 2017.
- ✓ Συμμετοχή του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης στη διοργάνωση του 3ου Φεστιβάλ Μαθητικών Ταινιών On Camera.
- ✓ Υποστήριξη του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης στον Εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Ποίησης.
- ✓ Υποστήριξη του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης του 7ου Μαθητικού Φεστιβάλ Ψηφιακής Δημιουργίας που ήταν μια εκπαιδευτική εκδήλωση, η οποία έδινε τη δυνατότητα στους μαθητές να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν ψηφιακά έργα που αναπτύσσονται στο σχολείο τους.
- ✓ Υποστήριξη από το Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης του Flag parade στο Ηράκλειο από φοιτητές «Erasmus» για τα 30 χρόνια από την έναρξη του προγράμματος Erasmus.
- ✓ Πραγματοποίηση από το Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης Εορτασμού της "Ημέρας της Ευρώπης" στην Πλατεία Αγίας Αικατερίνης, Ηράκλειο.
- ✓ Συμμετοχή του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης στη γιορτή της Ημέρας της Ευρώπης από το 6ο ΕΠΑΛ Ηρακλείου.
- ✓ Υποστήριξη του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης της Θεατρικής παράστασης "Τελικά ... είναι γέφυρα η αγάπη"?
- ✓ Συνεργασία του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης στη δημιουργία της ταινίας μικρού μήκους «Home», σχετική με το προσφυγικό ζήτημα , καθώς και στη διοργάνωση εκδήλωσης για την προβολή της.
- ✓ Υποστήριξη από το Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης του Φεστιβάλ Très Court (φεστιβάλ ταινιών πολύ μικρού μήκους) σε όλη την Κρήτη.
- ✓ Συνδιοργάνωση από το Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης της Ευρωπαϊκής Γιορτής Μουσικής στο Ηράκλειο.
- ✓ Συνεργασία του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης στη διοργάνωση διήμερου αφιερώματος στο Γερμανικό κινηματογράφο.

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

- ✓ Συμμετοχή του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης στις εκδηλώσεις του Μορφωτικού κι Εξωραϊστικού Συλλόγου Κασταμονίτσας 2017.
- ✓ Συμμετοχή του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης στις εκδηλώσεις για τα παιδιά στις Γιορτές Ρόκκας 2017.
- ✓ Συμμετοχή του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης στην 4η Εθνική Δράση Διάχυσης Προγραμμάτων Pestalozzi στο Ηράκλειο Κρήτης.
- ✓ Συνδιοργάνωση του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης του 4ου φεστιβάλ ιταλικού κινηματογράφου στο Ηράκλειο.
- ✓ Υποστήριξη από το Europe Direct Crete της Αδελφοποίησης του 1ου Γυμνασίου Ηρακλείου με το Magnus-Albertus Gymnasium της Γερμανίας.
- ✓ Συνδιοργάνωση του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης πασχαλινής εκδήλωσης για παιδιά με την Τοπική Επιτροπή Ηρακλείου της Πανελλήνιας Ένωσης Καθηγητών Γερμανικής Γλώσσας «Παιχνίδι των Πασχαλινών Αυγών».

(γ) Τη πραγμάτωση σε εκπαιδευτικά ιδρύματα από την πρωτοβάθμια έως και την τριτοβάθμια εκπαίδευση σε όλη την περιφέρεια ενημερωτικών ομιλιών με κεντρικούς θεματικούς άξονες τα μείζοντα ευρωπαϊκά ζητήματα της ευρωπαϊκής και όχι μόνο επικαιρότητας, τα οποία εμπεριέχουν πάντα και την περιφερειακή-τοπική τους διάσταση, όπως λόγου χάρη η ανεργία, η ξενοφοβία, ο ρατσισμός κ.ά., έχει ως απώτερο σκοπό να συμβάλει στην ανάπτυξη όχι μόνο της κριτικής ικανότητας των νεών αλλά και στην γνωστοποίηση του τρόπου μέσω του οποίου η ΕΕ και οι θεσμοί της δίνουν τα «εργαλεία» εκείνα που θα τους επικουρήσουν στην δημιουργική αντιμετώπιση των εκάστοτε προσωπικών προβληματισμών κοινωνικού και όχι μόνο χαρακτήρα.

Πραγματοποιούμενες δράσεις:

- ✓ Συμμετοχή του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης στην Προσομοίωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου EuropaS Teens Κρήτης στο Ρέθυμνο, όπου η αυτή δράση αποτελούσε μία μοναδική προσομοίωση υλοποιώντας τους κυριότερους πυλώνες των Ευρωπαϊκών Θεσμικών Οργάνων. Το Europa.S. Teens ήταν ιδιαίτερα σημαντική διότι πρόκειται για ένα «παιχνίδι ρόλων» που προσομοιώνει με απόλυτη ταύτιση τις διαδικασίες και λειτουργίες τόσο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, όσο και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, του Συμβουλίου της ΕΕ, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Δικαστηρίου της ΕΕ. Οι συμμετέχοντες, στο πλαίσιο της προσομοίωσης, έχουν τη δυνατότητα να αναλάβουν τη θέση ενός Ευρωβουλευτή, Αρχηγού Κράτους ή Κυβερνήσεως, Υπουργού Οικονομικών της ΕΕ, Ευρωπαϊού Επιτρόπου, Δικαστή ή Συνηγόρου, Μέλους της Ομάδας Κρίσης, Δημοσιογράφου, Μεταφραστή ή Μέλους του Επικουρικού Προσωπικού για τις ημέρες που διαρκεί η προσομοίωση. Στόχος των συμμετεχόντων είναι να καταλήξουν σε μια κοινή απόφαση μέσα από τη διαρκή διαδικασία διαπραγμάτευσης, με τελικό σκοπό την προώθηση της εξέλιξης του ευρωπαϊκού οικοδομήματος.
- ✓ Συμμετοχή με εισήγηση του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης στην Σεμιναριακού Κύκλου Επιμόρφωση των Υποψηφίων Τ4Ε με θεματική: “ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ”, του Δικτύου Teachers4Europe Ανατολικής Κρήτης.
- ✓ Ενημερωτική επίσκεψη του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης σε Δημοτικά Σχολεία του Νομού Ηρακλείου και συγκεκριμένα στο 49ο Δημοτικό Σχολείο Ηρακλείου, στο Δημοτικό Σχολείο Αντισκαρίου, στο 23ο Δημοτικό Σχολείο Ηρακλείου, στο 1ο Δημοτικό Σχολείο Κρουσώνα, στο Δημοτικό Σχολείο Πύργου Μονοφατσίου και στο Σχολείο Ευρωπαϊκής Παιδείας.
- ✓ Ενημέρωση από το Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης των σπουδαστών του ΙΕΚ ΑΚΜΗ στην αίθουσα Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Κρήτης, των

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

Τμημάτων δημοσιογραφίας, αθλητικής δημοσιογραφίας και στελέχη διοίκησης στο τουρισμό Α και Β έτος, για τα ευρωπαϊκά προγράμματα που προωθούν την κινητικότητα στην εργασία και στη μάθηση, καθώς και το ρόλο που διαδραματίζει το Europe Direct Crete, ως Κέντρο παροχής και ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις ευρωπαϊκές πολιτικές για τους Νέους.

- ✓ Ενημερωτική επίσκεψη του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης σε σχολεία του Νομού Ρεθύμνου και συγκεκριμένα στο 14ο Δημοτικό Σχολείο Ρεθύμνου και στο Δημοτικό Σχολείο Σπηλίου.
- ✓ Ενημερωτική επίσκεψη του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης στο Γυμνάσιο Γουβών και στο 2ο ΕΠΑΛ Ηρακλείου, με αφορμή τον εορτασμό της Ευρωπαϊκής Ημέρας Γλωσσών, όπου και παρουσίασε τα κύρια χαρακτηριστικά της μεταβαλλόμενης παγκοσμιοποίησης και της κοινωνικής διάστασης της Ευρώπης στο καθημερινό μας γίνεσθαι, τους βασικούς άξονες του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη και των Νέων δεξιοτήτων και διένειμε χρήσιμο και πλούσιο πληροφοριακό υλικό στους μαθητές.
- ✓ Συνεργασία του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης με τα EDICs Edi Potsdam & Edi Brandenburg με σκοπό την “Ανταλλαγή καλών πρακτικών.
- ✓ Συμμετοχή του Europe Direct Crete στο Ευρωπαϊκό project σχετικό με την ανταλλαγή χριστουγεννιάτικων στολιδιών (European Christmas tree decoration exchange) το οποίο διοργανώθηκε από το Europe Direct Wrexham.
- ✓ Ενημερωτική επίσκεψη του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης στο 4ο Εσπερινό Επαγγελματικό Λύκειο Ηρακλείου.
- ✓ Συμμετοχή του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης στο Βασικό Επιμορφωτικό Κύκλο των Υποψηφίων T4E 2017-18 (Κύκλος Ευρωπαϊκού Διαλόγου) - στα πλαίσια “Μέρες Έκφρασης & Δημιουργίας” του Δικτύου Teachers4Europe.
- ✓ Ενημέρωση σπουδαστών από το Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης του 1ου Δημόσιου Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης Ηρακλείου.

(δ) Τη συμμετοχή συνεργατών του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πληροφόρησης της Περιφέρειας Κρήτης σε επιμορφωτικού χαρακτήρα σεμινάρια, ημερίδες, roundtables, workshops και working groups όπου δύναται να επικαιροποιούν το γνωσιολογικό και πληροφοριακό τους υπόβαθρο αναφορικά των ευρωπαϊκών πολιτικών που προσδιορίζουν τη θεσμική και όχι μόνο σφαίρα του βιότοπου της καθημερινότητας του πολίτη.

Πραγματοποιηθείσες δράσεις:

- ✓ Το Europe Direct Κρήτης ως πολλαπλασιαστής ενημέρωσης ευρωπαϊκών πολιτικών παραβρέθηκε στην παρακολούθηση σεμιναρίου ενημερωτικού χαρακτήρα στις Βρυξέλλες που διοργανώθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με γνωστικό αντικείμενο την προώθηση ευρωπαϊκών πολιτικών στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
- ✓ Συμμετοχή του Europe Direct Κρήτης στο ευρωπαϊκό project “EU Christams lights 2017”, όπου στόχο είχε την ανάδειξη χριστουγεννιάτικου στολισμού ευρωπαϊκών πόλεων. Διοργανώθηκε από το Europe Direct Madeira και το europe direct της Περιφέρειας Κρήτης συμμετείχε με 2 φωτογραφίες από το κέντρο του Ηρακλείου, βάζοντας την πόλη του Ηρακλείου στον Short Guide του “EU Christams lights 2017”.
- ✓ Συμμετοχή του Europe Direct Κρήτης στις εργασίες της Γενικής Συνέλευσης του EUnet για το 2017, όπου και παρουσίασε επίσημα το διαδραστικό παιχνίδι ρόλων (Role Play), ένα παιχνίδι εκμάθησης της Ευρωπαϊκής Ιστορίας που απευθύνεται σε μαθητές, με την ονομασία: “Suity Hero”. Το συγκεκριμένο παιχνίδι ρόλων - live

action role playing game (LARP) - έχει θέσει υποψηφιότητα βράβευσης στο Γερμανικό διαγωνισμό.

(ε) Την παρουσίαση μέσω των μέσων μαζικής ενημέρωσης και έκδοσης περιοδικού συναγόμενου με το αξιακό ευρωπαϊκό υπόβαθρο της ένωσης, όπου επιδιώκεται η συνεχής ενημέρωση των πολιτών της περιφέρειας αναφορικά των δράσεων που πραγματοποιεί το Κέντρο Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης της Περιφέρειας Κρήτης, η θεματολογία αυτών και ο αντίκτυπος των πεπραγμένων στις κοινωνικές ομάδες στόχου που εναπόκεινται η εκάστοτε δράση.

Πραγματοποιούμενες δράσεις:

- ✓ Παρουσίαση των δράσεων του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πληροφόρησης της Περιφέρειας Κρήτης στον τηλεοπτικό σταθμό Creta TV.
- ✓ Παρουσίαση των δράσεων του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πληροφόρησης της Περιφέρειας Κρήτης στον ραδιοφωνικό σταθμό Ξάνθης.

Δράσεις του Κέντρου Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης της Περιφέρειας Κρήτης ανάμεσα στις “Καλές Πρακτικές – Good Practices” της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

- ✓ Επιλογή της δράσης: “Ο ένας τον άλλο έχουμε | πάντα αυτό είχαμε”, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως “Καλή Πρακτική | Good Practices” αναφορικά της ενημέρωσης σε θέματα μεταναστευτικής πολιτικής και της ευαισθητοποίησης σε ζητήματα υποδοχής προσφύγων. Μία συνεργασία των EDICs του Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης, Europe Direct Informationszentrum Potsdam & Europe Direct Brandenburg an der Havel με την Περιφερειακή Δ/ση Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης Κρήτης, με σκοπό την ανταλλαγή καλών πρακτικών μέσω της πραγματοποίησης workshops και role play games με μαθητές.
- ✓ Επιλογή της ενημερωτικής επίσκεψης που πραγματοποίησε το Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης στο 2ο ΕΠΑ.Λ. Ηρακλείου Κρήτης - με αφορμή τον εορτασμό της Ευρωπαϊκής Ημέρας Γλωσσών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως “Καλή Πρακτική | Good Practices”, στα πλαίσια επικοινωνίας των πρωτοβουλιών της Ε.Ε. υπέρ της απασχόλησης, της ανάπτυξης και των επενδύσεων. Στόχος ήταν η παρουσίαση των κύριων χαρακτηριστικών της μεταβαλλόμενης παγκοσμιοποίησης και της κοινωνικής διάστασης της Ευρώπης στο καθημερινό μας γίνεσθαι, των βασικών αξόνων του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη και των Νέων δεξιοτήτων και η διανομή χρήσιμου και πλούσιου πληροφοριακού υλικού στους μαθητές.

Τούτων δοθέντων, το Europe Direct της Περιφέρειας Κρήτης αποσκοπεί μέρα με την μέρα στη συντέλεση δημιουργίας μιας ταυτότητας του ευρωπαϊκού πολίτη για τους κατοίκους της χωρικής και όχι μόνο αρμοδιότητάς του. Τούτο, απαιτεί την ενεργή και αδιάκοπη αρωγή του, έτσι ώστε η ενημέρωση και η επιζητούμενη διαβούλευση των πολιτών περί ευρωπαϊκής και όχι μόνο θεματολογίας να αποκτήσει έναν πιο ουσιαστικό και δημιουργικό χαρακτήρα. Γιατί η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ένα εγχείρημα για την εδραίωση της δημοκρατίας που υποστηρίζεται από τη συμμετοχή των ευρωπαίων πολιτών στο πολιτικό γίνεσθαι και από τις ευκαιρίες που προσφέρει σε αυτούς να ασκούν τα δικαιώματά τους και να υπερασπίζονται τις αξίες τους.

Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Κρήτης

Το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Κρήτης (ΠΤΑΚ), ΝΠΙΔ, ιδρύθηκε τον Φεβρουάριο του 1998, σύμφωνα με τον Ν. 2218/94 (και τις τροποποιήσεις του).

Το ΠΤΑ Κρήτης εντάχθηκε στα 4 πιλοτικά Περιφερειακά Ταμεία της χώρας και ως εκ τούτου ανέλαβε σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση ενός καινοτόμου θεσμού, ο οποίος έχει ως στόχο την **υποστήριξη των Περιφερειών της χώρας και της διαδικασίας της αποκέντρωσης και αυτοδιοίκησης.**

Καθ' όλη τη **διάρκεια του 2017** επιβεβαιώθηκαν, τα παρακάτω **συγκριτικά πλεονεκτήματα** του θεσμού του Περιφερειακού Ταμείου ως **υπολόγου** των πιστώσεων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων(ΠΔΕ):

- Η ανάληψη της αρμοδιότητας του **υπολόγου** των έργων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Εθνικό Σκέλος και ΕΣΠΑ) από ένα φορέα ορθά στελεχωμένο και οργανωμένο - και όχι από ένα μεγάλο αριθμό υπολόγων διαφορετικών φυσικών προσώπων δημοσίων υπαλλήλων - εγκατεστημένων σε ισάριθμες υπηρεσίες
- Η εξασφάλιση **υψηλής ποιότητας** και κατάλληλα εκπαιδευμένου **στελεχιακού δυναμικού** για την ανάληψη του ελέγχου της νομιμότητας και κανονικότητας των δαπανών με την συστηματοποίηση των διαδικασιών εκταμίευσης και συνεπώς την **διευκόλυνση του τελικού δικαιούχου, την ταχύτητα και διαφάνεια των διαδικασιών και την μεγιστοποίηση της απορροφητικότητας κονδυλίων.**
- Το ΠΤΑΚ αποδείχθηκε εξίσου αποτελεσματικό στην επιστημονική, τεχνική υποστήριξη της Περιφέρειας και ιδίως στον τομέα της εκπόνησης μελετών και ερευνών και εφαρμογής και **διαχείρισης εθνικών και ανταγωνιστικών ευρωπαϊκών προγραμμάτων** που του αναθέτει η Περιφέρεια ή άλλοι φορείς. Έτσι μέχρι τώρα έχει διαχειριστεί - και διαχειρίζεται - περισσότερα από **109 ευρωπαϊκά-ανταγωνιστικά, καθώς και εθνικά - περιφερειακά προγράμματα και δράσεις,** με συνέπεια την αξιοποίηση **επιπρόσθετων** κοινοτικών πόρων και την συσσώρευση πολύτιμης τεχνογνωσίας.

Με της εφαρμογή από 1/1/2011 του Ν.3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», το ΠΤΑΚ διοικείται από 9/μελές Συμβούλιο, Πρόεδρος του οποίου είναι από 1/7/2011 ο **Περιφερειάρχης Κρήτης.**

Ο σκοπός και οι κύριες αρμοδιότητες του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης συνοψίζονται στα εξής:

- Η διαχείριση, σύμφωνα με τις αποφάσεις του Περιφερειακού Συμβουλίου πιστώσεων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, χρηματοδοτήσεων φορέων του δημόσιου τομέα και άλλων νομικών προσώπων, χρηματοδοτήσεων προερχομένων από

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών και λοιπών φορέων του εξωτερικού, οι οποίες αφορούν τα περιφερειακά και τα ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα της περιοχής της Περιφέρειας.

- Η υποστήριξη του έργου της Εκτελεστικής Επιτροπής της Περιφέρειας.
- Η υποστήριξη του αναπτυξιακού σχεδιασμού ευρύτερων της περιφέρειας χωρικών αναπτυξιακών ενοτήτων, με την παροχή αναγκαίων στοιχείων, στις οικείες υπηρεσίες.
- Η υποστήριξη των δικαιούχων κατά τη διαδικασία ιεράρχησης των έργων προς υλοποίηση, προετοιμασία και ένταξή τους στα αντίστοιχα επιχειρησιακά προγράμματα, καθώς και η υποστήριξη κατά την εκτέλεση έως και την ολοκλήρωσή τους.
- Η τεχνική υποστήριξη της περιφέρειας, ιδίως στον τομέα της εκπόνησης μελετών και ερευνών και εφαρμογής προγραμμάτων που αναθέτει στο Ταμείο η Περιφέρεια για την αποδοτικότερη αξιοποίηση των πόρων.
- Η συμμετοχή σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Η παροχή υπηρεσιών, η διεξαγωγή ερευνών και η εκπόνηση αναπτυξιακών, τεχνικοοικονομικών, οργανωτικών μελετών, καθώς και η επίβλεψη και υλοποίηση προγραμμάτων η διενέργεια των οποίων ανατίθεται στο Ταμείο, από τα Υπουργεία, από την Περιφέρεια, από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, από δήμους και από Ν.Π.Δ.Δ.

Το ΠΤΑ Κρήτης κατά την διάρκεια του 2017 ως υπόλογος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Εθνικό σκέλος και ΕΣΠΑ) προέβη στις διαδικασίες ελέγχου της κανονικότητας και νομιμότητας και διενήργησε πληρωμές συνολικού ύψους **35.130.735,48 €**. Οι πληρωμές αυτές αναλύονται ανά ΣΑΕΠ & ΣΑΜΠ σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Κατηγορία Κεφαλαίων	Διαχειριζόμενων	Πληρωμές 2017
ΣΑΕΠ 002		13.533.976,75
ΣΑΕΠ 0022		1.033.565,36
ΣΑΕΠ 002/8		1.734,58
ΣΑΕΠ 0021		10.222.329,51
ΣΑΕΠ 302/2		96.437,53
ΣΑΕΠ 302/8		54.350,11
ΣΑΕΠ 402		1.787.236,28
ΣΑΕΠ 502		3.610.966,57
ΣΑΜΠ 002		1.440.773,50
ΣΑΝΑ 0408		12.750,03

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

ΣΑΕ 0912	388.509,84
ΣΑΕ 086	117.054,46
ΣΑΕ 024	2.021.187,46
ΣΑΕ 571	362.682,39
ΣΑΕ 0938	447.181,11
ΣΥΝΟΛΟ	35.130.735,48

Εκ των ανωτέρων πληρωμών 10.291.164,23€ αφορούν το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ και 926.917,96€ αφορούν στις πληρωμές Τομεακών Έργων των Υπουργείων. Σημειώνεται ότι 2.021.187,46€ αφορούν στις ενισχύσεις των επενδύσεων των «Αναπτυξιακών νόμων» στην Κρήτη που ανέλαβε πρώτη φορά το ΠΤΑΚ εντός του 2016 και τις οποίες διεκπεραίωσε και εντός του 2017 με υποδειγματικό και έγκαιρο τρόπο.

- Στις νέες αρμοδιότητες του Περιφερειακού Ταμείου, ως υπόλογος, το 2017 συμπεριλήφθησαν:
  1. Οι πληρωμές των ενισχύσεων των επενδύσεων των Αναπτυξιακών Νόμων στην Κρήτη
  2. Οι πληρωμές, των οδοιπορικών εξόδων των υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης και υπηρεσιών της Περιφέρειας Κρήτης,
  3. Το έργο «Αποκεντρωμένες Προμήθειες Τροφίμων και Βασικής Υλικής Συνδρομής, Διοικητικές Δαπάνες και Παροχή Συνοδευτικών Μέτρων 2015-2018 - Περιφέρεια Κρήτης (ΤΕΒΑ)» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής,
  4. Πληρωμές Τομεακών Έργων των Υπουργείων (Υγείας, Μεταφορών κ.λ.π.).
- Πρωτοκολλήθηκαν 6.787 έγγραφα. Έγινε συνεχής καταχώρηση και ενημέρωση των εθνικών ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων (ΠΣΥΠΠΟΔΕ, TAXIS, ΕΡΓΑΝΗ, ΔΙΑΥΓΕΙΑ, ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ) και χρήση του συστήματος ηλεκτρονικών πληρωμών.
- Ελέγχθησαν 1301 λογαριασμοί έργων και εκδόθηκαν ισόποσες εντολές πληρωμής που διεκπεραιώθηκαν με 2363 εντάλματα για έργα ΠΔΕ.
- Συντάχθηκαν 303 Πακέτα Πληρωμών και απεστάλησαν στους φορείς των οποίων έργα πληρώνει το ΠΤΑΚ. Επίσης απεστάλησαν 70 Δελτία Δήλωσης Μηνιαίων Δαπανών ΕΣΠΑ και ΣΕΣ
- Συστηματοποιήθηκαν και απεστάλησαν στους δικαιούχους των έργων – εξειδικευμένοι κατάλογοι με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά πληρωμής για ενίσχυση της διαφάνειας και την επιτάχυνση των διαδικασιών. Οι κατάλογοι υπάρχουν και στο δικτυακό τόπο του ΠΤΑΚ (www.pta.gr).

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

- Διεκπεραιώθηκαν περιοδικές πιστοποιήσεις και επιτόπιοι έλεγχοι για ευρωπαϊκά προγράμματα.
- Ο Διευθυντής τα στελέχη και το προσωπικό του ΠΤΑΚ (με 8 συμμετοχές) επιμορφώθηκαν για τις νέες εξελίξεις και υποχρεώσεις για το σύστημα ηλεκτρονικών προκηρύξεων και συμβάσεων, ηλεκτρονικών πληρωμών κλπ.
- Εντός του 2017 ολοκληρώθηκε η λειτουργική σύνδεση του νέου ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης πόρων (ERP) του ΠΤΑΚ, με ανάλογο σύστημα σε άλλες συναφείς Υπηρεσίες (ΔΙΑΠ) της Περιφέρειας Κρήτης ως πιλοτικό έργο ηλεκτρονικής διαλειτουργικότητας των Υπηρεσιών της Περιφέρειας Κρήτης.
- Το βασικό πληροφοριακό έντυπο – φυλλάδιο για το ΠΤΑΚ διανεμήθηκε σε φορείς και σε διάφορες εκδηλώσεις.

Κατά την διάρκεια του έτους 2017, το Π.Τ.Α. Κρήτης, ως αναπτυξιακός φορέας που χρηματοδοτεί αναπτυξιακές πρωτοβουλίες σε όλο το νησί ως οικονομικός και διοικητικός διαχειριστής ευρωπαϊκών προγραμμάτων που υλοποιεί η Περιφέρεια Κρήτης και η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης, αλλά και ως εταίρος σε ευρωπαϊκά ανταγωνιστικά προγράμματα και ως φορέας υλοποίησης στρατηγικών έργων για την Περιφέρεια Κρήτης.

- Επιτέλεσε την οικονομική διαχείριση 5 ευρωπαϊκών προγραμμάτων (Περιφέρεια Κρήτης, Αποκεντρωμένη Διοίκηση και ΠΤΑ Κρήτης) και συνεχίστηκαν οι διαδικασίες «κλεισίματος» 3 παλαιότερων.
- Εγκρίθηκε το νέο έργο «Συνεργασία για την εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσια κτίρια του διασυνοριακού τόξου Ελλάδα – ΚΥΠΡΟΣ 2014-2020» - ΣΥΝΕΡΓΕΙΝ του προγράμματος Ελλάδα – Κύπρος όπου το ΠΤΑ Κρήτης είναι εταίρος.
- Συμμετοχή του ΠΤΑΚ ως εταίρου και ολοκλήρωση του προγράμματος «Σχεδιασμός Ευφυούς συστήματος αειφόρου διαχείρισης υδατικών δικτύων: εφαρμογή στη Κρήτη» το οποίο υλοποιείται στα πλαίσια του προγράμματος «GR02 – Ολοκληρωμένη Διαχείριση Θαλασσίων και Εσωτερικών Υδάτων» του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ ΕΟΧ) 2009-2014.
- Συμμετοχή - σε συνεργασία με το Ενεργειακό Κέντρο Περιφέρειας Κρήτης - ως συνδεδεμένος εταίρος, στο έργο Interreg MED «Ολοκληρωμένη διαχείριση και υποστήριξη ενεργειακών παρεμβάσεων σε δημόσια κτίρια – IMPULSE».
- Συμμετοχή - σε συνεργασία με το Ενεργειακό Κέντρο Περιφέρειας Κρήτης - στον Ελληνικό Κόμβο Γαλάζιας Ενέργειας.
- Το ΠΤΑΚ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του για υποστήριξη του αναπτυξιακού έργου της Περιφέρειας Κρήτης, από τον Οκτώβριο του 2015, υποστηρίζει οικονομικά, διοικητικά και επιστημονικά το Γραφείο των Βρυξελλών της Περιφέρειας Κρήτης.
- Υπεβλήθησαν νέες προτάσεις στα πλαίσια ευρωπαϊκών ανταγωνιστικών προγραμμάτων (Ελλάδα – Κύπρος, Balkan MED, ADRION κ.λ.π.).
- Το ΠΤΑ Κρήτης συμμετείχε μέσω του Διευθυντή του στο – νέο – Περιφερειακό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας Κρήτης (ΠΣΕΚ-Κ).
- Το ΠΤΑΚ συμμετείχε σε ημερίδες, σεμινάρια και συνέδρια και με δικές του παρουσιάσεις.

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

Οι δραστηριότητες αυτές επέτρεψαν την αύξηση της απορροφητικότητας, την προσοδοφόρο αξιοποίηση επιπρόσθετων διαθέσιμων ευρωπαϊκών πόρων και τη μέγιστη ωφελιμότητα από την υλοποίηση των ευρωπαϊκών προγραμμάτων και των στρατηγικών έργων για την Περιφέρεια Κρήτης.

Ενεργειακό Κέντρο Περιφέρειας Κρήτης

Επειδή η παραγωγή αλλά και η κατανάλωση ενέργειας αποτελούν κοινωνικές, οικονομικές και αναπτυξιακές προτεραιότητες και οι τοπικές κοινωνίες- όχι μόνο μπορούν αλλά και πρέπει- να συμμετέχουν ενεργά στις σχετικές πολιτικές, στα έργα-επενδύσεις και σ' όλες τις συναφείς δραστηριότητες. Γι' αυτό η Περιφέρεια Κρήτης, ήδη από το 1994, συμμερίζεται και εφαρμόζει την κατεύθυνση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι πρέπει να υπάρξει περιφερειακός ενεργειακός σχεδιασμός και πολιτική ο οποίος περιλαμβάνει και την ίδρυση - λειτουργία Περιφερειακών Ενεργειακών Κέντρων.

Το Ενεργειακό Κέντρο Περιφέρειας Κρήτης το πρώτο ελληνικό περιφερειακό ενεργειακό κέντρο και από τα πρώτα στην Ευρώπη και οι στόχοι του είναι:

- Περιφερειακή Ενεργειακή Πολιτική: Συμβολή στη διαμόρφωση της σε στενή συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς και σε συμφωνία με την εθνική και ευρωπαϊκή πολιτική για την ενέργεια και το κλίμα.
  - Συντονισμός ενεργειακών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων των τοπικών και περιφερειακών φορέων και τον συνδυασμό τους με δραστηριότητες και προγράμματα καινοτομίας, περιβάλλοντος, τουρισμού, γεωργίας κλπ.
  - Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά και εθνικά ενεργειακά προγράμματα και δίκτυα.
  - Προώθηση ευρωπαϊκών και διεθνών συνεργασιών
  - Αμερόληπτη υποστήριξη σε φορείς και ιδιώτες (νομοθεσία, επενδύσεις, χρηματοδοτήσεις, τεχνολογίες, κλπ.)
  - Χρηματοδότηση και εκπόνηση μελετών
  - Επιμόρφωση - Κατάρτιση: Σεμινάρια, συνέδρια, ημερίδες, τεχνικές επισκέψεις, ομιλίες σε σχολεία.
  - Προώθηση - Πληροφόρηση - Διάδοση: Προγραμμάτων, τεχνολογιών, εφαρμογών και έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, Ορθολογικής Χρήσης και Εξοικονόμησης Ενέργειας και Ενέργειας- Περιβάλλοντος/ Βιώσιμων μεταφορών/αποφυγής και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή /Καινοτομίας/ Επιτυχημένων πρακτικών/Επιχειρηματικότητας κλπ.
  - Ευαισθητοποίηση πολιτών, καταναλωτών και χρηστών ενέργειας.
- Η Περιφέρεια Κρήτης και το Ενεργειακό Κέντρο τιμήθηκαν το 2002 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με το πρώτο βραβείο σε ευρωπαϊκό περιφερειακό επίπεδο για την προώθηση και υλοποίηση εγκαταστάσεων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στην Κρήτη.
  - Με την υπ' αριθμ. 185/12.9.2011 απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης κ.Σ.Αρναουτάκη το Ενεργειακό Κέντρο Περιφέρειας Κρήτης πέρασε στην Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση.

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

- Το Κέντρο έχει αναπτύξει - από το 1994 - πολύπλευρη συνεργασία με όλους τους σχετικούς φορείς τόσο σε ευρωπαϊκό και εθνικό αλλά και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Έχει συμμετάσχει σε περισσότερα από 55 ευρωπαϊκά ανταγωνιστικά προγράμματα.

Κατά τη διάρκεια του 2017 το Ενεργειακό Κέντρο πραγματοποίησε :

- Συνεργασία και παροχή κατευθύνσεων σε Δήμους της Κρήτης για τη συμμετοχή τους και για τη σύνταξη των «Σχεδίων Βιώσιμης Ενεργειακής Ανάπτυξης ΣΔΑΕ» στα πλαίσια της σπουδαίας ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας για το «Σύμφωνο των Δημάρχων», διότι το Ενεργειακό Κέντρο Περιφέρειας Κρήτης είναι ο Περιφερειακός συντονιστής της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας του Συμφώνου των Δημάρχων στην Κρήτη.
- Συμμετοχή, ως εταίρος, μαζί με το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Κρήτης – στο νέο έργο Ελλάδα – Κύπρος «Συνεργασία για την Εξοικονόμηση ενέργειας σε Δημόσια Κτίρια του Διασυνοριακού Τόξου Ελλάδας Κύπρου» - ΣΥΝΕΡΓΕΙΝ
- Συμμετοχή μαζί με το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Κρήτης ως συνδεδεμένος εταίρος, στο έργο Interreg MED «Ολοκληρωμένη διαχείριση και υποστήριξη ενεργειακών παρεμβάσεων σε δημόσια κτίρια – IMPULSE».
- Συμμετοχή - ολοκλήρωση μαζί με το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Κρήτης στο έργο «Σχεδιασμός ευφυούς συστήματος αειφόρου διαχείρισης υδατικών δικτύων: εφαρμογή στην Κρήτη – SMART WATERS» του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (EOX).
- Συμμετοχή μαζί με το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Κρήτης στον Ελληνικό Κόμβο Γαλάζιας Ενέργειας.
- Εκπαιδευτικές δραστηριότητες: - Παροχή ενημερωτικού υλικού σε σχολεία (Νηπιαγωγεία, Δημοτικά, Γυμνάσια κ.λ.π.).
- Συμμετοχή στις δραστηριότητες για την περιφερειακή ενεργειακή διακυβέρνηση και καινοτομία στα έργα άλλων φορέων της Κρήτης π.χ. ITE (Urban Fluxes), MAIX (CO2 Κτίρια)...
- Υποβολή προτάσεων σε ευρωπαϊκά ανταγωνιστικά προγράμματα σε συνεργασία με εθνικούς ή περιφερειακούς φορείς (ΚΑΠΕ, ΕΚΕΤΑ, MAIX, Ενεργειακό Γραφείο Αιγαίου, Δίκτυο ΔΑΦΝΗ .....
- Ενεργός συμμετοχή στην πρωτοβουλία «Εξυπνα Ευρωπαϊκά Νησιά» για την νησιώτικη Ενεργειακή και Περιβαλλοντική καινοτομία.

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

- Συνεργασία με την «Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Περιφερειακών Ενεργειακών και Περιβαλλοντικών Οργανισμών (FEDARENE).
  - Συμμετοχή – παρακολούθηση των δραστηριοτήτων της Συνέλευσης των Ευρωπαϊκών Παράκτιων και Περιφερειακών Περιοχών - CPMR στους τομείς της βιώσιμης ενέργειας και της κλιματικής αλλαγής.
  - Σε συνεργασία με την Αντιπεριφέρεια Περιβάλλοντος και Ενέργειας προωθήθηκαν θέματα περιφερειακής ενεργειακής πολιτικής και προγραμματισμού (Σύμφωνο των Δημάρχων, κτίρια, ενέργεια – νησιά κλπ).
  - Σε συνεργασία με την Αντιπεριφέρεια Ευρωπαϊκών και Διεθνών θεμάτων προωθήθηκαν σχέδια και έργα ενεργειακής καινοτομίας (βιώσιμες μεταφορές, υδρογόνο, ανανεώσιμες κλπ) καθώς και ευρωπαϊκών προγραμμάτων συνεργασίας.
  - Συμμετοχή - μέσω του Προϊσταμένου του - στο «Περιφερειακό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας Κρήτης (ΠΣΕΚ-Κ)».
- Συμμετοχή σε συνέδρια – ημερίδες:
    - Ολοκληρωμένη διαχείριση θαλάσσιων και εσωτερικών υδάτων – Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος 2009-2014» 17/1/2017, Αθήνα.
    - Συνάντηση εργασίας τοπικών φορέων για Κτίρια Μηδενικών Εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα – ZEROCO₂, (Εισήγηση) ΜΑΙΧ, 20/1/2017, Χανιά.
    - Κλιματική Αλλαγή: Επιπτώσεις στην Οικονομία και πολιτικές για την Ενέργεια, Απόβλητα, Γεωργία, Νερά και Φυσικούς Πόρους, Τουρισμό και Υγεία, 6-7/4/2017, Ηράκλειο.
    - Προώθηση Καινοτομικών Συστάδων και Δικτύων για συνεργασία στην θαλάσσια Ενέργεια στην Μεσόγειο και στα Νησιά – PELAGOS, 25/5/2017, Αθήνα.
    - Ευρωπαϊκή Ενεργειακή Εβδομάδα 19-23/6/2017, Βρυξέλλες
    - Ημέρες Ποδηλάτου Χερσονήσου, 24/6/2017, Χερσόνησος

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

- Περιφερειακό Συνέδριο για παραγωγική ανασυγκρότηση – Επενδύοντας στην Ελλάδα, 20-21/9/2017, Ηράκλειο.
- Καθαρή Ενέργεια για τα Ευρωπαϊκά νησιά, 28/9/2017, Χανιά
- Διακυβέρνηση, Βιωσιμότητα και Περιφερειακή Καινοτομία, 29/9/2017 Ρέθυμνο
- Διαλέγοντας το δρόμο για ενεργειακή βιωσιμότητα στα Δημόσια κτίρια στην περιοχή της Μεσογείου: Πολιτικές και πρακτικές, 4-6/10/2017 Νίκαια.
- «Φεστιβάλ Καινοτομίας Αθηνών» 20-22/11/2017, Αθήνα.
- Ενέργεια και Ανάπτυξη 2017: Οι ενεργειακές αγορές σε πορεία μετασχηματισμού, Εθνικό Συνέδριο, 23-24/11/2017, Αθήνα.
- Διαμοιρασμένη γνώση για ενεργειακή ανακαίνιση δημοσίων κτιρίων (SHERPA), 22/11/2017, Ηράκλειο.
- Κρήτη – Ευρώπη: Χθες, Σήμερα, Αύριο, 27/11/2017, Ηράκλειο.

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Κρήτης

Σύσταση

Η **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Κρήτης** (άρθρο 7/Ν.4314/τ. Α'265/23.12.2014) αποτελεί τη συνέχεια της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής (ΕΔΑ) της Περιφέρειας Κρήτης που συστάθηκε με την με Α.Π. 9776/ΕΥΣ/1129/29-2-2008 Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 448/Β/14-3-2008). Αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης του ΠΕΠ Κρήτης 2014-2020 ενώ παράλληλα αποτελεί Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013.

Σύμφωνα με το Ν.3852/2010, από 1/7/2011 η ΕΔΑ Περιφέρειας Κρήτης υπάγεται απευθείας στον Περιφερειάρχη Κρήτης.

Αντικείμενο

Κύριο αντικείμενο της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης είναι

1. Η διαχείριση του **Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη» 2014-2020.**
2. Η διαχείριση δράσεων που έχουν εκχωρηθεί από το **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υποδομών Μεταφορών και Περιβάλλοντος (ΥΜΕΠΕΡΑΑ)**
3. Η διαχείριση δράσεων που έχουν εκχωρηθεί από το **Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020.**

Διάρθρωση Υπηρεσίας

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης συγκροτείται από τέσσερις μονάδες:

Μονάδα Α - Προγραμματισμού και Αξιολόγησης
Μονάδα Β1 - Διαχείρισης Πράξεων και Αξόνων Προτεραιότητας 1,3,4 &5 του ΕΠ 2014-2020

Μονάδα Β2 - Διαχείρισης Πράξεων και Αξόνων Προτεραιότητας 2,6 &7 του ΕΠ 2014-2020

Μονάδα Γ - Οργάνωσης – Υποστήριξης

Οι αρμοδιότητες της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης περιγράφονται στους Ν. 3614/2007 και 4314/2014 καθώς και στην ΚΥΑ σύστασης της όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2017

A. Προγραμματική Περίοδος 2007-2013

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2007-2013 ολοκληρώθηκαν ως προς την επιλεξιμότητα των δαπανών τους την 31η/12/2015.

Τον Μάρτιο 2017 υπεβλήθη στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η έκθεση κλεισίματος του ΕΠ Κρήτης και Νήσων Αιγαίου 2007-2013.

B. Προγραμματική Περίοδος 2014-2020

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΚΡΗΤΗ 2014-2020 εγκρίθηκε από τις Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την C(2014) 10175 final/18.12.2014 απόφαση και συγχρηματοδοτείται τόσο από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), όσο και από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), σε ποσοστό 80%.

Οι παρεμβάσεις που συγχρηματοδοτούνται αναφέρονται σε 7 Άξονες Προτεραιότητας ως ακολούθως:

- **ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1 (ΕΤΠΑ)**: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, καινοτομίας και επιχειρηματικότητας της Κρήτης.
- **ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2 (ΕΤΠΑ)**: Βιώσιμη Ανάπτυξη με αναβάθμιση του περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην Κρήτη.
- **ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3 (ΕΤΠΑ)**: Ενίσχυση της εκπαίδευσης και κοινωνικής συνοχής στην Κρήτη.
- **ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4 (ΕΚΤ)**: Προώθηση της απασχόλησης και προσαρμογή των εργαζομένων στις αλλαγές.
- **ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5 (ΕΚΤ)**: Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας στην Κρήτη.
- **ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 6**: Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ
- **ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 7**: Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ

Η εγκεκριμένη δημόσια δαπάνη του Επιχειρησιακού Προγράμματος ανέρχεται σε 434.883.122,5 €, εκ των οποίων τα 347.906.498 € αποτελούν την Κοινοτική Συμμετοχή.

Το 2017 εγκρίθηκε από την ΕΕ η πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ «ΚΡΗΤΗ» 2014-2020 κατά την οποία ο προϋπολογισμός του ΕΠ αυξήθηκε κατά 15 εκ ευρώ, φθάνοντας πλέον τα 450 εκ ευρώ.

Οι πρόσθετοι πόροι προέρχονται από την επανεξέταση της πολιτικής συνοχής το 2016 και τη διόρθωση του λάθους στον υπολογισμό της κατανομής των πόρων της περιόδου 2014-2020,

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

λόγω της χρήσης στατιστικών στοιχείων της τριετίας 2007-2009, τα οποία δεν ελάμβαναν υπόψη τα αποτελέσματα της κρίσης μετά το 2010.

Σύμφωνα με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το ΠΕΠ Κρήτης, οι πρόσθετοι πόροι των 15 εκ. ευρώ κατανέμονται στα δύο ταμεία ως εξής:

- ποσό **2,6 εκ ευρώ** στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
- ποσό **12,4 εκ ευρώ** στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

Το 2017, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης συνέχισε την ενεργοποίηση του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020, η οποία άρχισε το 2015 με την έκδοση νέων προσκλήσεων και την ένταξη νέων έργων.

Το διάστημα που παρήλθε ολοκληρώθηκε **η πρώτη φάση ενεργοποίησης** του προγράμματος που αφορούσε:

- σε δράσεις **ελεύθερες από αιρεσιμότητες και αυτοδεσμεύσεις,**
- σε δράσεις που οι φορείς μας διαθέτουν **μεγαλύτερη ετοιμότητα και τεχνογνωσία υλοποίησης,**
- σε δράσεις που εδράζονται σε **ώριμες εθνικές πολιτικές** με θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο,
- στην **ομαλή μετάβαση από την παλιά προγραμματική περίοδο στην νέα,** αναφορικά με τα έργα γέφυρες και τα μεταφερόμενα έργα.

Παράλληλα, η ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Κρήτης προχώρησε στις χρονοβόρες και σύνθετες διαδικασίες:

- για το σχεδιασμό και την έγκριση των **χωρικών παρεμβάσεων,** δηλαδή των Στρατηγικών **Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης στο Ηράκλειο και στα Χανιά, των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων** στον μη αστικό χώρο, καθώς και των Στρατηγικών **Τοπικής Ανάπτυξης με την πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων,**
- για την ενεργοποίηση των δράσεων που υποστηρίζουν **την έξυπνη εξειδίκευση** με την υποστήριξη της Δ/σης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας και του Περιφερειακού Συμβουλίου Έρευνας και Καινοτομίας Κρήτης που ανέλαβαν τη διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης των τομέων προτεραιότητας της RIS3Crete.

Μέχρι το τέλος του 2017 σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στην υλοποίηση του προγράμματος ως ακολούθως:

Εξειδικεύτηκαν με αποφάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης, δράσεις προϋπολογισμού **345 εκ. ευρώ, ποσοστό 78,5%** του προϋπολογισμού του προγράμματος, δίνοντας τη δυνατότητα έκδοσης νέων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων.

Εκδόθηκαν 40 προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, με προϋπολογισμό **288 εκ ευρώ**, ποσοστό **74%** του προγράμματος. Παρατηρούμε δηλαδή μια σχεδόν ταυτόσημη πορεία των εξειδικεύσεων με τις προσκλήσεις που εκδίδονται.

Εντάχθηκαν 119 έργα εκ των οποίων 59 αφορούν στο ΕΤΠΑ και 60 αφορούν στο ΕΚΤ, προϋπολογισμού **217 εκ. ευρώ**, ποσό που αντιστοιχεί περίπου στο **55%** του προγράμματος.

Οι συμβάσεις του προγράμματος ανέρχονται σε **88 εκ ευρώ** ποσοστό **20%** του π/υ του προγράμματος.

Τα ενταγμένα έργα του προγράμματος αφορούν:

- για το ΕΤΠΑ, σε υποδομές διαχείρισης λυμάτων και διαχείρισης υδάτων, υποδομές διαχείρισης κινδύνων, προστασίας και ανάδειξης της βιοποικιλότητας, βιοκλιματικών αναπλάσεων σε αστικά κέντρα, ολοκλήρωσης αρχαιολογικών μουσείων, μεταφορών, υγείας, σχολικής στέγης, παιδικών σταθμών και κοινωνικής πρόνοιας
- για το ΕΚΤ, σε υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης και καταπολέμησης της φτώχειας, δηλαδή στη λειτουργία κοινωνικών δομών όπως τα Κέντρα Κοινότητας, τα Κοινωνικά συστήματα, φαρμακεία, παντοπωλεία, τα ΚΗΦΗ και ΚΔΗΦ, η λειτουργία των παιδικών σταθμών και των ΚΔΑΠ-ΑΜΕΑ, ΚΔΗΦ κλπ.

Η ενεργοποίηση του προγράμματος περνάει πλέον **στην δεύτερη φάση της**, η οποία θα εστιάσει στις δράσεις που χαρακτηρίζονται ως πλέον καινοτόμες για ένα Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα όπως είναι οι δράσεις:

- που υλοποιούν την περιφερειακή στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης,
- που συνδέονται με αιρεσιμότητες που εκπληρώθηκαν πρόσφατα, όπως η εξοικονόμηση ενέργειας στα δημόσια κτίρια και τις κατοικίες,
- που ενισχύουν την απασχόληση και την κοινωνική οικονομία
- που υποστηρίζουν την ψυχική υγεία, και τις εξαρτήσεις
- που αξιοποιούν χρηματοδοτικά εργαλεία ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας.

Αρκετές από τις παραπάνω δράσεις θα απαιτήσουν την εμπλοκή **ενδιαμέσων φορέων**, καθώς αποτελούν δράσεις κρατικών ενισχύσεων και φυσικά θα κάνουν χρήση του **Περιφερειακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων**.

Το Νοέμβριο 2017 οργανώθηκε την 3^η Συνεδρίαση Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ Κρήτη 2014-2020 στο Ηράκλειο

Αγροδιατροφική Σύμπραξη Κρήτης

Η Αγροδιατροφική Σύμπραξη της Περιφέρειας Κρήτης συμβάλλει καθοριστικά και αποτελεσματικά στην πιστοποίηση της αξίας των προϊόντων, στην ενίσχυση του τουρισμού και στην προώθηση των χώρων εστίασης του νησιού, ακολουθώντας συγκεκριμένους άξονες δράσης. Φροντίζει μέσα από κάθε της ενέργεια να αναδεικνύει, να προβάλλει και να υποστηρίζει το «Καλάθι» των προϊόντων, την Κρητική Διατροφή και τη γαστρονομική κουλτούρα του νησιού.

Έργο της Αγροδιατροφικής Σύμπραξης της Περιφέρειας Κρήτης είναι να προσδώσει νέα δυναμική στον πρωτογενή και το δευτερογενή τομέα παραγωγής και να ενισχύσει τους χώρους εστίασης του νησιού. Παράλληλα, στοχεύει στη διεύρυνση των κλάδων αυτών και στη σύνδεσή τους με τον τουρισμό, την εγχώρια και τη διεθνή αγορά, παρέχοντας συστηματικές ενέργειες προβολής.

Το νέο πρόγραμμα της Αγροδιατροφικής Σύμπραξης, που φέρει τον τίτλο «The European Food Masters- Taste the authentic», αποτελεί μια ολοκληρωμένη δράση προβολής των προϊόντων της Κρήτης και εστιάζει σε τρεις κατηγορίες προϊόντων: τα Π.Ο.Π. (Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης), τα Π.Γ.Ε. (Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης) και τα Βιολογικά Προϊόντα. Η καμπάνια αποσκοπεί μέσα από μια σειρά πολλαπλών ενεργειών στην προώθηση, την αναγνώριση και κατά συνέπεια την κατανάλωση των Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε. και Βιολογικών προϊόντων στην εγχώρια και τη Γερμανική αγορά.

Ολόκληρος ο απολογισμός της Αγροδιατροφικής Σύμπραξης Περιφέρειας Κρήτης επισυνάπτεται ως χωριστό αρχείο και διανέμεται στα μέλη του Περιφερειακού Συμβολίου.

Οικονομικός Απολογισμός

Με την ιδιαιτερότητα των οικονομικών συνθηκών που διαμόρφωσαν το 2017 σας παρουσιάζουμε τα βασικά οικονομικά στοιχεία.

Απολογισμός 2017*	Διαμορφωμένοι Π.Υ 2017 (1)	Ταμειακό Υπόλοιπο 2016 (2)	Εισπραχθέντα 2017** (3)	Σύνολο Εισπραχθέντων 2017 (2)+(3)	Σύνολο Εξόδων 2017** (Ενταλθέντα)	Ταμειακό Υπόλοιπο 2017 (μεταφορά στο 2018)
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 00	65.853.373,35	2.490.558,59	13.590.650,00	16.081.208,59	12.213.055,92	3.868.152,67
Π.Ε ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 01	24.014.654,78	6.444.681,18	16.382.172,45	22.826.853,63	14.765.338,49	8.061.515,14
Π.Ε ΡΕΘΥΜΝΟΥ 02	13.995.630,03	3.797.812,70	9.875.892,94	13.673.705,64	9.087.004,26	4.586.701,38
Π.Ε ΧΑΝΙΩΝ 03	24.704.542,45	8.001.090,11	14.826.642,54	22.827.732,65	12.782.439,67	10.045.292,98
Π.Ε ΛΑΣΙΘΙΟΥ 04	13.188.261,22	5.388.555,79	7.150.360,46	12.538.916,25	6.397.758,09	6.141.158,16
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ	<u>141.756.461,83</u>	<u>26.122.698,37</u>	<u>61.825.718,39</u>	<u>87.948.416,76</u>	<u>55.245.596,43</u>	<u>32.702.820,33</u>

* προσωρινά στοιχεία

** Στα Εισπραχθέντα και Ενταλθέντα της ΠΕ 00 δεν περιλαμβάνονται οι εισπράξεις και οι πληρωμές του ΠΔΕ συν.ποσού :11.167.928,91 ευρώ.

Αποτελέσματα Οικονομικής Διαχείρισης

Το Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης είναι ένα νέο Τμήμα της Δ/σης Οικονομικού που δημιουργήθηκε κατόπιν τροποποίησης του Οργανισμού της Περιφέρειας Κρήτης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 69Γ του ν. 4270/2014, όπως ισχύει από 1/1/2017 που ρυθμίστηκε η διαδικασία και εξειδικεύτηκαν οι μεταφερόμενες αρμοδιότητες από τις Υ.Δ.Ε. στις Οικονομικές Υπηρεσίες. Το Τμήμα αυτό είναι αρμόδιο για τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις, τον έλεγχο, εκκαθάριση και εντολή πληρωμής των δαπανών της Περιφέρειας και της Π.Ε. Ηρακλείου.

Οι δράσεις του Τμήματος Οικονομικής Διαχείρισης κατά το έτος 2017 ήταν οι παρακάτω:

1) Η κατάρτιση αποφάσεων αναλήψεων υποχρεώσεων, ανακλητικών αποφάσεων και πολυετών αναλήψεων κατόπιν τεκμηριωμένου αιτήματος του διατάκτη και η καταχώρηση των αναλαμβανόμενων δεσμεύσεων στα λογιστικά βιβλία και στο Μητρώο δεσμεύσεων του Φορέα της Περιφέρειας και της Π.Ε. Ηρακλείου, συνολικού αριθμού περίπου 1.500 δεσμεύσεων.

2) α. Ο έλεγχος νομιμότητας και κανονικότητας, καθώς και η εκκαθάριση των δαπανών της Περιφέρειας Κρήτης και της Π.Ε. Ηρακλείου με βάσει τα νόμιμα δικαιολογητικά αυτών.

β. Η έκδοση εντολής πληρωμής των δαπανών της Περιφέρειας και της Π.Ε. Ηρακλείου.

γ) Η τακτοποίηση των Χρηματικών Ενταλμάτων Προπληρωμής (ΧΕΠ)

Για λογαριασμό της Περιφέρειας εκδόθηκαν 1.447 Χρηματικά Εντάλματα και ΧΕΠ συνολικού ποσού 12.213.055,92 Ευρώ, εκ των οποίων τα 1.172 εκκαθαρίστηκαν από την Οικονομική Υπηρεσία και τα 245 από την Υπηρεσία του Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Επίσης εκδόθηκαν 14 ΧΕΠ με Επιτροπικά Εντάλματα και 16 ΧΕΠ από την Οικονομική Υπηρεσία τα οποία εκδόθηκαν πριν την ημερομηνία αποστολής για έλεγχο δαπανών από την Υπηρεσία του Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Για λογαριασμό της Π.Ε. Ηρακλείου εκδόθηκαν 2.269 Χρηματικά Εντάλματα και ΧΕΠ συνολικού ποσού 14.765.338,49 Ευρώ, εκ των οποίων τα 2.058 εκκαθαρίστηκαν από την Οικονομική Υπηρεσία και τα 210 από την Υπηρεσία του Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Επίσης εκδόθηκε 1 ΧΕΠ από την Οικονομική Υπηρεσία.

3) Έγινε Ολική ακύρωση σε 5 Χρηματικά Εντάλματα συνολικού ποσού 55.979,05 Ευρώ, από τα οποία τα 2 είχαν εκδοθεί στον Φορέα της Περιφέρειας και ανερχόταν στο ποσό των 33.018,45 Ευρώ και 3 που είχαν εκδοθεί στην Π.Ε. Ηρακλείου και ανερχόταν στο ποσό των 22.960,60 Ευρώ.

Για την Ενότητα Περιφέρειας

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΑΠΑΝΩΝ	Ενταλθέντα 2016
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ	10.852.529,32
ΔΑΚΟΚΤΟΝΙΑ	0,00 €
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΜΑΘΗΤΩΝ	0,00 €
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ *	806.713,33
ΠΡΟΝΟΙΑΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ	0,00 €
ΛΟΙΠΑ**	126.711,98
ΣΥΝΟΛΟ	11.785.954,63

* Στις Δημόσιες Επενδύσεις δεν περιλαμβάνεται το ποσό των 23.222.071,61ευρώ που αφορά στις πληρωμές του ΠΔΕ.

** Στα Λοιπά περιλαμβάνονται και τα ενταλθέντα των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων συν.ποσού 97.659,21 ευρώ.

Για την Ενότητα Περιφέρειας

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΑΠΑΝΩΝ	Ενταλθέντα 2017
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ	10.867.299,02
ΔΑΚΟΚΤΟΝΙΑ	0,00 €
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΜΑΘΗΤΩΝ	0,00 €
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ *	12.501.858,70
ΠΡΟΝΟΙΑΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ	0,00 €
ΛΟΙΠΑ	11.827,12

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

ΣΥΝΟΛΟ	23.380.984,84
---------------	----------------------

Για την Π.Ε. Ηρακλείου

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΑΠΑΝΩΝ	Ενταλθέντα 2017
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ	1.297.453,59
ΔΑΚΟΚΤΟΝΙΑ	2.761.740,87
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΜΑΘΗΤΩΝ	7.665.348,35
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	981.324,59
ΠΡΟΝΟΙΑΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ	1.987.464,80
ΠΡΟΝΟΙΑΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	49.975,00
ΛΟΙΠΑ	22.031,29
ΣΥΝΟΛΟ	14.765.338,49

Για την Π.Ε. Χανίων

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΑΠΑΝΩΝ	Ενταλθέντα 2017
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ	4.862.768,72
ΔΑΚΟΚΤΟΝΙΑ	911.336,36
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΜΑΘΗΤΩΝ	5.043.992,79
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	893.218,86

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

ΠΡΟΝΟΙΑΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ	1.071.122,94
ΠΡΟΝΟΙΑΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	0,00
ΛΟΙΠΑ	0,00
ΣΥΝΟΛΟ	12.782.439,67

Για την Π.Ε. Ρεθύμνου

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΑΠΑΝΩΝ	Ενταλθέντα 2017
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ	3.152.329,27
ΔΑΚΟΚΤΟΝΙΑ	138.177,91
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΜΑΘΗΤΩΝ	4.873.017,95
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	581.268,44
ΠΡΟΝΟΙΑΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ	342.210,69
ΠΡΟΝΟΙΑΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	0,00
ΛΟΙΠΑ	0,00
ΣΥΝΟΛΟ	9.087.004,26

Για την Π.Ε. Λασιθίου

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΑΠΑΝΩΝ	Ενταλθέντα 2017
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ	2.566.011,26

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

ΔΑΚΟΚΤΟΝΙΑ	1.822.310,74
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΜΑΘΗΤΩΝ	1.157.365,89
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ- ΕΡΓΑ	358.114,60
ΠΡΟΝΟΙΑΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ	485.007,61
ΠΡΟΝΟΙΑΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	0,00
ΛΟΙΠΑ	8.947,99
ΣΥΝΟΛΟ	6.397.758,09

Απολογισμός Τμήματος Ταμειακής Υπηρεσίας της Δ/σης Οικονομικού για το Οικονομικό Έτος 2017

Οι δράσεις του Τμήματος Ταμειακής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Κρήτης για το οικονομικό έτος 2017 ήταν σε γενικές γραμμές οι παρακάτω :

1) Παρακολούθηση των τραπεζικών λογαριασμών της Περιφέρειας Κρήτης και των Περιφερειακών ενοτήτων. Έχουν ανοιχτεί 120 τραπεζικοί λογαριασμοί όψεως στην Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα της ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ και των ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ όπως αναλύονται παρακάτω:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	25 τραπεζικοί λογαριασμοί όψεως
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	34 τραπεζικοί λογαριασμοί όψεως
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΝΙΩΝ	26 τραπεζικοί λογαριασμοί όψεως
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	19 τραπεζικοί λογαριασμοί όψεως
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	16 τραπεζικοί λογαριασμοί όψεως

2) Ενέργειες για τη δυνατότητα καθημερινής παρακολούθησης των παραπάνω Τραπεζικών λογαριασμών όψεως μέσω του e-Banking της ΠΑΓΚΡΗΤΙΑΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ,για όλες τις Περιφερειακές Ενότητες.

3) Εκτέλεση όλων των αποφάσεων του Περιφερειάρχη Κρήτης για την κατανομή των διαφόρων επιχορηγήσεων με Μεταφορές Διαθεσίμων από τον Τραπεζικό Λογαριασμό της Περιφέρειας Κρήτης, στους αντίστοιχους τραπεζικούς λογαριασμούς των ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ.

4) Μεταφορές Διαθεσίμων από τους λογαριασμούς της Περιφέρειας Κρήτης και της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου στο τραπεζικό λογαριασμό μισθοδοσίας για πληρωμή

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

Χρηματικών Ενταλμάτων μέσω Ε.Α.Π με Εντολές Μεταφοράς. Οι Εντολές Μεταφοράς Διαθεσίμων ανήλθαν στις 150 για το Έτος 2017.

5) Εξοφλήθηκαν 3.716 Χρηματικά εντάλματα πληρωμής και Προπληρωμής, για την Περιφέρεια Κρήτης και την Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου, συνολικού ποσού 26.978.394,41 €

5Α) Για την Περιφέρεια Κρήτης Εξοφλήθηκαν 1.447 Χρηματικά Εντάλματα Πληρωμής και Προπληρωμής συνολικού ποσού 12.213.055,92 €

5Β) Για την Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου Εξοφλήθηκαν 2.269 Χρηματικά Εντάλματα Πληρωμής και Προπληρωμής συνολικού ποσού 14.765.338,49 €

6) Έγινε Ολική ακύρωση 5 ανεξόφλητων χρηματικών ενταλμάτων οικονομικού έτους 2017 συνολικού ποσού 55.979,05€.

6Α) Για την Περιφέρεια Κρήτης ακυρώθηκαν 2 ανεξόφλητα χρηματικά εντάλματα συνολικού ποσού 33.018,45€.

6Β) Για την Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου ακυρώθηκαν 3 ανεξόφλητα χρηματικά εντάλματα συνολικού ποσού 22.960,60€.

7) Εκδόθηκαν συνολικά 1.844 Γραμμάτια Είσπραξης εκ των οποίων τα 999 για την Περιφέρεια Κρήτης και τα 845 για την Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου :

8) ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΕΤΟΥΣ 2017:

ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ 2017 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ 16.081.208,59

ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ 2017 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

+22.826.853,63

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ 2017 38.908.062,22

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΕΤΟΥΣ 2017 16.081.208,59

ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΕΤΟΥΣ 2017 -12.213.055,92

ΤΑΜΕΙΑΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΧΡΗΣΗΣ 2017 3.868.152,67

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΕΤΟΥΣ 2017 22.826.853,63

ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΕΤΟΥΣ 2017 - 14.765.338,49

ΤΑΜΕΙΑΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΧΡΗΣΗΣ 2017 8.061.515,14

9) Για την πληρωμή των παραπάνω χρηματικών ενταλμάτων εκτυπώθηκαν 1132 Επιταγές και 2.584 Εντολές Μεταφοράς προς την Παγκρήτεια Συνεταιριστική Τράπεζα.

10) Αναζητήθηκαν τα απαραίτητα δικαιολογητικά πληρωμής των παραπάνω Χρηματικών Ενταλμάτων από τους δικαιούχους όπως (τραπεζικός λογαριασμός IBAN, φορολογική ενημερότητα, ασφαλιστική ενημερότητα, κλπ).

11) Αποδόθηκαν οι Κρατήσεις των παραπάνω χρηματικών ενταλμάτων με απόδοση προς τα Ασφαλιστικά Ταμεία μέσω Ε.Α.Π, με Εντολές Μεταφοράς στους λογαριασμούς τους, στη Δ. Ο. Υ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ καθώς και στην ηλεκτρονική εφαρμογή της Α.Α.Δ.Ε. με ταυτότητες οφειλής και πληρωμή τους με επιταγές, κάθε μήνα υπέρ των Δικαιούχων Ταμείων του Δημοσίου κλπ. συνολικού ποσού 5.001.872,43€

12)Καθημερινός έλεγχος και συμφωνία όλων των τραπεζικών λογαριασμών της ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ και της ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ με την Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα.

13)Μηνιαίες συμφωνίες των Αναλυτικών Καθολικών και Γενικού Καθολικού όλων των τραπεζικών λογαριασμών της ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ και της ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ.

14)Προσδιορισμός και Σύνταξη Πινάκων Ταμειακών Υπολοίπων έτους 2017 των Τραπεζικών λογαριασμών της Περιφέρειας Κρήτης και της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Απολογισμός Δράσης Τμήματος για το Οικονομικό Έτος 2017

- Καταγραφή των εσόδων της Περιφέρειας που προέρχονται από επιβολή προστίμων.
- Καταγραφή των εσόδων της Περιφέρειας από φθορές οδών.
- Δόθηκαν απαντήσεις σε αιτήσεις πολιτών κυρίως για θέματα απαλλοτριώσεων από το τηρούμενο στο τμήμα μας αρχείο.
- Επικαιροποίηση φακέλων των ιδιόκτητων ακινήτων που τηρούνται στο τμήμα.
- Διαδικασία διαπραγμάτευσης μισθωμάτων για τα οποία δεν είχε παραταθεί η σύμβαση μίσθωσης και καθορισμός νέων μισθωμάτων, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 30 του Ν. 4447/2016.
- Επικαιροποίηση φακέλων των μισθώσεων ακινήτων που στεγάζονται οι υπηρεσίες της Περιφέρειας Κρήτης και διαδικασίες μεταστέγασης υπηρεσιών στα πλαίσια της ορθολογικότερης κατανομής και χρήσης ιδιόκτητων και μισθωμένων ακινήτων.
- Επιτόπια αυτοψία σε μισθωμένα και ιδιόκτητα ακίνητα σε συνεργασία με την Επιτροπή του άρθρου 13 του Π.Δ.242/96, προκειμένου να διαπιστωθεί η κατάσταση των ακινήτων και η καταλληλότητά τους.
- Διαδικασίες (κατάρτιση σχεδίων προκηρύξεων, κλπ) για τη διενέργεια μειοδοτικών δημοπρασιών μισθώσεων ακινήτων για τη στέγαση υπηρεσιών της Περιφέρειας Κρήτης και της Π.Ε. Ηρακλείου.
- Διαδικασίες (κατάρτιση σχεδίου προκήρυξης κλπ) για τη διενέργεια μειοδοτικής δημοπρασίας για την αγορά ακινήτου για τη στέγαση υπηρεσιών της Περιφέρειας Κρήτης με έδρα το Ηράκλειο και της ΠΕ Ηρακλείου.

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

- Διαδικασίες για την Επικαιροποίηση Μητρώου των Νομικών Προσώπων και επιχειρήσεων στα οποία συμμετέχει η Περιφέρεια καθώς και διαδικασίες για την ετήσια εισφορά, την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου κλπ.
- Διαδικασίες για δωρεές και δωρεάν παραχωρήσεις κινητών και ακινήτων πραγμάτων.
- Διαδικασία μεταβίβασης σχολικής περιουσίας
- Διαδικασίες (κατάρτιση σχεδίου προκήρυξης κλπ) για τη διενέργεια πλειοδοτικής δημοπρασίας για την εκποίηση άχρηστου υλικού & εξοπλισμού υπηρεσιών της Περιφέρειας Κρήτης με έδρα το Ηράκλειο και της ΠΕ Ηρακλείου.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

Η συνολική αποτύπωση του λειτουργικού κόστους για την Περιφέρεια και τις Περιφερειακές ενότητες έχει εξής:

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Κόστος Λειτουργίας 2017*	Κόστος Λειτουργίας 2016	Μεταβολή 2017-2016
Ενότητα Περιφέρειας 00	10.867.299,02	10.852.529,32	0,14%
Π.Ε. Ηρακλείου 01	1.297.453,59	1.739.126,71	-34,04%
Π.Ε. Ρεθύμνου	3.127.132,56	3.145.113,62	-0,58%
Π.Ε. Χανίων 03	4.862.768,72	5.426.085,78	-11,58%
Π.Ε. Λασιθίου	2.566.011,26	2.682.813,28	-4,55%
Σύνολο ΠΕΡΙΦΕΡΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ	<u>22.720.665,15</u>	<u>23.845.668,71</u>	<u>-4,95%</u>

* προσωρινά στοιχεία

Πεπραγμένα Διοίκησης

Διοίκηση Περιφέρειας

Η Διοίκηση της Περιφέρειας Κρήτης ασκείται από τον Περιφερειάρχη Σταύρο Αρναουτάκη, τους τέσσερις (4) άμεσα εκλεγμένους Αντιπεριφερειάρχες των Π.Ε. Ενοτήτων, τους έξι (6) θεματικούς Αντιπεριφερειάρχες και τα προβλεπόμενα από τον Νόμο 3852/2010 όργανα, όπως οι Γενικοί Διευθυντές και η υπαλληλική ιεραρχία. Την προβλεπόμενη από το Ν. 3852/2010 μετακλητή θέση του Εκτελεστικού Γραμματέα της Περιφέρειας Κρήτης κατέχει ο Δρ Νικόλαος Ραπτάκης.

ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ

Ο Περιφερειάρχης αμέσως με την ανάληψη των καθηκόντων του, με την Α.Π: **118387/24 Σεπτεμβρίου 2014** απόφασή του, μεταβίβασε, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 160 του Ν. 3852/2010, την άσκηση των αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών που λειτουργούν στις Περιφερειακές τους Ενώτητες (και εν μέρει την αρμοδιότητα της έκδοσης όλων των ατομικών διοικητικών πράξεων που ισχύουν από το άρθρο 159 παρ.1 περ. α, του Ν. 3852/2010), στους παρακάτω άμεσα εκλεγμένους Αντιπεριφερειάρχες:

1. **Κουκιαδάκη Ευριπίδη του Εμμανουήλ**, της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου.
2. **Βουλγαράκη Απόστολο του Ιωάννη**, της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων.
3. **Λιονή Μαρία του Γεωργίου**, της Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου.
4. **Πετράκη Πελαγία του Ελευθερίου**, της Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου.

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΕΣ

Ο Περιφερειάρχης το Μάρτιο του 2017 με απόφασή του όρισε έξι Περιφερειακούς Συμβούλους ως Θεματικούς Αντιπεριφερειάρχες ως εξής:

1. Στον τομέα Ευρωπαϊκών και Διεθνών Θεμάτων τον Αλεξάκη Γεώργιο του Εμμανουήλ
2. Στον τομέα Κοινωνικής Πολιτικής την Βρέντζου – Σκορδαλάκη Θεανώ του Εμμανουήλ.
3. Στον τομέα Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Ενέργειας τον Καλογερή Νικόλαο του Ιωάννη.
4. Στον τομέα Ανάπτυξης τον Μιχελιογιάννη Δημήτριο του Ιωσήφ.
5. Στον τομέα Τεχνικών Έργων Περιφέρειας τον Ξυλούρη Νικόλαο του Ανδρέα.
6. Στον Πρωτογενή Τομέα τον Χνάρη Εμμανουήλ του Ιωάννη.

ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

1. Βαμβακά Λάμπρο του Νικολάου, στον τομέα της **Υγείας**.
2. Βαμιεδάκη Μιχαήλ του Ιωάννη, στον τομέα του **Τουρισμού**.
3. Βαονάκη Δημήτριο του Ευαγγέλου, στον τομέα **Δημόσιας Υγείας**, στην Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνου
4. Γιαννούλη Νικόλαο του Κων/νου, σε θέματα **Πρωτογενή Τομέα**, στην Περιφερειακή Ενότητα Χανίων.
5. Γουλιδάκη Ιωάννη του Κυριάκου, στον τομέα **Πολιτικής Προστασίας και ΠΑΜ-ΠΣΕΑ**, στην Περιφερειακή Ενότητα Λασιθίου.
6. Δασκαλάκη Νικόλαο του Εμμανουήλ, σε θέματα **Πρωτογενή Τομέα**, στην Περιφερειακή Ενότητα Λασιθίου.
7. Καμπουράκη Λάμπρο του Στέφανου στον τομέα **Παιδείας** στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου.
8. Κουρουπάκη Αναστάσιο (Τάσο) του Περικλή, στον τομέα **Πολιτικής Προστασίας και ΠΑΜ-ΠΣΕΑ**, στην Περιφερειακή Ενότητα Χανίων.
9. Κουτεντάκη Ευχαριστία (Εφη) του Εμμανουήλ, στον τομέα **Επιχειρηματικότητας, Εμπορίου και Καινοτομίας**.
10. Κώτσογλου Κυριάκο του Γεωργίου, στον τομέα **Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης**.
11. Λεβάκη Όλγα του Ιωάννη, στο τομέα **Δημόσιας Υγείας**, στην Περιφερειακή Ενότητα Χανίων.
12. Λεονταράκη Ιωάννη του Μιχαήλ, στον τομέα **Πολιτικής Προστασίας και ΠΑΜ-ΠΣΕΑ**, στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου.
13. Μαρή Γεώργιο του Ιωάννη, στον τομέα **Αναπτυξιακού Προγραμματισμού**.
14. Παρασύρη Ιωάννη του Γεωργίου, στον τομέα **Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Απασχόλησης**, στην Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνου.
15. Σημανδηράκη Παναγιώτη του Αντωνίου στον τομέα **Παιδείας και Διά Βίου Μάθησης**.
16. Συριγωνάκη Νικόλαο του Κων/νου, στον τομέα **Αθλητισμού**.
17. Τζανακάκη – Μελισσάρη Μαρία του Μιχαήλ, στον τομέα **Ψυχικής Υγείας**.
18. Φασουλάκη Κωνσταντίνο του Ιωάννη, στον τομέα των **Πολιτιστικών**.
19. Κλώντζα Εμμανουήλ του Μιχαήλ, στον τομέα **Δημόσιας Υγείας**, στην Περιφερειακή Ενότητα Λασιθίου.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ 2017

1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Α. Το Π.Σ. για το έτος 2017, στα πλαίσια της αρμοδιότητάς του για **ανακοίνωση** στον τοπικό τύπο αποφάσεων που αφορούν σε περιβαλλοντικούς όρους έργων και δραστηριοτήτων στην Περιφέρεια Κρήτης, προκειμένου να ενημερωθούν οι φορείς και οι πολίτες αλλά και για την προστασία του περιβάλλοντος, εξέδωσε συνολικά περίπου **101 ανακοινώσεις** και αναλυτικά:

	ΗΡΑΚΛΕΙ Ο	ΛΑΣΙΘ Ι	ΡΕΘΥΜΝ Ο	ΧΑΝΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Δημοσιεύσεις Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.)	24	13	10	16	63
Δημοσιεύσεις Εγκρίσεων Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο.) και τροποποίησης ΑΕΠΟ	13	12	3	10	38
			ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		101

Επίσης το ΠΣ στα πλαίσια διαβούλευσης με το κοινό, προέβη σε ανάρτηση στην ιστοσελίδα της ΠΚ όλων των ΜΠΕ και σε ενημέρωση των Δήμων, στην χωρική αρμοδιότητα των οποίων βρίσκεται κάθε επένδυση, προκειμένου να εκφράσουν σχετική άποψη τα συλλογικά όργανα κάθε Δήμου.

Β. Το ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ το έτος 2017 πραγματοποίησε 15 συνεδριάσεις και ελήφθησαν 132 αποφάσεις.

Όλες οι αποφάσεις του Π.Σ. δημοσιοποιούνται και έχουν αναρτηθεί στην [ιστοσελίδα της Περιφέρειας](#).

2. ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η Εκτελεστική Επιτροπή της Περιφέρειας Κρήτης το έτος 2017 συνεδρίασε **10 φορές**, συζήτησε θέματα της Περιφέρειας και εξέδωσε αποφάσεις - εισηγήσεις προς το Περιφερειακό Συμβούλιο.

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Το έτος 2017 πραγματοποιήθηκαν **35 συνεδριάσεις** της επιτροπής και ελήφθησαν **1357 αποφάσεις**.

Όλες οι αποφάσεις της Οικονομικής Επιτροπής δημοσιοποιούνται και έχουν αναρτηθεί στην [ιστοσελίδα της Περιφέρειας](#).

4. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας κατά το έτος 2017 συνεδρίασε **10 φορές** και εξέδωσε **66 αποφάσεις**, οι οποίες αφορούν γνωμοδοτήσεις επί Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

Όλες οι αποφάσεις της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας δημοσιοποιούνται και έχουν αναρτηθεί στην [ιστοσελίδα της Περιφέρειας](#).

5. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Η Επιτροπή Προγραμματισμού κατά το έτος 2017 συνεδρίασε **3 φορές** και εξέδωσε **15 αποφάσεις**.

Όλες οι αποφάσεις της Επιτροπής Προγραμματισμού δημοσιοποιούνται και έχουν αναρτηθεί στην [ιστοσελίδα της Περιφέρειας](#).

Οι αποφάσεις των Συλλογικών Οργάνων που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 2 παρ 4 του Ν. 3861/2010 «Πρόγραμμα Διαύγεια», έχουν αναρτηθεί στη διαύγεια.

Οι αποφάσεις των Συλλογικών Οργάνων που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 2 παρ 4 του Ν. 3861/2010 «Πρόγραμμα Διαύγεια», έχουν αναρτηθεί στη διαύγεια.

Η Σύνοψη του Περιφερειακού Συμβουλίου μέχρι 31/12/2017 ήταν η εξής:

1. Αλεξάκης Γεώργιος
2. Βαμβακάς Λάμπρος
3. Βαμιεδάκης Μιχαήλ
4. Βάρδα Μαρία
5. Βαρδιάμπασης Δημήτριος
6. Βαρουξάκης Εμμανουήλ
7. Βαονάκης Δημήτριος
8. Βρέντζου-Σκορδαλάκη Θεανώ
9. Γιαννούλης Νικόλαος
10. Γουλιδάκης Ιωάννης
11. Δανδουλάκης Κωνσταντίνος
12. Δασκαλάκη Καλλιόπη (Πόπη)
13. Δασκαλάκης Νικόλαος
14. Δεικτάκης Ιωάννης
15. Δελημπαλταδάκης Γεώργιος
16. Ζερβάκης Γεώργιος

17. Κακογιαννάκης Νικόλαος
18. Καλογερός Νικόλαος
19. Καμπουράκης Λάμπρος
20. Κεφαλογιάννης Ζαχαρίας
21. Κλάδος Μιχαήλ
22. Κλώντζας Εμμανουήλ
23. Κουρουπάκης Αναστάσιος (Τάσος)
24. Κουτεντάκη Ευχαριστία (Εφη)
25. Κριτσωτάκης Μιχαήλ
26. Κώτσογλου Κυριάκος
27. Λεβάκη Όλγα
28. Λεονταράκης Ιωάννης
29. Λυμπεράκης Πέτρος
30. Μανιαδάκης Αναστάσιος (Τάσος)
31. Μαρής Γεώργιος
32. Μαρκογιαννάκης Αλέξανδρος
33. Ματαλλιωτάκης Γεώργιος
34. Μιχελogiάννης Δημήτριος
35. Ξυλούρης Νικόλαος
36. Ορφανός Στυλιανός
37. Παπαδάκης Αριστείδης
38. Παρασύρης Ιωάννης
39. Πιτσούλης Γεώργιος
40. Πρωτοπαπαδάκη-Μπελιβάνη Ζαχαρένια
41. Σερμάκης Νεκτάριος
42. Σημανδηράκης Παναγιώτης
43. Σπυρόπουλος Γεώργιος
44. Σταθάκης Ιωάννης
45. Σταματάκης Μανόλης
46. Συριγωνάκης Νικόλαος
47. Τζανακάκη-Μελισσάρη Μαρία
48. Τζεδάκης Σταύρος
49. Τουπάκης Φανούριος
50. Φασουλάκης Κωνσταντίνος
51. Χνάρης Εμμανουήλ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ

Πρόεδρος: Καλογεράκης Νικόλαος	
Τακτικά Μέλη:	Αναπληρωματικά Μέλη:
1. Δασκαλάκη Καλλιόπη	1. Αλεξάκης Γιώργος
2. Γιαννούλης Νικόλαος	2. Ξυλούρης Νικόλαος
3. Παρασύρης Ιωάννης	3. Πρωτοπαπαδάκη- Μπελιβάνη Ζαχαρένια
4. Τζεδάκης Σταύρος	4. Μιχελογιάννης Δημήτριος
5. Φασουλάκης Κωνσταντίνος	5. Βαμβακάς Λάμπρος
6. Δασκαλάκης Νικόλαος	6. Γουλιδάκης Ιωάννης
7. Λεβάκη Όλγα	7. Κακογιαννάκης Νικόλαος
8. Παπαδάκης Αριστείδης	8. Κεφαλογιάννης Ζαχαρίας
9. Ματαλλιωτάκης Γιώργος	9. Τουπάκης Φανούρης
10. Δεικτάκης Ιωάννης	10. Κλάδος Μιχαήλ
11. Ζερβάκης Γεώργιος	11. Δεληπαλταδάκης Γεώργιος
12. Λυμπεράκης Πέτρος	12 Ορφανός Στέλιος

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

Μέλη Οικονομικής Επιτροπής για το δεύτερο ήμισυ της θητείας των περιφερειακών αρχών (μέχρι 31-08-2019)

Πρόεδρος: ΛΙΟΝΗ ΜΑΡΙΑ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	
<u>Τακτικά Μέλη:</u>	<u>Αναπληρωματικά Μέλη:</u>
1. Καμπουράκης Λάμπρος	1. Τζεδάκης Σταύρος
2. Κακογιαννάκης Νικόλαος	2. Παρασύρης Ιωάννης
3. Κώτσογλου Κυριάκος	3. Δασκαλάκης Νικόλαος
4. Γουλιδάκης Ιωάννης	4. Δασκαλάκη Καλλιόπη
5. Μαρής Γεώργιος	5. Σημανδηράκης Παναγιώτης
6. Ματαλλιωτάκης Γεώργιος	6. Μαρκογιαννάκης Αλέξανδρος
7. Δεικτάκης Ιωάννης	7. Βάρδα Μαρία
8. Δανδουλάκης Κωνσταντίνος	8. Ορφανός Στυλιανός

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Πρόεδρος: Κουκιαδάκης Ευριπίδης	
Τακτικά Μέλη:	Αναπληρωματικά Μέλη:
1. Βαμβακάς Λάμπρος	1. Κουτεντάκη Ευχαριστία (Εφη)
2. Κουρουπάκης Αναστάσιος (Τάσος)	2. Χνάρης Εμμανουήλ
3. Λεονταράκης Ιωάννης	3. Συριγωνάκης Νικόλαος
4. Παρασύρης Ιωάννης	4. Φασουλάκης Κωνσταντίνος
5. Δασκαλάκης Νικόλαος	5. Κλώντζας Εμμανουήλ
6. Τζανακάκη – Μελισσάρη Μαρία	6. Σημανδηράκης Παναγιώτης
7. Πρωτοπαπαδάκη – Μπελιβάνη Ζαχαρένια	7. Καμπουράκης Λάμπρος
8. Κεφαλογιάννης Ζαχαρίας	8. Ζερβάκης Γεώργιος
9. Δελημπαλταδάκης Γεώργιος	9. Βάρδα Μαρία
10. Κλάδος Μιχαήλ	10. Παπαδάκης Αριστείδης
11. Ματαλλιωτάκης Γεώργιος	11. Σταματάκης Εμμανουήλ
12. Κριτσωτάκης Μιχαήλ	12. Δεικτάκης Ιωάννης

Η Διοικητική υποστήριξη της Περιφέρειας Κρήτης, κυρίως σε ανθρώπινο δυναμικό αλλά και σε υλικοτεχνική υποδομή, αποτελεί το κυρίως έργο της Διεύθυνσης Διοίκησης.

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

Η έγκαιρη και σωστή οργάνωση και η ορθολογική και σωστή κατανομή του προσωπικού αποτέλεσαν τους στόχους της Διεύθυνσης Διοίκησης.

Σύμφωνα με το οργανόγραμμα της Υπηρεσίας, στην έδρα της Περιφέρειας λειτουργούν 14 Διευθύνσεις, 1 αυτοτελές Γραφείο, 2 αυτοτελή Τμήματα και η Νομική Υπηρεσία, ενώ στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου 5 Δ/σεις και 1 αυτοτελές Τμήμα. Η κατανομή των υπαλλήλων στις παραπάνω Δ/σεις, Τμήματα και Γραφεία, αναλύεται ως εξής:

A/A	ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	Υπάλληλοι
1	Γραφεία Περιφερειάρχη-Αντιπεριφερειάρχων	13
2	Δ/ση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού	25
3	Δ/ση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού	17
4	Δ/ση Τεχνικών Έργων ΕΔΡΑΣ	46
5	Δ/ση Τεχνικών Έργων Π.Ε.Ηρακλείου	45
6	Δ/ση Διαφάνειας & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	4
7	Δ/ση Διοίκησης	22
8	Δ/ση Οικονομικού	25
9	Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας	10
10	Δ/ση Κτηνιατρικής	4
11	Δ/ση Αγρ.Οικονομίας & Κτηνιατρικής Π.Ε.Ηρακλείου	55
12	Δ/ση Δια βίου μάθησης, Απασχόλησης & Εμπορίου	3
13	Δ/ση Βιομηχανίας Ενέργειας & Φυσικών Πόρων	3
14	Δ/ση Ανάπτυξης Π.Ε.Ηρακλείου	24
15	Δ/ση Τουρισμού - Τμήμα Τουρισμού Π.Ε.Η.	2
16	Δ/ση Μεταφορών & Επικοινωνιών & Γραφείο Κίνησης	58
17	Δ/ση Δημ.Υγείας	9
18	Δ/ση Κοιν. Μεριμνας	12
19	Δ/ση Δημ.Υγείας και Κοιν. Μέριμνας Π.Ε. Ηρακλείου	26
20	Νομική Υπηρεσία	2
21	Τμήμα Πολιτικής Προστασίας Π.Ε.Ηρακλείου	2
22	ΠΑΜ-ΠΣΕΑ	1
23	Γραφείο Τύπου & Δημοσίων Σχέσεων	3
24	Δ/ση Εξυπηρέτησης του Πολίτη	2

Περιφέρεια Κρήτης – Απολογισμός 2017

25	Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου	1
	ΣΥΝΟΛΟ	414

Μέσα στο έτος πραγματοποιήθηκαν 5 διορισμοί σε όλες τις Ενότητες, από τους εκκρεμείς διορισμούς προκήρυξης έτους 2007, 3 διορισμοί από τους εκκρεμείς διορισμούς διακριθέντων αθλητών, καθώς και 2 διορισμοί υπαλλήλων σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του Ν.2643/98. Επίσης, υλοποιήθηκαν 2 επιπλέον κατατάξεις υπαλλήλων στην Περιφέρεια Κρήτης, ύστερα από κατάργηση του φορέα ΑΝΑΡ Α.Ε.

Από την Περιφέρεια μετατάχθηκαν 3 υπάλληλοι διαφόρων ειδικοτήτων και κατηγοριών σε άλλους φορείς και αντίστοιχα 13 υπάλληλοι μετατάχθηκαν στην Περιφέρεια Κρήτης από άλλους φορείς, από 01-01-2017, ενώ έγιναν 3 μετατάξεις υπαλλήλων της Περιφέρειας Κρήτης σε άλλο κλάδο ίδιας κατηγορίας. Επιπλέον, διενεργήθηκε η διαδικασία για την απόσπαση 6 υπαλλήλων προς την Περιφέρεια Κρήτης και 5 υπαλλήλων προς άλλους φορείς.

Το έτος 2017 από τις Υπηρεσίες της Έδρας και της Π.Ε. (414 υπάλληλοι στις 31-12-2017) συνταξιοδοτήθηκαν 10 υπάλληλοι (ποσοστό 2,42% επί του αρχικού συνόλου).

Μετά από τις παραπάνω μεταβολές, η διάρθρωση κατά την 31-12-2017 του προσωπικού έχει ως εξής:

α) Στην Περιφέρεια Κρήτης υπηρετούν 820 υπάλληλοι, εκ των οποίων οι 748 είναι μόνιμοι και οι 72 είναι ΙΔΑΧ και

β) Στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου υπηρετούν 212 υπάλληλοι εκ των οποίων οι 188 είναι μόνιμοι και οι 24 ΙΔΑΧ.

Παρακάτω παρατίθεται συγκριτικός πίνακας με τα δεδομένα όπως αυτά διαμορφώθηκαν κατά τα τρία τελευταία έτη.

Ημερομηνία	31/12/2011 Π.Ε.Ηρακλείου Αυτοτελή Τμήματα	& 31/12/2015 Π.Ε.Ηρακλείου Αυτοτελή Τμήματα	31/12/2016 Π.Ε.Ηρακλείου	31/12/2017 Π.Ε.Ηρακλείου
Μόνιμοι	248	195	189	188
ΙΔΑΧ	17	25	24	24
Σύνολο υπαλλήλων	265	220	213	212

Η Διεύθυνση Διοίκησης επιμελείται και εκδίδει όλες τις πράξεις που αφορούν στις υπηρεσιακές μεταβολές. Ειδικότερα:

1. Παρακολουθεί και καταρτίζει ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων εκτάκτου και μόνιμου προσωπικού.
2. Ολοκληρώνει την επικαιροποίηση των στοιχείων της απογραφής για όλους τους μισθοδοτούμενους από την Περιφέρεια υπαλλήλους.
3. Επικαιροποιεί και αποστέλλει στοιχεία που αφορούν στο απασχολούμενο προσωπικό, τα έτη υπηρεσίας, τη σχέση εργασίας, τις θέσεις που κατέχουν, τις

καλυμμένες οργανικές θέσεις, κ.λπ., στο Υπουργείο Εσωτερικών και σε άλλους φορείς.

4. Παρακολουθεί και ενημερώνει τα προσωπικά μητρώα του προσωπικού των υπηρεσιών της έδρας, καθώς της Π.Ε. Ηρακλείου, εκδίδει πιστοποιητικά υπηρεσιακών μεταβολών, χορηγεί μισθολογικά κλιμάκια, αναλαμβάνει τη διαδικασία έγκρισης υπερωριακής απασχόλησης, καθώς και τον καθορισμό των ημερών των εκτός έδρας μετακινήσεων των υπαλλήλων.
5. Εκδίδει τις πράξεις απόλυσης (ύστερα από αίτηση και αυτοδίκαιες) των υπαλλήλων των υπηρεσιών της έδρας και της Π.Ε. Ηρακλείου και φροντίζει για την έγκαιρη ηλεκτρονική υποβολή των Δελτίων Ατομικής και Υπηρεσιακής Κατάστασης.
6. Συντάσσει σε ετήσια βάση καταστάσεις υπαλλήλων κατά κατηγορία, βαθμό, κλάδο, ειδικότητα και χρόνο υπηρεσίας, βάσει του άρθρου 88 του Ν.3528/2007 (επετηρίδα προσωπικού).
7. Διενεργεί όλες τις διαδικασίες που απαιτούνται για μετατάξεις, αποσπάσεις, μετακινήσεις προσωπικού από και προς όλη την Περιφέρεια Κρήτης.
8. Έχει την εποπτεία της πρακτικής άσκησης φοιτητών ΑΕΙ και ΤΕΙ, καθώς και σπουδαστών σχολών μαθητείας Ο.Α.Ε.Δ., στις Υπηρεσίες της Περιφέρειας Κρήτης.
9. Αναλαμβάνει τη διαδικασία πρόσληψης α)με σύμβαση έργου υπαλλήλων διαφόρων ειδικοτήτων για κάλυψη έκτακτων αναγκών β)με το πρόγραμμα δακοκτονίας και με το πρόγραμμα εξυγίανσης του ζωικού κεφαλαίου στην Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής για την κάλυψη εποχιακών αναγκών.
10. Αναλαμβάνει τη διαδικασία εκλογής αιρετών μελών του Υπηρεσιακού Συμβουλίου Υπαλλήλων Περιφέρειας Κρήτης.
11. Ελέγχει τη διαδικασία τροποποίησης του Οργανισμού Οργάνωσης και Λειτουργίας της Περιφέρειας.
12. Διενεργεί τη διαδικασία έκδοσης απόφασης μεταβίβασης αρμοδιοτήτων του Περιφερειάρχη στους Αντιπεριφερειάρχες, στους Προϊσταμένους των Γενικών Δ/σεων, των Διευθύνσεων και των Τμημάτων της Περιφέρειας.
13. Αναλαμβάνει τη διαδικασία διορισμού του προσωπικού ειδικών θέσεων στην Περιφέρεια Κρήτης.
14. Προχωρά στην έκδοση αποφάσεων αναγνώρισης χρόνου εκτός δημοσίου τομέα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ.69/2016.
15. Διενεργεί την κατάταξη των υπαλλήλων της βαθμολογικά και μισθολογικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4369/2016 καθώς και του Ν.4354/2015 αντίστοιχα.
16. Έχει την ευθύνη για τη διενέργεια των Δημοτικών, Περιφερειακών, Βουλευτικών Εκλογών αλλά και των εκλογών για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
17. Φροντίζει για τη σωστή και έγκαιρη σύνταξη των εκθέσεων αξιολόγησης των υπαλλήλων.

18. Έχει την ευθύνη για τη χορήγηση της επισημείωσης της Σύμβασης της Χάγης (apostille) σε έγγραφα Πολιτών που προορίζονται για χρήση στο εξωτερικό.

Εκδίδει αποφάσεις δικαιοπραξιών ακινήτων.